

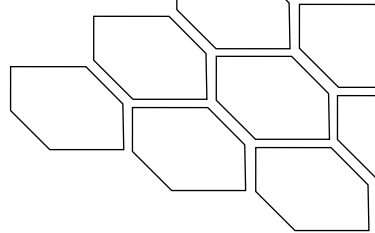
OP STEVIGER GROND

ADVIES OVER DE AANVRAGEN VAN DE CULTURELE INSTELLINGEN
IN DE GEMEENTE EN PROVINCIE GRONINGEN IN HET KADER VAN DE
GEMEENTELIJKE EN PROVINCIALE CULTUURNOTA'S 2021-2024

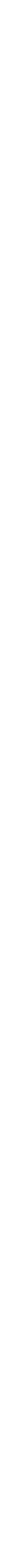
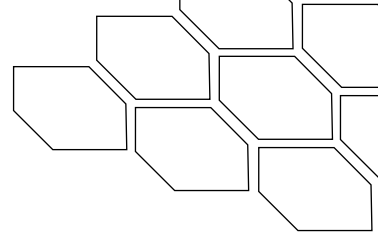
kunstraad groningen

juni 2020

OP STEVIGER GROND

advies over de aanvragen van de culturele instellingen
in de gemeente en provincie Groningen
in het kader van de gemeentelijke en provinciale cultuurnota's 2021-2024

VOORWOORD

Het was niet nodig. Er was al zoveel dynamiek in het Groningse culturele leven. Er was geen noodzaak tot extra opschudding. Aan een moment van stilte en een pas op de plaats was geen behoefte. Daarvoor toonden de cultuurinstellingen van Groningen in hun beleidsplannen te veel ambitie en gedrevenheid. Er was ook geen sprake van een tot dusver monotoon verhaal dat aanleiding gaf te hopen op een verrassende wending. In de ommelanden immers deden zich de krimp en de aardbevingen voor, maar ten positieve bijvoorbeeld ook de nieuwe festivals en andere initiatieven. En in de stad het Groninger Forum als een tweede cultureel en architectonisch statement na het Groninger Museum. Er was voldoende *'food for thought'*. Niemand zat te wachten op een *'deus ex machina'* die het podium opkwam en meteen een hoofdrol opeiste. En toch was er de coronacrisis. Een vrijwel totale stilstand in het culturele leven en een bedrijfseconomische bedreiging van jewelste. Overigens: met soms ook bijzondere nieuwe initiatieven.

Ook de Kunstraad Groningen werd door de crisis overvallen. Het zorgvuldig geplande proces voor advisering voor de nieuwe beleidsperiode kreeg *'hick ups'*. Alleen al doordat adviseurs en medewerkers geconfronteerd werden met drukte, werk en kinderen in dezelfde ruimte en onzekerheden.

We moesten ons ook beraden op de situatie. Zou de Kunstraad adviseren om het hele advies- en besluitvormingsproces op te schorten? Zouden we met andere ogen de beleidsplannen moeten beoordelen?

De Kunstraad heeft daar niet voor gekozen. Het leek niet gewenst om onzekerheid op onzekerheid te stapelen. Niemand kan de langere termijneffecten van de crisis overzien. Daarom hebben we de plannen zoals de economen zeggen *'ceteris paribus'* beoordeeld, bij gelijke omstandigheden. Alsof er niets was veranderd. Dit niet uit naïviteit, maar omdat we menen dat we hiermee het beste houvast geven. Zó beoordelen we de instellingen op basis van de plannen die zij rond de jaarwisseling 2019/ begin 2020 hebben ingediend.

De instellingen zelf zullen hun plannen opnieuw tegen het licht houden. De overheden zullen ongetwijfeld open staan voor aanpassingen. De Kunstraad is uiteraard bereid mee te denken. We zullen de nieuwe beleidsperiode anders ingaan dan gedacht.

We hopen dat dit advies bijdraagt aan een degelijke grondslag voor het gesprek hierover.

Aandacht voor een stevige basis stond voor ons toch al voorop in de overwegingen. En dat gekoppeld aan bedrijfsvoering mede bezien vanuit de drie codes governance, fair practice en inclusiviteit. In een juist evenwicht met datgene waar de cultuursector voor staat: vernieuwing. Vernieuwing van inzichten, kijkrichtingen en invalshoeken.

Graag zeg ik dank aan onze adviseurs en aan het team van de Kunstraad. Zij hebben onder hoge druk veel werk verzet. Ook dank aan de overheden die ons het vertrouwen gaven en aan de ambtelijke medewerkers voor de collegiale samenwerking in dit proces.

En natuurlijk aan mijn collega's in de Raad: voor best veel uren van intensief, inhoudelijk, maar gelukkig soms ook relativerend praten in de virtuele ruimte.

Bovenal bedanken we natuurlijk de culturele instellingen voor alle inspirerende plannen.

Erik Akkermans
voorzitter

INHOUDSOPGAVE

1. INLEIDING EN SAMENVATTINGp. 7	
1.1. Aan ambities geen gebrek.....p. 7	
1.2. Op steviger grond.....p. 7	
1.3. De coronacrisis.....p. 7	
1.4. Relatie advies en beleid.....p. 7	
1.5. Financiële vertaling.....p. 9	
1.6. Tot slot.....p. 10	
2. KADERS EN WERKWIJZEp. 11	
2.1. Opdracht.....p. 11	
2.2. Beleidskaders en criteria overheden.....p. 11	
2.3. Werkwijze Kunstraad.....p. 11	
2.4. Aantal aanvragen.....p. 12	
2.5. Ervaringen adviestraject.....p. 12	
3. ALGEMENE BEVINDINGEN EN AANBEVELINGEN	
3.1. Bevindingen vanuit de disciplines.....p. 15	
3.2. Cultuurpijlers en steunfuncties.....p. 16	
3.3. Financiële aspecten van de bedrijfsvoering en codes.....p. 18	
3.4. Huisvesting en relatie andere beleidsdomeinen.....p. 18	
4. INHOUDELIJKE THEMASp. 21	
4.1. Talentontwikkeling en vernieuwing.....p. 21	
4.2. Cultuur en onderwijs.....p. 22	
4.3. Diversiteit en spreiding.....p. 23	
4.4. Film, mediakunst en architectuur.....p. 27	
5. INTEGRAAL ADVIESp. 29	
5.1. Integrale afweging.....p. 29	
5.2. Financieel advies.....p. 31	
5.3. Relatie overheden, sector en Kunstraad.....p. 35	
6. ADVIEZEN INSTELLINGENp. 37	
6.1. Adviezen uitvoerende erfgoedinstellingen.....p. 39	
Abel Tasman Museum.....p. 39	
Berlagehuis Usquert.....p. 41	
Borg Verhildersum.....p. 43	
Folkingestraat Synagoge.....p. 45	
GRID.....p. 47	
Het Groninger Landschap.....p. 49	
Landgoed Fraeylemaborg.....p. 51	
Museum aan de A.....p. 53	
Museum Klooster Ter Apel.....p. 55	
Museum Menkemaborg.....p. 57	
Museum Nienoord.....p. 59	
Museum Stad Appingedam.....p. 61	
Museum Wierdenland.....p. 63	
MuzeeAquarium.....p. 65	
Openluchtmuseum Het Hoogeland.....p. 67	
Oude Groninger Kerken.....p. 69	
Oorlogs- en Verzetscentrum Groningen.....p. 71	
Sint Bernardushof.....p. 73	
Veenkoloniaal Museum Veendam.....p. 75	
6.2. Adviezen beeldende kunstinstellingen.....p. 77	
Beeldlijn.....p. 77	
Centrum Beeldende Kunst.....p. 79	
De Productie.....p. 81	
Groninger Museum.....p. 83	
Het Resort.....p. 85	
Noorderlicht.....p. 87	
NP3.....p. 89	
Sign.....p. 91	
Tschumipaviljoen.....p. 93	
WERC.....p. 95	
6.3. Adviezen podiumkunstinstellingen.....p. 97	
Art of Clash.....p. 97	
Club Guy & Roni.....p. 99	
Connecting Dance Company / Teddy's Last Ride.....p.101	
De Noorderlingen.....p.103	
De Steeg.....p.105	
EMS 050.....p.107	
Eurosonic Noorderslag.....p.109	
Festival Hongerige Wolf.....p.111	
Five Great Guitars.....p.113	
Grand Futura.....p.115	
Grasnapolsky Festival.....p.117	
Haydn Jeugd Strijkorkest.....p.119	
Het Houten Huis.....p.121	
Noordpool Orkest.....p.123	
Jazz te Gast.....p.125	
Jonge Harten Festival.....p.127	
Kamerorkest van het Noorden.....p.129	
Luthers Bach Ensemble.....p.131	
Meindert Talma.....p.133	
Noord Nederlands Orkest.....p.135	
Noord Nederlands Toneel.....p.137	
Noorderzon.....p.139	
PEERD.....p.141	
Peter de Grote Festival.....p.143	
Prinses Christina Concours.....p.145	
ShELFISH.....p.147	
Simplon.....p.149	
Sounds of music.....p.151	
SPOT.....p.153	
Swingin' Groningen.....p.155	
Terug naar het begin.....p.157	
VERA.....p.159	
ZomerJazzFietsTour.....p.161	
ZUHAUSE.....p.163	
6.4. Adviezen steuninstellingen, letteren en overige instellingen.....p.165	
Bibliothet.....p.165	
Centrum Groninger Taal en Cultuur.....p.169	
De Rijdende Popschool.....p.171	
Erfgoedpartners.....p.173	
Forum Groningen.....p.175	
Jeugd circus Santelli.....p.177	
Kunst & Cultuur.....p.179	
Kunstbende.....p.181	
Music and Fun.....p.183	
Noordwoord.....p.185	
Poëziepaleis.....p.187	
Urban House Groningen.....p.189	
Vrijdag.....p.191	
COLOFONp.193	
BIJLAGENp.195	
De samenstelling van de raad en commissies.....p.195	
Duiding strategische doelen zoals opgenomen in aanvraagformulier.....p.199	
Adviesvraag gemeente en provincie Groningen.....p.201	
Notitie beoordeling aanvragen 2021-2024.....p.209	
Door gemeente en provincie opgestelde samenvattingen aanvragen 2021-2024.....p.231	

1. INLEIDING EN SAMENVATTING

1.1. AAN AMBITIES GEEN GEBREK

Groningen koestert de cultuur. Provincie en gemeenten hebben in hun kadernota's stevige ambities geuit voor de komende vier, respectievelijk acht jaar. Zij willen de culturele kracht van Groningen behouden en uitbouwen. En dat kán in een stad en in een provincie waar de culturele instellingen zelf ook vol ambitie zijn, inventief zijn, vaak ook landelijk de aandacht trekken.

In zijn reactie op de kadernota's heeft de Kunstraad Groningen veel waardering uitgesproken voor het voorgenomen beleid dat de cultuur op waarde schat. Voor zover we commentaar hadden betreft dat de veelheid aan ambities en het feit dat ze, zoals ze zijn beschreven, diffuus of erg algemeen blijven en elkaar gedeeltelijk overlappen. En niet alleen bij de instellingen is een spanning tussen wat ze inhoudelijk willen en financieel kunnen, ook de overheden moeten schipperen tussen ambities en geld.

1.2. OP STEVIGER GROND

Voor het advies dat de Kunstraad Groningen nu uitbrengt bieden de kadernota's inhoudelijk houvast. Maar in de praktijk van adviseren en prioriteren blijkt de veelheid van soms ook elkaar overlappende ambities en strategische doelen dus lastig.

De Kunstraad heeft in zijn advies daarom extra focus gelegd op een, ook door de overheden gewenste, stevige basis. Dat legt een accent in de ambities, het maakt instellingen minder kwetsbaar, geeft hen meer ruimte om aan de doelstellingen van de overheden tegemoet te kunnen komen. De Kunstraad heeft dan ook zoveel mogelijk de verleiding weerstaan van 'verdelende rechtvaardigheid' en 'laat honderd bloemen bloeien'. Talent, pluriformiteit en doorstroming zijn belangrijk, maar over het algemeen gesproken is het huidige bestel verre van ingedut. Ook veel van de gevestigde instellingen zijn gericht op vernieuwing, op nieuw publieksbereik en op talentontwikkeling. 'Nieuw voor oud' is niet persé aan de orde.

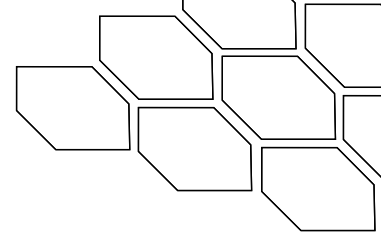
1.3. DE CORONACRISIS

De coronacrisis kan hier niet onbesproken blijven. Deze calamiteit voegt aan het bovenstaande een extra motief toe. Ons advies: kies voor een stevig bestel dat de enorme uitdagingen van dit moment zo goed mogelijk kan doorstaan. Alle overheidsmaatregelen, positief en negatief, die met de crisis samenhangen kunnen juist ook in het licht van dit advies worden gewogen. De Kunstraad bepleit overigens dat de overheden bij al deze maatregelen zoeken naar een zo groot mogelijk draagvlak in de sector. En uiteraard is de Kunstraad graag bereid daar een rol in te spelen. De Kunstraad volgt de landelijke ontwikkelingen voor de ondersteuning van de sector belangstellend. Juist de regio's zullen het extra zwaar krijgen om hun culturele infrastructuur overeind te houden omdat ze minder baat hebben bij de extra toegezegde 300 miljoen cultuurgelden voor de BIS en minder in aanmerking komen voor de generiekere steunmaatregelen. Dit is slecht voor Groningen. Immers cultuur helpt mensen om greep te krijgen op de situatie en hun leven. Toegang tot dat proces is dus cruciaal voor de leefbaarheid in de toekomst. We vragen de overheden hier oog voor te hebben en de culturele sector ook op dit vlak te ondersteunen.

1.4. RELATIE ADVIES EN BELEID

Met de navolging van voorliggend advies en de middelen die hieraan verbonden zijn, kunnen gemeente en provincie in de mate waarin de beschikbare middelen dit mogelijk maken op een adequate wijze invulling geven aan de ambities en strategische doelen zoals opgenomen in 'Kunst en cultuur voor iedereen' en 'Wij zijn cultuur'.

Wij lichten dit hieronder in paragrafen toe.

Een sterke basis

Met ondersteuning van een grote diversiteit aan instellingen bouwen de overheden aan *een sterke basis*. Zo dragen gemeente en provincie gezamenlijk bij aan een hoogwaardig en divers cultureel aanbod in Groningen. Alle culturele disciplines hebben hierin een plek, zij het dat we hier en daar ondervertegenwoordiging van sectoren constateren. En er is ruimte voor experiment en vernieuwing, zij het dat deze ruimte beperkt is. Voor nieuwkomers kon niet veel plaats worden ingeruimd. De komende vier jaar wordt, in dit advies, de culturele basis verder versterkt door toelating van enkele nieuwe spelers (Museum Wierdenland, festival Grasnepolsky, Het Resort). Prioriteit voor een stevige basis maakt dat veel vernieuwing juist ook van de (gearriveerde) kernspelers in de Groningse infrastructuur zal moeten komen. Knelpunten ziet de Kunstraad nog wel. In de sectoren film en klassieke en hedendaagse muziek vielen positief beoordeelde aanvragers die geen prioriteit kregen om financiële redenen af, waardoor het culturele aanbod hier minder in evenwicht is. De beeldende kunst vraagt om meer inhoudelijke samenwerking tussen grote en kleine partijen om daarmee ook het publieksbereik van de activiteiten te vergoten. Dit vraagt om extra aandacht.

Een tweede knelpunt voor een stevige basis is er op het gebied van de fair practice. Instellingen zijn zich bewust van de code maar veel organisaties vertalen dit nog onvoldoende in concreet beleid. Bij de instellingen zelf ligt hier de eerste verantwoordelijkheid, maar overheden die - terecht - zo'n sterk punt maken van een faire beroepspraktijk zullen dat zelf ook niet alleen in woorden maar ook in daden moeten stimuleren.

Het aan de Kunstraad meegegeven financieel kader betekent dat veel instellingen op het huidige subsidieniveau blijven. Een extra investering om de instellingen toekomstbestendig te houden is naar de mening van de Kunstraad op zijn plek. Als een financiële injectie uitblijft zijn instellingen gedwongen het aantal activiteiten terug te brengen, met mogelijk inkomensverlies als gevolg en aantasting van de gewenste brede culturele basis. Te denken valt aan een percentuele verhoging van het budget met dit doel dan wel een tijdelijke matchingsregeling die goede plannen en eigen investeringen in fair practice beloont.

Samenleven met cultuur

De plannen van de positief beoordeelde instellingen dragen goed bij aan *Samenleven met cultuur*. De Kunstraad is positief over de grote verscheidenheid aan plannen die aanzetten tot deelname aan cultuur, ook voor inwoners die niet of nauwelijks in aanraking komen met cultuur. Programma's die het leefklimaat in Groningen versterken en aanhaken bij actuele thema's ziet de Kunstraad binnen alle disciplines en bij instellingen verspreid in stad en provincie Groningen terug. Knelpunt is er op het gebied van de cultuureducatie in het onderwijs. Voor de uitbreiding van de activiteiten van K&C van het basisonderwijs naar het voortgezet onderwijs en met name het VMBO zijn binnen het huidige cultuurnotabudget geen middelen te vinden. De Kunstraad vindt deze activiteiten, die aansluiten op landelijke ontwikkelingen, essentieel voor het aanwakkeren van culturele ambities en de persoonlijke ontwikkeling van jongeren.

Overall cultuur

Ook de strategische lijn *Overall cultuur* krijgt met de adviezen 2021-2024 een actieve invulling. Het bruist van plannen die in de openbare ruimte een plek krijgen en verspreid in de provincie inwoners en bezoekers cultureel avontuur en artistiek-inhoudelijke verdieping brengen. Helaas kunnen veel van deze plannen om financiële redenen niet worden gehonoreerd (B-status). Naast een gebrek aan financiële middelen speelt ook kwetsbaarheid van de inhoudelijke programmering die - met name in de provincie - vaak van de personele inzet van een enkeling afhankelijk is, een rol.

Thuis in Groningen

Thuis in Groningen is het strategische doel van de provincie gericht op het behoud, educatie en presentatie van de collectie Groningen. De musea en andere erfgoedinstellingen die de Kunstraad positief beoordeelt dragen hier op een verantwoorde en inspirerende wijze aan bij. Er zijn goede plannen ingediend voor het bereiken van een breder publiek, zowel digitaal als fysiek. Ook hier ziet de Kunstraad de verbinding met actuele thema's en een actieve verbinding met andere disciplines of sectoren.

Een hindernis bij de realisatie van de doelen is de onderhoudsopgave van de erfgoedinstellingen. Dit legt een groot beslag op de beschikbare tijd en middelen, waardoor publieksfuncties onder druk komen te staan. Hier zijn naar de mening van de Kunstraad extra middelen nodig vanuit andere domeinen en een meer centrale aanpak. Ook de omvang van de erfgoedinstellingen is vaak klein en daardoor kwetsbaar. Een wendbaar en uitvoerend team(s) voor activiteiten op het vlak van onderhoud enerzijds en meer inhoudelijke taken als educatie of marketing anderzijds zou hier de instellingen ondersteuning kunnen bieden.

Ruim baan voor talent en vernieuwing

In het advies is rekening gehouden met de strategische lijn *Ruim baan voor talent en vernieuwing*. Op alle niveaus en verspreid over de disciplines is aandacht voor het aantrekken, begeleiden en doorgeleiden van talenten. Er zijn veel instellingen die hier op een inspirerende en verbindende wijze invulling aangeven ofwel de ambitie ervoor ontwikkelen. Van BIS-instellingen tot de vooropleidingen en De Steeg en Urban House. Station Noord is hierbij voor de podiumkunsten een belangrijke verbindende schakel en de koppeling aan de podia.

De Kunstraad vraagt meer aandacht voor inhoudelijke afstemming tussen de partijen die zich op talentontwikkeling richten. Met name op het gebied van de beeldende kunst behoeft het actuele, openbare debat meer aandacht.

Een tweede aandachtspunt is de doorstroom van makers. Tussen projectfinanciering en meerjarige ondersteuning zit een gat. Verschillende aanvragers hebben nog te weinig meters gemaakt op artistiek en organisatorisch vlak om tot het kunstenplan toegelaten te kunnen worden. Hiervoor is een tweejarige regeling nodig waarmee talenten kunnen groeien en duidelijk wordt of het talent ook op de lange termijn voldoende potentie heeft. Ook voor festivals die vroegtijdig artiesten willen vastleggen, zou deze regeling ruimte moeten bieden.

Divers bereik

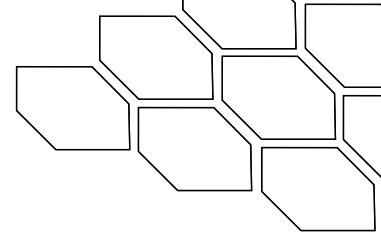
Waar het gaat om een *divers bereik* verwacht de Kunstraad dat culturele instellingen en kunstenaars zich verdiepen in het publiek en mede (daardoor) investeren in een actueel, aansprekend aanbod. Niet om het aanbod aan te passen aan de smaak van het publiek, maar om te werken in interactie met het publiek en hun leefomgeving. De Kunstraad ziet in Groningen positieve ontwikkelingen en benoemt in het advies ook de voorbeelden. Als in de komende jaren kunstenaars en/of culturele instellingen voldoende tijd en ruimte krijgen, mag van hen verwacht worden dat zij zich engageren met het publiek en voor wat er leeft in de stad en het ommeland. Juist vanuit hun specifieke kracht en eigenheid kunnen zij immers het publiek niet alleen bedienen maar ook uitdagen. De Kunstraad raadt de gemeente en provincie aan om de resultaten te volgen door open te debatteren over een divers(er) cultuurbeleid in gemeente en provincie.

Om de aanvragen als een geheel te kunnen beoordelen vanuit een evenwichtig bestel, heeft de Kunstraad het model van de culturele biotoop als inspiratiebron gebruikt, zoals verderop in dit advies nader toegelicht.

1.5. FINANCIËLE VERTALING

In zijn reactie op de kadernota's heeft de Kunstraad gewaarschuwd voor te veel verwachtingen. In de afgelopen jaren is indexering achterwege gebleven, terwijl de kosten flink zijn gestegen. De financiële huishouding van instellingen vraagt juist om meer stevigheid, bijvoorbeeld in de vorm van reserves. De eisen ten aanzien van fair practice voeren de druk verder op. Ook is er het risico van stijgende exploitatielasten door onderhoud, verbouw en nieuwbouw van accommodaties. Goede huisvesting is belangrijk, maar het is ook van belang een situatie te vermijden waarin het geld naar stenen en niet naar programma's gaat.

Het uitgangspunt van een stevige basis maar ook de inhoudelijke kracht van veel instellingsplannen leiden in veel van de conceptadviezen tot een voorstel tot behoud van subsidievolume en iets ruimte voor versterking. De Kunstraad is, volgens afspraak, binnen de gegeven financiële kaders gebleven. Dat leidt dus, ook bij positief beoordeelde instellingen, onvermijdelijk tot minder verhoging van subsidie dan gewenst en verdiend, geen verhoging of zelfs vermindering.

De Kunstraad ziet alleen een verlichting van de financiële druk door een extra injectie ten behoeve van bedrijfsvoering in het bijzonder fair practice en/of door vanuit andere beleidsdomeinen de waarde die cultuur op die terreinen inbrengt, te ondersteunen.

1.6. Tot slot

De Kunstraad heeft zich ingezet voor een zo zorgvuldig mogelijk proces van beoordeling en subsidie advisering. Dat is wikken en wegen, een relatief in plaats van absoluut proces. Zo moeten de beoordelingen ook gelezen worden waarbij we hopen dat instellingen baat hebben bij en zich gestimuleerd voelen door de kritische blik van de deskundige buitenstaander. Het wikken en wegen met betrekking tot de verschillende ambities en binnen een gegeven financieel kader bracht ook met zich mee dat niet alle uitgangspunten altijd even consistent tot hun recht konden komen. Soms woog het ene criterium toch juist weer zwaarder dan het andere.

Het meest scherp kwam dit naar voren rond het criterium: stevige basis. De meest consequente doorvoering hiervan zou hebben kunnen betekenen dat er (nog) minder instellingen een positief advies zouden krijgen en de resterende instellingen daardoor sterker zouden komen te staan. De Kunstraad heeft hier in lijn met de wens van de overheden voor een pluriform aanbod niet voor gekozen. Daardoor resteren er meer kwetsbare instellingen in het stelsel dan wenselijk.

2. KADERS EN WERKWIJZE

2.1. OPDRACHT EN KADERS

De gemeente en de provincie Groningen gaven de Kunstraad de volgende opdracht mee voor de cultuurnota-advisering 2021-2024:

- één gezamenlijk advies voor de gemeente en de provincie Groningen op basis van de beleidskaders cultuur 2021-2028 *Kunst en cultuur voor iedereen* en *Wij zijn cultuur!*;
- advisering op maat waarbij instellingen afhankelijk van hun profiel worden beoordeeld op artistieke en/of inhoudelijke kwaliteit van hun activiteiten, de professionele kwaliteit van hun organisatie (inclusief toepassing landelijke codes) en hun bijdrage aan de strategische doelen;
- een advies op macroniveau, dat wil zeggen een advies dat uitgaat van een culturaanbod van de stad en provincie dat als geheel voldoende compleet en evenwichtig is;
- aandacht voor de vraag tot matching vanuit de landelijke fondsen.

Daarnaast formuleerden gemeente en provincie enkele specifieke adviesvragen.

Voor een tijdige oplevering van het advies is met de overheden afgesproken dat de Kunstraad een samenvatting van alle plannen 2021-2024 ontving en een financiële analyse van de aanvragende instellingen die al meerjarig subsidie kregen.

2.2. KADERS EN CRITERIA

Het kader voor de advisering van de Kunstraad is het gemeentelijk beleidskader 2021-2024 *Kunst en cultuur voor iedereen* en het provinciale beleidskader 2021-2024 *Wij zijn cultuur!*

De informatie over de beleidskaders, criteria en procedure werd ontsloten via een gezamenlijke website www.cultuurnotagroningen.nl.

2.3. WERKWIJZE KUNSTRAAD

De Kunstraad heeft zijn werkwijze voor de beoordeling van de aanvragen 2021-2024 eind 2019 vastgelegd in een notitie en gecommuniceerd naar het culturele veld en de overheden.

Alle besluiten werden genomen in de raad die voor de advisering werd gevoed door commissies van deskundigen (zie voor de samenstelling de bijlage).

De commissies werkten op basis van de criteria systematisch toe naar een oordeel over de aanvragen, waarna de raad vervolgens op basis van de preadviezen en de inhoudelijk focus op een stevige basis en civiele waarden, de integrale afweging maakte.

Het adviesproces startte met een *individuele beoordeling* waarin commissieleden onafhankelijk van elkaar de subsidieaanvraag en het functioneren van de instelling beoordeelden. Deze stap droeg eraan bij dat 'groepsdenken' werd vermeden en dat vooraf indrukken en argumenten van individuele commissieleden en adviseurs goed in beeld konden worden gebracht. Vervolgens kwam de commissie drie keer in vergadering bijeen.

Aansluitend op de vergaderingen was een commissiesprekuur gepland. Om voldoende tijd te creëren voor een zorgvuldige inhoudelijke afweging binnen de commissies werd de instellingen die hiervan gebruik wilden maken gevraagd vooraf een motivatie aan te reiken waarom de schriftelijke documenten (die leidend waren) een noodzakelijke toelichting behoefden. Enkele instellingen gaven aan hiervan gebruik te willen maken. Voor de commissies gaven de motiveringen geen aanleiding tot een gesprek.

De besprekingen in de commissies leidden tot een *gezamenlijk oordeel*.

De commissieadviezen kwamen samen in de raad, die vervolgens kwam tot een *integrale afweging*. De Kunstraad beoordeelde de aanvragen rekening houdend met het profiel van de instelling, de grootte en het profiel van de instelling op de onderdelen:

- artistieke en/of inhoudelijke kwaliteit van de activiteiten;
- professionele kwaliteit van de organisatie;
- bijdrage aan de strategische doelen.

Artistieke en/of inhoudelijke kwaliteit van de activiteiten

De activiteiten moesten getuigen van voldoende artistieke en/of inhoudelijke kwaliteit om voor een positief advies in aanmerking te komen. Bij de beoordeling van het functioneren en de plannen is de artistieke en/of inhoudelijke kwaliteit beoordeeld op grond van de indicatoren *vakmanschap*, *zeggingskracht*, *authenticiteit* en *vernieuwing* (zie voor een nadere toelichting van deze indicatoren de bijlage).

Bij erfgoedinstellingen beoordeelde de Kunstraad bovengenoemde indicatoren in relatie tot de aspecten cultuurhistorische waarde, collectiebeheer, presentatie en educatie.

Bij steuninstellingen betrok de Kunstraad bij de beoordeling de wijze waarop de instelling als expertisecentrum ondersteuning biedt aan de sector en deel uitmaakt van het culturele netwerk in de provincie Groningen.

Professionele kwaliteit van de organisatie

De Kunstraad keek hierbij naar de bedrijfsvoering, toepassing van de landelijke codes, samenwerking en afstemming alsmede bereik.

Bijdrage aan strategische doelen

Gemeente en provincie verwachtten dat de aanvrager aantoonde op welke manier aan *één of meerdere* van de strategische doelen uit het gemeentelijk en provinciaal beleidskader een bijdrage wordt geleverd, waarbij een bijdrage aan de strategie 'Een sterke basis' minimaal vereist is.

De Kunstraad deed dit aan de hand van de door de gemeente en provincie opgestelde nadere duiding van de strategische doelen (zie bijlage).

De Kunstraad beoordeelde de aanvragen individueel en in relatie tot de andere aanvragen, mede gelet op de beschikbare financiële middelen. Gelet op de grote variëteit aan instellingen die gezamenlijk getoetst werden aan de inhoudelijke en professionele criteria en hun bijdrage aan de beleidsdoelen hanteerde de Kunstraad geen puntentelling maar werkte integraal.

2.4. AANTAL AANVRAGEN

De deadline voor het indienen van de aanvragen was 6 januari 2020. De Rijks-gefinancierde instellingen kregen de tijd tot 1 februari 2020. In totaal zijn er 75 aanvragen om advies voorgelegd aan de Kunstraad. Er waren 18 aanvragen op het gebied van erfgoed, 10 beeldende kunst, 34 podiumkunsten, 2 letteren en 11 aanvragen van de steunfuncties en instellingen op het gebied van cultuurparticipatie.

De aanvragers deden een beroep op de gemeente, de provincie of op beide overheden.

2.5. ERVARINGEN ADVIESTRAJECT

Net als bij het vorige adviestraject is de Kunstraad te spreken over het gezamenlijke adviestraject van gemeente en provincie. De op elkaar afgestemde beleidskaders, de gezamenlijke informatiebijeenkomst en website maakten het adviestraject inzichtelijk.

Door het gelijk trekken van de procedures was het voor de Kunstraad bovendien mogelijk om instellingen integraal en vanuit de positie in het gemeentelijke en provinciale bestel te beoordelen.

Aan de andere kant zijn er enkele aandachtspunten te benoemen zowel inhoudelijk als procedureel.

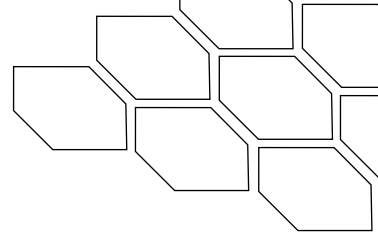
In de praktijk bleek het lastig om de strategische doelen 'Overal cultuur' en 'Samenleven met cultuur' helder te scheiden. Het begrip 'Overal cultuur' werd in de beoordeling naast zichtbaar zijn in de buitenlucht, fysiek in de openbare ruimte ook toegepast in de zin van overal aanbod. Dus de letterlijke spreiding van aanbod in gemeente en provincie.

De Kunstraad adviseert niet over de gelden voor de cultuurpijlers. Het kostte de Kunstraad wel tijd om te doorgronden of en hoe deze gelden en activiteiten in de begrotingen van de instellingen waren verwerkt. De Kunstraad zou de overheden willen oproepen om in de toekomst de activiteiten die in het kader van het cultuurpijlerschap worden ontwikkeld in de meerjarige aanvraag apart op te nemen en te begroten.

Procedureel pleit de Kunstraad voor meer structuur en evenwicht bij het indienen van de stukken. Nu was er sprake van:

- een online aanvraagformulier dat 'oneindig' was en facultatieve en vormvrije andere documenten;
- format activiteitenbegroting die door sommige wel en andere instellingen niet werd gebruikt;
- tussentijdse aanvullingen op de begroting en nieuwe beleidsplannen (van instellingen die aanvragen bij de Rijksfondsen indienden waarvan de deadline later in de tijd lag);
- cijfers en teksten uit het beleidsplan en het aanvraagformulier die niet altijd overeen kwamen.

Op grond van de ervaringen in het adviestraject is het zeker een aanbeveling voor de nieuwe periode om te werken met een overzichtelijk en bondig aanvraagformulier in combinatie met een vergelijkbaar en begrensd beleidsplan. Instellingen moeten hierin ook reflecteren op hun positie in het bestel, vanuit verleden, heden en toekomst. Aanvragen die hieraan niet voldoen kunnen dan geweigerd worden. Op deze manier zijn aanvragen beter vergelijkbaar en minder arbeidsintensief om te beoordelen.

3. ALGEMENE BEVINDINGEN

3.1. BEVINDINGEN VANUIT DE DISCIPLINES

Het speelveld binnen de *podiumkunsten* in Groningen is zeer divers en ongelijksoortig. De Kunstraad behandelde zowel aanvragen van zeer grote voorzieningen met een landelijke en/of internationale positie ('er is geen stad van deze grootte die zulke sterke internationale evenementen heeft' was een uitspraak van één van de commissieleden) tot aanvragen van kleine op experiment gerichte organisaties. Deze laatste categorie betreft deels makers van en presentatieplekken voor hybride cultuuruitingen, veelal opgezet vanuit netwerken en met vele samenwerkingspartners. Hier zit naar de mening van de Kunstraad een spanning tussen geëiste duidelijkheid en helderheid van een meerjarige activiteitenplanning vooraf en een artistieke werkwijze waarin serendipiteit en het toelaten van onverwachte verbindingen een belangrijke rol spelen. Gelet op het meerjarige perspectief is de stap naar de cultuurnota voor deze initiatieven te groot.

Voor deze 'nieuwkomers' - jong, veelbelovend talent waarin reeds door de gemeente is geïnvesteerd - zou een tweejarige subsidieregeling (als uitbreiding van het Incidentenbudget van de Kunstraad) soelaas kunnen bieden. De regeling moet ruimte bieden voor hybride organisaties die extra artistieke kleur brengen in Groningen en zo kunnen werken aan hun positionering, artistieke en beleidsmatige ontwikkeling.

Een tweejarige regeling is ook van belang voor programmerende instellingen die niet meerjarig worden ondersteund maar wel artiesten en agenda's ver van tevoren moeten vastleggen (zoals St. Folk, St. Jazz in Groningen, Musica Antiqua Nova en festivals die niet meerjarig worden ondersteund).

Het ongelijke speelveld blijkt eveneens uit het verschil in professionele kwaliteit tussen de aanvragen van stedelijke en provinciale organisaties. Organisaties in de provincie zijn dikwijls kwetsbaar, waarbij het voortbestaan van de activiteiten voor een groot deel afhangt van de bevoegdheid en inzet van de initiatiefnemers en vrijwilligers in de regio.

De Kunstraad heeft zorgen over de klassieke muzieksector in Groningen. Hij constateert dat een aantal aanvragers binnen deze categorie onvoldoende reflecteert op uitdagingen waarmee deze sector zich geconfronteerd ziet, in het bijzonder de vergrijzing. Er lijkt - op enkele uitzonderingen na - weinig ambitie en urgentie te bestaan om betekenis en uitvoering van klassieke muziek binnen de huidige maatschappij te herdefiniëren. Terwijl de verbinding tussen kunst en samenleving juist zo belangrijk is in de context van de cultuurnota. De Kunstraad hecht belang aan (artistieke) vernieuwing en het vinden van nieuwe publieksgroepen.

Bij de *beeldende kunst* is er sprake van grote instellingen als het Groninger Museum en het CBK, naast kleinere kunstenaarsinitiatieven met een eigen signatuur.

Net als vier jaar geleden kwamen er enkele herkenbare patronen aan de orde.

In de eerste plaats op het vlak van talentontwikkeling. Het is lastig om daarvan een goed beeld te krijgen: er lijkt overlap te bestaan tussen de trajecten of programma's van de verschillende instellingen. Het is daarbij evenmin duidelijk hoe de instellingen zich tot elkaar verhouden. Onderlinge afstemming vindt wel plaats, maar niet integraal met een duidelijke visie. De Kunstraad adviseert de instellingen om hier meer scherpte in aan te brengen om zo overlap te voorkomen en de trajecten goed aan te laten sluiten aan de behoeften van de betrokken kunstenaars.

Een tweede thema in de beeldende kunst is zichtbaarheid. De instellingen lopen soms het risico om te veel voor een eigen publiek te werken, waardoor een kans op 'incrowd' bestaat.

Ook binnen het cluster *erfgoed* zijn enkele patronen zichtbaar. In de eerste plaats ziet de Kunstraad dat musea in historische panden worden geconfronteerd met een forse onderhoudsopgave. Door uiteenlopende factoren is deze onderhoudsopgave groter geworden en drukt deze op de presentatie en publieksfunctie. In sommige gevallen is door gemeentelijke herindelingen en veranderingen in de gemeentelijke organisatie het groenonderhoud weggevallen. Musea kunnen daardoor geen gebruik meer maken van de gemeentelijke werkvoorziening en moeten het onderhoud nu op de markt regelen, wat een stuk duurder is. Voor gebouwenonderhoud weten musea de subsidieregelingen soms wel, soms minder goed te vinden. Daarbij doet elk museum dat voor zichzelf, wat veel tijd kost en ook ten koste van de presentatie kan gaan.

De Kunstraad adviseert om de onderhoudsopgave in gezamenlijk overleg (provincie, musea, steuninstellingen) op te pakken en te clusteren, zodat elk museum met een historisch gebouw optimaal van subsidieregelingen kan profiteren en meer aandacht aan de presentatie kan besteden. Voor het opvangen van de stijgende onderhoudskosten moeten oplossingen gevonden worden buiten de cultuurbegroting. Daarin voorzien regelingen voor Rijksmonumenten al gedeeltelijk (SIM, GRRG) maar het is aan te bevelen om ook te kijken naar de mogelijkheden binnen het programma Erfgoed, Ruimtelijke Kwaliteit en Landschap (ERL) en het Nationaal Programma Groningen (NPG).

Verder constateert de Kunstraad dat verhoudingen tussen gemeentelijke en provinciale subsidies verschillen. Sommige musea - soms binnen dezelfde gemeente - krijgen minder subsidie dan de andere, waarbij de gemeentelijke subsidie veel kleiner kan zijn dan de provinciale. Gemeenten hebben weinig vrije middelen, maar mogelijk kan wel meer worden ingezet op harmonisatie, met bijvoorbeeld een toezicht- of coördinatierol voor de provincie.

Dit zou voor de kleine musea zeer welkom zijn, gelet ook op de landelijke tendens dat zij het ten opzichte van de grotere musea lastiger hebben om de financiering op orde te houden.

Op inhoudelijk vlak zijn de musea bezorgd over een aantal zaken. Musea vragen zich af in hoeverre ze meer gerichte ondersteuning van de steuninstellingen kunnen krijgen. De Kunstraad adviseert om daarover met alle betrokken partijen verder na te denken. Is het bijvoorbeeld mogelijk dat steuninstellingen op bepaalde gebieden werk uit handen kunnen nemen? Dat zou ook kunnen gelden voor de ondersteuning van gemeenten in hun wettelijke erfgoedtaken.

Creativiteit aangaande het brengen van een interessante, diverse programmering blijft voor de musea een aandachtspunt. De Kunstraad ziet bij het Groninger Museum dat bijzondere en grote exposities neergezet worden met een grote aantrekkingskracht en (inter)nationale uitstraling voor Groningen. Aan de andere kant is er naar de mening van de Kunstraad minder aandacht voor inhoudelijke vernieuwing in de programmering. Overigens is de realiteit door de coronacrisis drastisch veranderd en zijn grote publieksaantallen tegelijkertijd in een gebouw in ieder geval voorlopig uit den boze.

3.2. CULTUURPIJLERS EN STEUNFUNCTIES

Het fenomeen cultuurpijler is in de cultuurnotaperiode 2017-2020 ingevoerd op initiatief van gemeente en provincie. Met de cultuurpijlars wilden de overheden de samenhang en samenwerking in het cultuurbestel versterken.

Inmiddels hebben de cultuurpijlars de tijd gehad zich te bewijzen. Uit de evaluatie door Bureau BMC (Cor Wijn) komt naar voren dat het veld grotendeels positief is over het instituut van de cultuurpijlars: *“Als voordelen worden genoemd dat er nu meer wordt samengewerkt (gezamenlijk overleg en gezamenlijke productontwikkeling), dat de cultuurpijlars een duidelijke positie hebben en dat het regionale cultuurbestel nu een soort ‘ruggengraat’ heeft. Ook wordt gesignaleerd dat van de rol die de pijlars vervullen een positieve energie uit gaat. De Museumnacht was een eerste vrucht van de inspanningen van het Groninger Museum als cultuurpijler.”*

Kritische geluiden uit de sector waren er echter ook. Kleinere instellingen voelden weinig ‘steun’ vanuit de cultuurpijlars.

De overheden handhaven het instrument van de cultuurpijlars in de komende beleidsperiode. In de aanvragen van de cultuurpijlars voor de komende periode zijn vrij weinig concrete activiteiten terug te vinden. De instellingen geven ieder voor zich en op eigen wijze invulling aan hun rol als cultuurpijler. Dat roept twijfels op over de meer extern gerichte benadering van het cultuurpijlarschap en de mate waarin een groter beroep op de cultuurpijlars kan worden gedaan, bijvoorbeeld op het gebied van talentontwikkeling.

Een belangrijke aanbeveling voor verbetering in de komende jaren is dan ook dat de cultuurpijlars beter het effect van hun handelen op de lokale/regionale gemeenschap benoemen en laten weten hoe zij de dialoog binnen en buiten de sector helpen bevorderen. De Kunstraad vindt dat Noorderzon en Noordwoord deze externe functie op dit moment het beste invullen.

Twee instellingen geven aan cultuurpijler te willen worden: Grand Theatre en Urban House. Het Grand Theatre vervult in het culturele veld een verbindende rol via Station Noord. Het is van grote waarde dat Grand de kennis en expertise die het heeft vanuit haar functie als podium en productiehuis (Station Noord) optimaal kan delen met het culturele veld. Dus vanuit de netwerkfunctie meedenken en meehelpen. Vanuit dat perspectief onderschrijft de Kunstraad het verzoek van het Grand om te worden aangewezen als cultuurpijler. Voor Urban House vindt de Kunstraad dit gelet op de specifieke groep die ze bedient en het kritische advies over de plannen 2021-2024 minder voor de hand liggen.

De overheden mogen van de cultuurpijlers vragen dat zij de komende beleidsperiode duidelijk communiceren naar de sector wat zij in het kader van het cultuurpijlerschap zelf doen, wat zij in gezamenlijkheid doen en hierover de publieke dialoog aan gaan.

Naast de cultuurpijlers spelen de steuninstellingen een belangrijke rol in het ondersteunen en versterken van de culturele sector. De provinciale steunfuncties in Groningen zijn helder en bedienen ieder een eigen werkgebied. Enkele steuninstellingen zijn kwetsbaar door de (te) kleine omvang. De overige activiteiten van de steunfuncties (zoals beleidsadvisering richting gemeenten) overlappen en maken het profiel van de steuninstelling diffuus. De Kunstraad raadt aan om samen één strategie te ontwikkelen en om een 'ieder voor zich' of overkill richting beleidsmakers of culturele instellingen te voorkomen.

De steunfuncties hebben stappen gezet in het ontwikkelen van een gezamenlijke agenda de afgelopen periode. De Kunstraad vindt het mooi dat er een gezamenlijk ambitiedocument ligt. Inhoudelijk kan de samenwerking nog verdiept worden. Een goede werkwijze voor de toekomst is volgens de Kunstraad dat steunfuncties samen een lange termijn visie opstellen, actuele thema's benoemen, concretiseren wat men met elkaar wil bereiken en hoe ze hun activiteiten daarop aan laten sluiten. Bij dit gesprek betrekken ze uiteraard ook de provincie en gemeenten.

Suggesties voor urgente thema's zijn:

- maatschappelijke inclusiviteit;
- geletterdheid, lezen en literatuur;
- erfgoed en identiteit;
- positie in de keten van talentontwikkeling.

Voor de meer praktische samenwerking liggen er kansen op het gebied van opleidingen.

Bij de uitvoerende erfgoedinstellingen leeft de vraag of de steunfuncties hun werk uit handen kunnen nemen. Met name de musea willen de toegevoegde waarde van de steunfuncties scherper krijgen en vragen zich af of clustering van steunfuncties mogelijk is.

De provincie vroeg de Kunstraad geen oordeel over de aanvraag van Libau en Monumentenwacht maar alleen te reflecteren op de positie van deze steunfuncties in het bestel. Twee punten vallen de Kunstraad op.

Het is de Kunstraad niet geheel duidelijk hoe Libau zich qua activiteiten verhoudt tot andere provinciale steuninstellingen zoals Erfgoedpartners. In de plannen staat weliswaar dat Libau contacten heeft met steuninstellingen, maar de Kunstraad adviseert om de inhoudelijke agenda's en overleggen/sprekuren nog meer op elkaar af te stemmen. Zo is het verstandig om voor het idee voor een ErfGOEDdag afstemming en samenwerking te zoeken met de activiteiten van Erfgoedpartners en het Centrum Groninger Taal en Cultuur.

Een algemeen probleem in het erfgoedveld is de onderhoudsopgave bij musea in monumentale gebouwen (met name de borgen, kerken en kloosters). Door diverse factoren vormt het onderhoud een steeds grotere uitdaging, waar niet altijd capaciteit voor is. Ook is ieder museum zelf aan het stoeien met de onderhoudsvraag. De Kunstraad adviseert de provincie om met Libau, de Monumentenwacht en andere betrokken partijen in het veld te onderzoeken hoe deze onderhoudsopgave het beste gezamenlijk kan worden opgepakt. Door het onderhoud integraal te regelen, geeft het erfgoedinstellingen ruimte om aandacht aan de collectie en activiteiten te besteden.

Andere meer organisatorische aandachtspunten laat de kunstraad nu buiten dit advies en zullen we op andere wijze overbrengen.

3.3. FINANCIËLE ASPECTEN VAN DE BEDRIJFSVOERING EN DE TOEPASSING VAN CODES

Veel instellingen vragen voor de beleidsperiode 2021-2024 flink meer subsidie aan. Deze verhogingen zijn in meer of mindere mate gemotiveerd. In het geheel was het voor de Kunstraad lastig een goede relatie te leggen tussen de inhoudelijke plannen en de financiële onderbouwingen.

Geconstateerd is dat het beschikbare gestelde model voor de activiteitenbegroting erg weinig is gebruikt. In een activiteitenbegroting wordt aangegeven welke hoofdactiviteiten worden verricht, welke inkomsten en kosten met deze activiteiten zijn gemoeid, en welke subsidiebedragen uiteindelijk voortvloeien uit de activiteiten. Zeker wanneer een instelling behoorlijk meer middelen aanvraagt, is deze activiteitenbegroting voor de beoordeling van de aangevraagde middelen van groot belang.

Er werden praktisch altijd basale exploitatierekeningen aangeleverd die alleen op een financieel hoog geaggregeerd niveau inzicht geven in de opbrengsten en de kosten. De kosten zijn bijna altijd gerubriceerd naar kostensoorten, niet naar de verschillende activiteiten. Tijdens het proces werden door de overheden nog aanvullende financiële factsheets aangereikt waardoor de begrotingen beter in een historisch perspectief konden worden geplaatst. Deze informatie werd laat in het adviestraject aangeleverd, op een moment dat de commissies al vrij ver waren met de inhoudelijke beoordelingen. De factsheets hebben zeker geholpen om de instellingen beter te kunnen beoordelen. Echter, een duidelijke relatie tussen de activiteiten en de financiële consequenties daarvan wordt ook in deze overzichten niet gegeven.

Opvallend is dat het bij de aanlevering van de financiële gegevens weinig uitmaakte of de instelling groot of klein is. Ook grote instellingen dienen enkel korte en globale exploitatieoverzichten in. Het is denkbaar dat kleinere instellingen moeite hebben met het opstellen van een activiteitenbegroting omdat daarvoor een behoorlijk inzicht vereist is in de interne inkomsten- en kostenstructuur. De Kunstraad had zeker bij de grote instellingen meer financiële transparantie verwacht, gezien de financiële knowhow waarover deze organisaties beschikken.

Over het algemeen is er weinig aandacht voor risicoanalyses of strategieën bij veranderende omstandigheden. De begrotingen zijn steeds statisch van aard, er wordt praktisch nooit ingegaan op de vraag hoe veranderingen in de belangrijke assumpties doorwerken in de begrotingen.

Er wordt praktisch nooit inzicht verschaft in de belangrijke achterliggende factoren van de begrotingen, terwijl ook aanvullende gevoeligheidsanalyses niet worden bijgevoegd.

De financieringsmix van de instellingen is over het algemeen traditioneel en gericht op subsidies, fondsen en publieksinkomsten.

Er is bij de instellingen een breed besef van de codes, alhoewel de beschrijvingen globaal van karakter blijven. Over de gehele linie ontbreken duidelijke financiële overzichten van de verschillende groepen medewerkers, het aantal fulltime equivalents (fte's) en de daarmee gemoeid zijnde loonkosten. Een duidelijk en samenvattend organogram wordt bijna nooit toegevoegd. De vele beschrijvende teksten over "fair pay" worden verder niet onderbouwd door financiële overzichten.

Aan de hand van de informatie waarover de Kunstraad de beschikking had, is ook in financiële zin steeds geprobeerd te beoordelen in hoeverre de instelling voldoet aan de criteria zoals opgesteld door de gemeente en provincie. Waar opvallende zaken spelen op het gebied van bedrijfsvoering of toepassing van de codes wordt dit in het instellingsadvies benoemd.

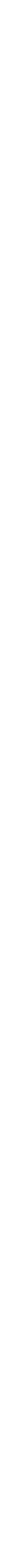
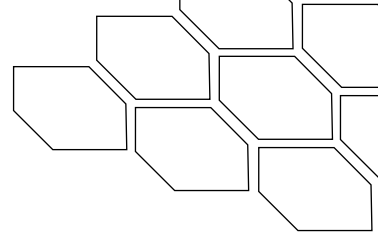
3.4. HUISVESTING EN RELATIE ANDERE BELEIDSDOMEINEN

Meerdere instellingen zijn in samenspel met de gemeente bezig met nieuwe huisvesting. De beoogde nieuwe huisvesting zal tot hogere huurlasten leiden en daarmee een structureel effect hebben op de begroting. De Kunstraad verwacht dat de gemeente deze meerkosten compenseert in de subsidie. Dekking voor deze compensatie moet buiten de cultuurbegroting liggen zodat de ruimte voor productie, programmering en activiteiten niet onder druk komt te staan.

Voor het Forum is eveneens nog onduidelijk hoe de huisvestingskosten zich op lange termijn gaan ontwikkelen. Ook hier dient voorkomen te worden dat de inhoud van de culturele programma's onder druk komt te staan door (te) hoge huurlasten.

Enkele behandelde aanvragen richten zich op participatie zoals Santelli, Music and Fun en gedeeltelijk Urban House. Deze organisaties zijn laagdrempelig, geworteld en sluiten aan bij gemeentelijk beleid. Omdat een artistiek-inhoudelijke component hier vaak geen rol speelt, ligt een bijdrage uit andere subsidiepotten (zoals wijkbudgetten, amateurkunst, jeugd) hier voor de hand. Bij ESNS legitimeert vooral de stimulering van de lokale economie om middelen in te zetten vanuit het economisch domein.

Een vergelijkbaar element speelt bij de functie van de bibliotheek die wettelijke taken uitvoert en van essentieel belang is voor burgerschap en toegang tot informatie. De maatschappelijke functie van de bibliotheeksector wordt steeds relevanter. De Kunstraad is dan ook van mening dat alle betrokken partijen de komende beleidsperiode met elkaar in gesprek moeten over de financieringsstructuur van het bibliotheekwerk op de (middel)lange termijn.

4. INHOUDELIJKE THEMA'S

4.1. TALENTONTWIKKELING EN VERNIEUWING

In de beleidskaders van gemeente en provincie is veel aandacht voor talentontwikkeling en vernieuwing. De Kunstraad benadrukt dat talentontwikkeling van groot belang is voor vernieuwing en daarmee voor de dynamiek in een cultuurbestel. Feit is ook dat deze begrippen het risico in zich hebben vanzelfsprekende mantra's te worden als ze niet steeds opnieuw worden gedefinieerd en geladen. Waarom streven we naar talentontwikkeling en vernieuwing, hoe definiëren we het containerbegrip talentontwikkeling?

Talentontwikkeling betreft niet één doelgroep en is ook niet een eenduidig begrip. Vanuit de culturele biotoop¹ bezien zijn voor de kunstenaar vier aspecten van belang bij talentontwikkeling.

Ten eerste moet er voldoende ruimte en tijd zijn voor een (jong) persoon om zich te ontwikkelen, geïnspireerd te raken, ideeën op te doen, dingen uit te proberen, kunst te maken. Cultuureducatie in het onderwijs en toegang tot kunstbeoefening en kunstaanbod dragen bij aan talentontwikkeling: om te proeven, in aanraking te komen met, talent bij zichzelf te ontdekken. Voor een (beginnend) kunstenaar is een goede plek om te oefenen en te werken van belang. Een plek die veilig en betaalbaar is en waar de kunstenaar zijn of haar eigen tijd kan bepalen.

Ten tweede zijn de connecties met kenners uit het vakgebied van grote waarde. De basis in dit *peers* domein wordt gevormd door het evaluatieve karakter van sociale relaties: op de kunstacademie met docenten, maar ook met medestudenten. In residenties, broedplaatsen en coaching-trajecten. En later met curatoren, kunstcritici en programmeurs die het werk en de voortgang beoordelen en op basis waarvan een kunstenaar zich verder kan ontwikkelen.

Deze beide domeinen bevinden zich allebei aan de zogeheten 'productie' kant van de culturele biotoop en zijn beide uitermate belangrijke voor talentontwikkeling. Maar om vervolgens de carrière als professional voort te kunnen zetten, zijn de volgende twee domeinen aan de 'presentatie' kant van belang:

- een 'markt' voor het talent waarop hij zich al vroeg kan begeven. Op podia, concertzalen, festivals, exposities en dergelijke. Misschien eerst als 'stagiair', maar toch al gauw tegen (eerlijke) betaling;
- publieke erkenning voor het werk van de kunstenaar. Dat wil zeggen dat aan het werk van de kunstenaar culturele waarde wordt toegekend. Prijzen, recensies en interactie met publiek zijn hier van belang.

Talentontwikkeling is naar de mening van de Kunstraad dus een integraal onderdeel van de culturele biotoop en moet ruimte bieden in alle fases. Van het stimuleren van culturele vaardigheden van jongeren, het kansen bieden, koesteren en versterken van talenten onder amateurs, het bieden van kansen aan jonge, beginnende kunstenaars tot het stimuleren van de kunstzinnige carrières van kunstenaars in verschillende stadia van hun loopbaan waarin zich dips of nieuwe uitdagingen kunnen voordoen.

Zo bezien betekent dit niet per se dat alle instellingen zich moeten richten op het begeleiden van talenten, maar dat er in het geheel van voorzieningen voldoende aandacht, ondersteuning en experimenteerruimte dient te zijn. Het vraagt ook dat de talenten de weg ernaar toe goed weten te vinden.

¹ Pascal Gielen & Rudi Laermans (2004) Een omgeving voor actuele kunst. Een toekomstperspectief voor het beeldendekunstlandschap in Vlaanderen. Lannoo: Tielt.

Pascal Gielen (2018) Safeguarding Creativity. Institutional Insecurities of the Artistic Biotope in a Global Market Orientated Europe. In: Watanabe, S. (red.) Handbook of Cultural Security. Edgar Elgar Publishing: Cheltenham Glos (UK), Northampton Massachusetts (US), p. 398-416

Bij de beoordeling van de plannen viel het de Kunstraad op dat bijna elke instelling aangeeft activiteiten op het gebied van talentontwikkeling te (willen) ontplooien. De Kunstraad vindt dat talentontwikkeling nog te veel vanuit de instelling zelf en te weinig vanuit het hele systeem wordt uitgezet. Talentontwikkeling kan en moet specifiekere doordacht en ingevuld worden door de instellingen en hiervoor is ook meer afstemming nodig om binnen alle vier bovengenoemde domeinen voldoende activiteiten te ontplooien.

Als de overheden voor talentontwikkeling en vernieuwing integraal kijken naar de vier genoemde domeinen en als zij de cultuurpijlers vragen om op dit terrein op hun gezamenlijke verantwoordelijkheid te reflecteren krijgt talent in Groningen zijn kans. Om hier alvast een voorschot op te geven, wijst de Kunstraad op de volgende aandachtspunten. Naast een betere afstemming en de constatering dat de ene discipline op het gebied van talentontwikkeling historisch een sterker profiel heeft kunnen ontwikkelen dan de andere - is de Kunstraad van mening dat er op een aantal plekken in de biotoop en/of in sommige disciplines betere voorwaarden kunnen worden gecreëerd. In het aanjagen van belangstelling voor cultuur en het prikkelen van talent ziet de Kunstraad allereerst een aandachtspunt bij het voortgezet onderwijs. Cultuurprofiel scholen bieden hier de nodige ontmoetings- en ontwikkelruimte voor jongeren, maar op andere scholen in het voortgezet onderwijs is er maar weinig tijd en ruimte voor cultuur (zie ook de paragraaf cultuur en onderwijs). Daarnaast zijn goede werk- en oefenruimtes voor kunstenaars een blijvend punt van aandacht. In het *peers* domein voorziet Station Noord in een behoefte voor talentontwikkeling binnen de podiumkunsten. Dit samenwerkingsverband draagt zorg voor de nodige afstemming tussen de verschillende podia en experts waardoor talenten een goed traject kunnen doorlopen. In het marktdomein kan volgens de Kunstraad meer ruimte (in de zin van zichtbaar podium) voor talent worden gecreëerd op het gebied van beeldende kunst. Een nieuw plan ten aanzien van het Tschumpaviljoen en betere afstemming en samenwerking tussen Sign, NP3, Het Resort, CBK en het Groninger Museum zouden hieraan kunnen bijdragen. Daarnaast acht de Kunstraad het over de hele linie van de kunsten van belang om podium en erkenning te bieden in de vorm van prijzen, stipendia en vooral opdrachten.

4.2. CULTUUR EN ONDERWIJS

De gemeente vroeg de Kunstraad specifiek te kijken naar het cultuuraanbod voor het onderwijs. De Kunstraad constateert dat er in Groningen kwalitatief hoogstaande instellingen zijn die cultureel aanbod voor alle leeftijden produceren. De Kunstraad constateert ook dat K&C als intermediaire organisatie actief en enthousiasmerend verbinding legt tussen de culturele instellingen en de scholen. Hoe dit aanbod vervolgens door de scholen wordt waargenomen en hoe scholen in dit aanbod een niet alleen consumerende maar ook actief participerende rol vervullen, is op basis van de meerjarenplannen minder goed te beoordelen. Goed cultuuronderwijs is immers niet alleen een kwestie van hoogwaardig aanbod maar draait om de dialoog en vertaling om iets vreemds en onbekends te ontsluiten. Theatergezelschappen als Het Houten Huis (primair onderwijs), het NNT (voortgezet onderwijs) en ook De Steeg (vo en mbo) beschikken over educatieve expertise en voeren dit gesprek met het onderwijs. Dat geldt ook voor het NNO alsmede het Groninger Museum en CBK.

De podiumkunstinstanties werken rond educatie en participatie veelvuldig samen om een spannend aanbod te genereren. Voorbeelden hiervan zijn de samenwerking tussen Club Guy & Roni en De Steeg om theater in de klas ook tot ver in de regio te spelen en projecten als Move It met het NNO, speciaal gericht op vmbo en leerlingen uit het leerwegondersteunend onderwijs (lwo). Van alle aanvragers is de Kunstraad zeer te spreken over de inzet van Club Guy & Roni vanwege de aandacht voor formele als ook non-formele cultuureducatie in samenwerking met verschillende partners.

Binnen de erfgoedsector is de Kunstraad met name positief over de aanpak van de Stichting Oude Groninger Kerken via de doorlopende leerlijn 'De kerk als tijdmachine' en het project 'Sleutelbewaarders' alsmede over de samenwerking tussen GRID en de Folkingestraat Synagoge rondom actuele thema's.

Deels wordt er ook specifiek vanuit de vraag van het onderwijs gewerkt, zoals De Steeg met het Eemsdelta College in Appingedam een voorstelling over de aardbevingsproblematiek ontwikkelt. Hoewel er zoals hiervoor geschetst in de meerjarenplannen veel aandacht voor jonge publieksdoelgroepen is en er diverse goede voorbeelden te noemen zijn, vereist het uitgebreider onderzoek om te weten op welke wijze het aanbod de leerlingen precies bereikt en raakt. De Kunstraad zou graag een actieve rol vervullen om dit onderzoek op te pakken.

4.3. DIVERSITEIT EN SPREIDING

De titels van de cultuurnota's zijn *Kunst en Cultuur voor iedereen* en *Wij zijn cultuur!* In feite heeft iedereen met cultuur te maken: cultuur in antropologische zin kan worden opgevat als een systeem van zingeving dat mensen de mogelijkheid biedt betekenis te geven aan hun leven en hun leefomgeving². Gedeeltelijk voorzien de cultuurnota's daarin. Door ervoor te zorgen dat het cultureel erfgoed wordt herkend en erkend en dat mensen middels actieve en passieve cultuurparticipatie zin kunnen geven aan hun bestaan. Maar ook andere beleidsterreinen dragen in belangrijke mate bij aan zingeving zoals werkgelegenheid, welzijn en sport. Cultuur is niet statisch, maar voortdurend in beweging. Die beweging kan worden ingebracht door kunst, maar ook erfgoed: door te reflecteren op de bestaande cultuur en er nieuwe tekens aan te geven. Door te laten zien welke andere betekenissen er aan (de) cultuur kan worden gegeven. Kunst kan culturele gewoonten, smaken, normen en waarden 'herijken'³. En daar voorziet de cultuurnota ook in. Eerder ging het over 'vernieuwing': het geven van een andere of nieuwe kijk op de dingen en op anderen om ons heen, inclusief op de eigen culturele sector (door bijvoorbeeld talentontwikkeling, het programmeren van nieuwe spannende voorstellingen en concerten of het maken van nieuw uitdagend werk). De vraag doet zich dan voor of iedereen toegang heeft tot dat culturele proces.

De Code Culturele Diversiteit is in het leven geroepen om extra aandacht te genereren bij culturele instellingen voor de opdracht een meer divers publiek te trekken. Hierbij gaat het er niet om dat alles voor iedereen is maar dat er voor iedereen iets is. Dus ongeacht achtergrond (sociaaleconomisch, demografisch of cultureel) is er gelegenheid om eigen keuzes te maken waarop hij/zij de aandacht wel of niet kan richten.

Wat betreft het aanbod zien we dat de aanvragers hun programma's zoveel mogelijk op 'iedereen' richten. Dat wil vooral zeggen dat er aanbod is voor alle leeftijden, maar dat dit per discipline wel kan verschillen. Zo maakt Het Houten Huis voornamelijk theater voor kinderen, richt Urban House zich meer op jongeren en is het publiek van het Noord Nederlands Orkest gemiddeld ouder maar richt het zich, zeker voor een symfonieorkest, ook veel op jongeren. In het geheel kan gesteld worden dat het culturaanbod in Groningen in alle leeftijden en daaraan gerelateerde smaken voorziet.

Veel instellingen in Groningen zetten zich ook actief in om meer verschillende groepen publiek te bereiken door bijvoorbeeld:

- zeer verschillende types activiteiten aan te bieden;
- op verschillende locaties activiteiten te brengen (niet alleen de traditionele podia);
- te spelen met prijzen (gratis versus betaald);
- koppelverkoop (bij het kopen van een kaartje, extra geld betalen voor iemand die het niet kan veroorloven).

Naast de inzet van bovengenoemde instrumenten is het van groot belang dat culturele instellingen en kunstenaars zich serieus verdiepen in het publiek en mede (daardoor) investeren in een actueel, aansprekend aanbod. Niet om het aanbod aan te passen aan de smaak van het publiek, maar om te werken in interactie met het publiek en hun leefomgeving.

² Laermans, 2002; Gielen, 2015

³ Williams, 1977; Laermans, 2002; Gielen, 2015

Een aantal initiatieven valt in dit vlak op.

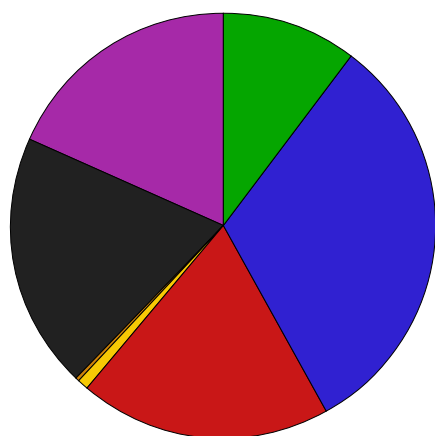
De Wijk de Wereld die de inwoners van verschillende wijken in Groningen stimuleert in cultureel eigenaarschap en die tevens tot het community-programma Bab Ad-daar van NNT en Club Guy & Roni leidde.

De Grote Harten Club van Grand Theatre en Jonge Harten, waarin zij in een gezamenlijk voorstellingsbezoek met bestaande en nieuwe publieksgroepen in gesprek gaan. De club geeft zo ruimte voor de verschillende belevingswerelden van jongeren, het onderzoekmatig leren om de eigen en een anderms perceptie beter te leren kennen (diversiteit van perceptie).

Andere organisaties die van onderop met hun publiek de dialoog aangaan zijn bijvoorbeeld Stichting Folklingestraat Synagoge (vanwege hun bijdrage aan het debat en focus op jongeren), maar ook Museum Wierdenland. Daar denken schoolkinderen mee over tentoonstellingen en leverde de Syriëtentoonstelling, in samenwerking met mensen uit die regio, een waardevolle dialoog op.

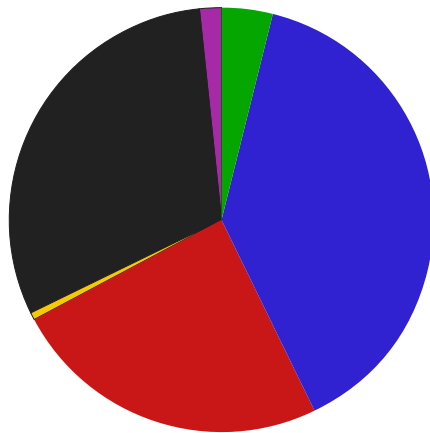
De Kunstraad ziet in Groningen dus zeker positieve ontwikkelingen op het vlak van diversiteit en raadt aan om de resultaten te volgen door open te debatteren over een divers(er) cultuurbeleid in gemeente en provincie. En kunstenaars en/of culturele instellingen tijd en ruimte te geven om zich te engageren met het publiek en voor wat er leeft in de stad en het ommeland. Juist vanuit hun specifieke kracht en eigenheid kunnen zij immers het publiek niet alleen bedienen maar ook uitdagen.

Onderstaande visualisaties geven inzicht in spreiding van de positief geadviseerde instellingen naar discipline, geografisch en besteding middelen. In de diagrammen is te zien hoe op basis van dit advies de inzet van de middelen verdeeld is over de verschillende disciplines (exclusief de bijdrage voor CBK, Forum Groningen en SPOT).

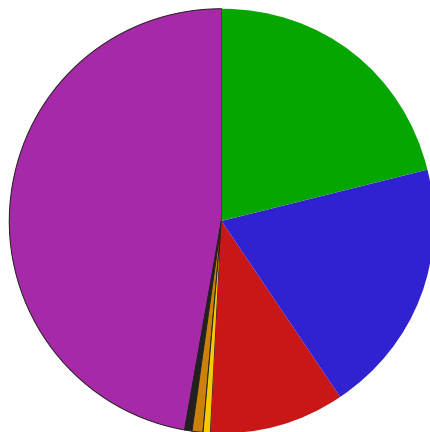
Gemeente en Provincie

Totaal	€ 16.492.552
 Erfgoed	€ 1.696.660
 Beeldende kunst	€ 5.248.567
 Podiumkunsten	€ 3.161.225
 Letteren	€ 114.700
 Film	€ 58.000
 Cultuureducatie/ participatie	€ 3.216.500
 Steunfuncties	€ 2.996.900

Gemeente

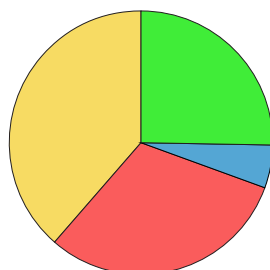
Totaal	€ 10.474.067
Erfgoed	€ 414.000
Beeldende kunst	€ 4.079.567
Podiumkunsten	€ 2.552.000
Letteren	€ 74.000
Film	-
Cultuureducatie/participatie	€ 3.196.500
Steunfuncties	€ 158.000

Provincie

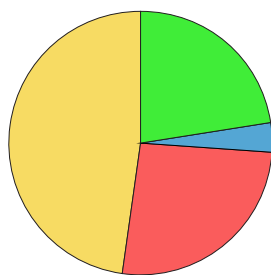
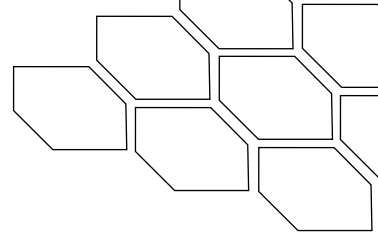
Totaal	€ 6.018.485
Erfgoed	€ 1.282.660
Beeldende kunst	€ 1.169.000
Podiumkunsten	€ 609.225
Letteren	€ 40.700
Film	€ 58.000
Cultuureducatie/participatie	€ 20.000
Steunfuncties	€ 2.838.900

Specificatie podiumkunsten

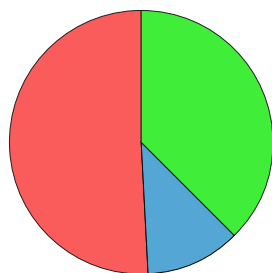
Gemeente en Provincie

Totaal	€ 3.161.225
Theater	€ 805.925
Muziek	€ 162.700
Festivals	€ 975.600
Podia	€ 1.217.000

Gemeente

Totaal	€ 2.552.000
theater	€ 577.000
muziek	€ 91.000
festivals	€ 667.000
podia	€ 1.217.000

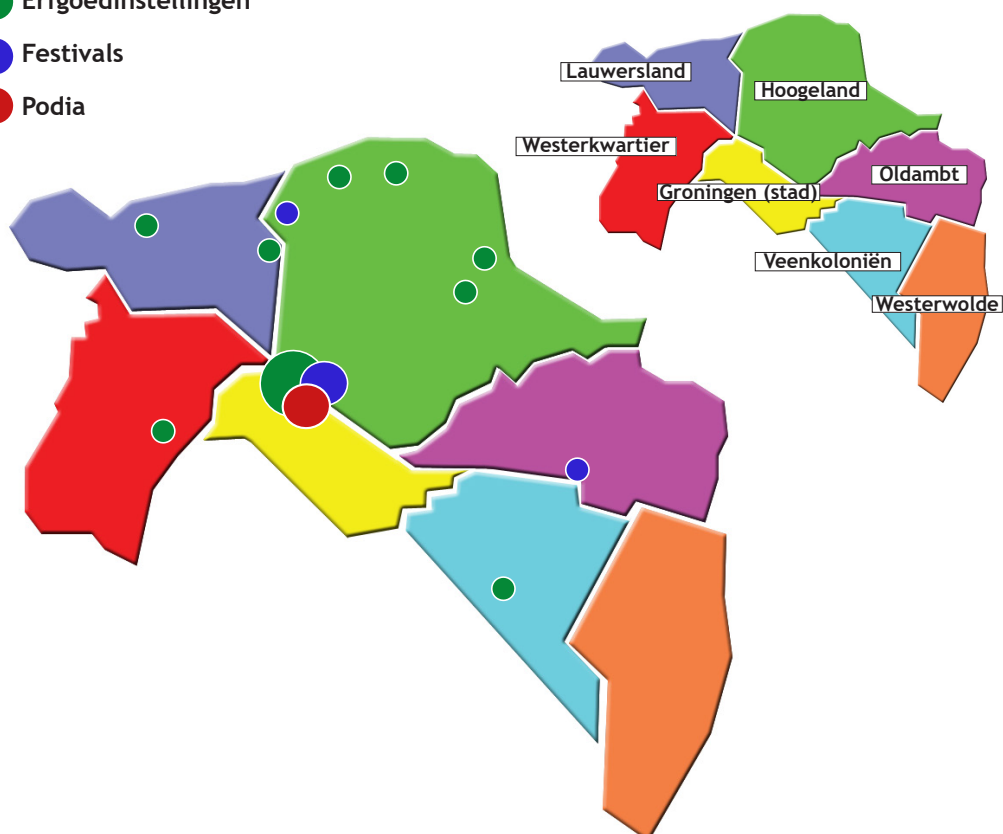

Provincie

Totaal	€ 609.225
theater	€ 228.925
muziek	€ 71.700
festivals	€ 308.600
podia	-

In onderstaand kaartje is weergegeven welke erfgoedinstellingen, festivals en podia de Kunstraad adviseert te ondersteunen in de komende jaren. Organisaties die activiteiten op verschillende plaatsen uitvoeren in de provincie, landelijk dan wel internationaal zijn niet weergegeven.

- Erfgoedinstellingen
- Festivals
- Podia

4.4. AANDACHT VOOR FILM, MEDIAKUNST EN ARCHITECTUUR

Twee gebieden verdienen naar de mening van de Kunstraad meer aandacht. Enerzijds is dit de relatie mediakunst en architectuur, anderzijds film.

In 1990 heeft de gemeente Groningen, bij gelegenheid van zijn 950-jarig bestaan, een grote en bijzondere manifestatie georganiseerd onder de titel *'What a wonderful world!'*. De organisatie was in handen van de Dienst Ruimtelijke Ordening en het Groninger Museum. Er kwamen vijf voor muziekvideo's bestemde paviljoens tot stand, ontworpen door architecten van wereldfaam: Peter Eisenman (New York), Zaha M.Hadid (Londen), Coop Himmelb(l)au (Wenen), Rem Koolhaas (Rotterdam) en Bernard Tschumi (New York/Parijs).

Vier paviljoens zijn er nog: één in de haven van Delfzijl (Coop Himmelb(l)au), één op een bedrijventerrein in Appingedam (Hadid) en twee in de stad Groningen: NP3 programmeert de Rem Koolhaas videobusstop aan het Emmaplein sinds 2007; de stichting Tschumipaviljoen programmeert multimediateleprojecten in het paviljoen aan het Hereplein.

Met de vier paviljoens beschikken de gemeente en de provincie over bijzondere elementen om zowel architectuur als mediakunst prominent in beeld te brengen en een relatie aan te laten gaan met de openbare ruimte en met passerend publiek. De Kunstraad vindt op dit moment de zichtbaarheid van de paviljoens en de interactie met hun omgeving onvoldoende.

De hechte relatie tussen Groningen en architectuur en de vooruitstrevende positie die mediakunst in Groningen heeft (gehad) rechtvaardigen naar de mening van de Kunstraad een herbezinning op nieuwe mogelijkheden.

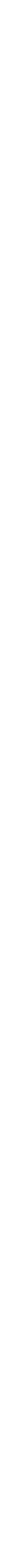
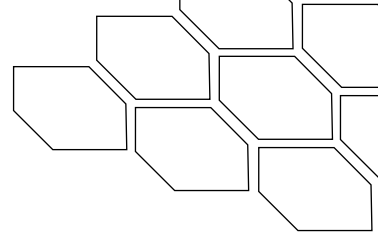
De Kunstraad adviseert de overheden dan ook om - aan de Kunstraad zelf of aan derden - de opdracht te geven tot een verkenning hoe de vier (en wellicht zelfs de oorspronkelijke vijf) paviljoens weer optimaal tot hun recht kunnen komen, in het bijzonder in het kader van de relatie tussen architectuur en mediakunst. In die opdracht past ook de verkenning van de organisatorische aspecten en van een structureel financieel kader. Het verkennen van de samenwerking tussen Groninger Museum, Tschumipaviljoen, NP3, Het Resort, SIGN, architectuurcentrum GRAS, Academie Minerva en Frank Mohr Instituut en instellingen in de provincie zoals Museum Stad Appingedam is daarbij relevant. Evenals de rol van Groninger Seaports, die eigenaar is van de paviljoens van zowel Coop Himmelb(l)au als Hadid, voor een investering in herstel en programmering. Ook is het interessant om hierin te onderzoeken of het vijfde paviljoen van Eisenman (o.a. architect Holocaust monument Berlijn) weer opnieuw is op te bouwen en een plek te geven.

Voor de filmsector in Groningen geldt dat in vergelijking met andere sectoren de keten minder is geborgd. Ook in het gemeentelijk en provinciaal beleid is er weinig tot geen aandacht voor dit medium. Dit terwijl er in Groningen veel jonge filmmakers actief zijn en Groningen met een prachtig landschap en monumentale gebouwen ook als decor of als uitvalsbasis veel kansen biedt. De Kunstraad signaleert dat er binnen film een aantal functies ontbreekt of niet voldoende zijn ingebed in de culturele keten. Zo:

- is educatie en talentontwikkeling sterk afhankelijk van toevallige aanbieders. Op dit moment levert het Noorderpoort, Kunst en Creatie, een flink aantal jonge talenten af. Vaak is het afhankelijk van één enthousiaste docent die jongeren stimuleert aan de slag te gaan, na vertrek van de docent lost de creatieve basis vaak al snel weer op. Coördinatie tussen en boven de educatie- en onderwijsinstellingen ontbreekt;
- zijn productiehuisen zoals Beeldlijn en De Productie vooral gericht op de praktische uitvoerende productie van individuele films. Zij zijn niet geoutilleerd voor een stedelijke of provinciale rol;
- is vertoning min of meer goed geregeld in het Filmhuis en de Groningse Nieuwe maar omroepen, met name RTV-Noord, bieden weinig podium aan lokale creatieve producties.

De Kunstraad adviseert de overheden om het gesprek met betrokkenen uit de filmsector aan te gaan over wat er inhoudelijk en organisatorisch mogelijk en wenselijk is. Wie kan daarin een rol vervullen en wat zouden de financiële consequenties zijn? En past hierin ook het opzetten van een filmfonds Groningen dat een sector brede en faciliterende rol zou kunnen spelen in de productie en financiering van film en die daarnaast de coördinerende rol op zich kan nemen tussen de educatie-instellingen onderling, tussen de producenten en vertoners?

Op basis van dit onderzoek kan er meer passende en structureel aandacht komen voor film of breder voor de audiovisuele sector.

5. INTEGRALE BEOORDELING EN FINANCIËEL ADVIES

5.1. INTEGRALE BEOORDELING EN ADVIES OP MACRONIVEAU

Nadat de commissies de aanvragen beoordeelden met de kwalificaties: A. subsidiabel met prioriteit, B. subsidiabel indien voldoende budget en C. niet subsidiabel vond in de raad een *integrale beoordeling* plaats. Het oordeel van de Kunstraad is hierdoor niet alleen absoluut maar ook relatief. De Kunstraad keek bij de integrale afweging op verzoek van de overheden naar de culturele infrastructuur als geheel en naar de aspecten diversiteit van het aanbod, regionale spreiding (bovenlokaal belang) en verdeling van de activiteiten over de verschillende beleidsstrategieën. Een ingewikkelde opgave gelet op de hoge ambities van de overheden in relatie tot de beschikbare middelen.

Uitgaande van een sterke basis én gepaste ruimte voor vernieuwing is de Kunstraad tot de volgende integrale afweging gekomen waarbij de nadruk ligt op een stevige infrastructuur (basis) en maatschappelijke verbinding. Met als doel de beschikbare middelen zo in te zetten dat deze leiden tot een zo evenwichtig mogelijke cultureel aanbod in Groningen en een maximale aansluiting op ambities en strategische doelen van gemeente en provincie.

Om de aanvragen als een geheel te kunnen beoordelen vanuit een evenwichtig bestel, heeft de Kunstraad het model van de culturele biotoop als inspiratiebron gebruikt. Dat betekent dat er gekeken werd of er voldoende evenwicht is tussen:

- tijd en ruimte om kunst- en cultuuraanbod te maken (domestiek domein);
- de mogelijkheid het werk te verbeteren door ontmoetingen met andere makers en experts (zoals binnen opleidingen) (peers domein);
- voldoende inkomsten (een markt waar het aanbod geruild kan worden tegen geld) (markt domein);
- verbinding met de samenleving of maatschappelijke inbedding (civiele domein).

De algemene lijn in de adviezen voor *erfgoed* voor de provincie Groningen is de keuze voor een sterke basis en het behoud van een goede verdeling van de instellingen in de hele provincie. Binnen de A-instellingen is de lijn geweest om gezien de beschikbare middelen de aanvragen zoveel mogelijk op het niveau van de vorige subsidieronde aan te houden en de provincie te adviseren om via een andere weg te investeren in de forse onderhoudsopgave (zie paragraaf 3.1.). Binnen de beperkte middelen is op basis van de aanvragen wel gekeken naar een aangepaste verdeling voor instellingen die de afgelopen vier jaar goed hebben gepresteerd en welke minder. Ook is er ruimte gevonden voor een nieuwkomer.

Dit leidt ertoe dat de Kunstraad de provincie adviseert Museum Wierdenland op te nemen in de cultuurnota. Het museum verdient meerjarige ondersteuning vanwege het unieke verhaal dat het vertelt over de geschiedenis van Groningen en de letterlijke verbinding met het Groninger Landschap.

De organisatie van Museum Nienoord is proactief en professioneel, maar staat zeker in vergelijking met andere borgen onder druk. De geringe personele bezetting draagt een (te) groot deel van de werkzaamheden maar weet desondanks toch een hoogwaardig aanbod te realiseren en in hoge mate bij te dragen aan de beleidsdoelen van de provincie. Een verhoging van de subsidie is gerechtvaardigd, op basis van de artistiek-inhoudelijke en professionele kwaliteit.

Aan de andere kant adviseert de Kunstraad naast een positief oordeel over de gemeentelijke subsidie, te korten op de subsidie van Museum aan de A. Museum aan de A heeft grote ambities, passend binnen alle gemeentelijke en provinciale beleidsdoelen. Niettemin zijn er nog veel losse eindjes die aan elkaar geknoopt moeten worden voordat theorie en praktijk één zijn. Het succes van het museum staat of valt met een warme samenwerking en chemie met de omgeving en collega-instellingen. Daarbij is het zaak om ook de inhoud steviger neer te zetten. De aanvraag die er nu ligt gaat voornamelijk over de vorm en de aanpak, waardoor het inhoudelijk verhaal nog lastig is te beoordelen.

Het is van belang om voldoende zekerheid te krijgen over de financiële marges en risico's van de te realiseren en te exploiteren functionaliteiten. De vastgoedinvestering kan zo fors uitpakken dat de inhoud eronder kan gaan lijden. Meer zekerheid daarover en een inhoudelijke uitwerking van de plannen zou wenselijk zijn.

Op het gebied van vernieuwing en zichtbaarheid (bijvoorbeeld in publieksbereik, educatie en marketing) zou De Menkemaborg eveneens meer focus moeten aanbrengen en meer gericht kunnen samenwerken. Ook in 2017 heeft de Kunstraad hierover kritische opmerkingen gemaakt. Daarbij begrijpt de Kunstraad dat de Menkemaborg, net als andere borgen, voor een grote uitdaging staat als het om onderhoud gaat. De huidige subsidie is echter niet meer gerechtvaardigd, op basis van de beperkte visie in de subsidieaanvraag, maar zeker ook binnen de bestaande subsidies voor de vier borgen in de cultuurnota. Hiertoe is een korting voorgesteld. Daarbij adviseert de Kunstraad om inhoudelijk en financieel ook een beroep te doen op het Groninger Museum, de eigenaar van de borg.

Bij de gemeentelijke erfgoedinstellingen vindt de Kunstraad voor de versterking van de culturele basis een verhoging van de bijdrage aan de Synagoge en GRID op zijn plaats is, beide instellingen zijn zeer actief en dienden een overtuigend plan in, maar ontbreken de middelen om deze instellingen op een duurzame wijze te ondersteunen.

Op het gebied van de *beeldende kunst* kiest de Kunstraad voor een sterke basis die zich verder kan ontwikkelen. Waarin de wisselwerking tussen de beeldende kunst instellingen en de kunstvakopleiding Academie Minerva en Frank Mohr Instituut en de Universiteit Groningen groot is en verder gestimuleerd kan worden. De Kunstraad is positief over het toelaten van Het Resort tot de gemeentelijke cultuurnota. Het Resort is een creatief en eigenzinnig initiatief dat relatief goed zichtbaar is in de stad. Het Resort heeft een nomadisch karakter, werkt op verschillende locaties in de stad, en heeft als speerpunt om wisselend, lokaal publiek te trekken. Op deze manier komen er diverse bevolkingsgroepen in aanraking met kunst en cultuur.

Kijkend naar het geheel aan spelers mist de Kunstraad wel samenhang in activiteiten op het gebied van talentontwikkeling, vernieuwing en het interesseren van een bredere publieksgroep. De Kunstraad vindt dat de rol van het Groninger Museum in het presenteren van actuele ontwikkelingen in de beeldende kunst en het inhoudelijk debat sterker kan zijn. De rol als groot (inter)nationaal beeldende kunstpodium wordt door de Kunstraad zeker gezien op het gebied van exposities maar is niet altijd even vooruitstrevend en vernieuwend in het tonen van actuele ontwikkelingen en debat. De samenwerking met andere beeldende kunst instellingen en podia in stad en regio is te onzichtbaar. De Kunstraad adviseert om actief werk te maken van samenwerking met andere instellingen (Het Resort, NP3, SIGN en CBK), om daarmee de kennis en kunde van het museum te gebruiken om andere initiatieven te versterken en op die manier zelf ook te vernieuwen. Vanuit de rol van cultuurpijler verwacht de Kunstraad dat het Groninger Museum dit actief oppakt.

Met het grote aantal sterke aanvragen op het gebied van de *podiumkunsten* moest de Kunstraad scherp prioriteren. Zelfs binnen de aanvragen met een A-status was er onvoldoende financiële ruimte om alle aanvragen volledig te honoreren. In de gevallen waar verhoging van de subsidie goed gemotiveerd, aannemelijk en wenselijk was is een (beperkte) verhoging geadviseerd, in gevallen waar de motivering ontbrak of inhoudelijk niet overtuigend, niet (huidig subsidieniveau). Bovendien is voor de provincie ruimte gemaakt voor de best scorende nieuwkomer festival Grasnapsky (zij het met een lagere toekenning dan gevraagd).

De Kunstraad is verder van oordeel dat een verhoging van de gemeentelijke bijdrage aan Grand Futura gerechtvaardigd is. De verhoging is nodig om uitbreiding van de programmering mogelijk te maken en het Grand de kans te bieden (weer) te excelleren als onderscheidend podium in Noord-Nederland. Hiermee versterkt de gemeente de culturele basis op het vlak van de markt (evenwichtiger) en civiel (artistieke, culturele waarde).

Voor Simphon is een hogere gemeentelijke bijdrage wenselijk, gezien de bedreigde levensvatbaarheid van dit voor Groningen belangrijke podium.

Op het gebied van de klassieke en de hedendaagse muziek vallen positief beoordeelde instellingen vanwege een gebrek aan financiële middelen (B-status) buiten de boot. Hierdoor is hier het aanbod niet evenwichtig.

Vanwege het beschikbare financieel kader adviseert de Kunstraad alle *steunfuncties* op het huidige subsidieniveau te houden, ook als er, al dan niet terecht, meer wordt gevraagd.

In enkele specifieke gevallen vindt de Kunstraad gelet op de versterking van de culturele infrastructuur een uitbreiding van activiteiten gewenst. Aanvullende financiering is gewenst voor de activiteiten van K&C in het voorgezet onderwijs. Voor de wettelijke taken van Biblionet geldt dat dergelijke taken feitelijk behoren tot de infrastructuur van een democratie, en het voortbestaan ervan kan niet afhankelijk zijn van een inhoudelijk debat over cultuur.

De ruimte voor het ondersteunen van deze activiteiten kan niet gevonden worden binnen het huidige financiële kader. Indien de overheden deze uitbreiding onderschrijven, dienen voor deze activiteiten additionele middelen gevonden te worden.

5.2. FINANCIËEL ADVIES

Gebleken is dat accres onderdeel uitmaakt van het gemeentelijk adviesbudget van de Kunstraad en de adviesbedragen niet (zoals wel het geval is bij de provincie) na het advies van de Kunstraad worden opgehoogd tot het prijspeil 2021. De Kunstraad hanteert derhalve steeds adviesbedragen die zijn gebaseerd op het prijspeil 2020, dus exclusief de indexatie die in 2021 nog zal worden toegepast. Tevens zijn de cultuurpijlergelden bij de betreffende instellingen afgetrokken van de vraagbedragen.

De ingediende aanvragen overschrijden fors het beschikbare adviesbudget, met name op het gebied van de podiumkunsten is de druk op het budget enorm. Hier is sprake van een ambitieus en dynamisch veld mede gestimuleerd vanuit talentontwikkeling en vernieuwing.

De Kunstraad komt op basis van het provinciaal adviesbudget van € 6.018.000 en het gemeentelijke adviesbudget van € 10.474.000 tot een advies waarin veel, maar niet alle daarvoor in aanmerking komende instellingen een plek krijgen om uitvoering te geven aan de ambities van gemeente en provincie. Over de hele linie blijft het subsidiebudget voor de meeste instellingen min of meer op hetzelfde niveau. Enkele instellingen krijgen iets meer financiële ruimte voor versterking van hun organisatie dan wel activiteiten. Voor versterking van de basis en de dynamiek adviseren we ook enkele nieuwe instellingen met een bescheiden bedrag op te nemen in de cultuurnota.

De Kunstraad is gehouden om binnen het financiële kader te adviseren. Zoals boven omschreven leidt dit er toe dat de voorgestelde verhogingen minimaal zijn - en dikwijls vanuit het oogpunt van een gezonde bedrijfsvoering onvoldoende - dat helaas alle instellingen met een B-status afvallen en de Kunstraad genoodzaakt is om te adviseren enkele meerjarig gefinancierde instellingen te korten.

Het wegvallen van de instellingen met een B-status heeft met name op het gebied van de klassieke muziek grote gevolgen. Hier raakt het aanbod in deze sector uit evenwicht. Ook het enige festival voor nieuwe muziek valt hierdoor tot onze spijt buiten de boot.

De Kunstraad heeft alle aanvragen beoordeeld op toepassing van de fair practice code. Aandacht voor de code hebben alle instellingen. De plannen zelf geven wisselend inzicht in concretisering van de code. De recente aandacht voor de beloningen aan de top van de instellingen vraagt daarbij ook om reflectie. Over de hele linie is duidelijk dat het duurzaam toekomstbestendig houden van de culturele sector in Groningen niet binnen de beschikbare middelen opgelost kan worden. Een extra investering is naar de mening van de Kunstraad dan ook op zijn plek. De instellingen zijn echter zelf ook aan zet om kritisch te kijken naar hun bedrijfsvoering en indien een financiële injectie uitblijft, zelf zich op passende maatregelen te bezinnen.

Om bestending van het bestel recht te doen en om dichterbij de doelstellingen van de gemeente en provincie te komen zou naar inschatting van de Kunstraad, in de meest bescheiden variant, tussen drie en vijf ton in beide begrotingen wenselijk zijn. De Kunstraad heeft die ruimte niet binnen de begroting gezocht omdat dit dan ten koste zou gaan van instellingen die zonder meer ook waardevol zijn voor een evenwichtig kwalitatief Gronings bestel.

De overheden vroegen de Kunstraad ook aandacht te geven aan de matching van Rijks-gefinancierde instellingen. De Kunstraad constateert dat voor de BIS-instellingen en Rijksfondsen een reële bijdrage geldt voor eigen inkomsten uit entreegelden en bijdragen van andere overheden en fondsen. Alleen het Fonds Podiumkunsten hanteert een letterlijke matchingsregeling voor meerjarig gefinancierde instellingen, die voor de Groninger instellingen niet gunstig uitpakt aangezien de lokale bijdrage in de meeste gevallen (van oudsher) relatief laag is en niet voldoet aan de matchingseisen.

Voor de Kunstraad is duidelijk dat aanvullende matchingsgelden niet uit het huidige financieel kader waarbinnen de Kunstraad adviseert, kunnen worden gefinancierd zonder dat dit al te ingrijpende effecten zou hebben op de subsidies voor andere instellingen. De overheden hebben evenmin aangegeven dat Rijks-gefinancierde instellingen meer prioriteit hebben dan lokale of provinciaal georiënteerde instellingen. De Kunstraad adviseert de overheden dan ook om in lijn met het inhoudelijk advies over de instellingen, waar nodig gericht maatregelen te treffen voor de matching en deze te koppelen aan de aangepaste corona *proof* plannen voor 2021 en verder.

Vanuit het perspectief van een tekort aan middelen om alle doelen te realiseren komt de Kunstraad op grond van algemene bevindingen in paragraaf 3. en de integrale afweging zoals verwoord in paragraaf 4.1. tot onderstaand advies voor de inzet van middelen.

Financieel overzicht

NB. Adviezen zijn uitgedrukt in het prijspeil 2020 en zullen in 2021 nog worden geïndexeerd

Organisatie	Advies KR provincie 21-24	Gevraagd provincie 21-24	Huidig provincie 2020	Advies KR gemeente 21-24	Gevraagd gemeente 21-24	Huidig gemeente 2020	
Uitvoerende erfgoedinstellingen	Abel Tasman Museum	€ -	€ 19.000	€ -	€ -	€ -	
	Berlagehuis Usquert	€ -	€ 50.000	€ -	€ -	€ -	
	Borg Verhildersum	€ 153.500	€ 178.000	€ 153.500	€ -	€ -	
	Folkingestraat Synagoge	€ -	€ 25.000	€ 10.200	€ 20.000	€ 45.000	€ 20.000
	GRID	€ -	€ 55.000	€ -	€ 50.000	€ 75.000	€ -
	Het Groninger Landschap	€ 40.900	€ 92.000	€ 40.900	€ -	€ -	€ -
	Landgoed Fraeylemaborg	€ 153.500	€ 225.000	€ 153.500	€ -	€ -	€ -
	Museum aan de A	€ 70.560	€ 215.000	€ 117.600	€ 310.000	€ 340.000	€ 340.000
	Museum Klooster ter Apel	€ 112.500	€ 145.000	€ 112.500	€ -	€ -	€ -
	Museum Menkemaborg	€ 170.000	€ 240.000	€ 194.400	€ -	€ -	€ -
	Museum Nienoord	€ 120.000	€ 223.000	€ 102.300	€ -	€ -	€ -
	Museum Stad Appingedam	€ 61.400	€ 80.000	€ 61.400	€ -	€ -	€ -
	Museum Wierdenland	€ 30.000	€ 55.000	€ -	€ -	€ -	€ -
	MuzeeAquarium	€ -	€ 30.000	€ -	€ -	€ -	€ -
	Openluchtmuseum Het Hoogeland	€ 116.600	€ 150.000	€ 116.600	€ -	€ -	€ -
	Oude Groninger Kerken	€ 100.300	€ 350.000	€ 100.300	€ -	€ 50.000	€ -
	Oorlogs- en Verzetscentrum Groningen	€ 15.300	€ 35.000	€ 15.300	€ 34.000	€ 44.000	€ 34.000
	Sint Bernardushof	€ -	€ 36.000	€ -	€ -	€ -	€ -
Veenkoloniaal Museum Veendam	€ 138.100	€ 170.000	€ 138.100	€ -	€ -	€ -	

Organisatie		Advies KR provincie 21-24	Gevraagd provincie 21-24	Huidig provincie 2020	Advies KR gemeente 21-24	Gevraagd gemeente 21-24	Huidig gemeente 2020
Beeldende kunstinstellingen	Beeldlijn	€ -	€ 21.000	€ 17.400	€ -	€ 21.000	€ 18.000
	Centrum Beeldende Kunst	€ -	€ 40.000	€ -	€ -	€ -	€ -
	De Productie	€ -	€ 150.000	€ -	€ -	€ 150.000	€ -
	Groninger Museum	€ 1.050.200	€ 1.050.200	€ 1.050.200	€ 3.707.453	€ 3.813.033	€ 3.747.453
	Het Resort	€ -	€ -	€ -	€ 45.000	€ 88.650	€ -
	Noorderlicht	€ 118.800	€ 120.000	€ 118.800	€ 176.114	€ 190.000	€ 176.114
	NP3	€ -	€ -	€ -	€ 81.000	€ 100.000	€ 91.000
	SIGN	€ -	€ -	€ -	€ 70.000	€ 146.000	€ 70.000
	Tschumipaviljoen	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 69.700	€ 30.000
	WERC	€ -	€ 10.000	€ -	€ -	€ 20.000	€ -
Podiumkunstinstellingen	Art of Clash	€ -	€ 15.000	€ -	€ -	€ 20.000	€ -
	Club Guy & Roni	€ 40.625	€ 81.250	€ 32.700	€ 150.000	€ 200.000	€ 135.000
	Connecting Dance Company (Teddy's)	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 50.070	€ -
	De Noorderlingen	€ 102.300	€ 125.000	€ 102.300	€ 76.000	€ 125.000	€ 76.000
	De Steeg	€ 9.000	€ 27.000	€ -	€ 100.000	€ 127.000	€ 100.000
	EMS 050	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 80.000	€ -
	Eurosonic Noorderslag	€ 114.000	€ 191.400	€ 114.000	€ 150.000	€ 200.000	€ 150.000
	Festival Hongerige Wolf	€ -	€ 20.000	€ -	€ -	€ -	€ -
	Five Great Guitars	€ -	€ 37.500	€ -	€ -	€ 37.500	€ -
	Grand Futura	€ -	€ 18.750	€ -	€ 531.000	€ 627.500	€ 519.000
	Grasnapolsky Festival	€ 35.000	€ 50.000	€ -	€ -	€ -	€ -
	Haydn Jeugd Strijkorkest	€ -	€ 20.000	€ 15.300	€ -	€ 20.000	€ 15.000
	Het Houten Huis	€ 35.000	€ 35.000	€ 15.300	€ 66.000	€ 66.000	€ 66.000
	Het Noordpool Orkest	€ 20.500	€ 30.000	€ 20.500	€ 35.000	€ 35.000	€ -
	Jazz te Gast	€ -	€ 18.000	€ -			
	Jonge Harten Festival	€ 20.000	€ 35.000	€ 20.000	€ 65.000	€ 90.000	€ 65.000
	Kamerorkest van het Noorden	€ -	€ 15.000	€ -	€ -	€ 30.000	€ -
	Luthers Bach Ensemble	€ -	€ 20.000	€ -	€ -	€ 20.000	€ -
	Meindert Talma	€ -	€ 82.500	€ -	€ -	€ -	€ -
	Noord Nederlands Orkest	€ 51.200	€ 40.000	€ 51.200	€ 41.000	€ 50.000	€ 41.000
Noord Nederlands Toneel	€ 42.000	€ 106.250	€ -	€ 185.000	€ 250.000	€ 185.000	
Noorderzon	€ 114.600	€ 122.500	€ 114.600	€ 452.000	€ 465.000	€ 452.000	
PEERD	€ -	€ 75.000	€ -	€ -	€ -	€ -	
Peter de Grote Festival	€ -	€ 40.000	€ 38.400	€ -	€ 30.000	€ 26.000	

Organisatie		Advies KR provincie 21-24	Gevraagd provincie 21-24	Huidig provincie 2020	Advies KR gemeente 21-24	Gevraagd gemeente 21-24	Huidig gemeente 2020
Podiumkunstinstanties	Prinses Christina Concours	€ -	€ -	€ -	€ 15.000	€ 25.000	€ 11.000
	ShELFISH	€ -	€ 17.500	€ -		€ 40.000	
	Simplon	€ -	€ -	€ -	€ 276.000	€ 305.000	€ 248.000
	Soundsofmusic	€ -	€ 15.000	€ 13.800	€ -	€ 35.000	€ -
	Swingin' Groningen	€ -	€ 50.000	€ -	€ -	€ 50.000	€ 20.000
	Terug naar het begin	€ -	€ 45.000	€ -	€ -	€ -	€ -
	VERA	€ -	€ -	€ -	€ 410.000	€ 413.000	€ 410.000
	ZomerJazzFietsTour	€ 25.000	€ 25.000	€ -	€ -	€ 15.000	
	ZUHAUSE	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 72.500	€ -
Steuninstellingen, letteren en overige	Biblionet	€ 1.329.900	€ 2.157.098	€ 1.329.900	€ -	€ -	€ -
	Centrum Groninger Taal en Cultuur	€ 358.100	€ 350.000	€ 358.100	€ -	€ -	€ -
	De Rijdende Popschool	€ -	€ 60.000	€ -	€ -	€ 15.000	€ -
	Erfgoedpartners	€ 434.800	€ 525.000	€ 434.800	€ -	€ -	€ -
	Forum Groningen (filmliga's)	€ 58.000	€ 120.000	€ 58.000	€ -	€ -	€ -
	Jeugdcircus Santelli	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 20.000	€ -
	K&C	€ 409.200	€ 534.590	€ 409.200	€ 158.000	€ 229.110	€ 158.000
	Kunstbende	€ -	€ 15.000	€ -	€ -	€ 20.000	€ -
	Music and Fun	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 13.500	€ -
	Noordwoord	€ 30.700	€ 61.300	€ 30.700	€ 47.000	€ 63.200	€ 47.000
	Poëziepaleis	€ 10.000	€ 35.000	€ -	€ 27.000	€ 67.500	€ 27.000
	Urban House	€ 20.000	€ 50.000	€ 30.700	€ 67.000	€ 100.000	€ 67.000
	VRIJDAG	€ 306.900	€ 330.000	€ 306.900	€ 3.129.500	€ 3.300.000	€ 3.129.500
totaal	€ 6.018.485	€ 9.359.838	€ 5.999.400	€ 10.474.067	€ 12.459.263	€ 10.474.067	
beschikbaar	€ 6.018.000			€ 10.474.067			

<i>Instellingen die financieel buiten het advies van de Kunstraad vallen</i>						
Spot	-	-	-	-	€ 6.300.000	€ 5.975.000
Forum Groningen (gemeente)	-	-	-	-	€ 9.424.000	€ 9.284.500
CBK	-	-	-	-	€ 998.752	€ 893.000
Libau	-	€ 265.500	€ 185.500	-	-	-
Monumentenwacht	-	€ 236.500	€ 199.900	-	-	-

5.3. RELATIE OVERHEDEN, SECTOR EN KUNSTRAAD

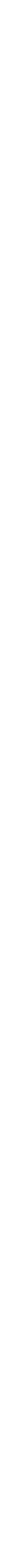
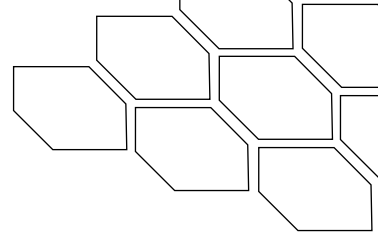
Kiezen voor een stevige basis brengt ook met zich mee te investeren in goede werkrelaties en communicatie. De Kunstraad roept daar voor de komende periode toe op. De Kunstraad zelf, de overheden en de instellingen moeten actief zoeken waar de ruimte is voor versterking van de samenwerking. Dat kan de kwaliteit van beleid en praktijk ten goede komen. Instellingen reflecteren in hun aanvragen 2021-2024 (te) weinig op waar ze staan en waar ze naar toe willen en wat hun positie is in het veld. Een heldere analyse en inzicht in waardering van gebruikers of deelnemers ontbreekt veelal. De Kunstraad adviseert gemeente en provincie om met zelfevaluaties te gaan werken waarbij de instellingen zelf hun kwaliteits- en prestatiecriteria formuleren. Monitorgesprekken bieden dan de gelegenheid hierop te reflecteren. Op deze aanpak zal de Kunstraad later terugkomen. De Kunstraad ziet het ook als een goede opstap voor de plannen voor de periode 2024-2028.

Instellingen geven aan vooral het inhoudelijk gesprek te missen, met de Kunstraad en de overheden. Het gaat hen te vaak méér over financiën en control dan over inhoudelijke of maatschappelijke ontwikkelingen.

Er is ruimte voor het verbeteren van het inhoudelijke gesprek tussen instellingen en overheden, bijvoorbeeld door instellingen te betrekken bij het versterken van een door overheden en instellingen gezamenlijk onderschreven cultureel/maatschappelijke agenda en gebalanceerde biotoop, waarin aspecten als de bijdrage door overheden, inspanningen door instellingen, en eventueel cultuurpijlerschap mogen worden meegewogen.

De monitorgesprekken kunnen hierin instrumenteel zijn, maar ook op andere manieren wil de Kunstraad dit debat mogelijk maken.

Om als Kunstraad meer zichtbaar te zijn in de sector en het gesprek actief te kunnen voeren, knelt de huidige capaciteit. Die capaciteit is in vergelijking met andere lokale adviesraden en -fondsen laag en is daarmee een belangrijk aandachtspunt voor de nieuwe beleidsperiode.

6. ADVIEZEN INSTELLINGEN

LEESWIJZER

Elk instellingsadvies bestaat uit twee onderdelen:

- Het *subsidieadvies*, waarin het inhoudelijke oordeel van de Kunstraad over de aanvraag is samengevat. Aan dit oordeel is een conclusie verbonden, leidend tot een A-, B- of C-status. Daarbij staat A voor subsidiabel met prioriteit, B voor subsidiabel mits voldoende budget en C voor niet subsidiabel.
- De *beoordeling*, waarin de verschillende criteria uit de startnotitie stapsgewijs en in meer detail worden beoordeeld.

De beoordeling is opgebouwd aan de hand van vier paragrafen:

- Positionering
- Artistiek-inhoudelijke kwaliteit van de activiteiten
- Professionele kwaliteit
- Bijdrage aan de strategische doelen

Onder ‘positionering’ schetst de Kunstraad het profiel van de instelling en geeft hij aan hoe de instelling zich positioneert in de Noordelijke regio, nationaal en - indien van toepassing - internationaal. Ook het onderscheidend vermogen van de instelling komt hier aan de orde.

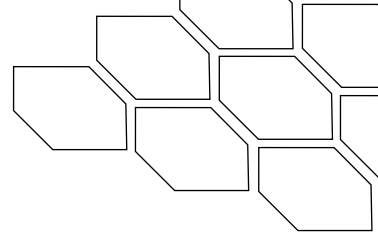
Onder ‘artistiek-inhoudelijke kwaliteit van de activiteiten’ wordt een oordeel gegeven over zowel het vakmanschap, de zeggingskracht, authenticiteit en mate van vernieuwing van de organisatie en voorgenomen activiteiten als de kwaliteit van het integrale plan voor 2021-2024. Bij erfgoed is hierbij in relatie tot de aspecten cultuurhistorische waarde, collectiebeheer, presentatie en educatie. Bij steuninstellingen betrok de Kunstraad bij de beoordeling de wijze waarop de instelling als expertisecentrum ondersteuning biedt aan de sector en deel uitmaakt van het culturele netwerk in de provincie Groningen.

Onder ‘professionele kwaliteit’ komen bevindingen met betrekking tot de volgende onderdelen aan de orde:

- De realiteitswaarde van de plannen
- De bedrijfsvoering
- De Governance Code Cultuur, de Fair Practice Code en de Code Diversiteit en Inclusie
- De samenwerking en afstemming
- Het bereik

Onder ‘bijdrage aan de strategische doelen’ geeft de Kunstraad weer in welke mate de instelling voldoet aan de zelf gekozen strategische doelen, op basis van de aandachtspunten/criteria die de overheden voor elk doel afzonderlijk hebben geformuleerd.

De subsidieadviezen moeten in hun totaliteit passen binnen het door gemeente en provincie beschikbaar te stellen budget. Dit financiële kader is dwingend en leidt helaas toe dat lang niet alle door de Raad beoogde subsidie-adviezen zijn gerealiseerd. Vaak blijven de bedragen op het huidige niveau, soms worden ze minder verhoogd, soms verlaagd. En B-adviezen leiden niet tot een geadviseerde subsidie. Zie voor de verantwoording de paragraaf financieel advies.

6.1. ADVIEZEN UITVOERENDE ERFGOEDINSTELLINGEN

ABEL TASMAN MUSEUM

Gevraagd bedrag: € 19.000 (provincie)
Geadviseerd bedrag: € 0 met C-status (provincie)

Subsidieadvies

Het Abel Tasman Museum heeft een prima onderwerp en originele ideeën. Ook is het positief dat het museum het debat wil opzoeken en verbonden is met het dorp en zichtbaar is. Om structureel subsidie te ontvangen is echter nog te weinig voor de strategische beleidsdoelen relevante historie opgebouwd, zal de professionaliteit moeten worden verhoogd en is het bereik te klein. Het is aan te bevelen dat het museum goed kijkt naar een denkraam om meer doordacht te functioneren, bijvoorbeeld met een ervaren adviseur uit de museumwereld, of te kiezen voor andere presentatievormen (bijvoorbeeld een reizende tentoonstelling). De Kunstraad is in ieder geval van mening dat het Abel Tasman Museum potentie heeft. Projectsubsidies zouden een goede eerste stap zijn om het museum verder op te bouwen.

Beoordeling

Positionering

Het Abel Tasman Museum is gewijd aan het leven en de ontdekkingen van de VOC-ontdekkingsreiziger Abel Tasman, geboren in 1603 te Lutjegast. Het museum brengt verschillende verhalen over de regio die helemaal of deels te maken hebben met Abel Tasman.

Artistiek-inhoudelijke kwaliteit van de activiteiten

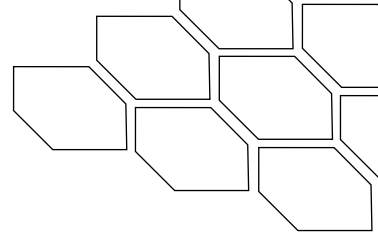
De collectie omvat (zee)kaarten, boeken, scheepsmodellen, navigatie-instrumenten en gebruiksvoorwerpen. Als topstuk ziet het museum een replica van Tasmans scheepsjournaal uit 1642-1643. Verder zijn Tasmans trouwakte en testament te zien. Verder bezit het museum houtsnijwerk, edelstenen, mineralen en kunst uit gebieden die Tasman bezocht heeft. De collectie heeft in zichzelf zeker enige cultuurhistorische waarde. Wat collectiebeheer betreft voldoet het museum nog niet aan de basale eisen. De presentatie vindt plaats in een eigen deel van het dorps huis van Lutjegast. Bij grotere tentoonstellingen wijkt het museum uit naar andere locaties. De Kunstraad is van mening dat de collectie weliswaar is opgebouwd rondom Abel Tasman en zijn reizen, wat op zich van waarde is, maar heeft wel vraagtekens bij de relevantie en kwaliteit van de collectie. Op vakmanschap, zeggingskracht en vernieuwing scoort het Abel Tasman Museum onvoldoende.

Professionele kwaliteit

Het museum mist nog voldoende professionaliteit. De landelijke codes worden onderschreven, maar of en hoe ze worden toegepast is niet duidelijk. Het museum werkt samen met de gemeente Westerkwartier (en voormalig Grootegast), is verbonden aan het samenwerkingsverband GROMMO, musea in gemeente Westerkwartier en historische verenigingen. In hoeverre deze contacten echt rendement opleveren is op basis van de aanvraag niet goed te beoordelen. Het museum heeft tevens banden met de gebieden waar Abel Tasman is geweest, waardoor het museum een collectie kan opbouwen met overzeese voorwerpen. In 2018 telde het museum 1.500 bezoekers. Het bereik is beperkt en het is niet duidelijk welke doelgroepen het Abel Tasman Museum bereikt. De Kunstraad is van mening dat het Abel Tasman Museum overwegend onvoldoende scoort op professionele kwaliteit.

Bijdrage aan de strategische doelen

Het museum vertelt een bijzonder verhaal, waaraan veel thema's op te hangen zijn, zowel over verleden als heden. Daarmee draagt het bij aan de diversiteit van het aanbod in de provincie. Er is zeker ruimte voor het experiment, al moet een en ander nog wel verder worden uitgewerkt. Niettemin heeft de organisatie originele ideeën, die echter nog niet uitgevoerd konden worden. Mede door de aansluiting bij het dorps huis heeft het Abel Tasman museum ook een functie in het dorp. Aan de strategische doelen van de provincie voldoet het Abel Tasman Museum echter nog onvoldoende, of is dat nog onvoldoende zichtbaar. De Kunstraad is echter wel van mening dat het Abel Tasman Museum potentie heeft. Het onderwerp biedt perspectief en het museum heeft mooie ideeën.

BERLAGEHUIS USQUERT

Gevraagd bedrag: € 50.000 (provincie)
Geadviseerd bedrag: € 0 met C-status (provincie)

Subsidieadvies

Het Berlagehuis is een boeiend, particulier initiatief rondom een buitengewoon Rijksmonument: het voormalige raadhuis van Usquert, ontworpen door H.P. Berlage in 1930. Een grote vraag ligt bij de levensvatbaarheid van het initiatief. Tegelijkertijd scoort de stichting nog onvoldoende op meerdere punten: bereik, professionaliteit en ook de strategische beleidsdoelen worden onvoldoende gesteund. De inhoud wordt in de begroting wat overschaduwd door de huuropgave. Voor structurele subsidie komt het Berlagehuis op dit moment niet in aanmerking. Mogelijk is een incidentele bijdrage een meer haalbare stap richting openstelling van het Berlagehuis. Ook is samenwerking met Openluchtmuseum Het Hoogeland of de Stichting Oude Groninger Kerken (om bijvoorbeeld een link te leggen met de kerk in Usquert) een weg die te verkennen is.

Beoordeling

Positionering

De Stichting Berlagehuis Usquert heeft als belangrijkste doel om het Rijksmonumentale Berlagehuis - het voormalige raadhuis van Usquert naar ontwerp van H.P. Berlage (1930) - een openbare en passende bestemming te geven. Daarnaast draagt de stichting architectuur, bebouwde omgeving en landschap in bredere zin uit.

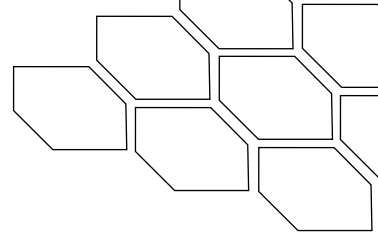
Artistiek-inhoudelijke kwaliteit van de activiteiten

De cultuurhistorische waarde is hoog: het gaat om een uniek Rijksmonument en architectonisch icoon. Het gebouw is in feite de collectie en essentieel voor de presentatie. Als eigendom van de Stichting Hendrick de Keyser is behoud van het gebouw gewaarborgd. Het authentieke karakter van het gebouw en de inrichting vormen de kracht van het Berlagehuis. Er wordt door het Berlagehuis zorgvuldig omgegaan met de collectie en het gedachtegoed. Om de ambities voor exploitatie en de rol in het architectonische landschap van Groningen waar te maken is meer nodig, niet zozeer geld maar kennis en mankracht, dan nu het geval is. De presentatie zou wat meer hedendaagse esthetiek kunnen hebben, maar dat kan zich zeker ontwikkelen. De vernieuwing zal moeten komen van de inbedding in een breder programma, met betrekking op architectuur, stedenbouw en landschap.

Professionele kwaliteit

De organisatie bestaat niet uit professionals, maar heeft een bevlogen bestuur en vrijwilligers. Het is echter de vraag of de ambities kunnen worden waargemaakt. De financiële positie is zwak: personele lasten (de stichting wil een betaalde kracht inhuren) en huur voor het gebouw nemen het grootste deel van de begroting in beslag. Er is weinig beschikbaar voor activiteiten of producties. Dit zou steviger ingezet kunnen worden. Er wordt vooral beschreven wat er zou kunnen, maar er is weinig zichtbare activiteit terwijl de stichting al tien jaar bestaat. De Kunstraad realiseert zich dat dit voor een groot deel te maken heeft met de sluiting van het centrum vanwege asbestproblemen. Ten aanzien van de landelijke codes is te weinig bekend. De samenwerking en afstemming met vergelijkbare organisatie lijkt in orde. Er is veel overleg en uitwisseling van gedachten.

Het Berlagehuis lijkt primair op de directe omgeving gericht. De ambities zijn hoger, maar weinig realistisch. Aandacht voor nieuw publiek is niet uitgewerkt in de aanvraag. Wat betreft toegankelijkheid zal - door de hedendaagse aardbevingsproblematiek in het beleid te betrekken - de toegankelijkheid voor getroffen en hoger worden. Al met al heeft het Berlagehuis zeker de intentie om mensen uit de buurt te trekken, door informatiebijeenkomsten, films, lezingen en debatten over onderwerpen op bouw- en architectuurgebied die van lokaal belang zijn en gerelateerd zijn aan de actualiteit.

Bijdrage aan de strategische doelen

De kracht ligt in de uniciteit van het monument voor de provincie. Er is weinig ruimte voor experiment, de plannen zijn niet heel bruisend.

De bijdrage aan diversiteit is er zeker, maar vooral voor een kleine, geïnteresseerde doelgroep. Als het raadhuis regelmatig kan worden opengesteld, kan de essentie al worden bereikt. Er wordt gepoogd om mensen te interesseren voor architectuur, maar een gestructureerd programma ontbreekt. Het Berlagehuis wil laagdrempelig zijn, maar blijft iets voor mensen met culturele bagage. Door in te zetten op de aardbevingsproblematiek zou meer saamhorigheid kunnen ontstaan of versterkt worden. Binnen de dorpsgemeenschap kunnen de plannen zeker een rol van betekenis spelen.

Er wordt samengewerkt met Marketing Groningen en de Verhalen van Groningen, maar het resultaat hiervan blijft onduidelijk. Er zijn plannen voor digitalisering, maar deze plannen staan nog in de kinderschoenen. Plannen voor verdere samenwerking zijn er wel, maar de uitvoering laat nog op zich wachten. De bijdrage aan de strategische beleidsdoelen is op dit moment nog onvoldoende. De Kunstraad begrijpt dat deze bijdrage waarschijnlijk pas echt getoetst kan worden als de openstelling een feit is, maar daarvoor zouden tijdelijke openstellingen met een goed programma een juiste, eerste stap zijn. Ook de artistiek-inhoudelijke kwaliteit kan dan beter worden getoetst.

BORG VERHILDERSUM

Gevraagd bedrag: € 178.000 (provincie)
 Geadviseerd bedrag: € 153.500 met A-status (provincie)

Subsidieadvies

Borg Verhildersum is een bruisende plek, met onder meer kunst, geschiedenis en landschap. De collectie, locatie en vele uiteenlopende activiteiten maken de borg tot een hoogwaardige plek om te bezoeken en tijd door te brengen. Tegelijkertijd heeft de borg te maken met gestegen kosten, onder meer in het groenonderhoud. De stichting laat zich daardoor echter niet uit het veld slaan, en blijft op indrukwekkende wijze vooruitdenken over collectiebeheer, activiteiten, bereik en onderhoud. Verhildersum straalt dynamiek uit en verbindt verschillende aspecten uit het verleden en heden op een integrale manier en met veel visie aan elkaar. Gelet op de beschikbare financiële middelen leidt het financieel advies tot een bedrag dat lager ligt dan de gevraagde, in de ogen van de Kunstraad meer reële en voor een duurzame bedrijfsvoering wenselijke, bijdrage.

Beoordeling

Positionering

Verhildersum noemt zichzelf 'het meest authentieke landgoed in Groningen'. Met de hieraan verbonden verhalen onderscheidt Verhildersum zich van de andere borgen in de regio. Verhildersum beheert en ontsluit Gronings erfgoed fysiek en digitaal, ontwikkelt publieksactiviteiten en draagt bij aan de lokale leefbaarheid door mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt een plek te bieden. Verhildersum is een netwerkmuseum en staat middenin de samenleving.

Artistiek-inhoudelijke kwaliteit van de activiteiten

De cultuurhistorische waarde omvat het geheel van de borg, het landschap, het landgoed, de (beelden)tuin, de collecties en de verhalen. In die zin is de borg een *Gesamtkunstwerk*: alle onderdelen van het landgoed zijn op een organische manier verweven. Op het gebied van collectiebeheer is Verhildersum zich bewust van mogelijkheden voor verbetering. Zo zijn de bewaaramstandigheden voor de landbouw- en ambachtencollectie niet optimaal en heeft de stichting een speciale ruimte nodig om houtworm en schimmels te bestrijden. De textielcollectie is klimatologisch goed ondergebracht en wordt goed gemonitord. Op het vlak van collectievorming streeft de stichting naar een hoogwaardige, afgebakende collectie in plaats van een grote, onbeheersbare zee aan voorwerpen. De digitale registratie is in de basis op orde en de stichting wil nu verdieping aanbrengen met foto's en aanvullende informatie. Verhildersum streeft ernaar om zo veel mogelijk met de collectie naar buiten te treden. Dat gebeurt digitaal via onder meer Onze spullen 2.0, een samenwerking tussen Openluchtmuseum Het Hoogeland, het Visserijmuseum Zoutkamp, de bibliotheek in Leens en Borg Verhildersum. Fysiek wordt de collectie gepresenteerd bij exposities en evenementen. Met wisseltentoonstellingen weet de stichting steeds andere facetten voor het voetlicht te brengen, zowel wat betreft de eigen geschiedenis als ook regionale geschiedenis, kunst en actuele thema's (zoals landbouwontwikkelingen). De Kunstraad constateert dat Verhildersum inhoudelijk zeer sterk is.

Professionele kwaliteit

Door slim samen te werken, kennis en objecten te delen met andere instellingen, kan een sterk merk worden neergezet tegen relatief lage kosten. De stichting heeft een coherente visie en staat goed op de rit. Het lukt de professionals uitstekend - in samenwerking met veel vrijwilligers - om een goede visie en hoogwaardige output te genereren, zeker in het licht van de geringe bezetting (2,5 fte). De begroting laat relatief hoge kosten voor personeel en onderhoud zien, tegenover lage kosten voor educatie. De stichting voldoet ruimschoots aan de inkomenseis. Wel kan er nog meer worden ingezet op verschillende inkomstenbronnen. In het kader van marketing vindt Verhildersum aansluiting bij Marketing Groningen, Visit Wadden en Nationaal Park Lauwersmeer. Via Google Grants heeft Verhildersum als non-profitorganisatie 10.000 dollar per maand beschikbaar voor online campagnes. Verhildersum voldoet aan de landelijke codes, al blijft fair practice uit financieel oogpunt een lastige code. De codes worden jaarlijks onder de loop genomen.

Er wordt door Verhildersum goed en veel samengewerkt in verschillende netwerken. Om nog efficiënter te kunnen werken, verdient het aanbeveling om samenwerking verder uit te werken en scherper af te stemmen. Met een divers activiteitenaanbod en actief beleid om minder vanzelfsprekend publiek te trekken, wordt een breed publiek bereikt. Het educatieaanbod is wat beperkt. Het verdient aanbeveling om in samenwerking met het onderwijsveld meer niveaus aan te bieden, zodat aangesloten kan worden bij de hedendaagse didactische inzichten. Mogelijk kan hiervoor ook aansluiting worden gezocht met Openluchtmuseum Het Hoogeland of met andere instellingen. In ieder geval is er een gericht programma voor basisscholen en buitenschoolse activiteiten. Verhildersum betreft de directe omgeving bij activiteiten, maar kijkt ook over grotere afstand naar het trekken van bezoekers (regio, landelijk, Duitsland). Zowel in diversiteit als in omvang is het bereik prima.

Bijdrage aan de strategische doelen

De Kunstraad is van mening dat Verhildersum goed tot zeer goed aan de strategische doelen bijdraagt. Het compleet bewaard gebleven landgoed wordt zo goed mogelijk onderhouden en is daarmee een hoogwaardig geheel in het Groningse erfgoed. In de originele onderdelen - bijvoorbeeld bijzondere veerassen en fruitbomen - en activiteiten die hieruit voortvloeien toont zich een hoge mate van eigenheid. Verder neemt Verhildersum ruimte om te experimenteren, bijvoorbeeld met het thema vernieuwende landbouw. Ook op het gebied van sociale cohesie is Verhildersum vernieuwend bezig.

Verhildersum richt zich op verschillende groepen en heeft daarvoor een waaier aan programma's. Prikkelend is een manier om jongeren te bereiken, namelijk door in te zetten op het actuele thema vernieuwende landbouw, onder andere met het gebruik van drones. Ook levert Verhildersum een belangrijke bijdrage aan de leefbaarheid door een scala aan participatiemogelijkheden.

Mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt vinden op Verhildersum werk in collectieregistratie, fotografie, groenonderhoud of onderhoud aan de panden. Ook worden in ruimtes van Verhildersum taallessen gegeven en vinden bijvoorbeeld coaching en schuldhulpverlening plaats.

De borg biedt aan diverse doelgroepen een uiteenlopend programma. Verhildersum bruist: de borg is te bezoeken als museum, maar er worden ook veel verschillende evenementen georganiseerd, zoals exposities (de succesvolle tentoonstelling van De Ploeg in 2018), concerten en streekmarkten. Met de deelname van Verhildersum aan The Grone, een bustour om Groningen te promoten, worden culturele verbindingen met de omgeving gelegd. Marketingtechnieken (zoals Google Grants) worden goed ingezet.

In het kader van de Collectie Groningen werkt Verhildersum samen met andere culturele instellingen en festivals in Groningen. Op het gebied van samenwerking maakt Verhildersum relevante en goed overwogen keuzes. In het behoud van de collectie liggen nog enkele uitdagingen, maar daarvoor bestaan concrete plannen. De collectie wordt op termijn op doordachte wijze digitaal ontsloten en er wordt onder meer deelgenomen aan de Verhalen van Groningen.

FOLKINGESTRAAT SYNAGOGE

Gevraagd bedrag: € 45.000 (gemeente) / € 25.000 (provincie)
 Geadviseerd bedrag: € 20.000 met A-status (gemeente) / € 0 met C-status (provincie)

Subsidieadvies

De Stichting Folklingestraat Synagoge (SFS) is actief bezig om haar rol in de stad vorm te geven, met onder meer debatten, exposities en rondleidingen door de buurt, alles rondom de joodse cultuur. De stichting is heel *to the point* en gaat goed in op de actualiteit. Als kleine organisatie krijgt de stichting veel voor elkaar. Voor de gemeente Groningen is de synagoge een waardevolle, te subsidiëren organisatie. Vanwege de minimale zichtbaarheid en activiteit in de provincie, wijkt het advies van de Kunstraad over de provinciale bijdrage af van het advies over de gemeentelijke bijdrage. De Kunstraad adviseert om naast de overheidssubsidies meer in te zetten op het werven van middelen uit andere fondsen. SFS onderschrijft dit al in de subsidieaanvraag. Gelet op de beschikbare financiële middelen leidt het financieel advies tot een bedrag dat lager ligt dan de gevraagde (voor een duurzame bedrijfsvoering reëlere) bijdrage. Mochten er aanvullende middelen gevonden kunnen worden dan is verhoging van de bijdrage gewenst.

Beoordeling

Positionering

Stichting Folklingestraat Synagoge positioneert zich als hét kenniscentrum op het gebied van joodse cultuur in Noord-Nederland. In de provincie heeft SFS een verbindende en aanjagende rol op het gebied van gezamenlijke activiteiten met andere joodse instellingen en synagogen. Binnen het Groningse religieuze erfgoed is de stichting als enige joodse organisatie vertegenwoordigd, wat SFS een uniek karakter geeft.

Artistiek-inhoudelijke kwaliteit van de activiteiten

Stichting Folklingestraat Synagoge heeft als doel om het gebouw toegankelijk te maken voor publiek en de bezoekers kennis te laten maken met de betekenis ervan. De synagoge is het middelpunt van de Folklingestraat, de historische levensader van het oude Joods kwartier. In het onderhoud en beheer werkt de stichting samen met de Stichting Oude Groninger Kerken, eigenaar van het gebouw. SFS heeft een duidelijke visie over de manier waarop de presentatie wordt ingepast, waarbij de architectonische kenmerken van het gebouw optimaal tot hun recht blijven komen.

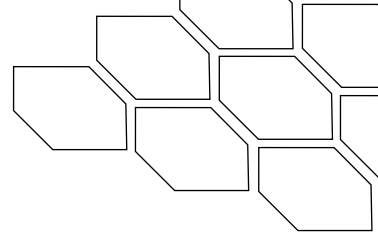
Er is een basisexpositie in de synagoge, gericht op de joodse geschiedenis van de stad Groningen. Daarnaast worden tijdelijke exposities georganiseerd, waarvoor wordt ingezoomd op afzonderlijke, vernieuwende programma's. Naast de exposities worden wandelingen in de buurt rondom de Folklingestraat georganiseerd. De publieksprogramma's zijn meestal kleinschalig, maar goed doordacht en van niveau. De stichting verbindt geschiedenis aan het heden en weet dit te vertalen naar actuele, relevante vraagstukken zoals toenemend antisemitisme, democratie en samenleven.

Professionele kwaliteit

De organisatie bestaat uit een algemeen manager en een medewerker communicatie, programmering en educatie. Er is verder een medewerker voor huishoudelijke taken, voor vijf uur per week. Naast het betaalde personeel draait de organisatie op vrijwilligers. SFS krijgt met weinig mensen en middelen veel gedaan. Ongeveer 60% van de begroting wordt gedekt met eigen inkomsten. De stichting wil de komende jaren meer gaan inzetten op marketing met een toekomstige nieuwe medewerker. Ook worden de toegangsprijzen iets verhoogd.

De code cultural governance wordt nageleefd en goed inzichtelijk gemaakt. Wat betreft fair practice is het zo dat de aanstelling te klein is voor de omvang van de werkzaamheden. Of kunstenaars en musici worden betaald conform richtlijnen is niet duidelijk. De stichting draagt tot slot bij aan inclusie en diversiteit, omdat ze als een van de weinige instellingen in het noorden exclusief joodse cultuur en geschiedenis onder de aandacht brengen.

Er is aandacht voor inclusiviteit en voor toegankelijkheid van het gebouw. Voor de komende periode bestaat de wens om educatieprogramma's uit te breiden. Ook wil de synagoge structureel meer aan marketing doen, als de personele middelen dat toelaten. De stichting is zich bewust van de toegankelijkheid van het gebouw. Waar nodig wordt het gebouw aangepast aan mindervaliden.

De synagoge zoekt en vindt samenwerking met relevante partners. Lokaal tot internationaal gaat het om erfgoedpartners, onderwijsinstellingen en archieven. Partners zijn onder meer de synagoge Winsum, synagoge Bourtange en het Joodse Scholletje in Leek.

Bijdrage aan de strategische doelen

De synagoge laat een gevarieerd programma zien met onder meer kunst, cursussen, gespreksgroepen, film, dans, concerten, theater en lezingen. Op een heel eigen manier draagt SFS de joodse cultuur en geschiedenis uit.

De stichting laat een doordachte visie zien op het bereiken van uiteenlopende doelgroepen. SFS richt zich expliciet op doelgroepen die niet per se goed te bereiken zijn, zoals jongeren. De stichting doet dat met focusgroepen in samenwerking met de Rijksuniversiteit Groningen. Tegelijk is ook nagedacht over het bereiken van bijvoorbeeld volwassenen en toeristen. Inhoudelijk onderstreept SFS het belang van actuele thema's zoals toenemend antisemitisme, tolerantie in een migratiemaatschappij en het doorwerken van hedendaagse conflicten op mensen. De stichting draagt vooral bij aan de eigen buurt en de stad maar neemt ook deel aan provinciebrede projecten (zoals Open Joodse Huizen).

Met het samenwerkingsverband Syneon Noord is de stichting in gesprek om een gezamenlijke programmering op te zetten, en om een joodse erfgoedroute door de provincie Groningen te ontwikkelen. Grensoverschrijdend wordt samengewerkt met de Ehemalige Jüdische Schule in Leer. SFS draagt met haar programma, visie en samenwerking in belangrijke mate bij aan een goed cultuurklimaat.

GRID

Gevraagd bedrag: € 75.000 (gemeente) / € 55.000 (provincie)
Geadviseerd bedrag: € 50.000 met A-status (gemeente) / € 0 met B-status (provincie)

Subsidieadvies

GRID laat een positief en energiek ondernemerschap zien: het museum heeft een hoog onderscheidend vermogen, visie op bereik en collectiebeheer en levert een sterke bijdrage aan de strategische doelen. Voor de gemeente Groningen is GRID een duidelijk subsidiabele partij. De zichtbaarheid van die collectie en de activiteiten in de provincie zijn echter minder groot en frequent, al is de collectie voor de provincie wel van belang. De Kunstraad adviseert voor de gemeente GRID op te nemen in de cultuurnota vanwege de bewezen kwaliteit en de goede visie op de toekomst. Voor de provincie adviseert de Kunstraad de aanvraag alleen te honoreren bij voldoende middelen, hoewel vanwege het belang van de collectie voor de provincie Groningen hier de nodige discussie over geweest is.

Gelet op de beschikbare financiële middelen leidt het financieel advies tot een bedrag dat lager ligt dan de gevraagde (voor een duurzame bedrijfsvoering reëlere) bijdrage. Mochten er aanvullende middelen gevonden kunnen worden dan is verhoging van de bijdrage gewenst.

Beoordeling

Positionering

GRID is een unieke Groningse erfgoedinstelling op het gebied van grafiek en de geschiedenis van de Groningse grafische sector. Door de specifiek Groningse collectie heeft GRID een sterke regionale identiteit. Bij activiteiten en evenementen zoekt GRID de samenwerking met lokale, regionale en landelijke organisaties. Op internationaal vlak is GRID bezig met het aanvragen van een UNESCO-status voor immaterieel erfgoed in samenwerking met collega's uit binnen- en buitenland. Door de collectie heeft GRID een hoog onderscheidend vermogen.

Artistiek-inhoudelijke kwaliteit van de activiteiten

GRID vertelt het verhaal van de drukkunst in Groningen en daarmee samenhangende thema's. De aanwinst van het atelier van H.N. Werkman heeft de cultuurhistorische waarde verder verhoogd. Behoud en beheer liggen deels bij (geschoolde) vrijwilligers. GRID wil de presentatie in de komende beleidsperiode vernieuwen. Het doel is om de verhalen een meer centrale plaats te geven, in plaats van alleen de machines en de techniek. GRID zoekt verbinding met actuele, maatschappelijke thema's (strokarton, slavernijverleden). Dat geeft blijk van ambities en ontwikkelingsbewustzijn. Collectiebeheer krijgt de komende jaren meer aandacht. Het huidige depot voldoet niet aan de eisen, waardoor wordt uitgekeken naar nieuwe huisvesting van depot en bibliotheek. Daarnaast wil GRID investering in scholing van vrijwilligers. De brengt extra kosten met zich mee, met name huurkosten. Om dat op te vangen denkt GRID onder meer na over ontzamen, wat de collectie versterkt en de huurkosten drukt. De Kunstraad waardeert de artistiek-inhoudelijke kwaliteit als goed tot zeer goed, mede vanwege de goed doordachte toekomstplannen voor beheer en presentatie.

Professionele kwaliteit

GRID heeft een gezonde bedrijfsvoering. De overhead is ca. 35% (inclusief huisvesting), 63% komt uit eigen inkomsten (entree, doelsubsidies, winkel, horeca, sponsoring). De stichting weet voldoende draagkracht te realiseren voor de eigen plannen, waarmee ambities gerealiseerd kunnen worden. De financiële strategie is goed doordacht: kleine projecten en activiteiten financiert GRID zelf, grote projecten vinden pas doorgang als er voldoende (externe) middelen zijn gevonden. Deelname aan evenementen is onderdeel van de marketingstrategie en door het geven van workshops en het organiseren van activiteiten genereert GRID nog meer inkomsten. De landelijke codes worden goed toegepast. Cultural governance wordt actief gehanteerd en ingezet bij de werving van nieuwe bestuursleden. Op het gebied van fair practice onderstreept GRID dat er nog winst is te behalen. GRID streeft ernaar om externe partijen volgens de normen te betalen. Bij het eigen personeel is dit (nog) niet haalbaar. Er is geen CAO en het ontbreekt hiervoor aan middelen. Hier ligt een risico voor de medewerkers.

Wat betreft diversiteit en inclusie besteedt GRID aandacht aan onderwerpen die aansprekend zijn voor nieuwe Nederlanders en betreft deze groep bij de ontwikkeling van programma's juist voor deze doelgroep. Het team van vrijwilligers is divers in leeftijd, sekse en achtergrond. GRID slaagt erin om relevante samenwerkingspartners te vinden. Met het Veenkoloniaal museum wil GRID een tentoonstelling over strokartonverpakkingen maken. Op erfgoedvlak zet GRID zich met diverse partners in om drukkunst door UNESCO erkend te krijgen als immaterieel erfgoed. Ook in de afgelopen beleidsperiode heeft GRID vruchtbare samenwerkingen gerealiseerd, bijvoorbeeld voor de expositie De Bosatlas, in samenwerking met Noordhoff Uitgevers en het Nationaal Onderwijsmuseum Dordrecht.

GRID is er de afgelopen jaren in geslaagd een forse bezoekersgroei te realiseren. De verhuizing van de Rabenhauptstraat naar de Sint Jansstraat is daarin cruciaal geweest. GRID werkt met succes aan publieksbereik, onder meer door middel van een schappelijke entreprijs. GRID is zich daarbij ook bewust van verschillende doelgroepen (bijvoorbeeld nieuwe Nederlanders of het speciaal onderwijs), hun interesses en speelt daar ook op in. Educatie heeft in de afgelopen beleidsperiode extra aandacht gekregen en wordt ook in de toekomst nog verder verbeterd. Ook over de professionele kwaliteit is de Kunstraad positief.

Bijdrage aan de strategische doelen

De Kunstraad constateert dat GRID van waarde is voor alle beleidsdoelen van gemeente en provincie Groningen en daaraan zeer goed voldoet. GRID heeft een sterke basis als erfgoedmuseum op het gebied van grafische kunst en techniek uit Groningen. Daarop wil het museum de komende jaren voortbouwen. Onderwerpen zijn actueel, locatiegericht en historisch. GRID spreekt bezoekers uit alle lagen van de bevolking aan en organiseert activiteiten voor specifieke doelgroepen. Educatie speelt hierin ook een belangrijke rol. Verder zijn de vrijwilligers van groot belang. Ze dragen de verhalen over op het publiek. Door actuele en relevante thema's te kiezen, ontstaat een breed en toegankelijk programma. Overigens beperkt zich dat wel tot de stad Groningen. Doordat GRID sterk aan haar locatie is gebonden is het museum minder zichtbaar in de provincie. Niettemin is de collectie wel van waarde voor de Collectie Groningen. Door het verhaal en de collectie draagt het museum bij aan de geschiedenis van Groningen op het gebied van de drukkunst. Daarbij is digitalisering grotendeels goed op orde en wordt daar de komende jaren nog verder aan gewerkt. Ook de herinrichting van en onderzoek naar de collectie-opstelling zullen bijdragen aan een nog beter verhaal. Wat talentontwikkeling betreft zijn de kennis en collectie van GRID belangrijk voor studenten van Minerva, het Noorderpoortcollege en de Rijksuniversiteit Groningen.

HET GRONINGER LANDSCHAP

Gevraagd bedrag: € 92.000 (provincie)
Geadviseerd bedrag: € 40.900 met A-status (provincie)

Subsidieadvies

Het Groninger Landschap is een onmisbare organisatie voor behoud en ontwikkeling van enerzijds landschap en anderzijds monumentaal erfgoed in dat landschap. De stichting biedt als rentmeester en belangenbehartiger een nieuwe toekomst aan een groot aantal, in sommige gevallen door aardbevingen beschadigde, gebouwen en complexen. Stichting Het Groninger Landschap heeft een gezonde bedrijfsvoering en speelt goed in op actuele ontwikkelingen. Bovendien draagt ze in belangrijke mate bij aan de leefbaarheid in de provincie.

Beoordeling

Positionering

Het Groninger Landschap is een belangrijk vangnet voor de Groningse natuur, het landschap en het daarin aanwezige erfgoed. Door verwerving en exploitatie in de breedste zin van het woord geeft Het Groninger Landschap professioneel invulling aan deze functie. De stichting biedt cultuur voor iedereen en maakt deel uit van vele netwerken. Het Groninger Landschap - aangewezen als Professionele Organisatie voor Monumentenbehoud (POM) - staat middenin de Groningse samenleving. De organisatie geeft op alle fronten blijk van een integrale visie en lef om zo optimaal mogelijk te functioneren, waarbij de doelstelling scherp in de gaten wordt gehouden. Door de wijze van behoud en ontwikkeling onderscheidt de stichting zich met verve.

Artistiek-inhoudelijke kwaliteit van de activiteiten

De cultuurhistorische waarde van de bezittingen van Het Groninger Landschap is hoog, juist door de samenhang van de verschillende onderdelen. Het beheer van erfgoed, landschap en natuurgebieden is de kernfunctie van de stichting. Deze functie wordt vakkundig en integraal uitgevoerd. Onder meer in de bezoekerscentra, met het tijdschrift *Golden Raand*, informatiepanelen en educatie maakt Het Groninger Landschap duidelijk waar de stichting voor staat. De presentatie bestaat hoofdzakelijk in het behouden en toegankelijk maken van landschap en erfgoed. Bij verwerving van gebieden of objecten kijkt de stichting op een kritisch-vernieuwende manier naar de maatschappelijke en cultuurhistorische waarde, zodat een afgewogen oordeel ontstaat.

Professionele kwaliteit

Het Groninger Landschap laat zien dat ze weten waar ze mee bezig zijn. De plannen hebben een hoge realiteitswaarde. De stichting heeft de begroting helder opgesteld en goed doorgerekend. De naleving van de landelijke codes is goed ingebed. De stichting is zich zeer bewust van de codes en handelt daar ook naar. De stichting heeft de ANBI-status en het CBF-keurmerk voor goede doelen. Het Groninger Landschap werkt lokaal, regionaal en landelijk samen met uiteenlopende organisaties (zoals overheden, agrariërs, lokale ondernemers en betrokken grondeigenaren). Het bereik van de stichting is gelaagd en heel breed, van scholieren tot senioren. Er is een duidelijke focus op inwoners van de provincie. Tegelijk is er een hoog bewustzijn om er voor de bezoekers van Groningen te zijn. Er wordt speciaal ingezet op jeugd en gezinnen, wat een succesvolle aanpak is. Gebieden en voorzieningen van de stichting zijn gratis toegankelijk. Via lesprogramma's en festivals worden jaarlijks zo'n 10.000 bezoekers bereikt. De stichting wil voor de hele provincie educatieprogramma's over natuur, landschap en erfgoed ontwikkelen.

Bijdrage aan de strategische doelen

Het aanbod van Het Groninger Landschap is zeer divers en tegelijk samenhangend. Door de unieke combinatie van natuur en cultuur worden beide versterkt. De bijdrage aan de diversiteit van het aanbod is fors, variërend van bijvoorbeeld molens en bezoekerscentra tot natuurgebieden. Ook door de schaal van collectie en activiteiten is Het Groninger Landschap een belangrijk onderdeel in het aanbod.

Jaarlijks organiseert Het Groninger Landschap diverse programma's en festivals en bereikt daarmee een breed publiek. Verder hecht de stichting waarde aan een nauwe band met de lokale bevolking rondom haar bezittingen. Op die manier verhoogt de stichting de kwaliteit van het leefklimaat en sociale cohesie. Actuele thema's - bijvoorbeeld het terugdringen van CO₂ - spelen een rol in de activiteiten van de stichting.

De vele activiteiten van de stichting - veelal bij mensen 'om de hoek' - dragen bij aan een actieve cultuur- en natuurbeleving. De uitgave *Golden Raand* - met 15.000 abonnees - zorgt voor binding met de achterban. Het Groninger Landschap exploiteert ook zes vakantiehuizen. De stichting treedt op veel manieren naar buiten en vergroot daarmee de aantrekkingskracht van de provincie. Het Groninger Landschap is breed, divers en hoogwaardig vertegenwoordigd in de Collectie Groningen. De stichting zet daarvoor alle beschikbare middelen in. Erfgoed, landschap en natuur hebben een organische relatie, waardoor op veel plaatsen een beleving ontstaat. Het erfgoed wordt als podium gebruikt. Het Groninger Landschap heeft een goede mix aan communicatiemiddelen. In de komende periode wil de stichting de online communicatie verder versterken (werving, beschermers, AdWords). Ook komt er een online platform voor interne communicatie.

De Kunstraad is van mening dat Het Groninger Landschap een belangrijke bijdrage levert aan de beleidsdoelen van de provincie.

LANDGOED FRAEYLEMABORG

Gevraagd bedrag: € 225.000 (provincie)
Geadviseerd bedrag: € 153.500 met A-status (provincie)

Subsidieadvies

Met een kleurrijk en hoogwaardig programma trekt het landgoed Fraeylemaborg een divers publiek. De organisatie is actief en ondernemend. De focus is wellicht iets te breed. Zo vraagt de Kunstraad zich af of het noodzakelijk is dat de stichting ook een platformfunctie gaat vervullen. Verder zet de Kunstraad vraagtekens bij de noodzaak om boerderij Geertsemaheerd te gaan exploiteren als verblijfs- en expositieruimte, te meer omdat het onderhoud van de borg al een grote uitdaging is. Gelet op de beschikbare financiële middelen en de kritische kanttekeningen bij de plannen leidt het financieel advies tot niet meer dan het huidige subsidiebedrag.

Beoordeling

Positionering

De Fraeylemaborg te Slochteren is een van de oudste en goed bewaard gebleven borgen van Groningen. Uniek is de combinatie met het grote bijbehorende landgoed. De borg heeft een bovenlokale uitstraling en trekt bezoekers uit heel Noord-Nederland en daarbuiten. In het verleden organiseerde de stichting goede tentoonstellingen met een vast ritme en uitgangspunt, die veel (regionaal, nationaal en internationaal) publiek trokken. Lokaal spant de Fraeylemaborg zich in voor het dorps huis Houtstek, boerderij Geertsemaheerd en het dorpsaanzicht. In en rondom de borg wordt een scala aan activiteiten georganiseerd.

Artistiek-inhoudelijke kwaliteit van de activiteiten

Kerntaak van de stichting is het onderhoud van de Rijksmonumentale borg, de bijgebouwen en het landgoed. De collectie wordt beheerd door drie andere stichtingen. Aan de hand van een permanente presentatie wordt het verhaal van de Fraeylemaborg verteld. De borg gebruikt verschillende technieken om het verhaal zichtbaar te maken, via bijvoorbeeld een app, QR-codes, toneel en film. Verder zijn er wisselexposities en is er ruimte voor (jonge) kunstenaars om te exposeren. Met een mix van tentoonstellingen, manifestaties, educatie en fairs trekt de Fraeylemaborg een divers publiek. De borg probeert bezoekers een gevoel van *ownership* te geven - het gevoel dat de borg een beetje van jou is. Dat uitgangspunt is terug te zien in de programmering en dat valt te prijzen. De Kunstraad is van mening dat de artistiek-inhoudelijke kwaliteit goed is: het historische verhaal wordt vakkundig verteld, de borg heeft een authentieke uitstraling en gaat vernieuwend te werk, bijvoorbeeld met de Follies in het park van de borg.

Professionele kwaliteit

De Fraeylemaborg heeft voor de komende jaren een ambitieus programma, met een flink prijskaartje. Daar staat tegenover dat de stichting ruimschoots voldoet aan de eis van 21,5% eigen inkomsten. De website is up to date. Er is een moderne mix aan marketingactiviteiten. De marketing richt zich ook deels op de Duitse markt. Als aanvulling op Marketing Groningen is de stichting initiatiefnemer van Marketing Midden-Groningen.

De stichting streeft de landelijke codes na. Fair practice krijgt een eigen invulling en met name bij opdrachtgeverschap wordt deze code gehanteerd. Diversiteit en inclusie zijn minimaal, maar de stichting wil nieuwkomers actief betrekken bij het vrijwilligerswerk. In het algemeen is er een goed doordacht vrijwilligersbeleid, waarbij vrijwilligers zich kunnen ontwikkelen en zich gehoord en gewaardeerd voelen.

De stichting werkt op organisatorisch en inhoudelijk niveau samen met diverse organisaties. De stichting werkt veelvuldig samen met andere partijen in de regio op allerlei vlakken (educatie, marketing, exposities). Verder zou de stichting graag expertise delen met (kleinere) erfgoedinstellingen in de regio, maar heeft daar vooralsnog geen personeel voor. De Kunstraad vraagt zich af in hoeverre deze platformfunctie bij de Fraeylemaborg op zijn plaats is. In het kader van kerntaken is het wellicht wenselijk om een dergelijke functie niet op zich te nemen, waardoor hiervoor ook geen kosten hoeven te worden gemaakt.

Van bezoekers krijgt de Fraylemaborg naar eigen zeggen erg veel positieve reacties. De borg slaagt erin om verschillende groepen bezoekers aan te trekken, van jong tot oud. Dit lukt door een goede mix aan activiteiten, evenementen en manifestaties. Op het gebied van educatie zou er wat meer variatie in de vaste programma's mogen zijn, zodat meer groepen op verschillende niveaus worden aangesproken, aansluitend bij huidige leerlijnen en didactische inzichten.

Bijdrage aan de strategische doelen

De Fraylemaborg biedt een zeer breed palet aan originele activiteiten en exposities, waarbij het verhaal van de borg steeds centraal staat. Het verhaal wordt vanuit verschillende invalshoeken en onderwerpen gebracht. De activiteiten variëren van tentoonstellingen tot brocantes en (kerst) markten. Er komen veel verschillende mensen en groepen in aanraking met de borg. En de borg treedt ook naar buiten: bij verzorgingshuizen worden voorwerpen uit de collectie getoond. Dat gebeurt ook in wijken waar mensen wonen die niet vanzelfsprekend met cultuur in aanraking komen. Daarbij worden ook vrijkaarten ter beschikking gesteld.

Via marketing richt de Fraylemaborg zich enerzijds op potentiële bezoekers in de buurt, en mikt daarnaast op landelijk publiek en de Duitse markt. Anderzijds neemt de borg deel aan activiteiten buiten het eigen terrein, op andere plaatsen in de provincie om het verhaal van de borg naar buiten te brengen.

De Fraylemaborg weet de Collectie Groningen op een mooie, doeltreffende en vernieuwende manier voor het voetlicht te brengen. Daarbij wordt met zeer veel partners samengewerkt binnen en buiten de regio. De stichting neemt deel aan de Verhalen van Groningen, werkt aan het ontsluiten van de collectie en zoekt actief naar verschillende manieren om de collectie te tonen. Daarbij wordt gebruik gemaakt van uiteenlopende technieken, waarbij digitalisering al goed is ingestoken.

MUSEUM AAN DE A

Gevraagd bedrag: € 340.000 (gemeente) / € 215.000 (provincie)

Geadviseerd bedrag: € 310.000 met A-status (gemeente) / € 70.560 met A-status (provincie)

Subsidieadvies

Gezien de ambities en het grote politieke draagvlak gaat het Museum aan de A naar verwachting een nieuwe dynamiek teweegbrengen. Het museum bedient alle gemeentelijke en provinciale beleidsdoelen. De systematische aanpak die in het Masterplan 2020-2021 wordt gehanteerd, laat zien dat het museum het proces helder voor ogen heeft. Niettemin zijn er nog veel losse eindjes die aan elkaar geknoopt moeten worden voordat theorie en praktijk één zijn. Het succes van het museum staat of valt met een warme samenwerking en chemie met de omgeving en collega-instellingen. Daarbij is het zaak om ook de inhoud stevig neer te zetten. De aanvraag die er nu ligt gaat voornamelijk over de vorm en de aanpak, waardoor het inhoudelijke verhaal nog lastig is te beoordelen. Verder bestaan er bij de Kunstraad twijfels over het proces. Op basis van het voorliggende plan is er nu onvoldoende 'stuurbare helderheid'. Het is zaak om voldoende zekerheid te krijgen over de financiële marges en risico's van de te realiseren en te exploiteren functionaliteiten. De vastgoedinvestering kan zo fors uitpakken dat de inhoud eronder kan gaan lijden. Meer zekerheid daarover zou wenselijk zijn. Om de opbouw van het museum goed te laten verlopen, valt te denken aan subsidiëring met een jaarlijkse evaluatie. Ook zou de procesplanning duidelijker kunnen worden neergezet. Vanuit het oogpunt van ondernemerschap zou subsidie voorwaardelijk kunnen worden toegekend. Deze mits is om meer zekerheid te krijgen over de investeringsagenda- en begroting naast een meer inhoudelijke concretisering van de plannen. De Kunstraad heeft oog voor de politieke wens om het museum te realiseren. Echter gelet op de algemene inhoudelijke plannen, de nog niet bewezen meerwaarde van het vernieuwde museum voor de regio alsmede de beschikbare financiële middelen waarbij Museum aan de A relatief flink meer subsidie krijgt dan andere musea in de provincie, leidt het financieel advies tot een lager bedrag dan gevraagd en ook lager dan de huidige subsidie. Mocht de financiële ruimte aanvullend gevonden worden, dan ondersteunt de Kunstraad onder de genoemde condities de omvorming van het museum van harte.

Beoordeling

Positionering

Het Museum aan de A wil een HOP worden: een Historische Ontmoetingsplek. Dit is een sterk uitgangspunt. De organisatie wil een spin zijn in het web van samenwerking rond de Groningse geschiedenis. Het wil inwoners en bezoekers verbinden met de geschiedenis van stad en ommeland. Het museum wil optreden als regisseur en programmeur, die ervoor zorgt dat het publiek actief participeert in de ontwikkeling van activiteiten. Een mogelijk risico bij deze positionering is dat het Museum aan de A onderwerpen presenteert die elders beter op hun plek zijn en beter tot hun recht komen. De kennis over de Veenkoloniën ligt bijvoorbeeld heel duidelijk bij het Veenkoloniaal Museum Veendam. De Kunstraad vindt een goede inhoudelijke afstemming met musea in de provincie een must.

Artistiek-inhoudelijke kwaliteit van de activiteiten

Door de bundeling van een aantal hoogwaardige collecties en het op een eigentijdse manier presenteren hiervan, zal de cultuurhistorische waarde hoog zijn. Het gotisch huis, een belangrijk monument, behoudt zijn publieke functie. In het nieuwe museum is collectievorming geen speerpunt. Het nieuwe museum zet in op bruiklenen uit de Collectie Groningen, wat een vernieuwende benadering is. We mogen ervan uitgaan dat er - ook gezien de bruikleengevers (bijvoorbeeld het Groninger Museum) - professioneel oog is voor collectiebeheer. Tegelijkertijd vormt collectiebeheer een blijvende basistaak. In de plannen zou daarover meer duidelijk moeten worden. In de formatie is 0,8 fte voor een conservator en 0,45 fte voor een collectiemedewerker opgenomen. Sober ten opzichte van de andere functies, maar wel aanwezig.

De visie op presentatie is helder: de geschiedenis van Groningen en de ommelanden. Hierbij is het uitdrukkelijk de bedoeling om met musea en erfgoedinstellingen uit de gehele provincie samen te gaan werken. De Kunstraad maakt wat betreft de inhoud de kanttekening om hieraan meer aandacht te besteden. De subsidieaanvraag gaat vooral over de vorm van het museum.

Professionele kwaliteit

De bedrijfsvoering lijkt een gezonde basis te hebben. Het plan laat zorg en aandacht voor organisatieontwikkeling zien. De aanpak is vertrouwenwekkend. Er zou wel spanning kunnen ontstaan tussen enerzijds de hoge ambities (samenwerken en afstemmen zijn bijvoorbeeld zeer tijdrovend) en anderzijds het redelijke maar niet met goud omrande aantal fte's (12). De ambities lijken daardoor groter dan de springkracht van het museum. De plannen - hoewel deze op veel vlakken nog wat vaag zijn - zijn zeer ambitieus en worden professioneel aangepakt. Het museum wil zich richten op een vaste tentoonstelling, een historische ontmoetingsplek, samenwerking, educatie, publieksparticipatie en toegankelijkheid. Het museum moet ook een rol krijgen in de leefbaarheid van de wijk.

Het Museum aan de A heeft hoge ambities en daarop is de begroting ook gebaseerd. Over het algemeen levert de begroting nog cruciale vragen op. De exploitatiebegroting oogt lean. Wat betreft investeringen is soms niet helemaal helder hoe hard bepaalde toezeggingen zijn. De activiteitenbegroting bevat fouten (het tekort is € 580.000, in de exploitatie € 680.000). Er ontbreekt een post personeelskosten (€ 744.000). De daadwerkelijke benodigde inkomsten, activiteiten en risicomarges lijken onvoldoende uitgewerkt. Ook de terugvalscenario's zijn niet overtuigend uitgewerkt. Wat betreft de toepassing van de landelijke codes zet het Museum aan de A hoog in, al wordt de code cultural governance niet toegelicht.

De instelling heeft een werkgroep toegankelijkheid en inclusiviteit opgericht, een van de speerpunten van de organisatie. Het museum zet dan ook in op veel en gevarieerd publiek. Het educatiebeleid is vooral gericht op het primair onderwijs. Met middelbaar en hoger onderwijs zal worden samengewerkt. Het museum is hoofdzakelijk georiënteerd op de provincie Groningen, maar richt zich ook op de nationale en internationale markt.

Het Museum aan de A zal bestaan bij de gratie van samenwerkingsverbanden en zet daar ook op in. Het is de uitdrukkelijke ambitie om de krachten te bundelen en daarmee het erfgoed te behouden en een nieuwe uitstraling te geven.

Bijdrage aan de strategische doelen

Het Museum aan de A zet hoog in. Publieksbereik, participatie, samenwerking, talentontwikkeling, educatie, toegankelijkheid, leefbaarheid. In al deze facetten zijn de ambities groot.

Het museum moet een welkome plek zijn waar bezoekers laagdrempelig kunnen verpozen, waarbij ook de mogelijkheid bestaat om zonder toegangskaartje in het museum te zijn. Het Museum aan de A wil overal zijn en overal meedoen en voert daarover constructieve gesprekken.

Bij de realisering wordt er een werkgroep opgericht met partners uit de provincie. Het gevaar bestaat echter dat het zwaartepunt bij de fysieke museumlocatie in de stad zal liggen, en dat de provinciale projecten het ondergeschoven kindje worden. De bijdrage aan strategische doelen van musea in de provincie mag door het Museum aan de A niet in het geding komen. Als het Museum aan de A in staat blijkt om een adequate plek in de te nemen in stad en provincie, en de plannen een succes worden, zal de bijdrage aan de strategische beleidsdoelen ook worden gehaald.

Niet alleen de bestaande collectie van het Scheepvaartmuseum, maar de hele Collectie Groningen vormt het belangrijkste uitgangspunt voor het Museum aan de A. De Collectie Groningen wordt in het Museum aan de A met kort- en langdurende bruiklenen gepresenteerd. Daarbij is multidisciplinariteit - bijvoorbeeld in verbinding met Winterwelvaart - een vernieuwend uitgangspunt om de geschiedenis tot leven te brengen. Ook samenwerking is daarbij belangrijk.

MUSEUM KLOOSTER TER APEL

Gevraagd bedrag: € 145.000 (provincie)
Geadviseerd bedrag: € 112.500 met A-status (provincie)

Subsidieadvies

Klooster Ter Apel is een actief en ambitieus museum, waarin behoud van het gave gebouwencomplex centraal staat. Het museum denkt goed na over behoud en presentatie, en ziet uitdagingen en kansen. De onderhoudsverplichting lijkt dermate zwaar dat de presentatie onder druk staat. Dat levert spanning op met de brede ambities van het museum. De Kunstraad adviseert om prioriteiten te stellen: probeer niet alle ballen in de lucht te houden maar doe minder en doe dat goed. Gelet op de positieve beoordeling, maar anderzijds de beschikbare financiële middelen leidt het financieel advies tot handhaving van het huidige subsidieniveau.

Beoordeling

Positionering

Klooster Ter Apel is het enige grotendeels bewaard gebleven Middeleeuwse plattelandsklooster van Noordwest-Europa. Niet voor niets is Klooster Ter Apel opgenomen in de Top 100 van Nederlandse monumenten, in 1990 vastgelegd door de toenmalige Rijksdienst voor de Monumentenzorg (tegenwoordig de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed). De stichting presenteert de kloostergeschiedenis van Noord-Nederland, door middel van de gebouwen, de collectie, onderzoek, publicaties en educatie. Buiten de regio ziet de stichting zichzelf als unieke erfgoedinstelling in Noordwest-Europa, en heeft daarbij goed contact met bijvoorbeeld kloosters in Nederland, België en Duitsland. Door middel van marketing wil de stichting zich nog meer richten op bezoekers uit Duitsland.

Artistiek-inhoudelijke kwaliteit van de activiteiten

De cultuurhistorische waarde van Klooster ter Apel is hoog, vanwege de unieke positie die het klooster inneemt en de hoge mate van gaafheid. Op dit moment wordt een bouwhistorisch onderzoek naar het kloostergebouw uitgevoerd waarmee meer zicht ontstaat op de bouwgeschiedenis maar ook op aandachtspunten voor behoud en beheer. De roerende collectie is voldoende geregistreerd en geconserveerd. De komende jaren wordt gewerkt aan verscherping van de conservering, op het vlak van beveiliging, registratie, afstoting en digitalisering. Naast tijdelijke tentoonstellingen, waarbij gebruikt wordt gemaakt van technieken als virtual reality, apps en hologrammen, wordt de vaste presentatie aangepast. Op die manier kunnen oorspronkelijke objecten - waarvan er in de loop der eeuwen veel verloren zijn gegaan - meer aandacht krijgen en kan in het algemeen meer aandacht aan de geschiedenis van het Groningse kloosterleven worden geschonken. De Kunstraad constateert dat de artistiek-inhoudelijke kwaliteit goed is, maar dat er in de plannen voor de komende beleidsperiode nog wel een aantal open einden is te zien. De strategische doelstellingen zien er op zich goed uit maar zouden concreter geformuleerd kunnen worden.

Professionele kwaliteit

De relatie tussen het aantal fte's (2,1) enerzijds en de ambities anderzijds baart zorgen. Een deel van de kerntaken wordt door vrijwilligers verzorgd. Het klooster probeert zo veel mogelijk eigen inkomsten te genereren. De eigen inkomsten bedragen zo'n 65% en komen van de bezoekers, de winkel en uit donaties. De plannen van het museum zijn ambitieus, zeker gezien de moeite die de stichting heeft om jaarlijks de begroting rond te krijgen. De komende jaren worden reserves aangesproken om bijvoorbeeld hoger uitgevallen onderhouds- en energiekosten op te vangen. Het is aan te bevelen om op het gebied van acquisitie en fondsenwerving een professionaliseringslag te maken.

Governance wordt actief toegepast. Fair practice is om financiële redenen matig ontwikkeld. Er is geen CAO, geen pensioenregeling en er wordt met oproepkrachten gewerkt. De stichting heeft in beeld wat er beter moet. De implementatie van fair practice is onlosmakelijk verbonden met een stijging van de personele lasten. De analyse van de codes diversiteit en inclusiviteit is beperkt tot de verhouding man/vrouw. Tegelijkertijd geeft het museum aan meer voor statushouders en asielzoekers te willen betekenen.

Stichting Museum Klooster Ter Apel werkt samen met relevante erfgoedpartners en doet hetzelfde met toeristische organisaties. Er is (nog) geen samenwerking met Museum Catharijneconvent, maar dit noemt het museum als een mogelijke partner in het Beleidsplan 2018-2021. Gezien de beperkte personele bezetting lijken buitenlandse samenwerkingsverbanden weinig realistisch. Het museum trekt circa 35.000 bezoekers en wil groeien naar 40.000. Het blijft onduidelijk hoe dat gerealiseerd gaat worden. Mogelijk levert een dergelijk streven spanning op met het karakter van het klooster als rust- en stilteplek. In het kader van de toegankelijkheid is er een plan om de entreepartij te verplaatsen. Wat educatie betreft is het museum actief, onder meer via de Kunstbus en de Erfgoedbus. Daarnaast is een actief educatief programma ontwikkeld en worden tijdelijke exposities samengesteld.

Bijdrage aan de strategische doelen

Het unieke kloostercomplex staat voor een hoogwaardig aanbod. Het gebouw en het tentoonstellingsbeleid hebben een duidelijke relatie. Het museum richt zich op een brede doelgroep, van bezoekers die rust en contemplatie zoeken tot scholieren. Het museum heeft een breed aanbod aan activiteiten en tentoonstellingen. Museum Klooster Ter Apel heeft oog voor de maatschappelijke waarde van het museum. Lokaal zijn veel inwoners betrokken als donateur of vrijwilliger. Ook werkt het museum samen met lokale ondernemers en noemt het museum zichzelf een 'motor' voor de economie. Verder kijkt het museum naar allianties met organisaties rondom thema's als arbeidsmarkt, vrijwilligers en inburgering. Via de website, folders en ander promotiemateriaal en samenwerking met andere organisaties verbindt het museum zich met het cultureel aanbod in de regio. In de presentatie aan een breed publiek werkt het museum met apps en virtual reality. Klooster Ter Apel participeert actief in diverse samenwerkingsverbanden in de regio. Zo is de stichting mede-initiatiefnemer in de oprichting van Cultureel Platform Westerwolde. Ook werkt het museum mee aan het ontwikkelen van een nieuwe landschapsvisie en de positie van het klooster binnen die visie.

MUSEUM MENKEMABORG

Gevraagd bedrag: € 240.000 (provincie)
Geadviseerd bedrag: € 170.000 met A-status (provincie)

Subsidieadvies

De Menkemaborg is één van de belangrijke, historische borgen in Groningen. De borg verdient ondersteuning, maar op het gebied van vernieuwing en zichtbaarheid (bijvoorbeeld in publieksbereik, educatie en marketing) zou de stichting meer visie moeten ontwikkelen en meer gericht kunnen samenwerken. Ook in 2017 heeft de Kunstraad hierover kritische opmerkingen gemaakt. Daarbij begrijpt de Kunstraad dat de Menkemaborg net als andere borgen voor een grote uitdaging staat als het om onderhoud gaat. De huidige subsidie is echter niet meer gerechtvaardigd, op basis van de beperkte visie in de subsidieaanvraag en de inhoudelijk en professionele kwaliteit, maar zeker ook binnen de bestaande subsidies voor de vier borgen in de cultuurnota. Een subsidie van € 170.000 is naar verhouding een te rechtvaardigen bedrag. Daarbij adviseert de Kunstraad om inhoudelijk en financieel een groter beroep te doen op het Groninger Museum, de eigenaar van de borg.

Beoordeling

Positionering

De Menkemaborg positioneert zich als - zoals verwoord bij het winnen van de BankGiro Loterij Museumprijs 2007 - 'het mooiste huis van Nederland', waar het lijkt 'alsof de bewoners net even weg zijn'. De stichting ziet het als kerntaak om de borg in oorspronkelijke staat te behouden. Door de inrichting, de historische tuinen, de grachten en de singel geven de borg en het landgoed een fraai beeld van het leven en wonen op een Groninger borg in de 18^e eeuw. De Menkemaborg is voor de regio een waardevolle plek en heeft ook toeristische aantrekkingskracht voor bezoekers van buiten de regio.

Artistiek-inhoudelijke kwaliteit van de activiteiten

De Menkemaborg heeft een uniek karakter vanwege de authentieke inrichting en de collectie. Ook de tuinen zijn bijzonder fraai en passen bij de 18^e eeuw. Door de authenticiteit van het ensemble is de cultuurhistorische waarde hoog. De stichting ziet het onderhoud van de borg en het interieur als kerntaak. Onderhoud wordt gepleegd door medewerkers en vrijwilligers. De presentatie is gericht op het tonen van de 17^e, 18^e en deel 19^e eeuw. Dit gebeurt thematisch vanuit het volledige interieur. Er spreekt weinig visie uit deze benadering als het gaat om erfgoed, actualiteit en hoe een dergelijk verhaal aan bezoekers anno nu verteld kan worden. Tijdelijke tentoonstellingen lijken met name een kader voor de vaste opstelling waarmee een accent wordt aangebracht. Er zijn audiotours en informatie in meerdere talen beschikbaar. In 2021 - als de borg 100 jaar in bezit van het Groninger Museum is - wil de stichting in samenwerking met het Groninger Museum een tentoonstelling maken waarin hedendaags design dat teruggrijpt op de 18^e eeuw te zien is. Op zich een mooi plan, dat een nieuwe benadering van de collectie laat zien. Niettemin lijken onderhoud en beheer alle middelen op te slokken, waardoor verder weinig inzet op het vernieuwen van de presentatie en publieksinformatie mogelijk is. Mogelijk kan ook de tegenoverliggende, monumentale boerderij Tocama een functie krijgen in relatie tot de stichting, maar deze plannen zijn nog niet concreet.

Professionele kwaliteit

De stichting haalt 40% van de inkomsten uit entree, doelsubsidies, verhuur en sponsoring. De overhead bedraagt 44% (exclusief onderhoudskosten). De (groen)onderhoudskosten gaan de komende jaren omhoog, mede omdat de sociale werkvoorziening in de nieuwe gemeente Het Hogeland wegvalt. De hoge onderhoudskosten drukken zwaar op publieksbereik, presentatie en educatie.

De stichting past de code cultural governance toe, waarvoor het beleid in 2020 weer wordt geactualiseerd. Het personeel wordt naar behoren betaald. Het vrijwilligersbeleid is niet helemaal helder, maar de stichting werkt wel aan kennisvergroting. Vrijwilligers ontvangen een reiskostenvergoeding en mogen deelnemen aan speciale bijeenkomsten. Wat betreft diversiteit en inclusie lijkt te worden gekeken naar mensen met uiteenlopende achtergronden en opleidingen, hoewel dat een eenzijdige indruk geeft. Er wordt niet geïnvesteerd in het bereiken van nieuwe doelgroepen.

De Menkemaborg benoemt in de subsidieaanvraag en het beleidsplan veel partijen waarmee wordt samengewerkt. Welke strategische vorm deze samenwerkingsverbanden hebben, wordt - op enkele publieksacties, websites en publicaties na - niet uitgewerkt. Er is minimale samenwerking met andere borgen en vergelijkbare instellingen. De Menkemaborg zou meer kunnen profiteren van dergelijke contacten en zich hierdoor meer kunnen profileren.

Over het algemeen kan de marketing beter en creatiever. Op het vlak van social media zou een goede strategie wenselijk zijn. De marketing zou in het algemeen ook samen met het Groninger Museum kunnen worden opgepakt. De stichting is niet heel actief als het gaat om publieksbereik. Uit het programma blijkt nergens visie op publieksbereik en manieren om nieuwe doelgroepen te trekken. Wel is in kaart gebracht waar bezoekers vandaan komen en wie zij zijn.

Bijdrage aan de strategische doelen

De sterke basis van de stichting ligt in het beheer en behoud van deze beroemde borg, en het openstellen ervan voor publiek. Dat gebeurt op een heel eigen manier: de borg wordt bewust zo authentiek mogelijk gepresenteerd. Tegelijkertijd is de presentatie zelf aan vernieuwing toe, een zorg die ook al eerder door de Kunstraad is geuit. Daarbij kunnen marketing en promotie meer doelgericht en meer up to date worden neergezet, waarbij het doordacht aansluiten op actuele thema's ook een aanbeveling is.

Kinderen vormen een belangrijke doelgroep, naast ouderen, voor wie de stichting een programma met reizend erfgoed heeft. Met publieksacties probeert de stichting nieuwe bezoekers te trekken. De Menkemaborg is op deze manier wel bezig met publieksbereik, maar een meer treffende visie - ook op andere terreinen als presentatie, educatie en marketing - is wenselijk. In de basis - als belangrijke, historische en toegankelijke borg - draagt de Menkemaborg bij aan de strategische doelen, maar op een hoger niveau is op veel vlakken verbetering nodig. De bijdrage aan Overal cultuur is minimaal. De Menkemaborg trekt op eigen kracht publiek, maar lift ook mee op de promotie van Marketing Groningen. De Menkemaborg draagt aan Thuis in Groningen bij door het verhaal van Groningen te vertellen aan de hand van haar eigen geschiedenis.

De Menkemaborg heeft een belangrijke plek in het Groningse culturele erfgoed, en verdient het om ondersteund te worden. Tegelijkertijd is de Kunstraad van mening dat de borg maar mondjesmaat voldoet aan de strategische beleidsdoelen van de provincie.

MUSEUM NIENOORD

Gevraagd bedrag: € 223.000 (provincie)
Geadviseerd bedrag: € 120.000 met A-status (provincie)

Subsidieadvies

Nienoord is een kleurrijke, veelzijdige borg in het Westerkwartier. De borg heeft een belangrijke collectie en neemt een bijzondere plaats in tussen de Groninger borgen. De collectie rijtuigen is van landelijk niveau en belang. De organisatie is proactief en professioneel, maar staat ook onder druk. De geringe personele bezetting draagt een (te) groot deel van de werkzaamheden maar weet desondanks toch een hoogwaardig aanbod te realiseren. Op de lange termijn is dit niet vol te houden. De organisatie is kwetsbaar en behoeft aandacht. Niettemin draagt Nienoord in hoge mate bij aan de beleidsdoelen van de provincie. Een verhoging van het subsidiebedrag is gerechtvaardigd, op basis van de artistiek-inhoudelijke en professionele kwaliteit, maar ook om de grote verschillen in subsidies van de vier borgen uit de cultuurnota te verkleinen. Gelet op de beschikbare financiële middelen leidt het financieel advies wel tot een bedrag dat lager ligt dan de gevraagde (voor een duurzame bedrijfsvoering reëlere) bijdrage.

Beoordeling

Positionering

Museum Nienoord neemt de borg en zijn historische bewoners als uitgangspunt om de ontwikkeling en bijzonderheden van het Westerkwartier te presenteren. Het museum draagt de Groningse identiteit uit in relatie tot de borgencultuur, en afficheert zich als het Nationaal Rijtuigmuseum. Het is het enige museum in Noord-Nederland met een grote rijtuigencollectie, waarmee men ook regelmatig op pad gaat en op veel locaties en gelegenheden acte de présence geeft.

Artistiek-inhoudelijke kwaliteit van de activiteiten

Zowel de borg, haar omgeving en de rijtuigencollectie zijn van hoge cultuurhistorische waarde. Op het gebied van collectiebeheer en -registratie ziet de stichting grote achterstanden qua opzet en uitvoering. Digitalisering (ontsluiting, fotografie, goede software) moet nog verder worden doorgezet. Er is een vaste presentatie en Nienoord is daarnaast actief op het gebied van tentoonstellingen. Nienoord heeft onder meer de ambitie om de kwaliteit van de presentatieruimtes te verbeteren. Met de beperkte personele bezetting wordt het een flinke uitdaging om dat waar te maken. Het onderhoud van het gebouw is de afgelopen jaren, zoals in het hele erfgoedveld is te zien, een knelpunt gaan vormen. De Kunstraad is van mening dat een verhoging van het subsidiebedrag onder meer ruimte geeft om de presentatie niet onder de onderhoudsproblematiek te laten lijden. Daarbij heeft het museum bewezen om tot veel in staat te zijn. De mogelijkheden van het gebouw en de omgeving worden ten volle gebruikt. Het museum heeft een degelijk beleidsplan uitgewerkt. Na de doorstart in 2016 heeft het museum zichzelf opnieuw op de kaart gezet met een reeks tentoonstellingen die een divers publiek trokken. Daarbij is met verschillende partijen samengewerkt. Doordat met beperkte middelen is gewerkt, is het gevoel van urgentie omtrent financiën groot: over elke te besteden euro wordt nagedacht. Dat is een noodzakelijke, maar ook nuttige zaak. Met de gevraagde subsidie zal het museum ambitieus en voortvarend op dezelfde weg doorgaan, waarbij kwaliteit voorop staat. De Kunstraad adviseert hierbij wel om na te denken over het aanbrengen van meer focus in de activiteiten, zodat het wel werkbaar blijft en nog steeds kwaliteit kan worden geleverd.

Professionele kwaliteit

De stichting is een kwetsbare organisatie, vooral door de geringe personele bezetting. De zware belasting op het personeel kan ten koste gaan van de professionaliteit. De overhead bedraagt 2,1 fte. Dat is niet in verhouding tot de output en de potentie van het museum, en verdient structurele uitbreiding. Nienoord genereert ongeveer de helft van de exploitatie door inkomsten buiten de subsidies. Onderhoudskosten, formatie en de schuldenpositie zouden op termijn bedreigend kunnen zijn voor de continuïteit.

Met name op het vlak van professionaliteit valt winst te behalen. De bestuurstermijn is gemotiveerd langer dan gewenst zou zijn. Ook op het gebied van fair practice is flinke verbetering nodig. Er wordt 'roofbouw' gepleegd op de vaste medewerkers, en de inzetbaarheid van

bestuursleden wordt tot het maximale opgerekt, met alle risico's van dien. Bestuursleden en vrijwilligers nemen veel museale taken op zich. Ook financieel is de fair practice code niet na te leven. De stichting is zich hier zeer van bewust en benoemt deze problematiek ook. Op diversiteit en inclusie wordt bewust ingezet. Mensen met een beperking of afstand tot de arbeidsmarkt kunnen in het museum als vrijwilliger aan de slag.

Er wordt succesvol samengewerkt met allerlei partijen op verschillende gebieden. De provincie Groningen en de toenmalige gemeente Leek hebben de doorstart van het museum in 2016 mogelijk gemaakt. Naast culturele en erfgoedinstellingen is er ook samenwerking met onderwijs- en zorgpartijen. Zo worden er taallessen gegeven aan laaggeletterden en hebben mensen met een beperking geëxposeerd in het museum. Verder vindt de stichting samenwerking met particuliere collecties, zowel regionaal als landelijk, voor tentoonstellingen en kennisdeling. De website is up to date. Nienoord is aangesloten bij Marketing Groningen. De marketing richt zich op Nederland en Duitsland.

Nienoord is zeer omgevingsbewust en toont dat het er alles aan doet om er voor iedereen te zijn. Zowel in leeftijd, etnische en geografische achtergrond wordt er op maat geleverd. De activiteiten zijn heel breed en laagdrempelig, waardoor ook een breed publiek zowel uit de regio als daarbuiten wordt bereikt. Ook wordt er gericht ingezet op nieuw publiek (laaggeletterden, minima, ouderen). Op het gebied van educatie worden er voor het basisonderwijs pakketten aangeboden. Het museum zet daarbij in op vernieuwing en verbreding. Voor het middelbaar en hoger onderwijs zijn er stageplaatsen.

Bijdrage aan de strategische doelen

Nienoord biedt een hoogwaardig cultureel aanbod, dat een verrijking is voor de regio. Nienoord vertelt het verhaal van het borgleven en historisch personen- en goederenvervoer. De stichting weet een originele programmering te realiseren, met nog te realiseren thema's als '20 Koetsen en kastelen', 'Sleden met pracht en praal', maar ook kunst (Corneille) en fotografie (Nico Koster). Met de geplande tentoonstelling over gaming weet Nienoord een origineel, actueel thema aan te boren, zoals ook al gebeurde met thema's als krimp en identiteit.

Door veel instellingen uit te nodigen, zoals scholen, zorginstellingen, sociale diensten en vluchtelingenorganisaties komen er veel groepen mensen die niet zo snel naar het museum zouden komen. Door activiteiten en workshops te bieden voor verschillende doelgroepen (mensen met een beperking, met afstand tot de arbeidsmarkt, vluchtelingen, senioren, kinderen) worden ook zij bereikt en versterkt dit het leefklimaat in de omgeving. Nienoord speelt in op allerlei activiteiten en doet dit op een laagdrempelige manier.

Door allerlei samenwerkingen aan te gaan op toeristisch en cultureel gebied stimuleert Nienoord recreatie en toerisme in de streek. Ook wordt bepaalde exposities en programma's samengewerkt met lokale bedrijven. Nienoord ligt op de route van fiets- en wandeltochten, koetstochten, oldtimertochten en wielervedstrijden. Aan de hand van de borg en de fysieke collectie presenteert Nienoord een stuk Groningse cultuurgeschiedenis met internationale aspecten. De Kunstraad is van mening dat Nienoord een zorgzaam en aantrekkelijk museum is, dat op effectieve wijze de Collectie Groningen voor het voetlicht brengt. Met beperkte capaciteit wordt hard gewerkt aan beheer, digitalisering, samenwerking en het bereiken van diverse doelgroepen. Daarmee levert Nienoord een belangrijke bijdrage aan de strategische beleidsdoelen van de provincie.

MUSEUM STAD APPINGEDAM

Gevraagd bedrag: € 80.000 (provincie)

Geadviseerd bedrag: € 61.400 voorwaardelijk met A-status (provincie)

Subsidieadvies

Museum Stad Appingedam is in de basis een museum met bestaansrecht, onder meer vanwege haar inhoudelijke, maatschappelijke en attractieve waarde. Tegelijkertijd staat het museum voor grote uitdagingen op personeel, financieel en inhoudelijk vlak. De verhuizing van de collectie is een flinke opgave, die het museum nog meer afhankelijk maakt van subsidie en moeilijk haalbaar lijkt. Op artistiek-inhoudelijk vlak is het belang voor de omgeving van de stad niet goed zichtbaar. De Kunstraad heeft deze zorg in 2017 ook geuit. De Kunstraad adviseert de provincie om de huidige subsidie met een jaar te verlengen en in het komende jaar te onderzoeken of het museum in voldoende mate invulling kan geven aan zijn bovenlokale functie en realisatie van een duurzame bedrijfsvoering. Het verhogen van de eigen inkomsten uit entreegelden en bijdrage van de gemeente Appingedam/toekomstige gemeente Eemsdelta, en andere fondsen is daarbij van groot belang.

Beoordeling

Positionering

Museum Stad Appingedam richt zich met haar programma en activiteiten op de geschiedenis van Appingedam en Fivelingo. Het museum wil maatschappelijk van betekenis zijn en lijkt zich daarmee bewust te zijn van de rol van een museum in de samenleving. Zo schrijft het museum dat het een 'ouderlijk huis' wil zijn voor inwoners van stad en omgeving, een 'ankerplaats' waar vrijwilligers en betrokkenen elkaar ontmoeten en zo een netwerk vormen. Bovendien wil het museum met het vertellen van het verhaal van de regio bijdragen aan de leefbaarheid. Ook wil het museum artistieke kwaliteit bieden - naast cultuurhistorische verhalen. Tenslotte biedt het museum een podium. Het museum ziet zichzelf als 'spil in het netwerk van culturele en maatschappelijke partners in het gebied.'

Artistiek-inhoudelijke kwaliteit van de activiteiten

De cultuurhistorische waarde ligt in de combinatie van het gebouw - twee aaneengesloten historische panden tegenover de Nicolaïkerk en het raadhuis van Appingedam - en de veelkoppige collectie die sinds de oprichting van het museum in 1942 is opgebouwd. De collectieregistratie wordt uitgebreid met foto's en documentatie. Het depot wordt binnenkort afgebroken en het museum zoekt daarom naar een nieuw depot.

Binnen de beperkte mogelijkheden slaagt het museum erin om bestaande onderdelen te vernieuwen. Zo wil het museum de opstelling vernieuwen (met QR-codes en multimedia) en doet het onderzoek naar de eigen collectie. De onderwerpen en middelen waarmee de verhalen verteld worden zijn niet heel vernieuwend en prikkelend, maar lijken voor deze plek en het publiek passend en doeltreffend. Het is wel de vraag hoe de streekhistorie uiteindelijk vorm gaat krijgen. De Kunstraad is van mening dat de artistiek-inhoudelijke kwaliteit voldoende is: de basis ligt er maar de vernieuwing mist nog.

Professionele kwaliteit

Het museum geeft aan weinig middelen en personeel ter beschikking te hebben. Om de kwaliteit van vakmanschap te waarborgen heeft het museum extra middelen en mankracht nodig. Relatief weinig geld wordt gehaald uit verkoop, fondsen en sponsoring, hier zou het museum meer op in kunnen zetten. De overhead is hoog (ruim 50%). Een kleine 15% van de begroting is gereserveerd voor museale kosten, de kerntaak van het museum. De eigen inkomsten zijn aan de lage kant (ca. 18%). Inclusief subsidie van de gemeente Appingedam halen ze de norm ruim. Personeel en exploitatietekort zijn een zorg. Met name de verhuizing van de collectie, die het museum tevens als kans wil aangrijpen voor verdergaande digitalisering, ontzaming en verwerving, is een ingrijpend traject. De kans dat al deze plannen naar wens worden uitgevoerd is klein en er zullen keuzes gemaakt moeten worden.

De toepassing van *fair pay* is een zorg, zeker bij een gelijkblijvend budget. Tegelijkertijd geeft het museum niet aan hoe het hierin alsnog tegemoet kan komen.

Op het gebied van diversiteit en inclusie geeft het museum aan zich bewust te zijn van het belang hiervan, maar lijkt het geen actieve rol te spelen in het bereiken en betrekken van publiek en medewerkers.

Er wordt samengewerkt met diverse partners in de regio en over de grens (Aurich). Op het gebied van educatie werkt het museum samen met het IVAK. Erfgoedpartners en De Verhalen van Groningen zijn partners op provinciaal niveau. Wat de samenwerkingen precies inhouden komt in het beleidsplan niet expliciet naar voren. Meer strategische samenwerking (bijvoorbeeld onderzoek, marketing, toerisme) strekt tot aanbeveling.

Het museum trekt jaarlijks 10.000 bezoekers. Het museum is actief op sociale media en weet met name het lokale en regionale publiek goed aan zich te binden en te betrekken bij de eigen plannen. Publieksbereik verdient aandacht, maar aangezien het museum niet beschikt over een medewerker communicatie is dit binnen de huidige formatie niet direct mogelijk. Het werkt aan een nieuw educatief aanbod waarmee actuele thema's in de context van een vernieuwde vaste opstelling onder de aandacht gebracht worden.

Bijdrage aan de strategische doelen

Museum Stad Appingedam is een streekhistorisch museum in een monumentaal pand in Appingedam, dat zich richt op de geschiedenis van stad en streek. De wisselexposities zijn zo laagdrempelig mogelijk en sluiten soms aan bij wat er leeft in de streek (bijvoorbeeld de tentoonstelling over boerderijenarchitectuur in 2018). Voor de stad en omgeving wil het museum een centrale plek zijn, waarmee het wil bijdragen aan de leefbaarheid. Het museum is ook duidelijk geworteld in de streek, met een vaste schare van enthousiaste terugkerende bezoekers en donateurs. Voor de regio lijkt inhoudelijk soms minder aandacht te zijn: een aandachtspunt voor de komende tijd.

Op het beleidsdoel *Overal cultuur* draagt Museum Stad Appingedam bescheiden bij. Er wordt wel samenwerking gezocht met bovenlokale initiatieven en de wens is er ook zeker, maar de uitwerking loopt daar nog bij achter.

Museum Stad Appingedam zorgt op haar eigen wijze voor behoud, educatie en presentatie van de Collectie Groningen. Er zijn educatieve programma's, al wordt in het jaarverslag 2018 en het beleidsplan 2021-2024 niet helemaal duidelijk hoe deze programma's er precies uit zien. Digitalisering moet de komende jaren nog een verdere impuls krijgen. Op het gebied van samenwerking valt waarschijnlijk meer strategische winst te behalen.

De Kunstraad is van mening dat Museum Stad Appingedam op zich bijdraagt aan de strategische doelen van de provincie, en in de basis een belangrijke plek is.

MUSEUM WIERDENLAND

Gevraagd bedrag: € 55.000 (provincie)
 Geadviseerd bedrag: € 30.000 met A-status (provincie)

Subsidieadvies

Museum Wierdenland is een ambitieuze, prikkelende organisatie en staat op het punt om verder te professionaliseren. Het is lovenswaardig dat dit museum met een kleine staf de afgelopen jaren interessante en vernieuwende projecten heeft neergezet en actief zoekt naar de verbinding met de actualiteit vanuit de eigen plek, collectie en context. Er wordt beargumenteerd en overtuigend ingezet op alle strategische doelen, hoewel iets minder op talentontwikkeling. Het museum slaagt erin zelf voldoende middelen te werven, maar heeft extra geld nodig om de professionaliseringslag te maken. Educatie een kernactiviteit, maar het museum heeft niet de capaciteit om aan alle aanvragen te voldoen van scholen die het museum willen bezoeken. Met extra bemensing kan een grotere impuls worden gegeven aan onder meer digitalisering en educatie. Gelet op de beschikbare financiële middelen leidt het financieel advies tot een bedrag dat lager ligt dan de gevraagde, in de ogen van de Kunstraad reële en voor een duurzame bedrijfsvoering wenselijke, bijdrage.

Beoordeling

Positionering

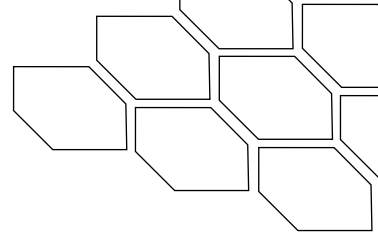
Museum Wierdenland weet als het enige echte archeologische museum buiten de stad Groningen een kleurrijke en warme plek te bieden aan uiteenlopende doelgroepen. Als archeologisch museum maakt het verhaal van Van Giffen en de ontgraving van Ezinge bezoekers bewust van de waarde van archeologie. Door archeologie met landschap te combineren draagt het museum op unieke wijze bij aan het uitdragen van de schoonheid en geschiedenis van het landschap. Het museum wil voor zoveel mogelijk mensen de 'poort' naar het Waddenkustgebied en het wierdenlandschap zijn.

Artistiek-inhoudelijke kwaliteit van de activiteiten

Museum Wierdenland is van hoge cultuurhistorische waarde, mede door de combinatie van archeologie en landschapsontwikkeling. De in 2018 onthulde tijdbalk laat in één oogopslag zien hoe het wierdenlandschap zich heeft ontwikkeld binnen de context van de wereldgeschiedenis. Juist op zulke vragen wil je als museumbezoeker een aantrekkelijk gepresenteerd antwoord hebben. De eigen collectie (archeologische objecten, objecten van lokaal-historische betekenis) wordt aangevuld met bruiklenen uit bijvoorbeeld het Groninger Museum en het Noordelijk Archeologisch Depot te Nuis. De basispresentatie wordt regelmatig aangevuld met wisselexposities, die in aanvulling op de basisopstelling de moeite waard zijn. Het museum is steeds op zoek naar nieuwe vormen om de materie ook voor een jonger publiek aantrekkelijk te maken, waarbij een brug wordt geslagen tussen geschiedenis en actualiteit, bijvoorbeeld met keramiek of de ecologische *footprint* van een wierdedorp. De Kunstraad is positief over de inhoudelijke kwaliteit, mede vanwege de vernieuwende houding van het museum en de goede kwaliteit van de presentatie.

Professionele kwaliteit

Met de beperkte personele inzet is het niet eenvoudig om het museum op dit niveau draaiende te houden. Niettemin voldoet het museum ruimschoots aan de eis om minimaal 21,5% eigen inkomsten te hebben. Er worden voldoende middelen geworven om tentoonstellingen en activiteiten te bekostigen. Het museum voldoet aan de landelijke codes, maar kan nog niet voldoen aan fair practice. Op het gebied van diversiteit en inclusie heeft het museum goede dingen bereikt en is het voorbeeldstellend. De samenwerking met diverse partijen levert wederzijds veel op, van nieuwe tentoonstellingen tot werkplekken voor vrijwilligers en relevante kennisuitwisseling. Bij het organiseren van tentoonstellingen of activiteiten wordt steeds met verschillende groepen samenwerkt, waardoor nieuwe doelgroepen worden aangeboord. Bij elke tentoonstelling wordt gedacht aan een doelgroep die niet vanzelfsprekend in een museum komt. Om de toegankelijkheid te vergroten is het museum elke tweede zondag van de maand gratis te bezoeken. De museumwebsite ziet er aantrekkelijk en fris uit, wordt deels aangeboden in meerdere talen en bevat een actuele agenda. Het museum wil het educatiebeleid uitwerken met een nieuw aan te nemen educatiemedewerker maar daarvoor zijn (nog) geen middelen beschikbaar. De Kunstraad is positief over de professionele kwaliteit, onder meer vanwege het niveau van het museum, de samenwerking, de PR en het publieksbereik.

Bijdrage aan de strategische doelen

Het museum draagt goed bij aan de strategische beleidsdoelen van de provincie. Alleen in museum Wierdenland worden archeologie en (wierden)landschap gecombineerd en dat is een sterke combinatie. Naast de vaste presentatie zijn er wisseltentoonstellingen en wandelingen waarbij aansluiting wordt gezocht met de actualiteit en de omgeving. Dat levert een kleurrijk programma op waarin archeologie, dorpsgeschiedenis, cultuurhistorie en kunst op een originele manier worden verbonden.

In Ezinge heeft Museum Wierdenland een huiskamerfunctie waarmee een belangrijke bijdrage aan de leefbaarheid wordt geleverd. Mensen met afstand tot de arbeidsmarkt kunnen in het museum terecht voor een werkplek. Kinderen van minima kunnen in het museum gratis een kinderfeestje vieren. De Syriëtentoonstelling (2019) is ontworpen in samenwerking met Vluchtelingenwerk, asielzoekerscentra en Syriërs uit de regio, wat tot veel positieve ervaringen heeft geleid. Het museum is verder een erkend leerbedrijf, waardoor scholieren en studenten stage kunnen lopen in het museum. Met basisschool Op Wier in Ezinge vormt Museum Wierdenland een leergemeenschap. Museum Wierdenland is een unieke aanvulling op het cultureel aanbod in de regio. Door middel van regionale en landelijke PR (onder meer streekbladen, posters, social media, toeristische websites) profileert het museum zich binnen het culturele aanbod. Museum Wierdenland streeft naar een zo groot mogelijke naamsbekendheid, mede omdat het een uitdaging blijft om bezoekers naar Ezinge te trekken. In het weekend is er geen busverbinding en ook de Paddepoelsterbrug is uitgevallen. De Kunstraad ziet dat Museum Wierdenland op actieve en creatieve wijze zorgt voor behoud en presentatie van de Collectie Groningen. Daarbij is er voor iedereen - van minima tot academici - plek in het museum.

MUZEEAQUARIUM

Gevraagd bedrag: € 30.000 (provincie)
Geadviseerd bedrag: € 0 met C-status (provincie)

Subsidieadvies

Het MuzeeAquarium is een leuk, lokaal bezoekerscentrum met enige regionale uitstraling. Het enthousiasme en de inzet zijn er, maar op basis van de aanvraag ziet de Kunstraad weinig visie op de toekomst. Er zijn op provinciaal niveau te weinig relevante raakvlakken met erfgoed en cultuur. Ook met de aanbevelingen uit 2017 is niets gedaan. Als museum is het daarom niet subsidiabel binnen de cultuurnota.

Beoordeling

Positionering

Het MuzeeAquarium is het enige zeeaquarium in Groningen. Tegelijkertijd is het de plek waar de geschiedenis van Delfzijl wordt verbeeld. Het is een natuurhistorisch en cultuurhistorisch centrum dat participeert in een aantal provinciale cultuurhistorische en toeristische netwerken.

Artistiek-inhoudelijke kwaliteit van de activiteiten

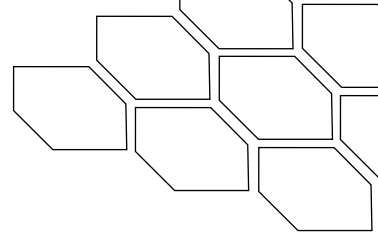
Het MuzeeAquarium is sterk op Delfzijl gericht, wat de cultuurhistorische waarde voor de provincie beperkt. Er bestaan dubbelingen met het Veenkoloniaal Museum Veendam en het Noordelijk Scheepvaartmuseum. Op het vlak van collectiebeheer lijkt het MuzeeAquarium vooral gericht op verzamelen, hoewel ook de digitale registratie is opgepakt. In de presentatie zit weinig focus. Het museum lijkt alles te willen laten zien, terwijl deelthema's geen onderlinge relatie vertonen: zeeaquarium, schelpen, geologie, fossielen, archeologie, scheepvaart en historie van Delfzijl. De Kunstraad is daarom van mening dat het MuzeeAquarium meer een bezoekerscentrum is dan een volwaardige erfgoedinstelling.

Professionele kwaliteit

Huisvesting en personele lasten zijn relatief hoog. De financieringsmix lijkt goed. Aan de code governance wordt gewerkt. Fair practice wordt uitgevoerd, maar niet helemaal zoals het bedoeld is. Diversiteit heeft de aandacht. Nieuwkomers in de gemeente zijn als doelgroep specifiek geformuleerd in het beleidsplan. Waar mogelijk probeert het MuzeeAquarium samenwerking te zoeken en heeft daarbij een brede blik. Qua doelgroepen bestaat weinig focus: ze zijn in het beleidsplan zeer breed geformuleerd. Het museum is goed toegankelijk en laagdrempelig.

Bijdrage aan de strategische doelen

Voor Delfzijl heeft het MuzeeAquarium een hoogwaardig aanbod, maar voor de provincie is het te beperkt. Dat geldt ook voor de bijdrage aan het leefklimaat: die is vooral lokaal. Vernieuwing en visie op behoud van de collectie blijven eigenlijk achterwege. Tegelijkertijd is professionalisering, zowel organisatorisch als museaal, goed van de grond gekomen. Educatie wordt goed opgepakt: er wordt op verschillende manieren informatie geboden over het zeeleven, met behulp van verschillende leerstijlen.

OPENLUCHTMUSEUM HET HOOGELAND

Gevraagd bedrag: € 150.000 (provincie)
Geadviseerd bedrag: € 116.600 met A-status (provincie)

Subsidieadvies

Het Openluchtmuseum Het Hoogeland biedt een prachtige inkijk in de geschiedenis van een Gronings dorp in de 19e eeuw. Het museum heeft een goed netwerk, prima educatie en is vernieuwend. Er wordt goed nagedacht over educatie, vernieuwing (ook wat betreft de archeologische presentatie) en de omgang met de gebouwen. Tegelijkertijd is de financiële positie aan de wankele kant. De plannen om en vooral hoe er meer bezoekers worden getrokken, zijn onvoldoende onderbouwd. Verder zijn er nog wat losse eindjes in de visie, bijvoorbeeld over nieuwe doelgroepen, digitalisering en marketing. Wel is verduurzaming van de gebouwen een belangrijk onderwerp voor het museum. Al met al blijft het museum een unieke, onmisbare plek in de provincie. Gelet op de beschikbare financiële middelen leidt het financieel advies tot het huidige subsidieniveau.

Beoordeling

Positionering

Als enige openluchtmuseum in de regio biedt Het Hoogeland een historische ervaring. Het dorpsleven van de 19e eeuw kan hier 'echt' beleefd worden.

Artistiek-inhoudelijke kwaliteit van de activiteiten

De cultuurhistorische waarde is hoog, zowel van de gebouwen die grotendeels op de oorspronkelijke plaats staan, als de collectie. Voor de gebouwen bestaat een goed beheersplan. De roerende collectie lijkt wat minder aandacht te krijgen, al is het museum realistisch als het gaat om de complexiteit van afstoting van objecten volgens de LAMO. Het museum geeft aan dat de huidige presentatie verouderd is. De komende periode wordt de presentatie vernieuwd aan de hand van de kernbegrippen emotie, informatie en perceptie. Door zich te richten op de beleving van de bezoeker en bewust te kijken naar welk verhaal er wordt verteld, worden scherpe keuzes gemaakt. Zo wil het museum indringend bijdragen aan vraagstukken over bijvoorbeeld de identiteit van Groningen en de historische betekenis van de 19e en begin 20e eeuw. De Kunstraad constateert dat de artistiek-inhoudelijke kwaliteit voldoende tot goed is: de basis is goed, maar de vernieuwing moet nog op gang komen. Tegelijkertijd heeft het museum een gedegen visie op de toekomst.

Professionele kwaliteit

Over het algemeen is de bedrijfsvoering van Het Hoogeland gezond te noemen. Wel heeft de Kunstraad enkele kanttekeningen bij de begroting en bedrijfsvoering. Op een aantal punten nemen de kosten toe. Of de huurverhoging de verwachte extra inkomsten gaat genereren is nog in onderzoek en daarmee onzeker. De verwachte bezoekerstoename en meeropbrengsten uit de museumwinkel zijn onvoldoende onderbouwd. De inkomsten leunen in belangrijke mate op huurpenningen. Er is geen extra investering voor PR opgenomen, wat wel nodig is om meer bezoekers te trekken. In het beleidsplan en de aanvraag is marketing onvoldoende belicht. De personele lasten stijgen met ruim € 60.000. Voor het vertrek van technische krachten is nog geen oplossing bedacht, terwijl dat zich in 2020 gaat voordoen. Bestuur en directie gaan professioneel om met de landelijke codes en passen deze zoveel mogelijk toe. In de komende beleidsperiode wil het museum lonen laten aansluiten bij de Museum CAO. In de beloning is de afgelopen jaren een achterstand ontstaan. Het museum wijt dit aan het uitblijven van indexering van gemeentelijke en provinciale subsidies.

Op het gebied van samenwerking heeft het museum goed contact met de andere twee belangrijke musea van gemeente Het Hoogeland, namelijk de Menkemaborg en Verhildersum. De samenwerking met onder meer Verhildersum leidde bijvoorbeeld tot het project Onze Spullen 2.0, een website met objecten uit de gezamenlijke collectie, voorzien van de verhalen achter deze objecten. Verder heeft Het Hoogeland banden met bijvoorbeeld campings, hotels, ontwikkelaars van wandel- en fietsroutes.

Het museum is door kinderen tot en met 12 jaar uitgeroepen tot *Kidsproof*. Daarbij heeft het museum zich ontwikkeld als specialist op het gebied van erfgoededucatie. Er wordt gewerkt met vernieuwende technieken als *Visual thinking strategy*. De focus ligt wat minder op het bereiken van oudere doelgroepen, maar de hoge waarderingen op bijvoorbeeld Tripadvisor en Google laten zien dat de publieke waardering zeer hoog is. De laagdrempeligheid van het onderwerp maakt het museum goed toegankelijk.

Bijdrage aan de strategische doelen

Openluchtmuseum Het Hoogeland is een belangrijk, uniek museum in de provincie. De collectie - zowel gebouwd als roerend - biedt een eersteklas historische ervaring van het 19e-eeuwse dorpsleven. Het aanbod van het openluchtmuseum is karakteristiek voor de regio en is in deze vorm niet op andere plekken beschikbaar. Het openluchtmuseum gaat bijna naadloos over in de dorpsbebouwing buiten het museum, en vice versa. De historische ervaring die het museum biedt komt terug in het dorp. Die beleving maakt van Warffum een aantrekkelijke verblijfplaats. Op het vlak van publieksbereik lijkt het museum een beperkte visie te hebben, al wordt het museum landelijk gewaardeerd. De grootste doelgroep van het museum bestaat uit (school)kinderen en gezinnen, gevolgd door zestigplussers. Hoe het museum nieuwe, niet voor de hand liggende doelgroepen bereikt is wat vaag. Het museum wil dat 'iedere doelgroep iets kan meenemen' maar dat is in de aanvraag niet verder uitgewerkt. Ook een visie op marketing en digitalisering is niet terug te lezen in de subsidieaanvraag en het beleidsplan. Het Hoogeland levert een belangrijke bijdrage aan een bruisend aanbod in de regio, zowel door de vaste presentatie als het activiteitenprogramma. In verbinding met de Menkemaborg en Verhildersum denkt Het Hoogeland na over de (toeristische) ontwikkeling van het gebied. Het Hoogeland is een onmisbare organisatie voor de Collectie Groningen. De collectie wordt professioneel beheerd en gepresenteerd. Op het vlak van educatie is het museum een specialist geworden, met gerichte programma's en nieuwe methodes. Het Hoogeland werkt op relevante wijze samen met andere musea en organisaties in de regio.

OUDE GRONINGER KERKEN

Gevraagd bedrag: € 50.000 (gemeente) / € 350.000 (provincie)

Geadviseerd bedrag: € 0 met C-status (gemeente) / € 100.300 met A-status (provincie)

Subsidieadvies

Als het gaat om behoud en beheer van erfgoed is de Stichting Oude Groninger Kerken een onmisbare organisatie. De stichting zorgt goed voor haar kerken, bijgebouwen en bijbehorend groen, in een tijd waarin steeds meer kerken de deuren sluiten. Verder biedt SOGK een belangrijke podiumfunctie voor kunst en cultuur. De stichting weet op originele wijze nieuwe gebruiksvormen aan kerken te geven en bereikt daarmee een groot publiek.

Gelet op de beschikbare financiële middelen en het ontbreken van een inhoudelijke urgentie voor de forse verhoging van het gevraagde bedrag is het financieel advies aan de provincie om de subsidie op het huidige niveau voort te zetten.

Gezien het feit dat het zwaartepunt van de activiteiten in de provincie ligt en gelet op de beschikbare financiële middelen leidt het advies bij de gemeente net als in de voorgaande periode tot een afwijzing.

Beoordeling

Positionering

Kerntaak van de Stichting Oude Groninger Kerken (SOGK) is het in stand houden en toegankelijk maken van monumentale kerken. Hiermee neemt de stichting een geheel eigen plaats in.

Groningen en kerken zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden en de stichting zorgt ervoor dat dat zo blijft. De stichting heeft een onmisbare vangnetfunctie voor het Groningse erfgoed. De stichting is een professioneel instituut met een realistische, innoverende visie en een breed draagvlak.

Artistiek-inhoudelijke kwaliteit van de activiteiten

De kerken zijn een zeer belangrijk deel van het Groningse landschap en de geschiedenis van stad en ommeland. Het gaat veelal om de middeleeuwse kerken van Groningen, maar de stichting heeft ook enkele gebouwen van de Amsterdamse School-architectuur, synagogen en kerken uit de wederopbouwperiode. Behoud en beheer vormen de kerntaak van de stichting. Hierbij gaat de stichting met een brede blik te werk: bij de instandhouding kijkt de stichting naar authenticiteit, ruimtelijke kwaliteit, toegankelijkheid en koppelkansen. Het onderhoud vindt professioneel, systematisch en anticiperend plaats. Niet voor niets is Stichting Oude Groninger Kerken een Professionele Organisatie voor Monumentenbehoud (POM). De stichting zet stevig in op openstelling en gebruik van haar bezit voor festivals, lezingen en concerten. In jubileumjaar 2019 streefde de stichting naar de openstelling van 50 kerken: dat zijn er maar liefst 62 geworden. De artistiek-inhoudelijke kwaliteit is op alle vlakken als goed te beoordelen.

Professionele kwaliteit

De SOGK staat realistisch in het leven, zowel wat plannen als financiën betreft. Er wordt ruimschoots voldaan aan de 21,5% eigen inkomsten. De stichting is kritisch naar zichzelf en toont visie op verbeterpunten, zoals het vrijwilligersbeleid en de samenwerking met professionele theaters. Op marketinggebied gaat de stichting in de komende beleidsperiode nog meer inzetten op communicatie. De landelijke codes worden onderschreven: governance en fair practice worden actief toegepast. De stichting zet in op een duidelijk vrijwilligersbeleid, waarin ook wordt gedefinieerd welke onkosten (de vele) vrijwilligers maken en waarin scholing wordt aangeboden. Bij diversiteit en inclusiviteit is de stichting zich bewust van de nog te nemen stappen en daarvoor zijn concrete plannen. De stichting weet de weg naar samenwerking goed te vinden. Relevante partners zijn steuninstellingen, Erfgoedpartners, Stichting Kunst en Cultuur, Libau, Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed, Catharijneconvent en Future for religious heritage, de Verhalen van Groningen en Marketing Groningen. Met SPOT gaat de SOGK in de komende beleidsperiode strategisch samenwerken om coproducties van de grond te krijgen, om kunst en cultuur een verbindende rol te geven. Stichting Oude Groninger Kerken is goed ingebed in de sociale structuur van de provincie en heeft daar ook oog voor. De stichting hecht er aan om onderdeel te zijn van de sociale structuur van de regio. Daarnaast heeft SOGK ook oog voor het landelijke belang van het erfgoed dat ze beheert en de rol die dit speelt in het toerisme.

Op educatiegebied heeft de stichting een stevig fundament, met de leerlijn bij het boek 'De kerk als tijdmachine' en het project Sleutelbewaarders.

Bijdrage aan de strategische doelen

Stichting Oude Groninger Kerken voldoet prima aan de strategische beleidsdoelen. De stichting bezit bijna een honderdtal onvervangbare kerken en heeft daarmee een essentiële rol. De manier waarop de kerken worden beheerd is uniek voor deze regio. Behoud van de kerken staat voorop, maar andere beleidsterreinen worden ook op professionele wijze bediend. Daarbij zoekt de stichting het experiment, zoals bijvoorbeeld de Schoolkerk te Garmerwolde. Bij de ontwikkeling van de Schoolkerk is gewerkt met een jong team van exclusief Groninger makers: educatoren, ontwerpers en een architect. De Schoolkerk is ook een goed voorbeeld van vernieuwing in het aanbod: in de komende beleidsperiode staat het stimuleren van begrip en dialoog in de hedendaagse multiculturele samenleving centraal. Verder wil de stichting de komende periode werken aan de kunst- en podiumfunctie van de kerken. De bijdrage aan diversiteit in het aanbod is evident, evenals de brede spreiding van de activiteiten. Door de vele lokale en regionale initiatieven draagt de stichting actief bij aan versterking van het leefklimaat. Er worden honderden evenementen, concerten en andere activiteiten georganiseerd, waarbij marketing in communicatie ook goed worden opgepakt. Laagdrempeligheid is hierbij een belangrijke vereiste - ook op digitaal vlak. Er zijn concrete plannen om de kerken nog verder digitaal te ontsluiten. Verder wordt ingezet op actuele thema's. Zo wordt secularisering niet als een bedreiging gezien, maar zoekt de stichting juist naar nieuwe manieren om kerken in te zetten. De Kunstraad is van mening dat Stichting Oude Groninger Kerken met oog voor kwaliteit en vernieuwing zorgt voor behoud, educatie en presentatie van de Collectie Groningen, waarbinnen de historische kerken een onmisbaar onderdeel zijn. Zowel fysiek als digitaal is de stichting goed zichtbaar en is ze in uiteenlopende contexten en samenwerkingen te vinden.

OORLOGS- EN VERZETSCENTRUM GRONINGEN

Gevraagd bedrag: € 44.000 (gemeente) / € 35.000 (provincie)

Geadviseerd bedrag: € 34.000 met A-status (gemeente) / € 15.300 met A-status (provincie)

Subsidieadvies

De Stichting Oorlogs- en Verzetscentrum Groningen vervult een belangrijke niche in het Groningse erfgoed. Als enige organisatie is de stichting actief, bewust, vakkundig en vernieuwend bezig om de geschiedenis van de Tweede Wereldoorlog in Groningen levend te houden en uit te dragen. De organisatie is op een doordachte manier goed in staat om verleden en heden met elkaar te verbinden. De Kunstraad vindt dit van grote waarde, maar wil ook de aanbeveling meegeven om actiever externe financiering te zoeken voor de publieksactiviteiten. Verder is het aan te bevelen om goed na te denken over de rol van de stichting in relatie tot het temporeel steeds verder verwijderd raken van de Tweede Wereldoorlog. Gelet op de beschikbare financiële middelen leidt het financieel advies tot behoud van de bestaande subsidie.

Beoordeling

Positionering

Het OVCG is binnen de regio de enige instelling die zich professioneel bezighoudt met het levend houden van de herinnering aan de Tweede Wereldoorlog. De stichting beheert en ontsluit het regionale erfgoed van de Tweede Wereldoorlog, verzamelt kennis op basis van ervaringen en herinneringen en bevordert de reflectie op de Tweede Wereldoorlog. Daarbij is het OVCG zich bewust van nieuwe perspectieven op en thema's in de geschiedenis en heeft oog voor nieuwe generaties die andere vragen stellen aan het verleden.

Artistiek-inhoudelijke kwaliteit van de activiteiten

Het OVCG houdt zich bezig met alle relevante aspecten van de Tweede Wereldoorlog in stad en provincie Groningen. De collectie bestaat onder meer uit beeldmateriaal, films, geluidsopnames, kaarten, (ego)documenten, brieven en getuigenissen. Mede door het persoonlijke karakter van dit soort documenten is de cultuurhistorische waarde hoog. Naast archivalia bestaat de collectie uit objecten, zoals uniformen, surrogaatproducten, radio's enzovoort. De collectie wordt zorgvuldig beheerd bij de Groninger Archieven, de 'huismeester' en inhoudelijk partner van het OVCG. Het OVCG heeft geen permanente tentoonstellingsruimte, maar presenteert de collectie en het verhaal in stad en provincie op plaatsen waar daaraan behoefte is. Een trefzekere aanpak: met weinig huisvestingskosten kan de stichting toch goed naar buiten treden. Bruiklenen zijn regelmatig regionaal en landelijk te zien. Ook digitaal presenteert het OVCG zich volop. Via diverse websites, zowel algemeen als thematisch, worden verhaal en collectie naar buiten gebracht. De komende jaren wil het OVCG de collectie nog verder digitaliseren en ontsluiten. Op het vlak van artistiek-inhoudelijke kwaliteit maakt het OVCG op de Kunstraad een professionele, doordachte indruk. De inhoud wordt vakkundig en op originele wijze voor het voetlicht gebracht.

Professionele kwaliteit

Het is knap dat er met weinig fte's veel en op een goed niveau gebeurt. Gezien de kwaliteit van activiteiten in het verleden, zien de plannen voor de komende beleidsperiode er realistisch uit. Wel is de organisatie kwetsbaar. Als de coördinator wegvalt, is de continuïteit mogelijk snel in gevaar. Het OVCG is zich bewust van de landelijke codes en past deze op een praktische, haalbare manier toe. Waar nodig is de organisatie bereid om naleving van de codes verder te verbeteren. Wat financiën betreft constateert de Kunstraad dat het OVCG zwaar leunt op subsidies. Op de website van het OVCG wordt vermeld dat subsidies net voldoende zijn om de vaste lasten te dekken, maar dat voor projecten, onderzoeken, educatie en publieksactiviteiten aanvullende middelen nodig zijn. Bezoekers van de website worden uitgenodigd om het OVCG financieel te steunen. De Kunstraad geeft als aanbeveling mee dat het OVCG een wijder blikveld zou kunnen nemen in het verwerven van meer eigen inkomsten, om minder afhankelijk te zijn van subsidie. Het OVCG werkt samen met diverse organisaties, in de eerste plaats met de Groninger Archieven, waar het OVCG is gevestigd. De samenwerking leidt in het algemeen tot het bereik van uiteenlopende doelgroepen, diverse producties en het presenteren van de collectie op uiteenlopende locaties.

Enkele voorbeelden: via RTV Noord bereiken OVCG-documentaires het publiek. Met Gedenkstätte Wehnen bij Oldenburg wisselt het OVCG kennis uit over de behandeling van psychiatrische patiënten in Duitsland en Nederland tijdens de Tweede Wereldoorlog, een actueel thema dat ook door het Nederlands Instituut voor Oorlogsdocumentatie (NIOD) wordt verkend. Met VRIJDAG hebben jongeren een toneelvoorstelling over verzet gemaakt. In samenwerking met Vluchtelingenwerk Noord-Nederland zijn portretten gemaakt van hedendaagse, buitenlandse verzetsstrijders.

Het OVCG zet flink in op publieksbereik, mede door dit soort samenwerkingen en een waaier aan activiteiten. Dat heeft effect: het OVCG weet scholieren, studenten, onderzoekers, ooggetuigen en nabestaanden van slachtoffers goed te bereiken. Door een samenwerking als die met Vluchtelingenwerk komen niet-vanzelfsprekende doelgroepen in aanraking met het OVCG. De hoge mate van digitalisering draagt hier zeker aan bij. Educatie is een vast onderdeel van het beleid. Rond april en mei is het OVCG zeer actief op scholen in de regio. Jongeren tussen de 14 en 24 worden in de aanvraag genoemd als doelgroep waar het OVCG nog meer op wil inzetten. In samenwerking met de Rijksuniversiteit Groningen biedt het OVCG zo'n 2 stageplaatsen per jaar aan studenten geschiedenis.

Bijdrage aan de strategische doelen

Het OVCG is een belangrijk en uniek expertisecentrum voor de collectie en documentatie over Groningen en de Tweede Wereldoorlog. De collectie, die van groot belang is, is goed (digitaal) ontsloten en wordt ingezet met oog voor de actualiteit. Het project 'Voortdurend verzet' (2018), met onder meer tentoonstellingen en lezingen, verbond het verzet tijdens de Tweede Wereldoorlog met vormen van verzet in andere tijden en plaatsen (1968 in Parijs, Mexico-Stad en andere plaatsen) en in andere vormen (hashtags, social media). Een dergelijk project laat zien dat het OVCG experimenteert en zoekt naar vernieuwing. Ook in het publieksbereik is het OVCG vernieuwend. De samenwerking met Vluchtelingenwerk Noord-Nederland en Amnesty International bracht mensen met een andere culturele achtergrond in aanraking met de missie van het OVCG. Naast een algemeen historisch geïnteresseerd publiek richt het OVCG zich actief op scholieren en jongeren, mede door middel van een divers educatieprogramma (leskisten, digitaal materiaal, projecten) voor zowel primair als voortgezet onderwijs. Zo'n twee studenten geschiedenis van de Rijksuniversiteit Groningen kunnen bij het OVCG een stageplek invullen. Of de term 'bruisend' past bij de inhoud van het OVCG is de vraag. In ieder geval wordt er naar de mening van de Kunstraad een zinvolle bijdrage geleverd. Er wordt nauw samengewerkt met Marketing Groningen en de Verhalen van Groningen, om op regionaal niveau ruchtbaarheid aan de activiteiten te geven. Stichting OVCG zet zich goed in voor educatie, met behulp van diverse methoden en voor diverse niveaus.

SINT BERNARDUSHOF

Gevraagd bedrag: € 36.000 (provincie)
Geadviseerd bedrag: € 0 met C-status (provincie)

Subsidieadvies

De Stichting Sint Bernardushof belicht de geschiedenis van de abdij van Aduard, een van de belangrijkste middeleeuwse kloosters van Noord-Nederland. De locatie en het verhaal bieden potentie, maar de mate van professionaliteit en originaliteit blijven daarbij nog te veel achter. Met een nog beter doordacht programma en een meer gerichte visie zou het museum eerder kans maken op structurele provinciale subsidie. Ten aanzien van de financiering adviseert de Kunstraad om na te denken over een projectmatige insteek, zodat daarmee bewezen kwaliteit kan worden opgebouwd met behulp van projectsubsidies.

Beoordeling

Positionering

Onder het motto 'Een klein museum met een groot verhaal' positioneert Museum Sint Bernardushof - ook bekend als kloostermuseum Aduard - zich als onderdeel van kloostergelateerde instellingen in binnen- en buitenland. Stichting Sint Bernardushof vertelt het verhaal van het Cisterciënzer klooster Aduard, in de middeleeuwen een van de grootste kloosters van Noordwest-Europa. Er zijn contacten met erfgoedinstellingen in de regio en (inter)nationaal met Cisterciënzerkloosters.

Artistiek-inhoudelijke kwaliteit van de activiteiten

De cultuurhistorische waarde ligt vooral in de voormalige ziekenzaal (de Abdijkerk) van het Cisterciënzerklooster te Aduard, de kern van het museum. De Abdijkerk, een bijzonder gebouw op een fraaie locatie, is het enig overgebleven gebouw van het klooster. Het is daardoor onlosmakelijk verbonden met de Collectie Groningen. Het collectiebeheer is nog wat amateuristisch, maar de stichting wil stappen zetten ter verbetering van de conservering. De presentatie leunt flink op de aanwezigheid van vrijwilligers, wat een wankel basis is. Er is een jaarlijkse wisselexpositie en er verschijnen publicaties. Ook is er een bibliotheek en zijn er rondleidingen.

Professionele kwaliteit

Het lukt het museum dat volledig draait op vrijwilligers 21,5% eigen inkomsten te genereren. Het model van Stichting Bernardushof lijkt nog weinig toekomstbestendig en de financiën zijn kwetsbaar. Voor zover een museum dat volledig op vrijwilligers rust rekening hoeft te houden met de landelijke codes gaat men voldoende om met governance en fair practice. Diversiteit en inclusie zijn voldoende tot onvoldoende.

Wat betreft samenwerking wordt incidenteel overlegd met diverse organisaties en instanties.

Het rendement van deze samenwerking ligt vooral in kennisdeling. Meer duurzame samenwerking zou goed zijn om betere resultaten te boeken, bijvoorbeeld op het gebied van publieksbereik, fondsenwerving en personeelsbeleid. Op het gebied van publieksbereik is er te weinig visie, ook op bijvoorbeeld het trekken van nieuw publiek.

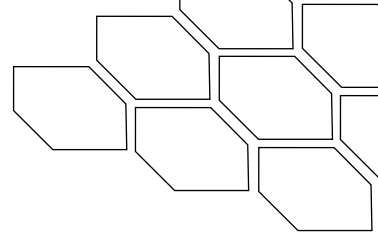
Er is geen visie of plan van aanpak inzake het publieksbereik. Aandacht voor nieuw publiek ontbreekt. Niettemin is er een interessant educatieprogramma, met name voor het basisonderwijs. De insteek is hier echter ook beperkt en eerder aanbod- dan vraaggericht.

Bijdrage aan de strategische doelen

De basis van Stichting Bernardushof is goed, met een bijzonder verhaal, een jaarlijks gewaardeerde tentoonstelling en veel persoonlijke aandacht voor deelnemers aan rondleidingen. Met de actieve betrokkenheid bij het dorp draagt Stichting Sint Bernardushof bij aan de leefbaarheid van Aduard. Aan leefbaarheid wordt eveneens een bijdrage geleverd met het vrijwilligersbeleid, met onder meer mogelijkheden tot scholing.

Het museum maakt handig gebruik van bestaande toeristische structuren (wandeltochten) om meer bezoekers te trekken. Er wordt onder meer samengewerkt met Erfgoedpartners en er zijn plannen voor digitalisering en ontsluiten van de collectie.

De Kunstraad is van mening dat Stichting Sint Bernardushof een actief museum met potentie is. Het museum draagt al in enige mate bij aan de beleidsdoelen van de provincie, maar die bijdrage is nog te beperkt voor meerjarige subsidie. De professionaliteit, waarmee een duidelijke visie kan ontstaan over de manier waarop het museum een nog wezenlijker bijdrage kan leveren aan de beleidsdoelen van de provincie, ontbreekt nog.

VEENKOLONIAAL MUSEUM VEENDAM

Gevraagd bedrag: € 170.000 (provincie)
Geadviseerd bedrag: € 138.100 met A-status (provincie)

Subsidieadvies

Het Veenkoloniaal museum Veendam weet met een kleine bezetting een sterk museum neer te zetten. Het museum is realistisch, inhoudelijk vakkundig, ziet haar rol in de omgeving, heeft doordachte, grensoverschrijdende samenwerkingen en gaat met veel visie te werk. Ook werkt het museum verrassend samen met andere soorten organisaties, en kijkt daarbij niet alleen naar de eigen discipline. Gelet op de beschikbare financiële middelen leidt het financieel advies tot handhaving van het huidige subsidiebedrag.

Beoordeling

Positionering

Het Veenkoloniaal museum is een laagdrempelig maar hoogwaardig museum, dat trots is om een regionaal museum te zijn en hecht aan een professionele uitstraling en openstaat voor samenwerking met andere partijen. Het museum vertelt het verhaal van de Veenkolonie en de scheepvaart op en handel met Oost-Europa. Het Veenkoloniaal museum is een slagkrachtig museum en staat goed bekend.

Artistiek-inhoudelijke kwaliteit van de activiteiten

De unieke, waardevolle collectie (ca. 50.000 objecten) wordt op vakkundige wijze beheerd en gepresenteerd. Collectiebeheer wordt uitgevoerd door een collectieregistrator en vrijwilligers. Er is een duidelijke visie op collecties. Voor restauraties worden aanvullende middelen gezocht om deze professioneel te laten uitvoeren. Naast de vaste presentatie heeft het Veenkoloniaal Museum regelmatig wisseltentoonstellingen, vaak vormgegeven vanuit de eigen collectie. Hoewel de vernieuwing soms nog meer kan worden opgezocht, is de Kunstraad zeer positief over de artistiek-inhoudelijke kwaliteit.

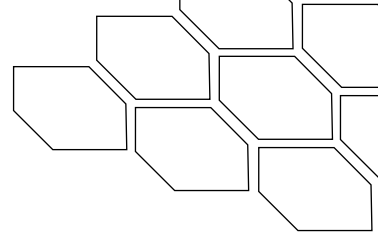
Professionele kwaliteit

Het Veenkoloniaal Museum heeft een kleine bezetting (4 fte), maar is ambitieus, internationaal georiënteerd en heeft een duidelijke visie over haar bestaansrecht. Het museum kijkt ook buiten de eigen discipline en is niet in zichzelf gekeerd. Het museum weet zich in en buiten de regio goed te profileren.

De organisatie geeft aan steeds meer moeite te hebben om voldoende vrijwilligers van niveau te vinden en te binden. Desondanks worden er jaarlijks verschillende tentoonstellingen en publieksactiviteiten georganiseerd en verschillende publicaties uitgegeven. Dat zal naar verwachting doorgaan. Voor wat betreft het isoleren en verduurzamen van het gebouw zal een en ander afhangen van (externe) financiering.

Het Veenkoloniaal Museum heeft bewezen realistisch in het vak te staan. Na enkele jaren positief te hebben afgesloten, mede dankzij een hogere subsidie, staat de instelling weer in de rode cijfers. Het museum toont veerkracht door direct op zoek te gaan naar andere inkomstenbronnen en daarmee (bescheiden) succes te boeken. Om in de komende jaren bijna een verdubbeling van het aantal donaties te verwachten is wel heel optimistisch en lijkt niet helemaal reëel. De prijs wordt iets verhoogd om tegenvallende inkomsten deels op te vangen. Op het gebied van marketing kiest het museum bewust voor een terughoudend gebruik van social media. Er wordt vooral ingezet op de traditionele media, de website en gezamenlijke, regionale promotie. Aan de landelijke codes wordt voldaan. Sympathiek is het programma voor blinde en slechtziende bezoekers. Het museum werkt samen met andere instellingen in stad en provincie Groningen als het gaat om bijvoorbeeld uitwisseling van objecten, deelname aan activiteiten, schenkingen en kennisuitwisseling. Met het buitenland (Duitsland, Letland, Polen) heeft het museum een relevante samenwerking. De samenwerking in verschillende vormen is duidelijk relevant, zoals ook bij Cultuuronderwijs met Kwaliteit.

Het Veenkoloniaal Museum is laagdrempelig en zet daar bewust op in. Het bereik is groot en het museum zet zich actief in om er voor iedereen te zijn. Mooi is de passage 'De veenkolonie kent al vanaf de 16e eeuw een traditie van nieuwkomers.

De gemeente Veendam draagt er zorg voor dat alle nieuwkomers in de gemeente kennis kunnen maken met het cultuurcentrum en het museum' uit de subsidieaanvraag van het Veenkoloniaal museum. Bijzonder is dat het museum een speciaal programma heeft voor blinden en slechtzienden. Op educatiegebied heeft het museum een succesvol programma. Op alle vlakken is de Kunstraad van mening dat het Veenkoloniaal Museum een professionele organisatie is.

Bijdrage aan de strategische doelen

Op veel fronten is het Veenkoloniaal museum hoogwaardig te noemen. De collectie is aansprekend, het beheer is professioneel, de presentatie is goed en het bereik is breed.

Het aanbod is ambitieus, en tegelijkertijd duidelijk afgebakend. Het museum is hét podium voor de veenkoloniën, waarbij het openstaat voor nieuwe ideeën en samenwerkingsverbanden. Voor de regio en daarbuiten is het museum een belangrijke aanvulling op het cultuuraanbod. Er wordt geëxperimenteerd, zoals bij de tweejaarlijkse uitwisseling met musici en kunstenaars uit Letland. Het museum levert een goede bijdrage aan de leefbaarheid in Veendam en is een spil in de omgeving. In het museum is altijd wat te doen. Er zijn bijvoorbeeld woensdagavondlezingen en zondagmiddagactiviteiten voor kinderen. Bij elke activiteit en tentoonstelling wordt een promotiestrategie besproken. Daarbij verliest het museum de kerntaak niet uit het oog.

Het collectiebeheer en digitalisering zijn goed op orde, al is de presentatiewijze soms enigszins behoudend. Een groot deel van de collectie is los beschreven in AdLib, maar er wordt ook bijgedragen aan onder meer de website scheepsindex.nl, Beeldbank Groningen, Koninklijke Bibliotheek Den Haag en Delpher. Samenwerking zit in het dna van het Veenkoloniaal Museum. De Kunstraad acht de bijdrage aan de strategische doelen duidelijk zichtbaar.

6.2. ADVIEZEN BEELDENE KUNSTINSTELLINGEN

BEELDIJN

Gevraagd bedrag: € 21.000 (gemeente) / € 21.000 (provincie)
 Geadviseerd bedrag: € 0 met B-status (gemeente) / € 0 met B-status (provincie)

Subsidieadvies

De Stichting Beeldlijn ondersteunt filmmakers bij de productie van films. Voor het bekostigen van een coördinator en huisvesting ontving Beeldlijn in de periode 2017-2020 meerjarige subsidie. Voor producties vraagt Beeldlijn apart, incidentele subsidies aan.

De Kunstraad is op zich positief over de betekenis van Beeldlijn maar vindt de organisatie te weinig naar buiten gericht en de producties te wisselend van kwaliteit, vandaar dat het advies uitmondt in een B-status.

Beoordeling

Positionering

Binnen de Groningse filmsector is Beeldlijn een productieorganisatie voor documentaires. Beeldlijn wil een platform bieden aan nieuwe filmmakers en vertoningsmogelijkheden binnen (Noorderzon, De Harmonie) en buiten de stad (Cinema Het Hogeland Warffum, Serviceflat Noord Eelde).

Artistiek-inhoudelijke kwaliteit van de activiteiten

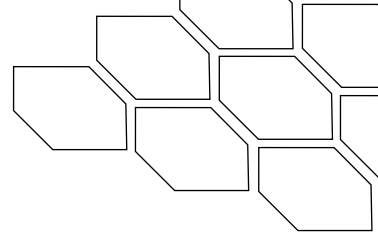
De Kunstraad is de afgelopen jaren niet onverdeeld positief geweest over de projectaanvragen. De benadering van documentaires maken is wat ouderwets en niet heel vernieuwend, maar de plannen voor nieuwe producties zijn op zich interessant en van voldoende kwaliteit. Tegelijkertijd is een inhoudelijke beoordeling van de organisatie zelf lastig. De kwaliteit van producties wordt bepaald door de filmmakers en in mindere mate door het productiehuis. Als productiehuis is Beeldlijn belangrijk voor filmmakers, want het is niet eenvoudig om een film te produceren. Beeldlijn zorgt er bovendien voor dat films op meerdere plekken te zien zijn, zoals in buurthuizen.

Professionele kwaliteit

De bedrijfsvoering van Beeldlijn is kwetsbaar. Beeldlijn is een kleine organisatie met een zwakke basis, omdat de organisatie sterk bij één persoon berust. De financiële situatie laat te wensen over: eigen inkomsten beslaan een te klein deel van de begroting (15,7%) en er is geen budget voor marketing voor de films die Beeldlijn produceert. Ook de inkomsten uit rechten en verkoop vallen tegen. Beeldlijn streeft naar een eerlijke beloning, maar met de beschikbare middelen lukt dat meestal niet. Wat betreft diversiteit en inclusie kijkt Beeldlijn te veel naar externe makers en onderwerpen, maar niet naar de eigen organisatie. Op het gebied van samenwerking lijkt Beeldlijn wat in zichzelf gekeerd. De stichting lijkt pas naar buiten te treden als het moet. Beeldlijn heeft een aantal vaste relaties (GAVA, Filmclub Grand Theatre, De Verhalen van Groningen), maar in hoeverre er een strategische visie is op deze samenwerkingen is niet duidelijk. De Kunstraad is van mening dat Beeldlijn hierin meer naar buiten kan treden. Op het gebied van bereik slaagt Beeldlijn erin om films op meerdere plekken in en buiten de provincie te vertonen. Wat betreft doelgroepen denkt Beeldlijn vooral in termen van stad en platteland.

Bijdrage aan de strategische doelen

Stichting Beeldlijn scoort op bijna alle strategische doelen onvoldoende. Het aanbod kan als niet meer dan voldoende worden gewaardeerd, heeft geen eigen uitstraling en laat weinig ruimte voor het experiment. Het bereik is beperkt, en Beeldlijn zet nauwelijks aan tot deelname aan cultuur. Mogelijk spelen de beperkte middelen voor marketing hierin een rol. Voor de komende beleidsperiode wil Beeldlijn meer aandacht geven aan dramaturgische vernieuwing en begeleiding van talent en lijkt zich daarmee bewust te zijn van bestaande tekortkomingen. Een aantal van de eerder door Beeldlijn geproduceerde films kan een rol spelen in de Collectie Groningen. Hier ontbreekt echter een visie op een vernieuwende wijze van presentatie. Ook de bijdrage aan talentontwikkeling is minimaal.

CENTRUM BEELDDE KUNST

Gevraagd bedrag: € 1.078.752 (gemeente) / € 40.000 (provincie)
Geadviseerd bedrag: valt buiten gemeentelijke adviesvraag / € 0 met C-status (provincie)

Subsidieadvies

Het Centrum Beeldende Kunst (CBK) neemt een tweeledige positie in: als producent van en expert in kunst in de openbare ruimte, en als knooppunt en bemiddelaar in de Groningse kunstensector. Door beide functies is het CBK van waarde voor de gemeente Groningen. De Kunstraad adviseert de provincie geen meerjarige subsidie aan het CBK te verlenen als startkapitaal voor het begeleiden van kunst in de openbare ruimte. Het CBK heeft op dit dossier voldoende naam opgebouwd om activiteiten voor opdrachtgevers in de provincie te initiëren en via projectgeld te financieren. De Kunstraad adviseert daarom alleen om subsidie door de gemeente Groningen te laten verstrekken.

Beoordeling

Positionering

Het CBK is in 1987 ontstaan als gemeentelijke dienst en is in 2019 verzelfstandigd. De verzelfstandiging betekent volgens het CBK dat ze daarmee een meer gelijkwaardige plek binnen de Groningse kunstwereld inneemt. Daarbij ziet het CBK zich als onafhankelijke verbinder en als schakel tussen opleiding en beroepspraktijk. Het CBK onderscheidt zich op het gebied van kunst in de openbare ruimte. De ambitie van het CBK is om Groningen in 2025 als dé beeldende kunststad van het noorden op de kaart te hebben gezet.

Artistiek-inhoudelijke kwaliteit van de activiteiten

Het CBK heeft een uitstekende reputatie als het gaat om kunst in de openbare ruimte. Er wordt samengewerkt met goede kunstenaars en kunstwerken worden geplaatst op bijzondere plekken in stad en provincie Groningen. De zeggingskracht van de activiteiten is goed. Het CBK wil zich verder profileren als expertisecentrum, waarvoor het de nodige kennis al in huis heeft. In 2021 wil het CBK van start gaan met projecten rondom sociale innovatie. Het gaat dan niet om opdrachten voor kunstwerken, maar het tot stand brengen van samenwerkingen tussen kunstenaars en bedrijven rondom maatschappelijke vraagstukken als werkloosheid, armoede, verduurzaming, inclusiviteit, vergroening en erfgoed. De kwaliteit en zeggingskracht hiervan moeten nog duidelijk worden, maar de aandacht voor deze vraagstukken is positief. Op het gebied van talentontwikkeling heeft het CBK een goed aanbod, al verdient dat verdere aandacht en uitwerking, met name in verhouding tot de presentatiefunctie. Ook de knooppuntfunctie - die in potentie onderscheidend is - moet nog verder worden uitgewerkt en moet zich de komende jaren gaan bewijzen. Om overlap te voorkomen is het aan te bevelen om hierin naast de samenwerking met NP3 en het Tschumpaviljoen afstemming en samenwerking te zoeken met andere organisaties in het Groningse cultuurveld waaronder het Groninger Museum, Sign en Het Resort. In de begeleiding van kunstenaars in hun beroepspraktijk is afstemming met de landelijk actieve organisatie Cultuur+Ondernemen een belangrijke aanbeveling van de Kunstraad.

Professionele kwaliteit

De personeelskosten van CBK zijn verhoudingsgewijs aan de hoge kant: circa 62% overhead tegenover 38% activiteiten. Eigen inkomsten vormen ruim 33% van de begroting en komen uit Kunst op straat, kunstuitleen, advieswerk en Kunst op Maat. Voor de kunstuitleen is de afgelopen jaren een nieuw model ontwikkeld, waardoor het CBK hieraan meer verdient en een deel van de eigen kosten die het hiervoor maakt kan dekken.

Het CBK werkt toe naar een nieuwe constructie met een raad van toezicht. In 2020 wordt samen met deze raad gewerkt aan de toepassing van de code cultural governance. Ook is er een voornemen om een vertrouwenspersoon in te stellen. Wat betreft fair practice loopt ook het CBK aan tegen beperkte middelen voor volledige toepassing van de richtlijn. Het is goed dat het CBK aangeeft hierover in gesprek te willen gaan met het veld en de gemeente. De Kunstraad is van mening dat juist een voorbeeldorganisatie als het CBK de richtlijn helemaal zou moeten volgen. Op het gebied van diversiteit en inclusie wil het CBK laagdrempelig zijn en programmeert op verschillende locaties. Van een vernieuwend publieksbereik is geen sprake, wel is duidelijk dat het CBK inzet op publiek dat niet vanzelfsprekend in aanraking komt met beeldende kunst.

De website kan meer uitnodigend zijn en wordt alleen in het Nederlands aangeboden. Voor anderstalige bezoekers, maar ook voor mensen die hun eigen stad beter willen bekijken, zou deze informatie heel nuttig zijn. Ook de website Kunstspot - een samenwerking met onder meer het Groninger Museum - is alleen beschikbaar in het Nederlands, terwijl daar ook veel evenementen worden gepromoot. De plannen voor één platform behoeven nog nadere uitwerking, bijvoorbeeld wat de rol wordt van deelnemende instellingen.

Het CBK werkt vanuit de inhoud (structureel) samen met meerdere organisaties. Het gaat dan om bijvoorbeeld scholen (primair, voortgezet en middelbaar beroepsonderwijs), media en kunstinstellingen. Concrete resultaten van samenwerkingen zijn MARKER (2018), ESNS Kunstroute (2020) en de website Kunstspot, waarop actuele ontwikkelingen in de kunst worden gepresenteerd. Op het vlak van educatie heeft het CBK een goed programma, waarmee het primair, voortgezet en wetenschappelijk onderwijs wordt bediend. Daarin is het CBK vernieuwend, bijvoorbeeld met de 'verwondersessies' op de Borgmanschool. Binnen de beeldende kunstinstellingen levert het CBK het meest gedegen educatieprogramma.

Bijdrage aan de strategische doelen

Het CBK zorgt voor een aansprekend en hoogwaardig aanbod, dat onder meer zichtbaar is in de openbare ruimte van stad en provincie Groningen. *Wervel* van Nicky Assmann in de parkeergarage van het Forum is hiervan een aansprekend recent voorbeeld, evenals *Ultra* van Silvia B. bij het Cascadecomplex.

Het CBK levert met kunst in de openbare ruimte een sterke bijdrage aan de leefbaarheid en worden overal mensen bereikt die niet vanzelfsprekend in aanraking komen met kunst en cultuur. Ook is het aanbod van het CBK online te vinden. Op dit moment is dat wat versnipperd, maar er zijn plannen om één platform in te richten.

De knooppuntfunctie die het CBK wil vervullen - om zo een schakel te zijn tussen academie en beroepspraktijk - heeft potentie en is passend voor een instelling als het CBK. Deze functie is nuttig en zinvol voor de Groninger kunstenaar. Daarbij adviseert de Kunstraad om goed te kijken hoe deze activiteiten zich verhouden tot die van bijvoorbeeld Cultuur+Ondernemen. Het is belangrijk om daar focus in aan te brengen. Onder de loketfunctie vallen ook workshops, lezingen en cursussen. Ook tussen kunstenaar en publiek ziet het CBK een bemiddelaarsfunctie, bijvoorbeeld op festivals. De Kunstraad heeft daarbij wel de dringende aanbeveling om deze rol en de benodigde samenwerking daarvoor goed af te stemmen met de Groningse kunstsector. Zo ontstaat een duidelijke rolverdeling en wordt de kans op overlap kleiner.

DE PRODUCTIE

Gevraagd bedrag: € 150.000 (gemeente) / € 150.000 (provincie)
Geadviseerd bedrag: € 0 met C-status (gemeente) / € 0 met C-status (provincie)

Subsidieadvies

De Productie vraagt voor het eerst meerjarige subsidie aan bij zowel de gemeente als de provincie Groningen. Niettemin bestaat de stichting al sinds 2009. De laatste productie is alweer een flink aantal jaren geleden (2010-2011) afgerond. De Kunstraad kan daarom geen oordeel geven over de actuele kwaliteit. Om weer een actueel portfolio op te bouwen adviseert de Kunstraad om een website te maken, projectsubsidie aan te vragen en een of meer van de kernwaarden op te starten om daarmee een basis op te bouwen voor meerjarige ondersteuning in de toekomst.

Beoordeling

Positionering

De Productie is binnen de cultuurnota één van de twee productiehuisen voor films. De stichting heeft zichzelf 'nieuw leven ingeblazen' omdat men een groeispurt voor film in Groningen waarneemt. Met de producties wil De Productie Groningse cultureel erfgoed, regionaal bewustzijn en taaldiversiteit promoten en beschermen. De Productie richt zich op drama en animatie.

Artistiek-inhoudelijke kwaliteit van de activiteiten

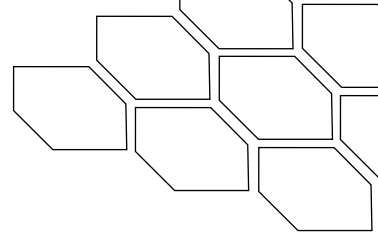
De artistiek-inhoudelijke kwaliteit is niet te beoordelen omdat er geen recente producties zijn. Verder wordt de kwaliteit in hoge mate bepaald door de makers die met behulp van De Productie films maken.

Professionele kwaliteit

De professionele kwaliteit is op dit moment maar ten dele te beoordelen. Er ligt geen gedegen begroting waarin de financiële situatie van De Productie goed kan worden geduïd. Wat betreft de landelijke codes is er ook geen toetsbare geschiedenis. Niettemin schrijft De Productie dat de stichting de codes onderschrijft, volgt en daarop wil blijven reflecteren. De Productie werkt samen met het Noorderpoortcollege en OOG TV. Met nog niet concrete samenwerkingspartners (zoals onderwijs, bedrijven, culturele instellingen) moet in de komende beleidsperiode een aantal producties tot stand komen. Wat deze samenwerkingen in de praktijk gaan opleveren moet nog duidelijk worden. Ook het publieksbereik zal zich nog moeten bewijzen.

Bijdrage aan de strategische doelen

Omdat er onvoldoende zicht is op de artistiek-inhoudelijke en professionele kwaliteit, is het voor de Kunstraad niet mogelijk om een oordeel te geven over de bijdrage van De Productie aan de strategische doelen. In de basis zijn de plannen creatief en origineel, maar er is geen actueel, toetsbaar resultaat. Voor de productie 'Een dag uit duizend dromen' werd samengewerkt met buurtbewoners en studenten (Korrewegwijk en De Hoogte), waarmee een bijdrage werd geleverd aan het leefklimaat en mogelijk mensen met cultuur in aanraken kwamen voor wie dat niet vanzelfsprekend was. Hoe dat in de toekomst gaat werken, is nog niet zichtbaar en dat geldt voor de meeste onderdelen van de strategische doelen. De Kunstraad adviseert De Productie om met behulp van projectsubsidie eerst te laten zien dat er kwaliteit wordt geleverd.

GRONINGER MUSEUM

Gevraagd bedrag: € 3.813.033 (gemeente) / € 1.050.200 (provincie)
 Geadviseerd bedrag: € 3.707.453 met A-status (gemeente) / € 1.050.200 met A-status (provincie)

Subsidieadvies

Het Groninger Museum kan als groot museum leunen op een rijke geschiedenis met tal van succesvolle exposities en activiteiten. Het museum is evident een belangrijke landelijke trekker voor stad en provincie Groningen en heeft met zijn tentoonstellingen een (inter) nationale uitstraling en economische betekenis voor Groningen. Tegelijk heeft de Kunstraad enkele vraagtekens bij de plannen voor de komende periode. De subsidieaanvraag is erg minimaal opgesteld. De inhoud lijkt wat onderbelicht ten opzichte van publieksbereik en andere initiatieven. Er is weinig aandacht voor de presentatie van en debat over actuele ontwikkelingen binnen de beeldende kunst. Alhoewel het Groninger Museum betrokken is bij de ontwikkelingen rondom het Museum aan de A, ziet de Kunstraad in de plannen geen inhoudelijke invulling van de samenwerking en afstemming van de programmering van beide musea. Op financieel gebied laat de subsidieaanvraag belangrijke vragen onbeantwoord, zeker gezien het financieel verlies van de afgelopen jaren. Het Groninger Museum zou op dat vlak een concretere visie moeten ontwikkelen, wat ook geldt voor organisatieontwikkeling, efficiency en dienstverlening. Op inhoudelijk vlak is het cruciaal om de komende jaren verder te denken over vernieuwing en hier actief de verbinding aan te gaan met beeldende kunstorganisaties in de gemeente. Verder adviseert de Kunstraad om meer in te zetten op ondersteuning voor de Menkemaborg. De borg is eigendom van het Groninger Museum en zou meer kunnen profiteren van de inhoudelijke expertise en het netwerk van het Groninger Museum op bijvoorbeeld het gebied van marketing en educatie.

Beoordeling

Positionering

Het Groninger Museum ziet voor zichzelf een rol als ‘moedermuseum’ van musea in de stad en de regio. Als hoofdtaak ziet het Groninger Museum het ‘collectioneren, conserveren en tentoonstellen van kunstwerken en historische objecten op een kwalitatief hoogwaardig niveau’. Het gaat dan om bierglazen van Groninger sportverenigingen tot meesterwerken van Peter Paul Rubens en Jeff Koons.

Artistiek-inhoudelijke kwaliteit van de activiteiten

De artistiek-inhoudelijke kwaliteit is op alle fronten - vakmanschap, zeggingskracht, authenticiteit en vernieuwing - hoog en divers. Uitgangspunten voor presentaties zijn erg helder, het museum stelt daarbij duidelijke doelen. Het museum heeft de prioriteit bij bezoekers en bezoekersaantallen liggen, minder bij inhoud en vernieuwing. Dat is terug te zien in de programmering. Er worden tegelijkertijd heel weinig inhoudelijke plannen toegelicht in de aanvraag. De Kinderbiënnale is bijzonder en ambitieus en het lijkt aannemelijk dat dit een voorbeeldstellend project wordt. Positief is de nadruk op onderzoek in de komende beleidsperiode en de mogelijkheid van kleine onderzoekspresentaties in samenwerking met de Rijksuniversiteit Groningen. Dit biedt in potentie een goed tegenwicht tegen de grote publiekstentoonstellingen. Er worden weinig concrete tentoonstellingsvoorstellen beschreven maar in algemene zin is het presentatiebeleid en het publieksbeleid helder en overtuigend neergezet. Datzelfde geldt voor de inventarisatie, waardering en digitalisering van de collectie. Een kanttekening op het gebied van vernieuwing is wel op zijn plek: de Kunstraad is van mening dat het Groninger Museum meer geprikkeld moet worden tot vernieuwing. Het binnenhalen van blockbusters betekent dat er veel publiek wordt getrokken, maar staat mogelijk inhoudelijke verdieping in de weg. Uit het programma blijkt weinig prioriteit voor het stimuleren van de beeldende kunst en het aanjagen van vernieuwing in de regio. Wel leidt samenwerking tot grotere zichtbaarheid van de collectie (Prinsessehof Leeuwarden, Kunstmuseum Den Haag en het nog te realiseren Museum aan de A).

Professionele kwaliteit

Op het vlak van bedrijfsvoering is een helder, duidelijk plan ingediend. Tegelijkertijd heeft het plan niet overal hetzelfde abstractieniveau. Er zijn 4 specifieke focusprojecten op publieksbereik. De bestaande collectie is basaal omschreven, maar er is geen duiding van het aantal of de inhoud van de collectie-opstelling of tentoonstellingen. Het Groninger Museum koopt ook veel tentoonstellingen in. De Kunstraad vraagt zich daarbij af - gezien de grote financiële lasten bij ingekochte tentoonstellingen - in hoeverre de inkoop van tentoonstelling zich verhoudt tot eigen, 'Groninger' onderwerpen en thema's.

Bij de begroting heeft de Kunstraad ook nog vragen. De begroting is erg globaal opgesteld. Er is geen inzicht in lasten per functiegroep van medewerkers. Een logische en gerichte toepassing van financiering is uit de aanvraag en stukken lastig te ontwaren. De jaarrekening uit 2018 geeft wel inzicht, maar de documenten voor de komende beleidsperiode zijn te beperkt. Het ontbreken van een inhoudelijk activiteitenoverzicht is een gemis. Daarmee wordt ook niet duidelijk hoe het Groninger Museum omgaat met tegenslagen of veranderde omstandigheden. De vermogenspositie lijkt sterk, maar hoe de algemene reserve wordt geplaatst ten aanzien van de aanschaf van grote/dure werken in de komende beleidsperiode wordt niet duidelijk. Is er bij noodzaak of urgentie een ander logisch traject (loterijen, private gevers)? De afgelopen jaren heeft het museum door onder meer reorganisatie en bovenmatige transportkosten verlies geleden. Komt dit door overmacht of door onvoldoende proactief strategisch denken? Op de financieringsmix wordt nauwelijks gereflecteerd.

Cultural governance lijkt in orde. Diversiteit en inclusie zegt het museum op de agenda te hebben staan, maar het museum legt niet uit wat de doelstellingen ten aanzien van deze thema's precies zijn en ook niet hoe het museum die denkt te bereiken. Tegelijkertijd investeert het museum in publieksbereik door mensen op te halen en erfoerd bij de mensen te brengen. De code fair practice is te minimaal toegelicht. Het stipendiumprogramma is niet terug te vinden in de aanvraag en ook niet in de begroting. In de begroting is ook geen post opgenomen voor honoraria. Samenwerkingsverbanden zijn met name gericht op publieksbereik en financiële efficiency. Het museum werkt samen met andere musea in de regio met name op facilitair en ondersteunend vlak om zo de kosten te delen. Hoe dit precies tot uiting komt, is niet duidelijk. Verder investeert het Groninger Museum in contacten met andere musea om eigen producties door te kunnen laten reizen. Het museum werkt samen met NP3 in het kader van het project Young Grunn Artists dat zich richt op Gronings talent.

Bijdrage aan de strategische doelen

Het Groninger Museum zorgt voor een hoogwaardig aanbod. Tentoonstellingen als die rondom David Bowie en Daan Roosegaarde zijn gegarandeerde successen. In de komende beleidsperiode wil het Groninger Museum een tentoonstelling rond Van Gogh organiseren, waarbij zijn invloed op Groninger kunstenaars verkend wordt. Over het algemeen heeft het Groninger Museum een breed publieksbereik. Publieksbereik komt ook naar voren in activiteiten buiten het museum en het mogelijk maken van bezoek aan het museum voor minder mobiele mensen. Het project 'Actief tegen eenzaamheid', een shuttledienst en speciaal programma voor ouderen en minder mobiele mensen in de regio, is een sympathiek en nuttig initiatief. Op het vlak van talentontwikkeling is het Groninger Museum niet heel sterk. Er wordt aangehaakt bij NP3, maar verder lijkt talentontwikkeling weinig prioriteit te hebben. Wel biedt het museum goede kansen aan studenten en is de samenwerking met de Rijksuniversiteit Groningen zeer positief omdat het studenten al tijdens de studie laat kennismaken met de museale praktijk. Verder draagt de Kinderbiënnale op vernieuwende en prikkelende wijze bij aan talentontwikkeling.

HET RESORT

Gevraagd bedrag: € 88.650 (gemeente)
Geadviseerd bedrag: € 45.000 met A-status (gemeente)

Subsidieadvies

Het Resort is een creatief en eigenzinnig initiatief dat relatief goed zichtbaar is in de stad. Het Resort heeft een nomadisch karakter, werkt op verschillende locaties en heeft als speerpunt om wisselend, lokaal publiek te trekken. Op deze manier komen er diverse bevolkingsgroepen in aanraking met kunst en cultuur. Aandachtspunt is een mogelijk te beperkt netwerk van waaruit Het Resort put voor bijvoorbeeld masterclasses en bemiddeling. Daardoor bestaat het risico dat te weinig naar 'buiten' wordt gekeken. Niettemin draagt Het Resort, ook vanwege de bijdrage aan vernieuwing in de sector, bij aan de beleidsdoelen van de gemeente Groningen. Gelet op de genoemde aandachtspunten en de beschikbare financiële middelen leidt het financieel advies tot een bijdrage dat lager ligt dan het gevraagde bedrag.

Beoordeling

Positionering

Het Resort is een relatief nieuw initiatief in Groningen. Het is gericht op jonge experimentele kunst, waarbij zowel de context als de kunst zelf bevroegd wordt. Het Resort laat kunst ontstaan buiten de kunstcontext en vraagt kunstenaars te reageren op (semi)publieke plekken in Groningen. Het Resort is geïnteresseerd in de historische waarden, het huidige gebruik en de mogelijkheden van locaties en reageert daarop. In korte tijd heeft Het Resort zich neergezet als een eigenzinnige organisatie waar rekening mee gehouden moet worden. Als een olievlek heeft het zich snel laten uitbreiden tot bekendheid bij de noordelijke regio, maar ook landelijk door erkenning van de Mondriaan Fonds.

De kracht van Het Resort is dat zij denkt vanuit de kunst en kunstenaar. Het Resort vindt dat de kracht van binnenuit moet komen en geeft daar ruimte voor. Het hele traject van ontwikkelen, produceren en presenteren wordt professioneel, coherent en consequent vormgegeven. Het is een totaalproject waar alles 'klopt', een kunstwerk op zich. Andere initiatieven zoals SIGN en NP3 doen dat ook, maar bij Het Resort is die coherentie het uitgangspunt en zijn alle onderdelen de steunpilaren van het beleid. Ook het nomadisch bestaan geeft een continue impuls aan het opnieuw beschouwen van de 'plek'.

Het Resort wil - op flexibele wijze en met lef - een prikkelende bijdrage leveren aan de keten van instellingen in Groningen. Door het nomadische karakter verkent Het Resort verschillende locaties in de stad. Op die manier wil Het Resort de functie van kunst voor de directe omgeving en context ter discussie stellen. Het stimuleren van contact en netwerk is een belangrijk doel van de instelling, met name voor jonge kunstenaars. Ook in het noordelijke bestel wil Het Resort een aanvulling zijn op het bestaande aanbod. Zij combineren een residentiefunctie met een presentatiefunctie en in die zin zijn ze vergelijkbaar met instellingen als VHDG Leeuwarden en Kunsthuis SYB in Beetsterzwaag. Het bereiken van een landelijk publiek is een uitdaging en zal voornamelijk samenhangen met de gekozen kunstenaars en betrokken personen en hun achterban. Op dat gebied moet de instelling nog een naam en netwerk opbouwen. Tot slot tikkert Het Resort ook internationaal aan de weg.

Artistiek-inhoudelijke kwaliteit van de activiteiten

Bij de gerealiseerde projecten zijn de locaties, kunstenaars en activiteiten scherp doordacht en visueel aantrekkelijk gepresenteerd. Publicitair bereikt Het Resort de geïnteresseerde en dynamische doelgroep waarvoor gewerkt wordt. Mede door de heldere visie van Het Resort hebben de kunstenaars ook werkelijk iets te melden en vervullen een voortrekkersfunctie. Daarbij worden de plannen alleen maar steviger en geloofwaardiger. Het geeft vertrouwen in hoe de toekomst van de volgende cultuurperiode vorm gaat krijgen.

Het Resort kiest duidelijk voor een uitgebalanceerde mix van activiteiten, waarbij ze streven naar haalbaarheid en afstemmen op eigen draagkracht. Om die reden organiseren zij bijvoorbeeld twee keer per jaar Episode om continuïteit en haalbaarheid te waarborgen. Hierbij komen (inter)nationale kunstenaars naar de stad om tijdens een residentie nieuw werk op locatie te maken, gevolgd door een tentoonstelling van een aantal weken. De keuze voor kunstenaars wordt onderbouwd aan de hand van het kader hedendaags, performatief, lef en locatiegericht.

Zij vragen bemiddelaars te reflecteren op de plannen van de kunstenaars. Het is aan te bevelen om daarin ook voorbij het eigen netwerk te kijken en zo het eigen netwerk via het programma uit te breiden. Verder organiseert Het Resort verschillende andere projecten, zoals Friday Nite bij NNT, is Het Resort gastcurator en wil het bijdragen aan debat en beleid.

Professionele kwaliteit

Het Resort heeft een duidelijke structuur. De twee initiatiefnemers dragen het project praktisch en inhoudelijk, ondersteund door een groot aantal zzp'ers en vrijwilligers. De organisatie heeft een bestuur en werkt op opdrachtbasis. Medewerkers krijgen betaald per opdrachtonderdeel en hebben duidelijke afspraken met het bestuur.

Het Resort neemt wat betreft fair practice een compromisloze positie in. Ze volgen de richtlijn voor 100%, prijzenswaardig voor een kunstenaarsinitiatief waar juist deze kostenpost vaak niet haalbaar is. Bij tegenvallende inkomsten vervalt een programmaonderdeel, in plaats van te bezuinigen op productie en honoraria. Dat geeft aan dat de instelling fair practice verkiest boven het programma. Dat is enigszins radicaal en heeft consequenties voor de zichtbaarheid van de instelling, betrokken partners en de programmering. Het vraagt bovendien van de instelling de financiering rond te hebben voorafgaand aan de activiteiten.

Wat betreft diversiteit en inclusie kiest Het Resort kunstenaars van verschillende nationaliteiten en gender. De instelling wil inclusief zijn door een breed publiek te betrekken bij de activiteiten. Diversiteit en inclusie zitten verweven in de totaalbenadering van de manier van werken.

Om projecten van de grond te krijgen wordt intensief samengewerkt, bijvoorbeeld met Minerva en het NNT (structureel). Afstemmen met SIGN en CBK is noodzakelijk op het gebied van talentontwikkeling. Wijkbewoners worden betrokken bij de activiteiten op locatie. De organisatie staat open voor samenwerking en afstemming omdat ze goed weten waar ze zelf staan. Contacten met bijvoorbeeld collega-instellingen, overheden en opleidingen vormen een natuurlijk netwerk voor de ontwikkeling van nieuwe wegen. Het Resort kent zijn eigen kracht en bouwt dit uit door verbindingen met anderen te maken.

Het Resort ziet voor zichzelf drie belangrijke doelgroepen: het publiek (landelijk, vast publiek), de eigen community en een nieuw, lokaal publiek. Vooral dat laatste past goed in de Groningse beleidsdoelstellingen, want door op verschillende plekken in de publieke ruimte te programmeren bereikt Het Resort in potentie doelgroepen die niet vanzelfsprekend met kunst in aanraking komen. Het publieksbereik is niet groots, maar groot genoeg en wel gericht op de groep die van belang is voor de ontwikkeling van het project. Het Resort blijft steeds aan de weg timmeren om nieuw publiek te bereiken, maar op een natuurlijke manier en met belang voor de kunstenaars en het project. Het probeert niet koste wat het kost voor een groot publiek te werken, maar zoekt naar de diepgang.

Bijdrage aan de strategische doelen

Het Resort heeft een hoogwaardig aanbod en eigenheid wat betreft visie, kunstenaars en programma. Er is veel ruimte voor experiment: dat maakt nieuwe ontwikkelingen zichtbaar, en geeft ruimte tot 'mislukken'. Het programma strekt zich uit over de stad en verschillende locaties. Met het evenement en de marketing daaromheen wil Het Resort per locatie een plaatselijk publiek bereiken. Tegelijkertijd is een duurzame publieksbinding in dit geval niet altijd even realistisch. De meerwaarde van de activiteiten geldt vooral voor de eigen achterban, liefhebbers en kunstenaars. Het talentontwikkelprogramma (Midseason) van Het Resort is goed uitgewerkt en heeft een exclusief karakter: uiteindelijk kunnen jaarlijks zes kunstenaars deelnemen. Daarmee richt Het Resort zich duidelijk op de top van de afstudeerders: een positieve insteek, want zo kunnen kunstenaars met potentie gemakkelijk doorstromen na hun afstuderen. Bovendien bindt het voor de duur van de residentie, kunstenaars aan de stad, wat goed is voor het kunstklimaat. Het traject omvat een inhoudelijk begeleidingsprogramma voor pas afgestudeerden waarmee toegewerkt wordt naar een tentoonstelling. Hierin komt het programma overeen met SIGN, maar Het Resort richt zich op studenten in Groningen (Minerva) terwijl SIGN nationaal scout. Het Resort speelt in op actuele en urgente thema's in relatie tot de leefomgeving en laat daarmee ook mensen die niet zo direct daar mee bezig zijn bewust worden van de wereld om hen heen. Door interventies op ongewone locaties ontstaat een verrassend en bruisend aanbod in de stad.

NOORDERLICHT

Gevraagd bedrag: € 190.000 (gemeente) / € 120.000 (provincie)

Geadviseerd bedrag: € 176.114 met A-status (gemeente) / € 118.800 met A-status (provincie)

Subsidieadvies

Voor de noordelijke fotografiewereld is Noorderlicht een belangrijk podium. Noorderlicht is heel actief, werkt landelijk relevant samen (bijvoorbeeld met Breda Photo) en organiseert interessante tentoonstellingen. Daarbij onderzoekt Noorderlicht hoe je een gezicht kunt geven aan acute maatschappelijke vraagstukken en verkent de stichting nieuwe vormen van beeldcultuur en zoekt het daarbij ook de grenzen op. De Kunstraad vindt de artistiek-inhoudelijke plannen nog wel vrij algemeen verwoord waardoor de bijdrage aan debat en vernieuwing binnen de sector minder goed te duiden is. Vanuit dit perspectief en gegeven het totaal aan beschikbare middelen adviseert de Kunstraad de subsidie op het huidige niveau voort te zetten.

Beoordeling

Positionering

Noorderlicht draagt stevig bij aan de zichtbaarheid en kennis van fotografie in de drie noordelijke provincies. Noorderlicht is onderdeel van de Noordenaars. Het netwerk van Noorderlicht is goed in het noorden. Binnen de gemeente profileert Noorderlicht zich met een focus op fotografie met een maatschappelijk uitgangspunt en een verhalend karakter.

Het profiel van Noorderlicht is helder en onderscheidend in de regio: verhalende fotografie en focus op talentontwikkeling. Tegelijkertijd is het profiel zeer algemeen en ontbreekt een prikkelende visie op hedendaagse fotografie en de rol die de instelling op zich neemt binnen dat kader.

Artistiek-inhoudelijke kwaliteit van de activiteiten

Het jaarverslag van 2018 laat een keur aan interessante tentoonstellingen en activiteiten zien. Ook de aanvraag voor de komende beleidsperiode ziet er doordacht uit. De drie programmalijnen (Noorderlicht Festival, Noorderlicht Studio en Noorderlicht On Tour) zorgen voor helderheid in de profilering, de plannen zijn realistisch en haalbaar. De projecten die genoemd worden, zoals in de context van Noorderlicht Festival met Breda Photo 'Truth or dare' voor 2021, blijken maatschappelijk relevante thema's als uitgangspunt te nemen, zoals fotografie in tijden van fake news. In de samenwerking met Breda Photo wil Noorderlicht zich meer richten op onderzoek, terwijl Breda gericht is op publiek. De nadruk op onderzoek is positief, maar komt niet terug in de aanvraag. Wat verwacht de instelling daarmee bij te dragen aan de ontwikkeling en het debat rond fotografie? De uitleg van samenwerking met externe curatoren blijft algemeen en er worden geen namen genoemd. Noorderlicht ambieert een forse groei van bezoekersaantallen, maar het is niet duidelijk hoe die tot stand gaat komen.

Professionele kwaliteit

Noorderlicht heeft een gezonde bedrijfsvoering. De stichting past de codes toe en legt met name goed uit dat het de fair practice code voor 100% volgt. Verder is het helder hoe Noorderlicht denkt over diversiteit en inclusie. In de programmering is dit terug te zien. Hoe diversiteit gereflecteerd wordt in het publiek is niet helemaal duidelijk, wel streeft de instelling naar grotere culturele diversiteit in de eigen organisatie.

De samenwerking en afstemming met Breda Photo lijkt positief, aangezien beide instellingen zich op deze manier scherper moeten/kunnen profileren en tegelijkertijd kunnen profiteren van elkaars middelen en zichtbaarheid. Voor het publiek en in de communicatie kan dit nog wat onduidelijkheid gaan opleveren.

Doordat Noorderlicht zich op meerdere locaties en in de context van verschillende instellingen zichtbaar maakt, profiteert het van het publieksbereik van die instellingen op verschillende plekken. Het bereik is daardoor groter. Op het gebied van educatie heeft Noorderlicht een vaste samenwerking met vier Groningse middelbare scholen en de afdeling fotografie van het Noorderpoortcollege (MBO).

Noorderlicht werkt samen met noordelijke musea (vooral in Friesland) en wil met het CBK op termijn nieuwe huisvesting zoeken. Andere musea worden gevraagd in de context van Noorderlichtmanifestaties programma te maken, om zo samenwerking en zichtbaarheid te stimuleren. In samenwerking met BredaPhoto wil Noorderlicht landelijk meer zichtbaar zijn onder de noemer Dutch Festivals On Visual Storytelling. Noorderlicht Festival, dat eerder jaarlijks werd gehouden, wordt nu tweejaarlijks georganiseerd, alternerend met Breda Photo. Verder werkt Noorderlicht veel samen met internationale partners.

Bijdrage aan de strategische doelen

Met de drie programmalijnen is Noorderlicht in staat om een hoogwaardig aanbod neer te zetten. Als enig fotografieplatform weet Noorderlicht een heel eigen presentatie te bieden, in de regio, maar ook landelijk en wereldwijd. Binnen Noorderlicht Studio en Noorderlicht festival is volop ruimte om te experimenteren. Het strategische doel 'samenleven met cultuur' is wat karig beschreven: een scheurkalender en een samenwerking met Creative Business Media Management van de NHL Stenden, waar een woonzorgcentrum bij betrokken is. Thematiek rond gaswinning en aardbeving wordt genoemd, maar niet echt overtuigend neergezet. Talentontwikkeling krijgt plaats in De Studio, voornamelijk voor kunstenaars uit het noorden. Het vernieuwende aspect ontbreekt in de plannen.

NP3

Gevraagd bedrag: € 100.000 (gemeente)
Geadviseerd bedrag: € 81.000 met A-status (gemeente)

Subsidieadvies

NP3 is een platform voor onderzoekende, innoverende kunst waarbij de kunstwereld zelf als onderzoeksveld, voedingsbodem en kennisplatform fungeert. De Kunstraad is positief over de projecten die inhoudelijk interessant kunnen zijn. Ook de aandacht voor duurzaamheid en circulariteit is positief. Tegelijkertijd bestaat bij de Kunstraad op meerdere vlakken twijfel over de meerwaarde van Stichting NP3. Het gaat dan met name over zichtbaarheid en publieksbereik. Het publiek is vooral de eigen achterban. Andere doelgroepen (leeftijdsgroepen, achtergronden) zijn welkom, maar NP3 stapt niet actief op deze doelgroepen af. Binnen de beeldende kunstinstellingen in de gemeente verwacht de Kunstraad een actievere samenwerking en gezamenlijke inzet in het bereiken van nieuw publiek. Vanwege de algemene uitwerking van de inhoudelijke plannen, de relatie met andere activiteiten van de beeldende kunstinstellingen in Groningen in combinatie met de beschikbare financiële middelen leidt het financieel advies tot een subsidie die iets lager ligt dan de huidige subsidie.

Beoordeling

Positionering

Met vaak actuele thema's, een onderzoekende houding en de nadruk op proces en kennis onderscheidt NP3 zich van andere instellingen. Ook het sectoroverstijgend denken en de reflectieve houding ten aanzien van de kunstsector is kenmerkend voor NP3.

Artistiek-inhoudelijke kwaliteit van de activiteiten

NP3 gebruikt onderzoek als paraplu-terme voor haar activiteiten (waaronder de kunstenaarspraktijk, talentontwikkeling en het eigen programma). Daarmee heeft NP3 een open en nieuwsgierige houding, eerder gericht op het proces dan op resultaat. Sommige projecten zijn inhoudelijk sterker dan andere. De samenwerkingen met onder meer Marc Bijl, Young Grunn Artist en Frank Mohr Institute zijn zeer positief. Het programma is gericht op de kunstenaar die iets verder is in zijn eigen praktijk, zijn positie bepaald heeft en al enigszins zichtbaar is in de kunstwereld. Verder ziet NP3 haar netwerkfunctie als een belangrijk punt in het veld van kunstenaars, onderzoekers of ondernemers. NP3 weet met samenwerking nieuwe stappen te zetten of te faciliteren, hetzij binnen het oeuvre van een kunstenaar, hetzij binnen een bedrijf of project. NP3 zoekt verbinding met het onderwijs door programma's in het onderwijs te baseren op de praktijk van NP3. Op het Suikerunieterrein ontwikkelt NP3 een 'containerkunsthal' (MOBi) met werkruimtes, 'landart'-projecten en projecten rond duurzaamheid, ecologie, klimaatneutraal functioneren en energie. NP3 is sterk maatschappelijk betrokken en idealistisch. Gezien de praktijk van NP3 lijken de plannen realistisch en spannend. Tegelijkertijd zijn de plannen over het algemeen weinig concreet uitgewerkt en worden in de subsidieaanvraag vooral heel veel mogelijke uitingsvormen genoemd. Wat er precies wordt ontwikkeld met welke visie en beoogde resultaten blijft in het midden.

Professionele kwaliteit

Met de huidige en aangevraagde structurele subsidie worden de vaste lasten gedekt. NP3 weet verder ca. 53% inkomsten te genereren uit publieksactiviteiten, coaching en onderwijs, sponsoring en subsidies. Activiteiten in MOBi moeten weer inkomsten gaan genereren. Een groot deel van de begroting bestaat uit overhead, deels te verklaren door de drie locaties van NP3 en de kosten hiervoor. Grote projecten gaan pas van start als er voldoende financieel draagvlak is. Verder zegt NP3 voor specifieke kosten reserves te hebben opgebouwd.

NP3 stelt de code cultural governance na te leven. Of dat ook bij fair practice lukt, is niet duidelijk. De indruk ontstaat dat NP3 kunstenaars deels in natura uitbetaalt. Ook NP3 wil graag bijdragen aan de discussie over fair practice. Onder diversiteit verstaat NP3 een divers programma waarbij publiek van alle leeftijden, achtergronden welkom is. NP3 biedt daarnaast ruimte voor re-integratietrajecten. Wat betreft inclusie lijkt er geen beleid te zijn. 'Publiek van alle leeftijden en achtergronden zijn welkom om aan te sluiten bij het programma': hieruit spreekt een naar binnen gerichte publieksbenadering. Een concrete, naar buiten tredende visie op bereik ontbreekt.

De projecten van NP3 bereiken voornamelijk de betrokken partijen en partners, maar de indruk is dat er minder snel een groot publiek op af komt. De activiteiten zijn erg gericht op de kunstenaarspraktijk en het onderzoek zelf. NP3 geeft zelf ook aan een 'vaste achterban, een eigen interdisciplinair netwerk' te hebben opgebouwd in de afgelopen 15 jaar. Voor de buitenwereld vindt de Kunstraad NP3 onvoldoende zichtbaar.

Wat marketing betreft zou er meer aan PR kunnen worden gedaan. De website is wat abstract en lastig te doorgronden. Als bezoeker van de website voelt NP3 niet aan als een actieve club. Alleen de kunstlessen op het Wessel Gansfort College zijn wat mager als beweging naar de wereld buiten de kunst. Een project als MOBi zou bijvoorbeeld voor toeristen ook veel zichtbaarder kunnen zijn.

Bijdrage aan de strategische doelen

Met de verschillende locaties en samenwerkingen is NP3 een organisatie die op vele plekken in de stad actief is. Innovatie, vernieuwing en experiment zijn uitgangspunt bij vrijwel alle projecten. De aandacht voor circulariteit en duurzaamheid is origineel. Uiteenlopende doelgroepen zien, al dan niet intentioneel, de verschillende projecten van NP3. Of er daadwerkelijk sprake is van vernieuwende publieksbinding komt niet direct duidelijk naar voren uit het plan. Omdat NP3 primair gericht is op de kunstenaarspraktijk lijkt het publieksbereik in brede zin van secundair belang. De Kunstraad is van mening dat NP3 vooral de eigen achterban bereikt, wat te veel 'incrowd' is.

Met verschillende talentontwikkeltrajecten bedient NP3 verschillende kunstenaars. Er is een individueel programma en in samenwerking met het CBK wil NP3 tot een collectief traject komen. Hierin blijven wel vragen openstaan: NP3 wil met het CBK de talentontwikkelingsprogramma's op elkaar afstemmen, mede om concurrentie en versplintering te vermijden. Tegelijkertijd blijft NP3 ook zelf - in samenwerking met andere instellingen - talentontwikkelingsprogramma's uitvoeren. De visie op talentontwikkeling zou veel meer integraal en doordachter kunnen worden opgebouwd. Afstemming op dit gebied is belangrijk met SIGN en met Het Resort, aangezien beide instellingen geen partner zijn en ook hun eigen programma's hebben gericht op het stimuleren van talentontwikkeling.

De Kunstraad constateert dat er - mede door het beperkte publieksbereik - soms maar beperkt bijdrages worden geleverd aan de strategische beleidsdoelen van de gemeente. De belangrijkste bijdrages liggen onder Sterke basis en Ruim baan voor talent en vernieuwing.

SIGN

Gevraagd bedrag: € 146.000 (gemeente)
Geadviseerd bedrag: € 70.000 met A-status (gemeente)

Subsidieadvies

SIGN heeft als stichting duidelijk bestaansrecht, bijvoorbeeld als trekkende organisatie en zeker als het gaat om constante basis en de bewezen kwaliteit in de afgelopen 30 jaar. Tegelijkertijd is de subsidieaanvraag hoog in het licht van de vernieuwingswaarde en het publieksbereik. Kijkend naar het totale aanbod van activiteiten binnen de beeldende kunst en gelet op de beschikbare financiële middelen leidt het financieel advies tot handhaving van het huidige subsidiebedrag.

Beoordeling

Positionering

SIGN is een presentatie-instelling specifiek voor jonge professionele kunstenaars op nationaal niveau. Daarbij neemt SIGN een eigenzinnige, zelfstandige positie in. Openheid, experiment, het signaleren van talent, spel en het verkennen van verschillende grenzen zijn daarbij kernbegrippen. SIGN ziet zichzelf als pionier en is door zijn omvang en focus wendbaar en aangesloten bij de actualiteit in de beeldende kunst. Zij brengt hedendaagse beeldende kunst uit het hele land naar Groningen en zoekt daarbij naar uitdagende contexten en presentatievormen. Daarnaast organiseert SIGN landelijk presentaties en is het ook in het buitenland actief. SIGN onderscheidt zich door de aandacht die zij genereert voor pas afgestudeerde kunstenaars.

Artistiek-inhoudelijke kwaliteit van de activiteiten

De kwaliteit ligt primair in het stimuleren van jong talent en ontwikkeling. Via afstudeerpresentaties, beurzen en andere activiteiten weet SIGN jong talent te scouten, naar Groningen te halen en zo een prikkelend aanbod te creëren. Met een kleine bezetting heeft SIGN bewezen om hiertoe goed in staat te zijn. Door de hoeveelheid activiteiten, de verschillende locaties en ook de landelijke en internationale projecten dreigen het programma en de activiteiten wel enigszins te versnipperen en te vervluchtigen. De tentoonstellingen zijn op zichzelf niet altijd even kwalitatief hoogwaardig, maar omdat het experiment en ontwikkeling voorop staan, is dit ook niet het primaire doel. Als het gaat om de begeleiding van kunstenaars krijgt Sign concurrentie van de nieuwe organisatie Het Resort. Daar zou een keuze in gemaakt moeten worden, bijvoorbeeld door samen te werken of de begeleiding helemaal aan een instelling als het CBK over te laten.

Professionele kwaliteit

SIGN heeft twee directieleden en onlangs is op projectbasis een pr-medewerker aangetrokken. In de begroting gaat een substantieel deel van de kosten naar personeel, maar de hoogste kostenpost is de post tentoonstellingskosten. Omdat dit SIGN haar kernactiviteit is, is dat redelijk. Positief aan de plannen en begroting is dat er een redelijk bedrag is opgenomen voor kunstenaarshonoraria. De aanvraag voor de komende beleidsperiode is deels hoger dan de huidige aanvraag vanwege het naleven van de fair practice code. SIGN heeft onlangs ook meerjarensubsidie ontvangen van het Mondriaan Fonds en maakt daarnaast gebruik van de experimenteerregeling van het Mondriaan Fonds (Kunstenaarshonoraria). Eigen inkomsten vormen een groot deel van de begroting (onder meer sponsoring, bijdragen in natura, private fondsen). SIGN is gratis toegankelijk en haalt dus geen inkomsten uit kaartverkoop. SIGN weet een groot deel van de kosten gedekt te krijgen in giften in natura.

De code cultural governance wordt nageleefd, waarbij SIGN aangeeft dat ze de nieuwe code nog in overweging moeten nemen. Het lukt SIGN om ondanks geringe financiële armslag de code fair practice gedeeltelijk na te leven, voor een deel met extra geworven middelen. SIGN geeft aan graag betrokken te zijn bij de discussie over fair practice en merkt op dat er een discrepantie is tussen de richtlijn en de praktijk van kunstenaarsinitiatieven/kleine kunstinstellingen. Diversiteit lijkt nauwelijks een onderwerp te zijn in het programma. Voor SIGN is diversiteit geen vraagstuk meer, maar eerder een vanzelfsprekendheid.

Wat samenwerkingen betreft baseert SIGN die uitsluitend op inhoudelijke gronden. SIGN is actief in het adviseren van en samenwerken met andere partijen, ook op nationaal niveau. SIGN heeft een netwerk opgebouwd van 'gelijkgestemde instellingen' in het land. Daarnaast is SIGN onderdeel van platform Noordenaars. Daarbij ziet SIGN met name voordelen voor de zichtbaarheid van een project. Onlangs werkte SIGN samen met KIK Kolderveen en Noorderlicht, doet de stichting mee aan kunstroute ESNS en andere terugkerende evenementen.

Er is een trouwe club van bezoekers. SIGN zou in ieder geval nog meer naar buiten kunnen treden. Het aantrekken van een medewerker pr is een positieve ontwikkeling op het gebied van publieksbereik. SIGN is dagelijks geopend en gratis toegankelijk, wat het bereik verder vergroot. De website is duidelijk en heeft een zichtbare agenda. Er zijn regelmatig diverse activiteiten, van muziek tot exposities en ruimte voor ontmoeting. Verder is het programma van SIGN erop gericht zichtbaar te zijn op verschillende plekken in de stad en regio alsook tijdens beurzen als Art Rotterdam. Op educatiegebied ontvangt SIGN regelmatig schoolklassen en is het contact met Minerva en FMI goed. Het publiek dat SIGN bezoekt bestaat onder andere uit studenten, curatoren en critici, studenten en alumni van de RUG en ander geïnteresseerd kunstpubliek. Op het gebied van talentontwikkeling onderscheidt SIGN zich en is het gericht op de eigen (jonge) kunstenaars en presentaties waarbij een poule van 'reflectanten' betrokken zijn. Afstemming met andere kunstinstellingen in de stad zou de onderlinge verscheidenheid verder kunnen versterken.

Bijdrage aan de strategische doelen

SIGN weet met zo'n 30 jaar ervaring een prikkelend aanbod van jonge, actuele kunst in de stad te realiseren. Het scouten en begeleiden van jong talent ligt aan de basis van de instelling. Als instelling staat SIGN dicht bij de maker. De stichting vervult een podiumfunctie voor de beginnende kunstenaar. Het bieden van stimulerende begeleiding en het aanjagen van ontwikkeling en vernieuwend werk zijn daarbij belangrijke uitgangspunten. Tegelijkertijd weet SIGN de academie met de buitenwereld te verbinden. SIGN is zichtbaar op een toegankelijke, vaste plek en incidenteel op andere plekken in stad en land. Vanuit de inhoud van tentoonstellingen zoekt SIGN actief naar specifieke (maatschappelijke) doelgroepen, zoals vluchtelingen, wijkbewoners en scholieren en studenten van alle niveaus.

Het primaire belang van SIGN is gelegen in talentontwikkeling en het bieden van een platform aan jonge makers, waarmee het een stimulans is voor de kunstenaarspraktijk en tegelijkertijd voor het aanbod actuele kunst in de stad.

Tschumipaviljoen

Gevraagd bedrag: € 69.700 (gemeente)
Geadviseerd bedrag: € 0 met C-status (gemeente)

Subsidieadvies

Het Tschumipaviljoen heeft de afgelopen jaren inhoudelijk goede projecten gerealiseerd. Uit de aanvraag voor de komende beleidsperiode blijkt echter geen artistiek-inhoudelijk plan, visie of ideeën over een vernieuwd publieksbereik. In de vorige cultuurnotaperiode bestonden daar bij de Kunstraad al zorgen over. De stichting lijkt niets met het vorige advies gedaan te hebben. De meerwaarde ten opzichte van andere instellingen komt niet goed naar voren. Op basis van de onevenredige verhouding tussen het aangevraagde bedrag, het uitblijven van ontwikkeling in de afgelopen beleidsperiode en de te beknopte visie voor de komende periode adviseert de Kunstraad om niet op deze koers door te gaan en in de komende beleidsperiode geen subsidie te verlenen aan het Tschumipaviljoen. Daarbij is het zaak om te reflecteren vanuit de vraag waarom het paviljoen indertijd is ontwikkeld en om te kijken wat de gemeente met het paviljoen wil in het licht van de toenmalige vraag over architectuur en stedenbouw mede in het licht van de andere paviljoens in de stad en provincie.

De Kunstraad adviseert nu niet tot een subsidietoekenning maar geeft de gemeente in overweging om (overeenkomstig het advies van de Kunstraad voor de periode 2017-2020 en 2013-2016) te onderzoeken of aanhaking bij een andere instelling, zoals bijvoorbeeld het CBK, tot de mogelijkheden behoort en verwijst naar het advies om in bredere zin te kijken naar de toekomst van de paviljoens.

Beoordeling

Positionering

Ruimtelijk gezien heeft het Tschumipaviljoen een bijzondere plek: midden op het Hereplein in Groningen waar dagelijks veel verkeer passeert. Het markante, transparante bouwwerk biedt een podium aan nieuwe vormen van kunst en media. Het gebouw werd hier in 1990 door Bernard Tschumi in opdracht van de gemeente Groningen als tijdelijk paviljoen neergezet. De stichting initieert nog altijd projecten, waarvoor kunstenaars en architecten worden uitgenodigd om nieuw of bestaand werk in het paviljoen onder te brengen. De stichting zet daarbij in op talentontwikkeling, educatie en experiment.

Artistiek-inhoudelijke kwaliteit van de activiteiten

Het Tschumipaviljoen heeft een bijzondere positie in de stad en is een eigenaardige blikvanger. Het idee om het paviljoen te gebruiken als centrum van waaruit verbinding wordt gelegd met andere locaties in de stad (*Night Merckt* en *Liefde voor de stad?*, beide uit 2018) is van toegevoegde waarde in het denken over stadsontwikkeling. De verbinding komt echter in lang niet alle projecten tot uiting. Tegelijkertijd zijn in het verleden interessante kunstenaars uitgenodigd die goede projecten hebben gerealiseerd. Voor de komende beleidsperiode zijn de artistieke plannen weinig concreet. Uitgewerkte activiteiten ontbreken, evenals een concrete projectbegroting. De plannen bieden weinig inzicht in de waarde ervan voor de praktijk. Uit het plan spreekt weinig enthousiasme en energie om tot vernieuwende projecten te komen. Daarbij lijkt de stichting niets te hebben gedaan met het advies van de vorige beleidsperiode, waarin al de nodige zorgen zijn geuit. Die zorgen lagen met name bij de interactie tussen enerzijds het paviljoen en anderzijds de omgeving en bezoekers.

Professionele kwaliteit

In de aanvraag blijft veel onduidelijk, bijvoorbeeld hoe de stichting projecten en educatie vorm wil geven, welke honoraria naar kunstenaars gaan, welke (financiële) afspraken er met bijvoorbeeld Het Resort of met het CBK zijn. De overhead is laag (28%) ten opzichte van de kosten voor activiteiten. De stichting organiseert bijna 50% van de begroting uit externe fondsen, wat substantieel is. Publiciteit wordt in de aanvraag nergens omschreven en is minimaal terug te vinden in de begroting, die op projectniveau ook onvoldoende is uitgewerkt. De samenwerking met de dienst stadsontwikkeling en met Het Resort lijkt een positieve ontwikkeling, maar er wordt niet toegelicht wat die samenwerking precies inhoudt.

(Inhoudelijke) samenwerking met de beeldende kunstinstellingen in de stad zou veel diepgaander moeten worden verkend. Er wordt ook samengewerkt met de Academie voor Bouwkunst en Academie Minerva, maar ook de aard van deze samenwerking wordt niet expliciet uitgewerkt. Studenten worden gevraagd voor projecten, maar de uitgangspunten hiervoor zijn niet duidelijk. De geopperde samenwerking met Stichting Taak te Amsterdam en het Edith Russ Haus in Oldenburg is niet tot stand gekomen. Wat betreft de landelijke codes is de aanvraag ook lastig te beoordelen. De stichting geeft aan redelijke honoraria te bieden aan kunstenaars, maar hoe daarbij de richtlijn wordt toegepast blijft onduidelijk. Er wordt onvoldoende invulling gegeven aan inclusie en diversiteit. Wat betreft publieksbereik is er een risico dat een achteloos publiek te snel aan het paviljoen voorbij loopt. Tegelijk wordt er weinig aandacht besteed aan het ontwikkelen van een effectieve publieksbenadering.

Bijdrage aan de strategische doelen

In de basis grijpt het Tschumipaviljoen terug op het ontstaan van het paviljoen en de oorspronkelijke doelstellingen. Met meer dan 100 gerealiseerde projecten heeft het paviljoen een flinke geschiedenis opgebouwd, met veel goede kunstenaars. Thema's zijn over het algemeen actueel (stadsontwikkeling, verduurzaming, natuur, digitalisering) en origineel.

Wat betreft publieksbereik heeft de Kunstraad kanttekeningen bij het Tschumipaviljoen: de kans is groot dat je als voorbijganger weinig meekrijgt van het paviljoen en de inhoud. Het is de vraag of het paviljoen aanzet tot deelname aan cultuur, omdat de zichtbaarheid matig is. Ook de invloed op het leefklimaat is gering. Het Hereplein - omgeven door monumentale villa's, wederopbouwarchitectuur, kunst en groen - heeft op zich voldoende kwaliteit.

De 'activering' van het Hereplein is in de subsidieaanvraag zeer minimaal beargumenteerd. De activering zou moeten ontstaan vanuit de op te zetten kunstprojecten, maar die zijn in het plan niet nader toegelicht. Bovendien zou de activering ook door middel van randprogrammering en in samenwerking met anderen uitgewerkt moeten worden.

De activering van het Hereplein is in de plannen niet toegelicht en zou breder uitgewerkt kunnen worden. Met name op het gebied van talentontwikkeling is het Tschumipaviljoen van belang voor de stad. Het geeft een podium aan studenten en kunstenaars, die door de locatie worden uitgedaagd. De stichting zou hier meer aandacht aan kunnen besteden, zodat niet alleen voorbijgangers, maar ook gericht publiek kan worden getrokken.

De Kunstraad constateert dat het Tschumipaviljoen in de basis wel bijdraagt aan de strategische doelen: vooral de inhoud heeft kwaliteit. Tegelijkertijd is niet duidelijk hoe de inhoud er in de komende beleidsperiode uit gaat zien, en hoe de stichting de inhoud - ook met de kanttekeningen uit de vorige beleidsperiode over zichtbaarheid - voor het voetlicht gaat brengen.

WERC

Gevraagd bedrag: € 20.000 (gemeente) / € 10.000 (provincie)
 Geadviseerd bedrag: € 0 met C-status (gemeente) / € 0 met C-status (provincie)

Subsidieadvies

De Stichting WERC - een commercieel collectief omgevormd tot stichting - is inhoudelijk sterk en straalt een aantrekkelijke creativiteit uit. Het aanbod is kwalitatief hoogwaardig in opdracht, maar als zelfstandige instelling moet het zich nog bewijzen. Als nieuwkomer in de cultuurnota roept WERC echter nog teveel twijfel op om structurele subsidie toe te kennen. Het is aan te bevelen om eerst te kijken naar projectsubsidies om de relatief lage subsidiebedragen binnen te halen, zodat WERC zich nog verder kan ontwikkelen en profileren en meer draagvlak kan ontwikkelen. Ook wat betreft de netwerk-/platformfunctie, het medialab en het talentontwikkelingsprogramma moet WERC zich nog verder bewijzen.

Beoordeling

Positionering

WERC is een digitaal kunstcollectief en geeft vorm aan het Groningse 'digitale culturele landschap' met mediakunst, waarmee WERC een unieke plek inneemt. WERC richt zich expliciet op de relatie en verhouding tussen de fysieke en de virtuele wereld en onderscheidt zich hiermee van andere instellingen en initiatieven in de stad. Primair gaat het bij WERC om het ontwikkelen van eigen projecten, die in binnen- en buitenland te zien zijn. Naast projecten wil WERC een netwerkfunctie innemen. WERC wil samenwerken met lokale, regionale, nationale en internationale partners vanuit verschillende disciplines (wetenschap, architectuur, ondernemerschap).

Artistiek-inhoudelijke kwaliteit van de activiteiten

De projecten van WERC zijn doorgaans hoogwaardig en technisch sterk, visueel intrigerend en trekken veel aandacht. Artistiek gezien zouden sommige projecten nog iets poëtischer kunnen worden vormgegeven. Niettemin adviseerde de Kunstraad in 2019 positief over incidentele subsidie voor het project Facing Cities, een internationale coproductie met Taiwanese partners. De producties zijn te zien op festivals en in de openbare ruimte (zoals Pixie, in een bos in Drenthe). Ook de plannen voor de komende beleidsperiode hebben potentie, zoals het gebruik van DOT voor experimenten met een 360-graden projectiesysteem.

De plannen lijken realistisch, al zijn er enkele nieuw op te zetten onderdelen die extra investering vragen. Het talentontwikkelingstraject Digital Sculpting: Modular Projection Mapping and Stage Design, waarin *projection mapping* centraal staat, klinkt interessant. Op het gebied van talentontwikkeling zou WERC samenwerking kunnen zoeken met NP3 en CBK, die een vergelijkbare insteek hanteren en al op een dergelijke manier werken (MARKER). Zij zoeken hierbij partners die fungeren als opdrachtgever en zo het traject grotendeels financieren. Over dit deel van het plan ontstaat twijfel, aangezien dit nog niet helemaal is uitgewerkt op bijvoorbeeld praktisch niveau en wat betreft draagvlak. Ook het Artist in residence-plan roept vragen op: hiermee ontstaat het risico dat talent van buitenaf vrij geïsoleerd in Groningen werkt aan een opdracht elders en is de bijdrage aan het lokale klimaat niet per definitie gegarandeerd.

Samenvattend zien de kunstprojecten er goed uit, maar roepen de aanvullende plannen nog te veel twijfel op, met name over het belang en de haalbaarheid ervan, en vanwege de status en uitwerking ervan in de aanvraag.

Professionele kwaliteit

Uit de aanvraag blijkt dat het collectief in een overgangsfase zit van een vennootschap onder firma naar een stichting, waarvan de medewerkers en directie in dienst zijn. Dit is ook gereflecteerd in de omgang met de verschillende codes. De code cultural governance wordt nagestreefd, met name op het gebied van belangenverstrengeling. Fair practice is niet helemaal duidelijk ingezet. Er wordt niet verwezen naar de richtlijn en er is duidelijk aangegeven dat de leden van het collectief betaald krijgen afhankelijk van de beschikbare middelen (vaak onder de norm). Stagiaires krijgen een vergoeding. Diversiteit wordt door WERC opgevat als culturele diversiteit en wordt gereflecteerd in de samenwerking met partners met een migratieachtergrond of van niet-westerse komaf.

WERC is actief in het buitenland, waar contact wordt gelegd met bijvoorbeeld de Aziatische cultuur. Diversiteit is ook terug te zien in de verschillende contexten waarin het werk te zien is. De te genereren inkomsten komen vooral uit private fondsen en bedrijven, de verhuur van ruimtes en opbrengsten van lesgeven en workshops. Uitkoop en inkomsten van opdrachtgevers en coproducties leveren ook inkomsten op. Deze financieringsmix lijkt realistisch binnen de activiteiten die zij uitvoeren (met name de eigen projecten). Minder dan de helft van de totale begroting bestaat uit kosten voor vast en tijdelijk personeel. Alle bedragen lijken gezien de omvang van de projecten aan de lage kant.

Door de verschillende contexten waarin WERC optreedt, bereikt het een breed publiek. Daarbij moet WERC het hebben van de publiekswerving van die context en ook festivals en podia. Het eigen publieksbereik is minimaal en WERC lijkt tot nu vooral gericht te zijn op de samenwerkingspartners en niet zozeer op het bereiken van een meer algemeen publiek. Zij willen daarom een pr-medewerker aannemen die kan ondersteunen bij de profilering. Daarmee wil WERC de zichtbaarheid vergroten en de positie versterken. De promotie richt zich nu met name op de sociale media en de promotie van de eigen projecten.

Bijdrage aan de strategische doelen

WERC heeft laten zien goede projecten te kunnen neerzetten. In bijvoorbeeld Circus, Boden & Gas (2016) werd de historische verandering van het CiBoGa-terrein vanaf de 17e eeuw op vernieuwende wijze aan het publiek getoond door middel van live projecties. De projecten bevinden zich op allerlei locaties in stad en provincie en dragen vanwege het unieke karakter bij aan het aanbod. Juist de focus op de digitale wereld maakt de projecten actueel en prikkelend. Met het medialab wil WERC mediakunst onder de aandacht brengen in Groningen en ook experiment en ontwikkeling op dit gebied stimuleren. Daarnaast draagt WERC bij aan talentontwikkeling. Er is in Groningen nog geen instelling die zich specifiek op mediakunst richt en daarin is WERC een welkom platform. De vraag is of er voldoende draagvlak voor is en de afstemming met andere instellingen zoals het CBK zijn punten van aandacht. Wat betreft publieksbereik is het niet duidelijk in hoeverre WERC ook een nieuw, niet vanzelfsprekend publiek bereikt. Tegelijkertijd is WERC goed zichtbaar in de samenwerkingsverbanden en bij opdrachtgevers (bijvoorbeeld Noorderzon, Bevrijdingsfestival Groningen, Rijksuniversiteit Groningen).

In potentie kan WERC bijdragen aan de strategische doelen van gemeente en provincie Groningen. Er is sprake van aantrekkelijke creativiteit, ambitie en in opdracht bereikte WERC een breed publiek. Niettemin is er nog geen bewezen kwaliteit als zelfstandig kunstenaarscollectief, zodat de bijdrage aan de strategische doelen als gesubsidieerde instelling nog niet beoordeeld kan worden.

6.3. ADVIEZEN PODIUMKUNSTINSTELLINGEN

ART OF CLASH

Gevraagd bedrag: € 20.000 (gemeente) / € 15.000 (provincie)
 Geadviseerd bedrag: € 0 met B-status (gemeente) / € 0 met C-status (provincie)

Subsidieadvies

De Kunstraad beschouwt het eigenzinnige Clash festival als een interessante nieuwkomer die kleur geeft aan het stedelijk aanbod. Als netwerkorganisatie met een frisse aanpak, gericht op de presentatie van hybride makers, brengt Clash vernieuwing en verjonging binnen de cultuurnota en levert een bijdrage aan de City of Talent.

De potentieel onderscheidende kwaliteit van Clash blijkt uit de gepresenteerde hybride cultuuruitingen, maar komt uit de aanvraag niet helder genoeg naar voren. Artistieke coherentie binnen de veelzijdige programmering is een aandachtspunt voor de komende jaren. Aldus komt de Kunstraad ten aanzien van de gemeentelijke bijdrage tot een positieve beoordeling met een B-status.

Van de meerwaarde van Clash voor de provincie - buiten het aantrekken van publiek uit de regio - is de Kunstraad niet overtuigd. Daarom adviseert de Kunstraad de gevraagde provinciale bijdrage niet toe te kennen.

Beoordeling

Positionering

Het festival Clash staat voor een verrassende presentatie van elektronische muziek en actuele kunst die met een contextprogramma aan elkaar worden verbonden. Met vele partners in de stad creëert Clash een programma dat grotendeels niet op de reguliere podia is te zien. Zo geeft Clash kleur aan het aanbod in Groningen. Clash biedt presentatieruimte aan lokaal jong talent. Hiermee draagt Clash bij aan de ambitie om van Groningen een bruisende stad te maken en de City of Talent te versterken. Clash moet in de stad en regio nog bouwen aan een basisplek. Een (inter-) nationale positie lijkt op dit moment begrijpelijkerwijs van ondergeschikt belang.

Artistiek-inhoudelijke kwaliteit van de activiteiten

Clash beleeft een comeback, na een aantal jaren uit het Groningse culturele landschap te zijn verdwenen. Tijdens de eerste vernieuwde editie in 2019 is een goed programma neergezet, in samenwerking met gerenommeerde partners. Clash heeft een duidelijk eigenzinnig profiel en biedt een programma dat niet elders in de regio is te zien. In potentie is het festival vernieuwend, door de keuze voor een spannende, hybride vorm van muziek en kunst en een nieuwe wijze van presenteren (buiten de reguliere black box), maar de uitwerking hiervan is in de plannen nog weinig concreet. De beloofde 'clash' van genres en disciplines is volgens de Kunstraad niet overtuigend beschreven. Ook de thema's die zijn benoemd, ogen te algemeen. Voor de komende jaren is meer programmatische samenhang en borging van de kwaliteit van het programma wenselijk. Artistieke coherentie lijkt voor Clash extra van belang, omdat een deel van het programma wordt ingevuld door partners.

Professionele kwaliteit

De voorgenomen plannen zijn volgens de Kunstraad reëel. Het jaarlijks organiseren van een Clash XXL editie met een Clash Expo, een Clash Lab en Clash Context en daarnaast het realiseren van kleine (partner)evenementen door het jaar heen, lijkt gezien de vorige editie haalbaar. Clash laat een realistische en stapsgewijze groei zien in de begroting voor de komende jaren. Ook de toelichting op de begroting is gedegen. Er zijn goede resultaten geboekt bij private fondsen en er is een meerjarenplan opgesteld voor het aanvragen van de subsidies bij gemeente en provincie. Kanttekening bij de bedrijfsvoering is het feit dat de personele lasten vrij laag lijken voor alle activiteiten en de groei van inkomsten uit kaartverkoop mogelijk optimistisch is ingeschat. Tegelijkertijd heeft dit festival nog veel groeipotentie. De heldere publiekvisie, gecombineerd met een goede communicatiestrategie, geeft vertrouwen dat publieksaantallen kunnen worden vergroot.

De GCC is voldoende uitgewerkt in de aanvraag, maar de schijn van belangenverstremming van het bestuur is een aandachtspunt. Een deel van het bestuur is namelijk zelf belanghebbende bij cultuursubsidies. Clash reflecteert hier overigens wel op.

Clash is op dit moment niet in staat tot Fair Pay. Vooral de directie/projectmanagers ondervinden hiervan negatieve gevolgen. Clash geeft aan dat dit de consequentie is van een startup, maar vindt het wenselijk dat hier in de toekomst verandering in komt.

Clash geeft zich rekenschap van de Code DI, maar realiseert zich ook dat er in deze fase nog onvoldoende aandacht voor is. Concrete plannen om hieraan te werken zijn er niet. De Kunstraad had graag een kritischer reflectie op het eigen functioneren en bereik gezien, zeker gezien de 'high brow' programmering. Van de nieuwe generatie cultureel ondernemers mag volgens de Kunstraad een visie op diversiteit en inclusie worden verwacht.

Clash scoort hoog op samenwerking en afstemming. Clash geniet vertrouwen van partners en vice versa. Het netwerk is voornamelijk regionaal georiënteerd. De Kunstraad had inhoudelijk graag meer willen lezen over de samenwerkingsverbanden en de manier waarop partners uitvoering helpen geven aan de ambities van Clash.

Bijdrage aan de strategische doelen

Clash geeft aan bij te dragen aan 'een sterke basis' en 'ruim baan voor talent en vernieuwing'. In beide gevallen vindt de Kunstraad deze bijdrage in aanzet voldoende voor de gemeente Groningen. Het eigenzinnige festival Clash biedt meerwaarde voor het gehele aanbod in de stad, draagt bij aan de diversiteit van het aanbod en bedient een specifiek, relatief jong publiek in stad (en regio). Met het Clash Lab geeft Clash volop ruimte aan pas afgestudeerden en jong talent. Clash biedt dit talent niet alleen een podium, maar is ook actief betrokken bij de ontwikkeling van het werk en geeft zelf opdrachten. Dit is een mooi initiatief, dat momenteel nog in de ontwikkelfase zit. Selectiecriteria en kaders met betrekking tot het aantrekken van talent ontbreken vooralsnog.

CLUB GUY & RONI

Gevraagd bedrag: € 200.000 (gemeente) / € 81.250 (provincie) (excl. CP-gelden)
 Geadviseerd bedrag: € 150.000 met A-status (gemeente) / € 40.625 met A-status (provincie)

Subsidieadvies

Club Guy & Roni is een onderscheidend disciplinair dansgezelschap met een stevige nationale positie. De ingediende aanvraag geeft een dynamisch beeld van zowel het gezelschap als de organisatie. Doordat Club Guy & Roni uit meerdere artistieke takken bestaat - talentontwikkelingsprogramma's, locatieproducties en grootschalige multidisciplinaire producties - draagt het gezelschap zorg voor hoogwaardig, divers en bijzonder aanbod met ruimte voor experiment. Club Guy & Roni levert dan ook een zeer overtuigende en belangrijke bijdrage aan de strategische doelen van de gemeente en provincie.

Financieel advies: het positief oordeel van de Kunstraad zou tot een hoger subsidiebedrag kunnen leiden, maar gezien het totaal aan beschikbare middelen is dit niet mogelijk.

Beoordeling

Positionering

Club Guy & Roni heeft als cultuurpijler en enige grote dansgezelschap in de regio veel draagkracht in het lokale bestel. Het gezelschap draagt zorg voor het aanwakkeren van talentontwikkeling van onderaf door jong talent uit de Poetic Disasters Club uit te laten vliegen, maar wel aan de stad Groningen te blijven verbinden.

Het gezelschap heeft een heldere artistieke signatuur, met zijn gedurfde, geëngageerde, meeslepende en genre-overschrijdende voorstellingen van topkwaliteit. In Nederland is er geen ander gezelschap dat op deze grote schaal voor een relatief groot publiek dit soort voorstellingen presenteert. Het onderscheidend vermogen van Club Guy & Roni is hoog: het gezelschap kiest nadrukkelijk voor interdisciplinariteit en voegt kleur en een uniek geluid toe aan het dansbestel in Nederland. Club Guy & Roni heeft internationaal een goede reputatie en een sterk netwerk. Het gezelschap toert in het buitenland en coproduceert met buitenlandse instellingen.

Artistiek-inhoudelijke kwaliteit van de activiteiten

Club Guy & Roni heeft bewezen in staat te zijn om theater, dans en muziek te laten samensmelten tot een nieuwe (beeld)taal die de bezoeker kan verrassen en overrompelen. De voorstellingen getuigen van vitaal vakmanschap, dat vanuit de onderzoekende houding van het gezelschap steeds verder wordt ontwikkeld. Een enorme hoeveelheid aan (bewegings)materiaal, personages en elementen (kostuum en decor) wordt succesvol samengebracht tot een unieke totaalervaring. De voorstellingen raken grote, universele en soms actuele thema's, waarmee het gezelschap zijn relevantie bewijst. De Kunstraad is positief over de zeggingskracht van de activiteiten voor een relatief jong en internationaal publiek in Groningen. De komende vier jaar wil de organisatie vooral voortbouwen op de lijnen die in de afgelopen cultuurnotaperiode zijn uitgezet. Het artistieke speelveld van Club Guy & Roni is opgesplitst in een aantal takken die allemaal worden voortgezet. De uitbreiding en vernieuwing voor de komende vier jaar is vooral gelegen in het verbeteren van de lokale en regionale inbedding, het begeleiden van jong talent, de herneming van producties, en het ontwikkelen van dansproducties buiten de 'black box' setting.

Professionele kwaliteit

De Kunstraad constateert dat de bedrijfsvoering van Club Guy & Roni gezond is. De financiële opzet is robuust en het delen van de overheadkosten met het NNT leidt ertoe dat er een behoorlijke financiële expertise aanwezig is die toch goed betaalbaar blijft. De organisatie geeft een heldere toelichting op haar huidige en gewenste financiële positie. De begroting stijgt significant (dit hangt samen met de landelijk aanvraag die Club Guy & Roni heeft ingediend). De personele kosten worden fors hoger door het aannemen van zes fulltime dansers en extra personeel voor marketing en educatie. Tegenover de forse stijging van uitgaven staan er geen groeiende inkomsten. De Kunstraad had graag meer ambitie gezien op dit vlak.

De Kunstraad constateert dat de marketing van Club Guy & Roni een complexe uitdaging is, vanwege de vele verschillende merken die onder het instituut hangen. Het vraagt om expertise om deze allemaal goed tot hun recht te laten komen én daarbij het instituut Club Guy & Roni ook te blijven branden. Op basis van de innovatieve marketingideeën in het plan heeft de Kunstraad er vertrouwen in dat CGR hierin slaagt.

De Governance binnen Club Guy & Roni is door de samenwerkingsvorm met het NNT complex, maar helder afgebakend. Ook zijn er goede overeenkomsten (SLA) opgesteld om duidelijke structuren en regels af te spreken.

De medewerkers van Club Guy & Roni worden conform CAO betaald. Aan medewerkers worden voldoende mogelijkheden geboden voor ontwikkeling en de organisatie zet zich actief in voor het voeren van de sociale dialoog.

De samenstelling van de organisatie is divers (gelet op de verschillende culturele achtergronden op alle niveaus van de organisatie). De thematiek van veel voorstellingen binnen Club Guy & Roni heeft organisch al vaak een link met diversiteit en inclusie. Met het Bab Ad-daar programma heeft Club Guy & Roni een mooi traject in handen dat de implementatie van de Code DI versterkt. Ook neemt de organisatie deel aan Theater Inclusief, hetgeen getuigt van een actieve houding op dit vlak.

De samenwerking en afstemming is goed. In dit verband zijn de NITE-producties bijzonder: er is een sterk netwerk opgebouwd met een aantal artistiek verwante partijen (Slagwerk Den Haag, NNT en Asko|Schönberg). De samenwerking leidt concreet tot een gezamenlijk, vernieuwend artistiek product. De Kunstraad is ook positief over de keuze om meer op educatie in te zetten, waardoor er meer jong publiek betrokken wordt bij de voorstellingen.

Het gezelschap trekt op met een aantal lokale culturele partners om meer laagdrempelig naar buiten te treden. Als partner binnen Station Noord wordt aan talentontwikkeling gewerkt.

Het bereik van Club Guy & Roni is goed. Dankzij de haast filmische beeldtaal slaagt het gezelschap erin om relatief jong publiek aan zich te binden. Er is goed nagedacht over welke artistieke tak wordt aangeboden aan welk publiek. Het gezelschap probeert duurzame relaties op te bouwen met nieuw publiek. In de participatie- en educatieprojecten wordt vaak samen opgetrokken met het NNT. Verder heeft het gezelschap oog voor toegankelijkheid met betrekking tot de taal (Engelstalige boventiteling).

Bijdrage aan de strategische doelen

Club Guy & Roni scoort hoog op alle gekozen strategische doelen: 'sterke basis', 'samenleven met cultuur', 'overall cultuur', 'ruim baan voor talent en vernieuwing'. Met hoogwaardig, divers en bijzonder aanbod met ruimte voor experiment is Club Guy & Roni onmisbaar voor de 'sterke basis'. Het gezelschap speelt met zijn voorstellingen in op actuele vragen, soms worden in kleinere participatieprojecten of binnen clubs en andere community vormen vragen direct aan bewoners of ander publiek voorgelegd. Het beleid van deze organisatie is erop gericht om een open, gastvrije plek te zijn. Ook toont het gezelschap zich nieuwsgierig naar zijn publiek en inwoners van Groningen. Daarbij zorgt Club Guy & Roni voor een palet aan programmalijnen in wijken, bejaardenhuizen en op scholen voor een publiek dat minder vanzelfsprekend met cultuur in aanraking komt. Met ruim 100 voorstellingen per jaar in de stad en regio, op een diversiteit aan locaties draagt het gezelschap bij aan een bruisend cultureel klimaat. Met de Poetic Disasters Club (waaruit o.m. Zuhause en Teddy's Last Ride zijn voortgekomen) en RAW speelt Club Guy & Roni een belangrijke rol in de keten van talentontwikkeling in het noorden van het land.

Los van de genoemde strategische doelen is de waarde van Club Guy & Roni voor de provincie gelegen in het feit dat het hier het enige professionele dansgezelschap van Noord-Nederland betreft. De Kunstraad is zich ervan bewust dat de presentatie van dans om specifieke condities vraagt, maar moedigt het gezelschap toch aan om meer activiteit - hoe kleinschalig ook - te ontplooiën in de provincie, ten gunste van de inwoners in de regio.

CONNECTING DANCE COMPANY / TEDDY'S LAST RIDE

Gevraagd bedrag: € 50.070 (gemeente)
Geadviseerd bedrag: € 0 met B-status (gemeente)

Subsidieadvies

De Kunstraad is overtuigd van het vakmanschap en verfrissende elan van Teddy's Last Ride. Recente producties waren wisselend van kwaliteit maar altijd eigzinnig, gedurfd en uitnodigend. Teddy's Last Ride is exemplarisch voor de talentontwikkeling en vernieuwing die Groningen voorstaat.

Van de kwaliteit van de voorgelegde aanvraag is de Kunstraad echter minder overtuigd. De uitwerking van de plannen - zowel artistiek-inhoudelijk als productioneel en zakelijk - is mager en roept te veel vragen op. Dit leidt tot de conclusie dat Teddy's Last Ride nog volop in ontwikkeling is. Volgens de Kunstraad is het collectief de komende jaren vooral gebaat bij artistieke en zakelijke begeleiding, om zo een steviger basis voor zichzelf te creëren.

Hoewel de Kunstraad de doorstroming van talent toejuicht, adviseert hij om de kwalitatief magere aanvraag te waarderen met een B-status.

Beoordeling***Positionering***

Teddy's Last Ride maakt theater dat zowel provocerend als uitnodigend is en aansluit bij de belevingswereld van millennials. Het eigzinnige profiel van dit collectief vormt een aanvulling op het aanbod in de stad Groningen. Gezien zijn oorsprong heeft Teddy's Last Ride een goede band met Club Guy & Roni. In de afgelopen periode is gewerkt aan een eigen signatuur. Het is nog te vroeg om te spreken van een nationaal profiel, ondanks incidentele toekenningen vanuit het Fonds Podiumkunsten. Het landelijk en provinciaal bereik lijkt beperkt. Er zal moeten worden gewerkt aan verdere naamsbekendheid en contacten met programmeurs. In het voorliggende beleidsplan is daar volgens de Kunstraad echter weinig aandacht voor. Voor het uitzetten van landelijk beleid is het inwinnen van advies van kenners raadzaam. Niet alle voorgenomen partners zijn even voor de hand liggend.

Artistiek-inhoudelijke kwaliteit van de activiteiten

De Kunstraad heeft vertrouwen in het vakmanschap van de makers, gezien het opleidingstraject dat zij genoten en getuige de reeds geproduceerde voorstellingen. Teddy's Last Ride maakte in het recente verleden visueel sterk, opzweepend werk, dat getuigde van een onbevangen dwarsheid. De gedurfde producties waren wisselend van kwaliteit, maar dit is inherent aan de prille fase waarin het collectief zich bevindt. De producties werden gewaardeerd door een bredere doelgroep dan alleen millennials, hetgeen te prijzen is.

De uitwerking van de voorgenomen producties in de komende periode, met name op het punt van de artistieke invulling, is echter matig en getuigt niet van voldoende zeggingskracht. Er wordt voornamelijk ingezet op ideeën rondom locaties, waarbij de keuze voor de locaties, de artistieke meerwaarde en het beoogde effect hiervan niet zijn toegelicht. Dit leidt tot de conclusie dat de Kunstraad weliswaar enthousiast is over de recente prestaties van het collectief, maar artistiek-inhoudelijk niet volledig overtuigd van de voorliggende aanvraag.

Professionele kwaliteit

De bedrijfsvoering is volgens de Kunstraad voldoende gezond maar kwetsbaar, omdat het risico op tegenvallende inkomsten binnen het huidige culturele klimaat groot is. Er wordt een heldere toelichting op de begroting gegeven, de overhead is passend en het gezelschap toont ondernemersdrift door in te spelen op commerciële activiteiten en bundeling van kosten met een andere partij. De begroting per jaar is helaas erg globaal opgezet. Zo kan er niet goed uit worden opgemaakt bij welke fondsen een totaalbedrag van € 65.000 aan subsidies wordt aangevraagd. De fondsenwerving overtuigt daardoor niet direct. Ook ogen de eigen inkomsten vrij hoog, hetgeen vragen oproept over de realiteitswaarde van het dekkingsplan. De marketingstrategie is beperkt uitgewerkt en bestaat voornamelijk uit voornemens.

De toepassing van de codes is beperkt toegelicht. De Kunstraad heeft hier enig begrip voor, gezien de kleine organisatie en beperkte middelen. De basis van governance is geregeld met een onafhankelijk en ervaren bestuur. Dit wekt voldoende vertrouwen voor de toekomst. Het lukt Teddy's Last Ride niet om voor iedereen Fair Pay toe te passen. Een toelichting waarom dit niet lukt en wie hier de negatieve gevolgen van ondervindt, had de Kunstraad wenselijk gevonden. Teddy's Last Ride geeft aan dat diversiteit en inclusie inherent zijn aan het gezelschap, vanwege de thematiek van de voorstellingen. Het collectief wil onderwerpen zoals gender bespreekbaar maken en zoekt hierbij aansluiting bij belangenverenigingen en communities. Uit de aanvraag is echter moeilijk op te maken of de organisatie erin slaagt om een dialoog tot stand te brengen. De voorgenomen workshops en educatieve activiteiten zouden in deze uitwisseling moeten voorzien, maar ook dit onderdeel van de aanvraag is te summier uitgewerkt om goed inzicht te krijgen in de werking en uitvoering.

Teddy's Last Ride scoort goed op samenwerking en afstemming, omdat het collectief zowel in het theater als muzikale veld velerlei partnerschappen heeft met jonge organisaties en gevestigde instituten.

Uit de aanvraag komt niet naar voren wat het beoogde publieksbereik van Teddy's Last Ride is. Er worden enkel vier potentiële doelgroepen genoemd. Het is jammer dat de Kunstraad daardoor geen grip krijgt op de reikwijdte van het gezelschap. Door middel van educatie en workshops wil het gezelschap ook nieuw publiek aanspreken, maar in de aanvraag is niet uitgewerkt hoe het gezelschap dit gaat doen en wie dit nieuwe publiek precies is. Er is oog voor minima. Toegankelijkheid wordt in het plan summier beschreven en beperkt zich vooral tot de geboden ervaring. Dit idealisme zou volgens de Kunstraad meer handen en voeten mogen krijgen.

Bijdrage aan de strategische doelen

Teddy's Last Ride draagt bij aan het strategische doel 'een sterke basis'. Op basis van de voorliggende plannen is de Kunstraad niet volledig overtuigd van de kwaliteit van de beoogde producties, maar stelt hij wel vast dat dit collectief prikkelend werk maakt dat bijdraagt aan diversiteit en experiment in het Gronings aanbod. Teddy's Last Ride maakt onderdeel uit van een beweging in het Groningse kunstenveld. Recent zijn er verschillende jonge, hybride collectieven in de stad ontstaan. Voor Groningen als 'City of Talent' is dit een belangrijke ontwikkeling die steun verdient.

Aan het gekozen beleidsdoel 'samenleven met cultuur' wordt volgens de Kunstraad onvoldoende bijgedragen. Er wordt een aanzet gegeven met het voorgenomen educatieprogramma, de workshops en de thematiek van de voorstellingen. Door de summier uitwerking in de aanvraag is de Kunstraad echter niet overtuigd dat dit daadwerkelijk zal leiden tot een verhoogde culturele deelname.

Door op bijzondere locaties te spelen, vaak zichtbaar te zijn in de stad Groningen en laagdrempelige tarieven te hanteren, verwacht de Kunstraad dat Teddy's Last Ride in enige mate bijdraagt aan 'overall cultuur'; een bruisend aanbod waar veel Groningers van kunnen genieten. Teddy's Last Ride is volop in ontwikkeling en werkt aan een eigen signatuur en professionalisering. In die zin wordt bijgedragen aan het strategische doel 'ruim baan voor talent en vernieuwing'. Er is geen helder zicht op verdere artistieke begeleiding (na Spritzl) met coaches of dramaturgen. Dat strekt wel tot aanbeveling.

DE NOORDERLINGEN

Gevraagd bedrag: € 125.000 (gemeente) / € 125.000 (provincie)

Geadviseerd bedrag: € 76.000 met A-status (gemeente) / € 102.300 met A-status (provincie)

Subsidieadvies

Vanwege de belangrijke functie die De Noorderlingen binnen de Groningse keten van talentontwikkeling heeft, adviseert de Kunstraad positief over de aanvraag. De Noorderlingen bereidt jonge acteurs voor op een fluide professionele theaterpraktijk en zet haar activiteiten breed in, met aandacht voor maatschappelijke thema's. De bijdrage aan de strategische doelen 'een sterke basis' en 'ruim baan voor talent en vernieuwing' is dan ook overtuigend. Ondanks het positieve inhoudelijke advies is de Kunstraad kritisch ten aanzien van de bedrijfsvoering. De Kunstraad adviseert de overheden om de aanvraag te honoreren op het huidige subsidieniveau en onder de voorwaarde dat er concrete stappen worden gezet naar een duurzame bedrijfsvoering en te koppelen aan een evaluatie na een jaar.

Beoordeling

Positionering

Als vooropleiding theater en productiehuis voor talentvolle jongeren tussen de 12 en 21 jaar neemt De Noorderlingen een belangrijke plaats in binnen de Groningse keten van talentontwikkeling. De organisatie fungeert als spin in het web door het aangaan van velerlei samenwerkingsverbanden, zowel in lokaal, regionaal als landelijk verband. De Noorderlingen draagt volgens de Kunstraad bij aan cohesie binnen de noordelijke theaterketen. Er is sprake van landelijke naamsbekendheid, zij het in kleine kring. Deze naamsbekendheid heeft betrekking op de output van de organisatie - de doorstroom van talent naar de landelijke theaterscholen en de professionele theaterpraktijk. De Noorderlingen vervult zo een ambassadeursfunctie voor Groningen. De producties van de Noorderlingen zijn voornamelijk in het Noorden te zien.

Artistiek-inhoudelijke kwaliteit van de activiteiten

De Noorderlingen fungeert al ruim 30 jaar als talentscout en opleider. De functie van De Noorderlingen voor jong en ambitieus acteertalent in de regio Groningen is volgens de Kunstraad van onmiskenbaar belang.

De vooropleiding heeft van oudsher een goede reputatie. De actuele output - de doorstroming van jong talent naar landelijke theaterscholen - had volgens de Kunstraad echter scherper mogen worden geformuleerd; een cijfermatige onderbouwing ontbreekt.

De voorstellingen van De Noorderlingen zijn actueel, kwalitatief hoogwaardig en aanvullend op het bestaande aanbod. De Kunstraad vindt het vakmanschap van de organisatie en de zeggingskracht van de producties dan ook goed. De voorgelegde plannen maken bovendien in didactisch en artistiek opzicht een doordachte, veelzijdige en professionele indruk. Lovenswaardig is de voor Noord-Nederland unieke opzet van de opleiding.

Professionele kwaliteit

De energie, noodzaak en urgentie die het artistieke deel van het plan uitademt, ontbreekt in het bedrijfsmatige deel. Het betreft hier een eenzijdige financieringsmix, primair gericht op subsidie. Het aandeel eigen inkomsten is laag. Alleen indien incidentele bijdragen van diverse fondsen in het kader van de producties worden meegeteld, wordt de eigen inkomstennorm gehaald.

Opvallend is dat het ontbreekt aan iedere vorm van cofinanciering of coproductie met partners, terwijl de Noorderlingen zich positioneert als knooppunt, of netwerkorganisatie. In het licht van de ontwikkelingen met betrekking tot de Kunstwerf wordt de wens uitgesproken iets te gaan doen aan de financieringsmix. De organisatie geeft echter onvoldoende blijk van reflectie op de bedrijfsmatige en financiële consequenties (risico's en kansen) hiervan.

De Kunstraad constateert een disbalans tussen de overhead en de activiteiten. Dit komt mede door hoge kosten voor huisvesting, beheer en leiding.

De basiskosten voor de organisatie lijken dusdanig vast te zitten in personeel en beheer, dat bij minder inkomsten direct minder activiteiten kunnen worden gegenereerd.

Op de codes wordt nauwelijks gereflecteerd. De Kunstraad had hier graag gelezen op welke wijze de organisatie zich ontwikkelt ten aanzien van de verschillende codes. De Kunstraad is kritisch over de hoogte van het honorarium van de leiding. CAO-matig is er volgens de Kunstraad sprake van een bovenmatig honorarium voor de leiding. De artistiek directeur en zakelijk leider dragen samen rond de 50% van de activiteitenlasten. Gezien de aard en omvang van de organisatie en binnen de totale bedrijfsvoering is dit zorgwekkend.

De Kunstraad beoordeelt de samenwerking en afstemming met een voldoende. De Noorderlingen is samenwerkingspartner van een groot aantal partijen, deels van podia/festivals die de voorstellingen presenteren. Met Urban House wordt talent uitgewisseld. Ook vindt in toenemende mate uitwisseling plaats met andere opleidingsplaatsen in Noord-Nederland (zoals Garage TDI en Loods 13 in Drenthe en Meeuw Jonge Theatremakers in Friesland). Deze ontwikkeling juicht de Kunstraad toe. Het is overigens wel jammer dat de meerwaarde en resultaten van deze samenwerkingen in de plannen niet concreet zijn benoemd.

Volgens de Kunstraad is diversiteit binnen de opleiding een aandachtspunt. Het is lovenswaardig dat De Noorderlingen zich inspant om ook buiten de reguliere paden talent te vinden en te stimuleren, zodat iedereen, ongeacht sociale afkomst, gelijke kansen krijgt. De Kunstraad acht het wenselijk dat De Noorderlingen de komende periode verdere concrete stappen zet richting het MBO-onderwijs. Verder ervaart de Kunstraad het als een gemis dat de vraag in hoeverre het bereikte publiek daadwerkelijk divers is, niet wordt onderbouwd met onderzoek of cijfers.

Bijdrage aan de strategische doelen

De Noorderlingen zegt bij te dragen aan 'een sterke basis', 'samenleven met cultuur', 'overall cultuur' en 'ruim baan voor talent en vernieuwing'. De activiteiten sluiten vooral goed aan op de laatstgenoemde beleidsprioriteit. Ook draagt De Noorderlingen overtuigend bij aan 'een sterke basis'. Het nut en de noodzaak van de Noorderlingen is onomstreden. Voor wie acteertalent heeft is De Noorderlingen de ideale aanloop naar een professionele kunstvakopleiding. De Noorderlingen bereidt jonge acteurs voor op een fluide theaterpraktijk en zet haar activiteiten breed in, met aandacht voor maatschappelijke thema's.

DE STEEG

Gevraagd bedrag: € 127.000 (gemeente) / € 27.000 (provincie)
Geadviseerd bedrag: € 100.000 met A-status (gemeente) / € 9.000 met A-status (provincie)

Subsidieadvies

De Kunstraad adviseert om de aanvraag van De Steeg te honoreren, vanwege de unieke en onmisbare positie die de instelling heeft als aanbieder van theaterproducties en educatieve activiteiten voor jongeren (voortgezet onderwijs). Het betreft hier een doelgroep die niet of minder door andere Groningse theaterproducenten wordt bediend. Het belang van deze positie wordt onderschreven door de samenwerking van De Steeg met sterke Groningse theateervoorzieningen. De theatrale zeggingskracht van de producties is echter een aandachtspunt volgens de Kunstraad. Ook is het aanbevelenswaardig om de voorgenomen activiteiten op het vlak van talentontwikkeling van een uitgewerkte visie te voorzien, waarin de toegevoegde waarde hiervan voor de sector nader wordt toegelicht.

Gelet op de beschikbare financiële middelen ligt het subsidieadvies lager dan het aangevraagde bedrag.

Beoordeling***Positionering***

De Steeg maakt jongerentheater voor VO-scholen, met daarbij een uitgebreid pakket aan educatieve activiteiten. De Steeg onderscheidt zich als talentontwikkelaar van De Noorderlingen, door de sterke relatie met het MBO en de diverse achtergrond van de deelnemende acteurs. Daarbij worden nieuwe doelgroepen in contact gebracht met theater. Dit tezamen maakt De Steeg een unieke speler in het Groningse theaterveld.

In de lokale positionering is de nieuwe thuisbasis van De Steeg in De Kunstwerf (samen met NNT, Club Guy & Roni, De Noorderlingen en Het Houten Huis) van belang. Dit leidt mogelijk tot een vruchtbare (artistieke) uitwisseling tussen De Steeg en partners.

Artistiek-inhoudelijke kwaliteit van de activiteiten

De Steeg heeft in het verleden bewezen dat zij voorstellingen maakt die goed aansluiten bij de doelgroep. Zowel de producties als educatieprogramma's voor de komende jaren spelen in op actuele thema's die passen bij de belevingswereld van jongeren vanaf 11 jaar tot 23 jaar - met een goed oog voor inclusiviteit. De Steeg voorziet volgens de Kunstraad in een belangrijke behoefte, door kwalitatief hoogwaardig aanbod te creëren voor VO-leerlingen - een specifieke doelgroep waarvoor niet veel aansprekend aanbod bestaat.

Graag had de Kunstraad in het beleidsplan een meer uitgewerkte artistieke visie gezien, ook met betrekking tot de geplande producties. Nu geeft het plan vooral ruimte aan de brede theater-educatieve praktijk. Ondanks het vakmanschap van de organisatie en de zeggingskracht voor de doelgroep, heeft de Kunstraad daarom twijfels over de mate waarin de voorstellingen tot de verbeelding zullen spreken. Daarbij wordt er veel gewerkt met stagiairs en met jong talent dat is afgestudeerd (MBO). De verhouding tussen professionals en niet-professionals wordt uit de aanvraag niet geheel duidelijk.

Professionele kwaliteit

Door voorstellingen productioneel eenvoudig te houden (gymzalen en aula's) en te werken met stagiairs en/of jonge acteurs zijn de kosten relatief laag. De afname is relatief hoog. Hierdoor creëert het gezelschap een substantieel aandeel eigen inkomsten. De Kunstraad vindt de begroting realistisch en er wordt een heldere toelichting gegeven op de strategie bij tegenvallende resultaten. De Steeg geeft aan meer subsidie nodig te hebben voor de personele bezetting en het bekostigen van pensioenen. De Kunstraad denkt dat dit een realistische behoefte is, waarmee onvolkomenheden in de huidige bedrijfsvoering kunnen worden gerepareerd.

Het functioneren van de stichting wordt uitgebreid toegelicht. De GCC wordt onderschreven en toegepast. De omgang met Fair Practice vindt de Kunstraad ondanks de toelichting onhelder. Het argument dat niet aan de voorgeschreven stagevergoeding kan worden voldaan is niet helder gemotiveerd en volgens de Kunstraad niet valide.

Ten aanzien van de code DI past De Steeg uitvoerig beleid toe. Deze code sluit goed aan bij de intrinsieke waarde van de organisatie. Het beleid van De Steeg op dit punt is overtuigend.

De Steeg heeft voor de komende vier jaar interessante samenwerkingsverbanden op het oog met professionele en maatschappelijke instellingen in de regio Groningen. Ook de nieuwe thuisbasis is van toegevoegde waarde voor de afstemming met partners die eveneens werkzaam zijn op het terrein van kunst en educatie - mits hierop een integrale visie wordt ontwikkeld. De samenwerking met De Noorderlingen is een positieve en logische ontwikkeling. De genoemde samenwerkingen sluiten nauw aan bij de missie en visie van de organisatie. Interessant is het streven om ook buiten het scholencircuit zichtbaar te zijn, zoals binnen het Jonge Harten Festival.

Bijdrage aan de strategische doelen

De Kunstraad vindt dat De Steeg overtuigend bijdraagt aan de beleidsprioriteiten 'een sterke basis', 'samenleven met cultuur' en 'overall cultuur'. Minder overtuigend is de bijdrage aan 'ruim baan voor talent en vernieuwing'. De getoonde visie op talent is breed en diffuus. Het is niet geheel duidelijk op welke plek in de keten De Steeg zichzelf plaatst. Als voorbereiding van jongeren op kunstvakopleidingen kan De Steeg een rol spelen, maar is De Noorderlingen een sterkere partij. Tegelijkertijd is het belangrijk te erkennen dat minder hoogopgeleide jongeren makkelijker de weg naar De Steeg weten te vinden dan naar De Noorderlingen. Daarom is De Kunstraad van mening dat De Steeg als talentontwikkelaar een rol speelt in het diversifiëren van het theaterlandschap.

EMS 050

Gevraagd bedrag: € 80.000 (gemeente)
Geadviseerd bedrag: € 0 met C-status (gemeente)

Subsidieadvies

De Kunstraad adviseert de gemeente om deze aanvraag af te wijzen, omdat hij op basis van de ingediende plannen niet overtuigd is van de artistieke en professionele kwaliteit van EMS 050. De Kunstraad heeft - net als vier jaar geleden - twijfels over de eigenstandige positie van EMS 050. De ontvlechting van Paradigm is vooralsnog beperkt. Bovendien betreft de aanvraag activiteiten die nog niet eerder in deze vorm zijn uitgevoerd. Het beschreven concept heeft potentie, maar een testfase zou wenselijk zijn om de werking van de voorgenomen plannen te onderzoeken en gaandeweg een eigen signatuur te ontwikkelen.

Beoordeling

Positionering

De zelfstandige positie van EMS 050 - los van Paradigm - is in het voorliggende plan niet helder beschreven. De netwerken en activiteiten van beide organisaties lopen in elkaar over, zonder dat duidelijk is waar deze uit bestaan en hoe zij worden ingezet. Met een aantal instellingen en initiatieven wordt of werd concreet samengewerkt (NP3, Teddy's Last Ride, maatschappelijke organisaties). Er wordt echter geen netwerkrelatie beschreven met inhoudelijk verwante podia in Groningen.

Uit de aanvraag ontstaat de indruk dat de specifieke activiteiten van EMS 050 een lokaal publiek bereiken. Uitgaande van jaarverslagen programmeert EMS 050 vooral Groningse makers en kunstenaars die ook op andere locaties door het jaar heen in Groningen te zien zijn. Voor de noordelijke en landelijke positionering van EMS 050 is in het plan betrekkelijk weinig aandacht, anders dan een aantal genoemde relaties, zoals met Welcome to the Village en Explore the North in Leeuwarden.

Artistiek-inhoudelijke kwaliteit van de activiteiten

De Kunstraad ziet potentie in de organisatie van cultureel diverse Clubnights (techno) met aandacht voor visuals, design en/of installaties. Het concept is integer, past bij deze tijd en het karakter van de stad Groningen. Ook geven testimonials blijk van wederzijdse waardering tussen EMS 050 en partners. De opzet, inhoud, impact en resultaten van de activiteiten van EMS 050 zijn in het plan echter nauwelijks beschreven, waardoor het concept niet voldoende overtuigt. Daarbij is er weinig track record waar de Kunstraad zich voor het artistiek oordeel op zou kunnen baseren. De culturele activiteiten lijken grotendeels door partners te worden uitgevoerd die in een aantal gevallen ook zelfstandig aanvragen binnen de cultuurnota van de Gemeente Groningen (NP3, Teddy's Last Ride). Dit biedt weliswaar extra mogelijkheden voor deze makers en kunstenaars, maar draagt niet bij aan de eigenheid van EMS 050. Dit vindt de Kunstraad een gemis.

Professionele kwaliteit

De Kunstraad constateert dat er geen sprake is van een gezonde bedrijfsvoering. Vier jaar geleden merkte de Kunstraad op dat Paradigm en EMS 050 organisatorisch en financieel elkaars belangrijkste partners waren. Gezien de opzet van de plannen en de begroting komt de Kunstraad nu opnieuw tot deze conclusie. Deze verwevenheid, ondanks dat het twee rechtspersonen betreft, vertroebelt het zicht op de financiën. De begroting is moeilijk leesbaar door de onconventionele opzet. De overhead lijkt redelijk in verhouding tot de activiteitenlasten, maar het blijft onduidelijk wat precies waaraan wordt uitgegeven. Er is minimale aandacht voor marketing, wellicht omdat EMS 050 profiteert van de marketingactiviteiten van Paradigm. De clubnachten hebben een marketingbudget van € 1000 per evenement, hetgeen weinig is voor een 'stand alone' avond. Een zelfstandige prijsstrategie lijkt afwezig. Ook valt op dat er geen horeca-opbrengsten zijn begroot.

De Kunstraad is van mening dat EMS 050 niet voldoet aan de GCC. De penningmeester van het bestuur van EMS 050 is betrokken bij de financiële zaken van Paradigm. De organisatie geeft aan er scherp op te letten dat EMS 050-subsidies ten goede komen aan de ambities en activiteiten van de stichting en niet aan de commerciële belangen van Paradigm.

Met gecombineerde functies - zoals die van de penningmeester - is dit in de praktijk ingewikkeld. Bovendien zijn de activiteiten deels aan Paradigm gerelateerd. Dit werpt vragen op over de onafhankelijke en zelfstandige positie van de stichting.

EMS 050 reflecteert op de FPC. Er wordt echter niet verwezen naar bestaande richtlijnen voor zowel beeldende kunst, muziek en medewerkers. Er wordt gesproken over 'redelijke uitkoopsommen', zonder expliciet te maken om welk bedrag dit gaat.

EMS 050 geeft aan dat diversiteit onderdeel is - zelfs een van de pijlers - van het gevoerde beleid. Diversiteit komt terug in programma, publiek, personeel en partners.

De samenwerking en afstemming beoordeelt de Kunstraad als voldoende. EMS 050 werkt samen met artistiek interessante nieuwkomers als Teddy's Last Ride en Mohamed Yusuf Boss. Ook de keuze voor maatschappelijke partners is sterk: hierdoor worden potentiële makers en deelnemers uit onverwachte hoek aangetrokken. De duurzame locatie als broedplek spreekt tot de verbeelding en kan leiden tot partnerships buiten de cultuursector. Er is tevens sprake van actieve invulling van programma's door specifieke doelgroepen ('met een label'). Dit wordt nog niet praktisch ingevuld. Van de samenwerking met andere partijen in Groningen is de status niet geheel duidelijk.

De beschreven doelgroepen zijn algemeen. Het publieksbereik met betrekking tot de eigen evenementen is met 1800 bezoekers per jaar bescheiden. De Kunstraad vindt dit voldoende, hoewel het aandeel subsidie per bezoeker tamelijk hoog is. Het prijsbeleid is toegankelijk, al zou er volgens de Kunstraad wellicht creatiever met prijs- en ticketdifferentiatie kunnen worden omgegaan.

Bijdrage aan de strategische doelen

De Kunstraad is van mening dat EMS 050 voldoende bijdraagt aan een 'sterke basis' en 'samenleven met cultuur'. De bijdrage aan de sterke basis ligt vooral besloten in de aanpak: met aandacht voor diversiteit, experiment en egalitair (op basis van co-creatie). Onduidelijk is hoe 'open' deze aanpak in de praktijk is, omdat de parameters al vast lijken te staan: het soort muziek en de doelgroep die daarin geïnteresseerd is. EMS 050 zet aan tot deelname aan cultuur door middel van de community-programma's. In potentie is dit een interessant onderdeel, maar in de aanvraag is het onvoldoende uitgewerkt.

EMS 050 geeft verder aan een bijdrage te leveren aan 'overal cultuur' en 'ruim baan voor vernieuwing', maar de Kunstraad vindt deze bijdrage niet overtuigend. Het aanbod wordt - behalve in crossmarketing met Paradigm - niet verbonden aan ander aanbod in de stad, terwijl hier veel mogelijkheden liggen (Simplon, Oost, Clash en verschillende opleidingen). Tot slot blijft onduidelijk welke bijdrage de organisatie levert aan talentontwikkeling. Op dit punt leunen de plannen zwaar op Station Noord, terwijl de intentie wordt uitgesproken om doorlopend te zoeken naar vernieuwende makers en manieren om kunst te presenteren. Daarbij wordt niet omschreven wat de waarde van de samenwerking is voor de talenten zelf, behalve het bieden van een presentatieplek.

EUROSONIC NOORDERSLAG

Gevraagd bedrag: € 200.000 (gemeente) / € 191.400 (provincie)
Geadviseerd bedrag: € 150.000 met A-status (gemeente) / € 114.000 met A-status (provincie)

Subsidieadvies

Eurosonic Noorderslag (ESNS) positioneert zich als het platform voor de presentatie van nieuwe Nederlandse en Europese muziek aan muziekprofessionals. De vraag waarom een financiële bijdrage van gemeente en provincie Groningen wenselijk is, laat zich beantwoorden door de impact die het evenement heeft op de Groninger infrastructuur (podia, opleidingen, professionals en bedrijfsleven), niet alleen tijdens het evenement zelf, maar door het hele jaar heen. De werking van ESNS is artistiek, economisch en promotioneel van grote waarde voor de stad. Belangrijk zijn ook de activiteiten die zich specifiek op de regio richten, waaronder Hit The North, Popgala Noord, Grunnonic en Innofest - nog los van de 'spontane' initiatieven in de fringe van het evenement. De **bijdrage aan de strategische doelen** is zeer overtuigend. Gelet op de beschikbare cultuurnotagelden waarover de Kunstraad adviseert, is het advies om het huidige subsidieniveau te handhaven. Aangezien ESNS ook bijdraagt aan andere beleidsdoelen, zoals versterking van de economie, is aanvullende ondersteuning vanuit die domeinen eveneens wenselijk.

Beoordeling

Positionering

ESNS presenteert zich als hét platform voor de presentatie van nieuwe Nederlandse en Europese muziek aan muziekprofessionals. De reikwijdte van het platform is zeer groot: lokaal (podia en organisaties), nationaal (media, podia, branche) en internationaal (idem).

Lokaal wordt met koepelorganisaties (o.a. Pop Groningen) een programma gemaakt en een podium geboden voor Groninger muzikanten. Regionaal is ESNS samenwerkingspartner van de festivals Noorderzon, Oerol en Into the Great Wide Open. Uit de aanvraag spreekt reflectie op de positie van deze festivals in het veld.

ESNS heeft een voorbeeldfunctie binnen Hit the North. ESNS laat hiermee zien hoe een groot, belangrijk internationaal evenement verantwoordelijkheid neemt voor lokale talentontwikkeling.

Artistiek-inhoudelijke kwaliteit van de activiteiten

De Kunstraad is uitgesproken positief over de artistiek-inhoudelijke kwaliteit van ESNS. Het evenement heeft een goede reputatie als vindplaats voor artiesten die aan het begin van een succesvolle carrière staan, dankzij een uitgebreid netwerk van tipgevers en leveranciers. Het festival toont elk jaar opnieuw de Europese en nationale top, hetgeen getuigt van vakmanschap binnen de organisatie.

ESNS heeft een duidelijke, relevante en actuele visie op popmuziek. ESNS plaatst deze niet alleen in een economische, maar ook in een maatschappelijke, ecologische en technologische context. Op het congres wordt op actuele ontwikkelingen binnen de (Europese) muzieksector gereflecteerd. Aanbeveling is om binnen dit programma ook voldoende oog te houden voor artistieke ontwikkelingen.

Professionele kwaliteit

De voorgenomen plannen zijn reëel. De Kunstraad komt tot die conclusie op basis van de reputatie van het festival, de bedrijfsvoering en de gepresenteerde reflectie op relevante ontwikkelingen. ESNS benoemt reële kansen en bedreigingen en presenteert strategieën om zich hiertoe te verhouden. De bedrijfsvoering oogt solide. De financieringsmix getuigt van draagvlak bij de partners. Wel zijn er een paar punten van zorg, zoals de grote incidentele Europese bijdragen, de teruglopende kaartverkoop als gevolg van de noodzakelijke verjonging (publieksontwikkeling en popmuziek inhoudelijk), de stijgende hotel- en cateringkosten en het werven van nieuwe mediapartners. De Kunstraad verwacht dat ESNS flexibel, creatief en daadkrachtig genoeg is om hier beleid op te maken.

De codes worden gevolgd en goed toegelicht in de documenten. De toelichting getuigt van een proactieve houding ten aanzien van de codes. Aandachtspunt met betrekking tot de GCC is het gebrek aan diversiteit in de Raad van Toezicht. Het zou goed zijn als de samenstelling van de Raad van Toezicht de veranderingen die het festival zelf ondergaat weerspiegelt.

Met betrekking tot de FPC is de betaling van artiesten voor ESNS een probleempunt. Hierop wordt door de organisatie een uitgebreide en overtuigende toelichting gegeven. Wat betreft diversiteit en inclusie is een lovenswaardige stap gezet in de programmering van met name Noorderslag.

ESNS heeft volgens de Kunstraad een belangrijke ontwikkeling doorgemaakt met betrekking tot samenwerking en afstemming. Het evenement kent nu een open karakter en is zich bewust van zijn belangrijke positie in de regio. Bijzondere samenwerkingen (met opleidingen, Hit the North, andere festivals en podia) krijgen de ruimte. Overtuigend is ook de platformfunctie die het evenement binnen de muziekindustrie al jarenlang heeft. ESNS is sterk in formules waarmee partners aan elkaar worden verbonden, zoals het European Talent Exchange Programme en de Music Moves Europe Talent Awards.

De Kunstraad constateert dat ESNS een groot bereik heeft. Prijsdifferentiatie in tickets maakt het evenement meer toegankelijk. Daarnaast is er een behoorlijk aantal gratis evenementen, waaronder Eurosonic Air.

Bijdrage aan de strategische doelen

De bijdrage van ESNS aan de gekozen strategische doelen is zeer goed. Het evenement draagt bij aan een 'sterke basis' en 'overall cultuur' door de hoge kwaliteit van de programmering en het enorme aanbod. Elk jaar introduceert ESNS nieuwe formules die zijn gericht op het vergroten van de kans op internationaal succes. ESNS richt zich niet expliciet op experimentele muziek, maar wel op artiesten die binnen de popmuziek met nieuw en oorspronkelijk repertoire komen.

Met formules als ESNS Academy en de gratis evenementen op de Grote Markt voor een breed publiek wordt invulling gegeven aan 'samenleven met cultuur'. Daarbij is de impact van ESNS op de identiteit en economie van Groningen groot. Het congres biedt bovendien ruimte voor reflectie op actuele thema's en ontwikkelingen.

Circa tien procent van de artiesten op ESNS (inclusief de fringe) komt uit Noord-Nederland. Als platform voor opkomende acts geeft ESNS invulling aan de City of Talent. Groningen is dankzij ESNS hét podium voor nieuwe muziek. Op deze manier draagt ESNS op overtuigende wijze bij aan het doel 'ruim baan voor talent en vernieuwing'.

FESTIVAL HONGERIGE WOLF

Gevraagd bedrag: € 20.000 (provincie)
Geadviseerd bedrag: € 0 met C-status (provincie)

Subsidieadvies

Hoewel de bijdrage van Festival Hongerige Wolf aan de strategische doelen voldoende is (met name vanwege de bijdrage aan de diversiteit van het aanbod in de regio), het festival een unieke context kent en het lokale leefklimaat bevordert, adviseert de Kunstraad de provincie om deze aanvraag niet te honoreren. De Kunstraad beoordeelt de artistieke kwaliteit als mager, vanwege een zwak ontwikkelde eigen signatuur. Ook is de Kunstraad niet overtuigd van de professionele kwaliteit van de organisatie. De bedrijfsvoering roept veel vragen op en de aanvraag getuigt van onvoldoende reflectie op de drie codes. Fair Pay blijft een belangrijk aandachtspunt voor dit festival. Deze kritiekpunten leiden tot de conclusie dat de aanvraag niet subsidiabel is binnen de cultuurnotaregeling.

Beoordeling

Positionering

Festival Hongerige Wolf vindt jaarlijks plaats in Noordoost-Groningen. Het festival is stevig ingebed in de directe lokale gemeenschap van het dorp Hongerige Wolf. Deze unieke context van het festival is onderscheidend. De Kunstraad constateert dat de organisatie de eigen positie wat vanuit de verte beschouwt, als een artistiek eiland in een afgelegen gebied. Alleen de programmering op het gebied van beeldende kunst en film toont een duidelijke verbinding met Noord-Nederland. Met name de theaterprogrammering lijkt meer verbonden met de randstad dan met Groningen of het noorden. Uit de aanvraag spreekt geen (grote) verbondenheid of structurele samenwerking met culturele organisaties in de regio.

Artistiek-inhoudelijke kwaliteit van de activiteiten

De Kunstraad is positief over de succesvolle, structurele verbinding die Festival Hongerige Wolf aangaat met de lokale omgeving. Ook de reikwijdte van het festival, waarbij de helft van de bezoekers niet uit de provincie Groningen komt, getuigt van zeggingskracht. Over de programmering is de Kunstraad kritisch; hoewel uiterst breed, is deze niet van onderscheidende kwaliteit. Het is een gemis dat de organisatie onvoldoende duidelijk maakt waarop programmeringskeuzes zijn gebaseerd. Een duidelijke signatuur die doorwerkt in alle programmaonderdelen ontbreekt.

Het festival presenteert voornamelijk voorstellingen die geen verband houden met de lokale context en vergelijkbaar zijn met aanbod op De Parade of het Café Theater Festival. De specifieke projecten die het festival initieert, zoals de beeldende kunstprojecten in het Ambonezenbosje, spreken volgens de Kunstraad het meest tot de verbeelding.

Professionele kwaliteit

De Kunstraad is bezorgd over de bedrijfsvoering van Festival Hongerige Wolf. Ten opzichte van 2019 is de subsidieafhankelijkheid in 2020 verdubbeld, zonder toelichting (over welke fondsen het betreft). De begroting laat ten aanzien van de horeca een disbalans zien tussen inkoop en verkoop. Ook andere posten roepen vragen op. Zo staat het magere programmeringsbudget niet in verhouding tot het grote aantal geprogrammeerde artiesten. De Kunstraad heeft dit reeds eerder opgemerkt. Verder ontbreekt een uitleg over de strategie bij tegenvallende inkomsten. Dat er in 2019 door een miscalculatie op kaartverkoop een fors verlies is gerealiseerd, geeft weinig vertrouwen.

De organisatie reflecteert volgens de Kunstraad niet overtuigend op de drie codes. De GCC wordt naar eigen zeggen nageleefd. De FPC wordt evident niet toegepast, maar wel onderschreven. Het argument dat er 'niet genoeg geld binnenkomt om duurzame vergoedingen uit te betalen' acht de Kunstraad niet valide. De aanvraag ontbeert visie ten aanzien van diversiteit en inclusie. Het strekt tot aanbeveling dat de organisatie hier de komende vier jaar aan gaat werken.

Festival Hongerige Wolf werkt nauw samen met de lokale gemeenschap. De band met een grote groep vrijwilligers is hecht. Dit is een positief en krachtig element in de aanvraag. Samenwerkingsverbanden met andere culturele organisaties zijn echter spaarzaam en toegespitst op de programmering (o.a. FestiValderAa).

De Kunstraad is positief over het bereik van het festival. In de loop der jaren heeft Festival Hongerige Wolf een eigen publiek opgebouwd. Het aantal individuele bezoekers is groot voor dit type festival en de gekozen locatie. Het festival is bovendien breed toegankelijk. Dit uit zich in de bescheiden toegangsprijzen en een brede programmering, gericht op alle leeftijden.

Bijdrage aan de strategische doelen

Festival Hongerige Wolf geeft aan bij te dragen aan alle provinciale strategische doelen. De Kunstraad is van mening dat met name aan 'overall cultuur' en 'thuis in Groningen' een bijzondere bijdrage wordt geleverd, omdat het festival voor brede programmering zorgt in een deel van de provincie waar het cultureel aanbod beperkt is en er binnen deze programmering in enige mate plaats is voor het vertellen van de verhalen van Groningen (via projecten die geïnspireerd worden door de lokale omgeving). Daarnaast draagt Hongerige Wolf bij aan de versterking van het leefklimaat in het dorp zelf ('samenleven met cultuur'). Gezien de bijdrage aan de diversiteit van het regionale aanbod acht De Kunstraad de bijdrage aan 'een sterke basis' voldoende, maar afgezet tegen andere festivals en podia in de provincie is de programmering niet zozeer onderscheidend of hoogwaardig.

FIVE GREAT GUITARS

Gevraagd bedrag: € 37.500 (gemeente) / 37.500 (provincie)
Geadviseerd bedrag: € 0 met C-status (gemeente) / € 0 met C-status (provincie)

Subsidieadvies

De Kunstraad is positief over de artistieke kwaliteit van het ensemble Five Great Guitars, maar heeft bedenkingen bij de ingediende cultuurnota-aanvraag. De voorgenomen plannen hebben betrekking op drie verschillende projecten die beperkte onderlinge samenhang vertonen en artistiek-inhoudelijk, productioneel en zakelijk te summier zijn uitgewerkt om tot een positieve beoordeling te komen. Belangrijk onderdeel van de aanvraag is een nieuw, nog niet bewezen festival (De Adem van het Wad). Dit leidt tot de conclusie dat een structurele kunstsubsidie voor een periode van vier jaar voor het geheel van de projecten niet voor de hand ligt. De Kunstraad adviseert beide overheden om deze cultuurnota-aanvraag af te wijzen.

Beoordeling

Positionering

Five Great Guitars positioneert zich nationaal als een kwalitatief hoogwaardig ensemble van vijf uitstekende gitaristen. De organisatie richt zich bij deze aanvraag op drie Groningse projecten, waarbij gitaarmuziek en improvisatie het verbindende element vormen. Het onderdeel Guitar Power is gericht op improvisatiewerkshops in de stad Groningen, in samenwerking met VRIJDAG. Het festival De Adem van het Wad vindt op het Hogeland plaats en beoogt een aantal discipline-overstijgende activiteiten waarbij landschap, yoga, meditaties en livemuziek met elkaar worden verbonden. De derde activiteit betreft een concertserie in Eenrum en Saaxumhuizen. De activiteiten zijn zeer verschillend van aard en kennen elk een eigen 'werkterrein' en doelgroep. Hierdoor laat de aanvraag zich niet gemakkelijk als één geheel duiden, behoudens het centrale thema 'improvisatie'. De plannen zijn duidelijk vanuit een intrinsieke passie gemotiveerd, maar vormen in feite drie losse projecten die ook als zodanig zouden kunnen worden ontwikkeld en gefinancierd. Dit ligt volgens de Kunstraad zelfs sterk voor de hand.

Artistiek-inhoudelijke kwaliteit van de activiteiten

De Kunstraad beoordeelt de artistieke kwaliteit van Five Great Guitars als goed, op basis van de landelijke concerten. Binnen de gitaarwereld heeft het ensemble een uitstekende reputatie. Het vakmanschap van de musici en de kwaliteit van de concertseries is evident. Five Great Guitars onderscheidt zich in het bijeenbrengen van verschillende culturen en door zijn bijdrage aan de improvisatiecultuur. Ook sluit de beschreven visie op muziek in relatie tot thema's als zingeving, bewustwording en het (Groningse) landschap goed aan op de tijdgeest.

De voorgenomen activiteiten - die geen betrekking hebben op de landelijke tours van het ensemble - roepen echter vragen op over de inhoudelijke kwaliteit. De Adem van het Wad en de concertserie in Eenrum en Saaxumhuizen zijn slechts schetsmatig uitgewerkt. Er ligt geen stevig, inhoudelijk fundament onder deze plannen. Zo wordt er met betrekking tot De Adem van het Wad onvoldoende stilgestaan bij het karakter van dit festival in de natuur en de specifieke organisatorische kwesties die hierbij horen. Vooralsnog wordt enkel een lijst van potentiële uitvoerenden, partners en medewerkers geboden. In de beschrijving van de concertseries in Eenrum en Saaxumhuizen ontbreekt een toelichting op de artistieke noodzaak hiervan of de mate waarin deze het provinciale cultuuraanbod verrijken. Verder wordt in het beleidsplan gesproken over het Guitar Power Festival, maar in het aanvraagformulier wordt het festival niet genoemd als activiteit. Daardoor maakt het activiteitenplan een onoverzichtelijke indruk. Dit leidt tot de conclusie dat de Kunstraad op basis van de aanvraag nog onvoldoende vertrouwen heeft in de artistieke kwaliteit van de voorgenomen projecten.

Professionele kwaliteit van de organisatie

De Kunstraad beoordeelt de professionele kwaliteit van Five Great Guitars als onvoldoende. De aangeleverde cijfers in de aanvraag en begrotingen per project spreken elkaar tegen en roepen daardoor vragen op. Bovendien kan de algemene begroting niet worden herleid naar de specifieke projecten. Dit maakt de financiële onderbouwing ondoorzichtig. Daarbij wordt niet gereflecteerd op mogelijke tegenvallers. De Kunstraad had graag willen lezen welke prioriteiten worden gesteld bij minder beschikbare middelen, met welke risico's en welke financiële zekerheid en hoe dit zich verhoudt tot de artistieke ambities en voorgenomen publieksgroei.

Het bestuursmodel van Five Great Guitars verdient nader onderzoek. In het uittreksel KvK wordt de artistiek leider als bestuurslid vermeld. De Kunstraad mist hier zelfreflectie op de organisatiestructuur, te meer omdat de initiatiefnemer al lang in het culturele veld actief is en reeds binnen het vernieuwingsfonds is geweest op belangenverstrengeling. Hier had geen onduidelijkheid meer over mogen bestaan. Daarbij ontbreekt een verwijzing naar een directiereglement, hetgeen minimale vereiste is voor de GCC.

Er is geen inzicht in de FPC, aangezien er geen toelichting is opgenomen over faire vergoedingen. De meeste fees zouden passend kunnen zijn, maar uren, inzet en planning worden niet als onderbouwing gegeven.

De Code DI wordt naar eigen zeggen nageleefd in programma, publiek en partners. Personeel blijft achter. De inclusieve, interdisciplinaire aanpak van Five Great Guitars biedt aanknopingspunten voor verdere uitwerking van deze code.

Het plan De Adem van het Wad en het geschetste netwerk in de regio schept vertrouwen in het welslagen van samenwerking op lokaal niveau met musici en yogadocenten. De projecten Guitar Power en de concertserie in Eenrum en Saaxumhuizen zijn op dit punt te weinig uitgewerkt en daarom minder goed te beoordelen op samenwerking en afstemming.

Het bereik van Five Great Guitars is voldoende. De workshops van Guitar Power zijn gericht op een brede, jonge doelgroep en worden goed bezocht. Het bereik van het festival De Adem van het Wad wordt geschat op 300 bezoekers (volgens de begroting). Gezien de combinatie van muziek en yoga is het voorstelbaar dat met dit festival nieuwe doelgroepen uit het hele land zouden kunnen worden bereikt. Er is geen verslag van publieksaantallen bij de eerdere concerten in Saaxumhuizen. Voor dit onderdeel wordt eveneens geen prognose gedaan.

Bijdrage aan de strategische doelen

Five Great Guitars draagt naar eigen zeggen bij aan alle vijf de strategische doelen. De Kunstraad beoordeelt de bijdrage van de stichting aan de doelen als voldoende. De projecten van Five Great Guitars zijn vooral gericht op publiek, niet specifiek op aanzetten tot deelname aan cultuur - met uitzondering van het onderdeel Guitar Power. Met Guitar Power wordt jong talent aangemoedigd en geïnspireerd de eigen grenzen te verleggen. Het festival De Adem van het Wad zou een bijdrage kunnen leveren aan het leefklimaat in het Hogeland, maar is vrij specifiek gericht op liefhebbers van yoga, meditatie en improvisatie. Wel wordt daar nadrukkelijk ingezet op de verbinding met het landschap en de unieke waarden van de regio.

GRAND FUTURA

Gevraagd bedrag: € 627.500 (gemeente) / € 18.750 (provincie)

Geadviseerd bedrag: € 531.000 met A-status (gemeente) / € 0 met C-status (provincie)

Subsidieadvies

Grand Theatre is volgens de Kunstraad een onmisbaar podium voor de stad Groningen. Grand Theatre presenteert een aanvullend programmeringsaanbod, biedt mogelijkheden voor talentontwikkeling en wil actief aansluiten bij ontwikkelingen in de (lokale) maatschappij. Het is goed om te zien hoe Grand Theatre zich na een lastige periode heeft weten om te vormen tot een dynamische, open organisatie met een positieve sfeer en relevant, aansprekend aanbod. Het ingediende plan is helder, realistisch geschreven en getuigt van prettige ambities. Daarom adviseert de Kunstraad om de instelling wederom op te nemen in de gemeentelijke cultuurnota en meer financiële ruimte te geven voor de programmering.

Grand Theatre is nadrukkelijk een podium van en voor de stad Groningen. De organisatie voert weliswaar activiteiten uit die expliciet op het ommeland zijn gericht, maar de bijdrage aan de provinciale doelen is onvoldoende in concrete acties uitgewerkt. Daarom adviseert de Kunstraad geen provinciale bijdrage te verlenen.

Beoordeling

Positionering

Na een aantal moeilijke jaren is Grand Theatre op de weg terug. Het zal tijd en investering vergen om landelijk en internationaal weer toonaangevend te worden, zoals in het verleden het geval was. Grand Theatre afficheert zich overtuigend als centrale noordelijke presentatieplek van toonaangevende, onafhankelijke, internationale podiumkunsten. Het podium biedt programmering aanvullend op SPOT en Martiniplaza door vooral in te zetten op kleinschalig theateraanbod en maatschappelijke context. Daarnaast wil Grand Theatre zich herpositioneren als platform voor residentie- en coproductie-activiteiten. De Kunstraad vindt dit een interessant streven, waarmee een bijdrage kan worden geleverd aan de ontwikkeling van jonge makers en podiumkunstinitiatieven. Grand Theatre is coördinator en facilitator van Station Noord en wil vanaf 2021 een vervolgtrajec voor de begeleiding van talentvolle makers realiseren (waarvoor een BIS-aanvraag is gedaan). De organisatie opteert voor een nieuwe functie als cultuurpijler 'talentontwikkeling'.

Artistiek-inhoudelijke kwaliteit van de activiteiten

Grand Theatre programmeert gezelschappen voor zowel de jeugd als volwassenen, die zich in het avontuurlijke vlakke vloer circuit bewegen en daarin hun sporen (enigszins) hebben verdiend. Het aanbod is kwalitatief hoogwaardig, maar (nog) niet buitengewoon verrassend ten opzichte van het aanbod in vergelijkbare theaters in Nederland. Het ontbreekt aan echt opzienbarend, internationaal werk, maar gezien de omstandigheden waarin Grand Theatre zich bevindt, kan dat op dit moment ook niet worden verwacht.

De Kunstraad is positief over de ambitie van Grand Theatre om de programmering te voorzien van meer context en engagement. Hiermee wil het podium de impact en zeggingskracht van de programmering verbeteren. Met de maandverhalen is een interessante weg ingeslagen. Hiermee kan flexibel worden ingespeeld op de actualiteit, zoals past bij een modern podium. De Kunstraad beschouwt de artistiek-inhoudelijke kwaliteit van de activiteiten als goed.

Professionele kwaliteit

Grand Theatre wil de komende jaren vooral inzetten op meer contextualisering en uitbreiding van het programma-aanbod (30 voorstellingen extra). Daarnaast is de (door)ontwikkeling van Station Noord een belangrijk speerpunt, maar de organisatie geeft aan dat de activiteiten op dit terrein buiten deze aanvraag vallen. De Kunstraad acht het een haalbaar plan om te groeien in het aantal activiteiten. De organisatie toont zich voldoende bewust van de investering die hiervoor nodig is. De Kunstraad vindt het een gemis dat de begroting zeer globaal is. In het plan staan wel helder omschreven producten, inclusief een prioritering van de activiteiten (programmeren, ontwikkelen, verbinden). Opvallend is verder de beperkte financieringsmix. De organisatie is zich hiervan bewust.

Door Grand Theatre en Station Noord te scheiden, ontbreekt een integrale financieringsblik. Hierdoor krijgt de Kunstraad weinig inzicht in het risicodenken van de organisatie. Zo is bijvoorbeeld onduidelijk welke impact het mogelijk uitblijven van landelijke financiering voor Station Noord op het Grand Theatre heeft (o.m. op de vaste kosten en de functies).

De governance is in orde. De Kunstraad kan zich voorstellen dat de organisatie in de toekomst wellicht wil ombuigen naar een RvT-model. Ook de toelichting op de FPC is helder en adequaat. De organisatie heeft goed zicht op de knelpunten (secundaire arbeidsvoorwaarden en het uitbetalen van alle gewerkte uren) en beschrijft een concreet aanvalsplan voor verbeteringen. Minder overtuigend is het antwoord op de vraag of artiesten en gezelschappen redelijk worden betaald ('marktconform' is in dit geval een te vage uitdrukking). Vooral in het vlakke vloer circuit met soms relatief jonge makers blijven de betalingen immers nog wel eens achter. Helaas biedt de begroting verder geen verdiepend inzicht in de honorering voor makers. Grand Theatre heeft diversiteit opgenomen in de missie van het theater. Daarmee toont de organisatie aan dat diversiteit en inclusie een belangrijk onderdeel van de organisatie vormen. Daarbij wil Grand Theatre inzetten op de verbinding met andere verhalen en publieksgroepen.

De Kunstraad vindt de samenwerking en afstemming van Grand Theatre met (stedelijke) partners overtuigend. Grand Theatre heeft een aantal vitale, structurele samenwerkingsverbanden met culturele partijen in de stad (o.a. Noorderzon). Daarbij faciliteert en ondersteunt de organisatie andere partijen in de stad (zoals Soundsofmusic). Interessant is de samenwerking met maatschappelijke organisaties, die de komende jaren wordt uitgebreid. De organisatie is nadrukkelijk op zoek naar een verbinding met groepen die niet vanzelfsprekend in het theater te vinden zijn en naar het presenteren van andere verhalen. Dit is lovenswaardig.

De publieksgroei die Grand Theatre ambiert is volgens de Kunstraad in lijn met de groei in activiteiten. De publiekvisie van Grand Theatre sluit aan op de programmeringsvisie. Het is positief dat de organisatie nadrukkelijk haar best doet om een breder publiek te betrekken bij het theater. Amateurs krijgen een plek binnen de programmering (Amateurweek) en jonge bezoekers raken vertrouwd met Grand Theatre via de jeugdtheaterfestivals. Sterk in de marketingaanpak is de keuze om te investeren in kwantitatief publieksonderzoek (naast kwalitatief onderzoek). Aandachtspunt met betrekking tot de communicatie is dat ook 'de Groninger' wijs wordt uit de aangeboden informatie. De maandverhalen lijken in de communicatie-uitingen (buiten social media) nog onvoldoende naar voren te komen.

Bijdrage aan de strategische doelen

Volgens de Kunstraad scoort Grand Theatre hoog op de bijdragen aan 'een sterke basis', 'samenleven met cultuur', 'overall cultuur' en 'ruim baan voor talent en vernieuwing'. Grand Theatre is zoals gezegd een belangrijke spil in het culturele bestel van Groningen. Behalve dat het een aanvullend programmeringsaanbod presenteert, is het een belangrijk podium voor andere instellingen, biedt het mogelijkheden voor talentontwikkeling en wil het actief aansluiten bij ontwikkelingen in de (lokale) maatschappij. Met de maandverhalen, de ambities voor meer contextualisering, partnerschappen met maatschappelijke organisaties en door ook buiten het eigen podium te programmeren zorgt Grand Theatre voor een goede impuls aan het leefklimaat en de cultuurdeelname in de stad.

De plannen van Grand Futura (als geheel) zijn doordacht en maken goed duidelijk hoe talent wordt begeleid. Een aandachtspunt is de doorstroming van dit talent naar podia buiten het Noorden.

GRASNAPOLSKY FESTIVAL

Gevraagd bedrag: € 50.000 (provincie)
Geadviseerd bedrag: € 35.000 met A-status (provincie)

Subsidieadvies

De Kunstraad adviseert de provincie om de aanvraag van de Stichting Grasnapsky Festivals te honoreren. De aanvraag scoort hoog op alle beoordelingscriteria en levert een overtuigende bijdrage aan de strategische doelen. Van alle nieuwe aanvragen binnen de podiumkunsten is die van Grasnapsky volgens de Kunstraad het meest voldragen en inspirerend. De Kunstraad acht het van belang om Grasnapsky op te nemen in de cultuurnota, teneinde de organisatie de kans te bieden te bouwen aan een duurzame verbinding met de regio. Op dit vlak is in korte tijd al een indrukwekkend track record opgebouwd. Dit verdient continuïteit. Gelet op de beschikbare financiële middelen is het niet mogelijk het volledige aangevraagde bedrag te adviseren.

Beoordeling***Positionering***

Grasnapsky nam een groot risico door uit Radio Kootwijk te vertrekken en zich in Scheemda te vestigen. Deze gedurfde keuze is volgens de Kunstraad inspirerend.

Grasnapsky geeft in de aanvraag blijk van een heldere visie op de eigen positie in Noord-Nederland en onderscheidt zich door een sterke programmering in de voorhoede; er is veel ruimte voor nieuwe acts, risico en experiment. De programmering - in de winterperiode op deze locatie - vormt een belangrijke aanvulling op het aanbod in de regio. Ook de band die het festival aangaat met de locatie en omgeving is integer en diepgaand.

Grasnapsky heeft landelijk een bescheiden naam opgebouwd en heeft een goede start gemaakt met het bereiken van nieuw, Gronings publiek, onder meer door samenwerking met culturele instellingen in de provincie en de stad. De manier waarop Grasnapsky zich als nieuwe speler in de provincie manifesteert vindt de Kunstraad zeer overtuigend.

Artistiek-inhoudelijke kwaliteit van de activiteiten

Grasnapsky scoort hoog op alle criteria met betrekking tot artistieke kwaliteit. Het vakmanschap van de organisatie blijkt uit het deskundige programmteam, het uitstekende netwerk en de gedegen programmering die in eerdere edities is neergezet. Het evenement bevat verschillende invalshoeken (artistiek, sociaal, cultuurhistorisch) en spreekt integraal tot de verbeelding. Door het lokale verhaal zo beeldend te presenteren aan het publiek, heeft het festival niet alleen kunstzinnige, maar ook maatschappelijke impact. Grasnapsky concurreert met vele andere 'alternatieve' festivals in Noord-Nederland, maar steekt er volgens de Kunstraad bovenuit door de gelaagde programmering, locatie en context.

Aandachtspunt is dat er niet voor ieder genre een even duidelijke artistieke lijn is gekozen.

Grasnapsky geeft de indruk vooral aanjager voor muziek te willen zijn, de rest van het programma moet in verband staan met het lokale verhaal. Hoe al die genres precies naast elkaar staan, wordt uit de aanvraag niet geheel duidelijk.

Professionele kwaliteit

De Kunstraad is positief over de realiteitswaarde van de plannen en heeft vertrouwen in de deskundigheid van de organisatie, hoewel de ambities groot zijn. Zo wil Grasnapsky ook buiten de festivalperiode een programma presenteren, lokaal en in de randstad, de grote hoeveelheid samenwerkingsverbanden intensiveren en internationaal de boer op gaan. De Kunstraad verwacht dat de belangrijkste uitdaging het realiseren van een groeiend publieksbereik zal zijn.

De Kunstraad constateert dat Grasnapsky een gezonde bedrijfsvoering kent. De eerste Groningse editie kende een financieel verlies, maar dit lijkt verklaarbaar en niet onoverkomelijk. Er is enig weerstandsvermogen. De aangeleverde begroting laat geen groei zien over de jaren (het betreft een jaarbegroting), maar toont een goede financieringsmix met een duidelijke toelichting en een goede balans tussen beheers- en activiteitenlasten. Er is realistisch begroot.

De basis van Governance is op orde. Grasnapolsky geeft aan op dit moment niet te kunnen voldoen aan Fair Pay. Dat heeft met name betrekking op de honorering van personeel. Hoe de betaling voor artiesten in de toekomst wordt aangepakt, wordt niet verder toegelicht. Dit is een gemis, omdat juist dit festival door de grote hoeveelheid genres (en jonge artiesten) te maken heeft met aanzienlijke verschillen in marktwaardes en CAO's.

Vooral de Code DI krijgt ruim voldoende aandacht in de plannen. Grasnapolsky geeft concreet aan hoe deze code werkbaar wordt gemaakt in de komende jaren. Er is aandacht voor educatie en een evenredige verdeling van genders op het podium.

Ondanks de relatief korte periode van aanwezigheid in Groningen, heeft Grasnapolsky al veel regionale samenwerking gerealiseerd, met zowel culturele instellingen als leveranciers. Dit vindt de Kunstraad bewonderenswaardig. Grasnapolsky zet de komende jaren in op duurzame relaties, zodat het publieksbereik en draagvlak voor het festival worden vergroot. Grasnapolsky heeft tevens landelijke partners en sponsors. Ook biedt de organisatie educatieve trajecten aan. Het netwerk van Grasnapolsky is daarmee stevig te noemen.

In het beleidsplan is een uitgebreide, relevante communicatiestrategie opgenomen. De beschrijving van de doelgroepen is overtuigend. Ook heeft Grasnapolsky aandacht voor publieksonderzoek. De Kunstraad is positief over de keuze voor ticketdifferentiatie, waardoor bewoners in de regio laagdrempelig kennis kunnen maken met het evenement.

Bijdrage aan de strategische doelen

De Kunstraad is van mening dat Grasnapolsky op basis van de missie, visie en het profiel een overtuigende en waardevolle bijdrage levert aan de beleidsprioriteiten van de provincie. Grasnapolsky brengt kleur en scherpte in het culturele aanbod buiten de stad Groningen. Mede door de timing en locatie van het festival heeft het een heel eigen plek in het bestel. Grasnapolsky geeft ruim baan aan talent en spoort artiesten aan om buiten de gebaande paden te treden. Bovendien versterkt het festival het lokale leefklimaat, door een nieuwe wereld te openen voor bewoners in de omgeving. Grasnapolsky vertelt het lokale verhaal op een overtuigende, prikkelende manier en zet dit door in marketing en promotie (o.m. de podcast). Grasnapolsky benadrukt de cultuurhistorie en economische potentie van het gebied. Lokale ondernemingen profiteren van de creativiteit die Grasnapolsky de omgeving binnenbrengt.

HAYDN JEUGD STRIJKORKEST

Gevraagd bedrag: € 20.000 (gemeente) / € 20.000 (provincie)
Geadviseerd bedrag: € 0 met B-status (gemeente) / € 0 met B-status (provincie)

Subsidieadvies

De Kunstraad heeft waardering voor het Haydn Jeugd Strijkorkest (HJSO) vanwege de waardevolle positie die het inneemt als enige jeugdstrijkorkest in de klassieke muziekketen. Het orkest heeft een goede staat van dienst als kweekvijver voor jong klassiek talent en genereert een uitstroom naar de conservatoria. Het orkest heeft echter een smal bereik, zowel met betrekking tot de musici van het orkest zelf als het publiek dat met concerten wordt bereikt. De Kunstraad vindt het jammer dat de organisatie zich weinig vernieuwend of ondernemend opstelt. Uit het plan spreekt bovendien weinig reflectie op de eigen verschijningsvorm. Daarom kent de Kunstraad aan deze aanvraag een B-status toe.

Beoordeling

Positionering

Het Haydn Jeugd Strijkorkest (HJSO) is een actief jeugdorkest dat veelvuldig optreedt in stad en regio Groningen. Het HJSO vormt als vrijetijdsoorkest een verdienstelijke schakel in de klassieke muziekketen van jong talent dat doorstroomt naar de vakopleidingen of muziekeducatie. Het opgebouwde netwerk van professionele orkesten en opleidingsinstituten is goed. De uitstroom is overigens wel relatief beperkt. Het HJSO positioneert zich vrijwel uitsluitend in de noordelijke regio. Incidenteel vindt een concert buiten de regio plaats en ieder seizoen wordt een buitenlandse tournee georganiseerd.

Artistiek-inhoudelijke kwaliteit van de activiteiten

De Kunstraad is redelijk positief over de artistiek-inhoudelijke kwaliteit van het HJSO. Het orkest heeft vanuit zijn natuur als jeugdstrijkorkest een heldere identiteit. Het HJSO spoort nieuw jong strijkerstalent succesvol op en geeft het vervolgens de ruimte om zich in een veilig en vertrouwd klimaat te ontwikkelen. De directie en dirigenten hebben daarbij aandacht voor verschillende speelniveaus. Volgens de Kunstraad heeft deze aanpak bewezen kwaliteit. De organisatie kiest voor voornamelijk klassiek repertoire. De programmering oogt niet erg avontuurlijk maar biedt de jonge musici de mogelijkheid om repertoire te leren kennen en zich in het samenspel met anderen te bewaken. Gezonde competitiedrang voedt het orkest, waar speelsheid en ambitie hand in hand gaan. Het verstrekken van opdrachtcomposities geeft jonge musici de mogelijkheid om te werken met levende componisten. Dit is een pluspunt.

Voornaamste kritiekpunt met betrekking tot de kwaliteit van de activiteiten is het feit dat het HJSO in de aanvraag een wat in zichzelf gekeerde indruk maakt. Het plan biedt weinig reflectie op de veranderende klassieke muziekmarkt en het eigen functioneren hierbinnen. Het orkest is niet zichtbaar op zoek naar vernieuwing. In een tijd van teruglopende belangstelling voor deze kunstdiscipline is deze houding volgens de Kunstraad niet raadzaam.

Professionele kwaliteit

De bedrijfsvoering van HJSO is voldoende gezond, maar bevindt zich momenteel in redelijk zwaar weer, omdat twee financiers (waaronder de hoofdsponsor) zich hebben teruggetrokken. Aangezien het niet te verwachten is dat de publieksinkomsten zullen stijgen, lijkt het noodzakelijk minimaal één nieuwe hoofdsponsor te werven.

De strategie die wordt genoemd bij tegenvallende inkomsten getuigt volgens de Kunstraad van weinig zakelijke ambitie, omdat deze de kwaliteit van het orkest direct zou aantasten. De organisatie denkt aan de volgende opties: als part-time orkest verder gaan gedurende een aantal maanden per jaar, een drastische aanpassing van het repertoire (alleen nog rechtenvrij) of het schrappen van de orkesttournee.

Het HJSO leeft de GCC na en geeft aan dat de FPC een aandachtspunt is voor de komende jaren, waarbij de organisatie een kleine groei voorziet in de jaarlijkse personeelslasten. Op de Code DI wordt door het HJSO niet gereflecteerd. Dit vindt de Kunstraad een punt van zorg, omdat er juist in deze sector noodzaak is tot aanpassing aan het snel veranderende cultuurlandschap. Net als van collega-instellingen in dit veld mag van het HJSO een visie op diversiteit en inclusie worden verwacht.

De samenwerking en afstemming beoordeelt de Kunstraad als voldoende. Als onderdeel van een educatieketen werkt het HJSO samen met meerdere partners en collega-instellingen. Structurele partners zijn het Prins Claus Conservatorium, Amsterdam Sinfonietta, Peter de Grote Festival en NNO. Opvallend is het ontbreken van samenwerkingsverbanden met partners in andere disciplines en sectoren. De Kunstraad beveelt aan om hier de komende jaren aan te werken, ten behoeve van de toekomstbestendigheid van het orkest.

Het bereik van het HJSO is vooralsnog voldoende. Het HJSO speelt vanuit zijn kerntaak als jeugdorkest voornamelijk voor een achterban van liefhebbers en direct betrokkenen. Daarnaast speelt het orkest soms op scholen of openbare plaatsen, met name op tournee. Vanwege de diverse speellocaties vindt de Kunstraad dat het HJSO een goede bijdrage levert aan de muziekcultuur in de hele provincie. Ook het educatie-onderdeel, dat zich weliswaar concentreert op een beperkte doelgroep, werkt stimulerend voor de klassieke muziekcultuur in het algemeen.

Bijdrage aan de strategische doelen

Het HJSO geeft aan bij te dragen aan ‘een sterke basis’, ‘samenleven met cultuur’ en ‘ruim baan voor talent en vernieuwing’. De bijdrage van het HJSO aan dit laatste strategische doel is goed. Vanuit zijn identiteit als jeugdopleiding draagt het HJSO bij aan het aantrekken, begeleiden en doorgeleiden van jong klassiek talent. Het orkest zet jonge musici aan tot deelname aan cultuur, maar het is de vraag of de organisatie er naar streeft om mensen te bereiken die nu niet of nauwelijks in aanraking komen met cultuur. De stichting ontwikkelt geen specifiek beleid om op de leefkwaliteit of actuele thema's in te spelen. Wel levert het HJSO met optredens buiten de gevestigde zalen voor onder meer ouderen en scholieren een bijdrage aan het culturele leven in de stad en regio. De bijdrage aan een sterke basis is voldoende op basis van de functie die het HJSO in de keten vervult. Er wordt niet zozeer ruimte geboden aan hoogwaardig aanbod of experiment.

HET HOUTEN HUIS

Gevraagd bedrag: € 66.000 (gemeente) / € 35.000 (provincie)
Geadviseerd bedrag: € 66.000 met A-status (gemeente) / € 35.000 met A-status (provincie)

Subsidieadvies

Het Houten Huis is als toonaangevend BIS-gezelschap voor de jeugd niet alleen van onmiskenbaar belang voor de regio, maar voor heel Nederland. Het Houten Huis maakt onderdeel uit van de sterke basis en draagt daarnaast bij aan de ambitie van de stad en de provincie om kunst en cultuur voor iedereen aan te bieden. Het Houten Huis heeft sterke relaties met scholen en theaters en wil de komende jaren ook meer verbinding zoeken met publiek dat niet zo vanzelfsprekend in aanraking komt met theater. De aanvraag overtuigt van de hoge artistieke en professionele kwaliteit van het gezelschap. De Kunstraad adviseert aan beide overheden de aanvraag te honoreren.

Beoordeling

Positionering

Als BIS-gezelschap met een volstrekt eigen signatuur heeft Het Houten Huis landelijk naamsbekendheid verworven. Het gezelschap heeft een toonaangevende positie binnen de jeugdtheatersector in Nederland. Over deze status is Het Houten Huis opvallend bescheiden. Het Houten Huis is aangewezen als cultuurpijler voor jeugdtheater in Groningen, waarmee het gezelschap zijn bestaansrecht binnen het stedelijk en provinciaal bestel bewijst. In deze rol ondersteunt Het Houten Huis talentontwikkelingstrajecten binnen Station Noord en draagt zorg voor delen van kennis en expertise op het gebied van jeugdtheater. Het Houten Huis positioneert zich overigens als jeugdvoorziening voor de hele Noordelijke regio, getuige de band met scholen in de drie provincies en de gevraagde subsidiebijdragen in Drenthe en Friesland. Dat is volgens de Kunstraad terecht, omdat Het Houten Huis in het noorden een unieke rol vervult. Het Houten Huis speelt landelijke tournees. Met een aantal theaters in Groningen, Friesland en Amsterdam heeft de organisatie als huisgezelschap een structurele en stevige band. Het Houten Huis geeft in het plan helder aan dat een internationale positie wel gewenst zou zijn, maar dat ervoor gekozen om deze tak van de organisatie op dit moment niet verder te ontwikkelen.

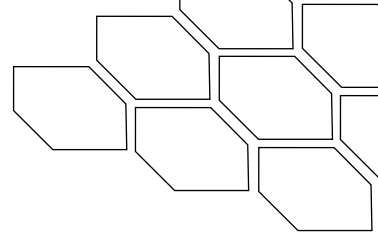
Artistiek-inhoudelijke kwaliteit van de activiteiten

De Kunstraad is zeer positief over de artistiek-inhoudelijke kwaliteiten van de voorgenomen activiteiten. Het Houten Huis heeft een eigen signatuur (beeldend en muzikaal, bijna tekstloos theater), waarbinnen menselijke, universele thema's worden verbeeld voor kinderen en jongeren. Het gezelschap heeft bewezen voor de doelgroep poëtische voorstellingen te kunnen maken, die op lichte wijze aanzetten tot reflectie op zware thema's. Hierbij wordt stevast gebruik gemaakt van een bijzonder en uitgekiend (muziek)decor. Hierin excelleert Het Houten Huis volgens de Kunstraad.

De artistieke signatuur loopt als een rode draad door alle producties, ook de voorgenomen producties 2021-2024. De Kunstraad vindt het sterk dat hierbij steeds nieuwe partners worden gezocht, die het gezelschap op een bepaald vlak (dans of muziek) verder kunnen helpen. Hiermee versterkt Het Houten Huis de eigen signatuur telkens verder. Ook de keuze om veel tijd in onderzoek en voorbereiding te investeren, getuigt van vakmanschap. De Kunstraad is ervan overtuigd dat deze aanpak bijdraagt aan de continue kwaliteit van de voorstellingen.

Professionele kwaliteit

Het palet aan activiteiten voor de komende vier jaar is vrij groot, maar gezien de reputatie van Het Houten Huis heeft de Kunstraad er vertrouwen in dat de plannen kunnen worden gerealiseerd. De voorstellingsconcepten zijn al redelijk uitgewerkt en de samenwerkingspartners voor de artistieke inhoud kennen een reële basis. De gehele begroting is uitgebreid onderbouwd, met uitgewerkte deelbegrotingen voor iedere productie. De gemiddelde inkomsten zijn realistisch en gebaseerd op gangbare prijzen voor school- en theatervoorstellingen. De Kunstraad vindt het sterk dat de organisatie - volgens beproefd recept - de eerste twee jaar een overschot wil opbouwen met kleinere projecten, zodat in de jaren daarop duidelijk is welke bestedingsruimte er is voor grotere producties.

Punt van lichte zorg is de private fondsenwerving, die wat mager oogt, terwijl Het Houten Huis zelf aangeeft hier tevreden over te zijn.

De GCC is grotendeels geïmplementeerd. De komende cultuurnotaperiode werkt de organisatie aan een aantal concrete verbeterpunten. Er is een (zeer) globale planning wanneer deze gerealiseerd zullen zijn.

Het Houten Huis betaalt volgens de CAO-norm en zal (ook vanwege de nieuwe wetgeving) meer mensen in dienst nemen. De organisatie tracht om alle daadwerkelijk gemaakte uren te betalen.

Met deze goede voornemens wordt gehoor gegeven aan de implementatie van de FPC.

De voorstellingen van Het Houten Huis hebben regelmatig (het ontbreken van) inclusiviteit als onderwerp en het gezelschap doet zichtbaar moeite om publiek te trekken dat niet vanzelfsprekend (vanwege financiële, geografische of mentale beperkingen) naar het theater gaat.

De Kunstraad vindt de samenwerking en afstemming goed. Het Houten Huis heeft een aantal inhoudelijke partnerschappen met Groningse culturele instellingen (Jonge Harten Festival, Club Guy & Roni, Noord Nederlands Orkest), is huisgezelschap van een aantal noordelijke theaters en presenteert aanbod in gezamenlijkheid met de PeerGrouP en Tryater. De artistieke samenwerkingen zijn verder meer nationaal georiënteerd. Het betreft hier kwalitatief interessante partijen. De organisatie heeft tot slot een uitstekend netwerk van scholen en wil met een aantal maatschappelijke organisaties samenwerken. Deze samenwerkingen moeten in de komende jaren verder vorm krijgen.

Het publieksbereik van het gezelschap is goed. Jaarlijks worden in totaal 22.000 bezoekers bereikt, waarvan - zo lijkt uit de begroting af te leiden - 13.000 voor de theatervoorstellingen. Dat is een mooi resultaat voor een jeugdtheatergezelschap en graadmeter voor landelijke impact. Lovenswaardig is dat er zichtbaar moeite wordt gedaan om ook via minder bewandelde paden nieuw publiek te bereiken.

Het educatieprogramma van Het Houten Huis is kwalitatief goed en uitgebreid. Dankzij een breed palet aan interessante activiteiten kan een grote groep geïnteresseerden aan het gezelschap worden verbonden.

Bijdrage aan de strategische doelen

De Kunstraad is van mening dat Het Houten Huis een overtuigende bijdrage levert aan de doelen 'een sterke basis', 'samenleven met cultuur' en 'overall cultuur'. Het Houten Huis produceert en presenteert kwalitatief hoogwaardige voorstellingen en educatieprogramma's die essentieel zijn voor het aanbod in de regio. Daarbij geeft het gezelschap ruimte aan experiment door proeftuinen toe te voegen aan het activiteitenplan.

De bijdrage aan 'samenleven met cultuur' is in het advies reeds toegelicht (zie publiek en Code DI). Het Houten Huis zorgt met schoolvoorstellingen in de hele provincie (inclusief krimpgebieden) voor een groot bereik in het onderwijs in de regio. De bijdrage aan 'ruim baan voor talent en vernieuwing' is voldoende. Het Houten Huis geeft ruimte aan stages en is partner van Station Noord, maar een beleid of visie op het vlak van talentontwikkeling is voor de organisatie geen speerpunt.

NOORDPOOL ORKEST

Gevraagd bedrag: € 35.000 (gemeente) / € 30.000 (provincie)

Geadviseerd bedrag: € 35.000 met A-status (gemeente) / € 20.500 met A-status (provincie)

Subsidieadvies

De bijdrage van het Noordpool Orkest aan de strategische doelen is zeer goed. Het Noordpool Orkest speelt overal in de regio voor een gedifferentieerd publiek. Het orkest verrijkt het aanbod in de stad en regio door aansprekende programmering en gedurfde (multidisciplinaire) experimenten. Ook buiten de regio is het orkest een graag geziene gast en genereert daar landelijke aandacht. De artistieke wendbaarheid van het Noordpool Orkest is lovenswaardig en getuigt van visie op de snel veranderende orkestwereld. Een andere belangrijke kwaliteit is het vermogen van de organisatie om jong talent te behouden voor de regio. De Kunstraad adviseert beide overheden de aanvraag te honoreren.

Gelet op de beschikbare financiële middelen leidt het financieel advies bij de provincie tot een bedrag dat lager ligt dan de gevraagde bijdrage.

Beoordeling

Positionering

Het Noordpool Orkest is een multi-inzetbaar orkest dat zich met een interessante mix van laagdrempelige programmering en eigenzinnige projecten in stad en ommeland aan een breed publiek presenteert. Het Noordpool Orkest brengt lichte muziek op een hoog professioneel niveau. Het orkest bespeelt concertzalen en festivals in Groningen en de rest van Nederland. De Kunstraad is van mening dat het Noordpool Orkest een interessante positie binnen het bestel heeft verworven, dankzij zijn verregaande flexibiliteit en artistieke wendbaarheid. Tegelijkertijd zou een scherpere positionering wenselijk zijn, aangezien het Noord Nederlands Orkest zich op een vergelijkbare manier in hetzelfde speelveld beweegt. Het Noordpool Orkest onderscheidt zich volgens de Kunstraad door de keuze voor Noord-Nederlandse makers en het eigen platform voor research.

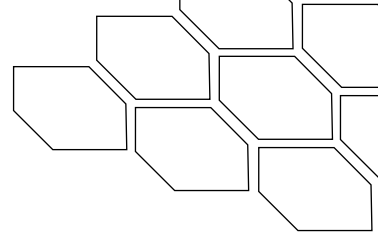
Artistiek-inhoudelijke kwaliteit van de activiteiten

De Kunstraad is positief over de artistieke kwaliteit van het Noordpool Orkest. De output van het Noordpool Orkest is divers. Het orkest heeft aandacht voor speelcultuur, improvisatie, jazz, pop, hiphop, wereldmuziek en elektronische muziek. Het Noordpool Orkest speelt op uitnodiging, ontwikkelt interessante concepten en werkt samen met vakkundige partners. De plannen spreken aan door de actuele thematiek en reflectie op de eigen identiteit. Het Noordpool Orkest breekt bestaande vormen open en stelt zich onderzoekend op. Vooral de samenwerkingen met Thijs de Vlieger, Meindert Talma en jeugdtheater De Steeg maken nieuwsgierig en zijn potentieel grensverleggend. De aanvraag toont visie op de verschillende publieksgroepen die het Noordpool Orkest met de projecten bedient - van een algemeen publiek tot liefhebbers van experiment. De vier gedifferentieerde productielijnen dragen bij aan de zeggingskracht van de producties voor het publiek.

Professionele kwaliteit

De Kunstraad vindt dat het orkest een interessante balans kent tussen opdrachten en eigen projecten. De bedrijfsvoering oogt slank en doelgericht. Het Noordpool Orkest legt helder uit waarom het subsidieaandeel toeneemt (inzet op Expeditie, Duel en Noord leidt tot minder publieksinkomsten) en welke alternatieve scenario's worden gevolgd bij tegenvallende inkomsten uit subsidies (minder artistieke producties en minder uitbreiding personele bezetting).

De Kunstraad constateert dat alle drie de codes in grote lijnen worden toegepast dan wel toegelicht. Sterk is de genuanceerde reflectie van de organisatie op de FPC, die over meer dan Fair Pay gaat. De Code DI dient nog te worden aangescherpt met betrekking tot de reflectie en visie op deze code. Een concreet aandachtspunt is de samenstelling van de Raad van Toezicht; dit geeft de organisatie zelf ook aan.

De samenwerking en afstemming van het Noordpool Orkest met partners is goed. Het orkest werkt veel en graag samen, ook met betrekking tot andere disciplines en stijlen. Samenwerkingsverbanden zijn soms incidenteel en soms structureel van aard. Vanaf de komende periode werkt het orkest structureel samen met vier partners ten aanzien van de publiciteit, specifieke programmering en faciliteiten. Sinds 2019 werkt het orkest samen met het Prins Claus Conservatorium in Groningen. Studenten lopen stage bij het orkest en doen daarmee speelervaring op. Het Noordpool Orkest is van plan om die samenwerking uit te breiden met gezamenlijke masterclasses. Vanaf 2020 zal het orkest ook samenwerken met het Artez Conservatorium in Zwolle (stages).

De Kunstraad is positief over het publieksbereik en de gekozen strategie. Het Noordpool Orkest begeleidt toegankelijke muziek voor een groot publiek en speelt eigenzinnige, experimentele muziek van nieuwe makers voor een selectief publiek van liefhebbers.

Bijdrage aan de strategische doelen

De bijdrage van het Noordpool Orkest aan ‘een sterke basis’ en ‘overal cultuur’ is zeer goed. Het Noordpool Orkest speelt overal in de regio voor specifieke liefhebbers, maar ook voor een algemeen publiek. Het verrijkt het aanbod in de stad en regio door frisse programmering en gedurfde (ook multidisciplinaire) experimenten. Ook buiten de regio is het orkest een graag geziene gast en genereert daar landelijke aandacht. Tot slot draagt het Noordpool Orkest bij aan ‘ruim baan voor talent en vernieuwing’ door een veilige haven te bieden voor ontluikend talent en een interessante mix te presenteren van geroutineerde musici en jong talent. Op deze manier wordt talent voor de regio behouden.

De Kunstraad doet de suggestie te onderzoeken of de band met de Groningse HaFaBra zou kunnen worden versterkt, omdat het Noordpool Orkest mogelijk een inspirerende en stimulerende rol zou kunnen spelen in de ontwikkeling van deze sector.

JAZZ TE GAST

Gevraagd bedrag: € 18.000 (provincie)
Geadviseerd bedrag: € 0 met B-status (provincie)

Subsidieadvies

De Kunstraad is positief over de artistiek-inhoudelijke kwaliteit van het jonge, innovatieve Jazz te Gast, de landelijke uitstraling en de grote lokale betrokkenheid. Ook levert het festival een bijdrage aan een hoogwaardig en bruisend aanbod in de regio. Tegelijkertijd heeft de Kunstraad enkele bedenkingen bij deze aanvraag. Deze betreffen de relatief grote afhankelijkheid van subsidies en fondsen, het ontbreken van een meerjarig artistiek en zakelijk team en de beperkte zichtbaarheid. Vanwege deze kritische kanttekeningen adviseert de Kunstraad positief maar met een B-status.

Beoordeling

Positionering

Jazz te Gast is een jong innovatief festival in Zuidhorn dat vanuit bewoners en liefhebbers wordt georganiseerd. Het festival bevindt zich in de opbouwende fase maar heeft al enkele succesvolle edities achter de rug.

Jazz te Gast wil zich de komende jaren profileren als een gastvrij, inclusief, hoogwaardig en experimenteel makersfestival met landelijke uitstraling. Als enige makersfestival binnen de jazz- en improvisatiescene in de provincie Groningen speelt Jazz te Gast een verbindende rol tussen bewoners, toptalenten, gevestigde namen en amateurs uit de regio. Sterke troef is de goed verlopende samenwerking met bewoners. Landelijk positioneert Jazz te Gast zich als schakel in de nationale en internationale 'nieuwe' jazz. Het is volgens de Kunstraad nog te vroeg om te beoordelen of het festival hierin slaagt.

Artistiek-inhoudelijke kwaliteit van de activiteiten

De Kunstraad is positief over de artistiek-inhoudelijke kwaliteit van de activiteiten. Jazz te Gast is een festival van makers. Er wordt nieuw materiaal ontwikkeld, ingestudeerd en uitgevoerd in een brede setting, met professionals, semi-professionals in opleiding en amateurs. Door zijn procesmatige profiel heeft het festival volgens de Kunstraad een authentieke signatuur. Jazz te Gast zoekt actief naar de nieuwste generatie jazzmuzikanten en biedt een vrijplaats waar experiment volop de ruimte krijgt. Jonge 'Artist-Entrepreneurs' worden begeleid en uitgenodigd om samen met een ervaren 'Artist in Residence' de grenzen van hun improvisatievermogen te verkennen. Gezamenlijk stellen ze een team van excellente musici samen, waarmee nieuw materiaal wordt ontwikkeld. Het is lovenswaardig dat hier interessante en vernieuwende muziek op toegankelijke wijze aan een breed publiek wordt gepresenteerd.

Professionele kwaliteit

Jazz te Gast is een jonge organisatie en het is voor de Kunstraad lastig te voorzien hoe het festival zich de komende jaren bedrijfsmatig ontwikkelt. Jazz te Gast geeft aan de festivalleiding in de volgende jaren te professionaliseren. Dat is lovenswaardig. Welke betekenis dit voor de onderbouwing van keuzes en profilering heeft, is nog onduidelijk. Jazz te Gast is grotendeels een gratis toegankelijk festival (op het slotevenement na), hetgeen de eigen inkomsten minimaliseert, terwijl de kosten van de programmering relatief hoog zijn. De zorg die al eerder door de Kunstraad is uitgesproken dat het festival voor het overgrote deel drijft op subsidies en fondsen blijft onverminderd. Dit maakt de organisatie kwetsbaar. Daarbij is de Kunstraad niet volledig overtuigd van de noodzaak van meerjarige financiering, omdat het festival tweejaarlijks plaatsvindt en buiten de festivalperiode om weinig zichtbaar is.

De GCC en FPC worden nageleefd en voldoende toegelicht, de Code DI in enige mate met betrekking tot de programmering, maar niet met betrekking tot de organisatie of publiek. De organisatie is zich bewust van de eigen beperkingen. Aanbeveling is om hier concreet beleid op te maken.

De Kunstraad is positief over de (voorgenomen) samenwerking en afstemming. Jazz te Gast heeft dankzij het artistieke beraad een uitgebreid netwerk in de stad Groningen, de regio en nationaal. Dit wekt vertrouwen.

Met het Noordpool Orkest, de Stichting Jazz in Groningen, het Prins Claus Conservatorium, VRIJDAG en de Muziekschool Westerkwartier wordt de komende jaren structureel samengewerkt. Jazz te Gast handelt proactief ten aanzien van het verstevigen van het landelijke inhoudelijke netwerk. Een overtuigend voorbeeld hiervan is de ontwikkeling van het nieuwe netwerk 'de Jonge Makers Alliantie', met jazzpodia in onder meer Maastricht, Rotterdam en Amsterdam.

Het publieksbereik is de afgelopen jaren geschat op 3.000-4.000 en de organisatie ambieert een bereik van 5.000. Dit is de maximum capaciteit, gezien de huidige opzet en locatie. Het publiek bestaat uit jazzliefhebbers, bewoners, dagjesmensen en muziekprofessionals. Publieksgroei wordt vooral nagestreefd binnen de bestaande doelgroepen. De toegankelijkheid is goed, centraal in het dorp Zuidhorn. Omdat er veel regionale en plaatselijke organisaties bij de organisatie betrokken zijn, is de spin-off naar nieuw publiek groot. Ook is de Kunstraad positief over de educatieve activiteiten van de organisatie, in samenwerking met scholen. Hiermee wordt de doelgroep verbreed en het sociale draagvlak en eigenaarschap van het evenement versterkt.

Bijdrage aan de strategische doelen

De Kunstraad is overtuigd van de bijdrage van Jazz te Gast aan de gekozen strategische doelen. Jazz te Gast presenteert zijn activiteiten midden in het dorp Zuidhorn en bereikt daarmee een publiek dat normaalgesproken niet in aanraking komt met jazzmuziek. Het festival werkt intensief samen met collega-instellingen bij de marketing en promotie en met bewoners tijdens de voorbereiding en uitvoering van het festival. Daardoor draagt Jazz te Gast bij aan het leefklimaat in het dorp en zijn omgeving. Door de innovatieve programmering draagt het festival bovendien bij aan het bruisend aanbod en het imago van de regio.

JONGE HARTEN FESTIVAL

Gevraagd bedrag: € 90.000 (gemeente) / € 35.000 (provincie)
Geadviseerd bedrag: € 65.000 met A-status (gemeente) / € 20.000 met A-status (provincie)

Subsidieadvies

Als aanbieder van hoogwaardig, interessant theateraanbod, context- en educatieprogramma's voor een nieuwe generatie verdient Jonge Harten een structurele plaats binnen het noordelijke culturele landschap. Het festival is kleinschalig maar draagt overtuigend bij aan een bruisende stad en provincie, waarbij nadrukkelijk wordt gezocht naar verbinding met een brede doelgroep. Belangrijk is de investering die Jonge Harten pleegt in het opbouwen van een goede band met alle opleidingen en scholen in de regio.

Gelet op de beschikbare financiële middelen is het financieel advies honorering op het huidige subsidieniveau.

Beoordeling

Positionering

Jonge Harten bouwt aan een nieuwe generatie theaterpubliek (12-29 jaar) door middel van programma-aanbod dat aansluit bij hun belevingswereld. Hierin is Jonge Harten onderscheidend; er zijn geen andere theaterfestivals in het noorden die speciaal voor deze jonge doelgroep programmeren. Het festival wordt gedreven door een ideaal: het stimuleren van dialoog tussen jonge mensen en het wegnemen van (on)bewuste vooroordelen. De organisatie kiest inmiddels voor iets verder gevorderde jonge makers, waarbij de voorstellingen worden geflankeerd door educatie- en contextprogramma's die bijdragen aan het gesprek met de doelgroep.

De Kunstraad vindt dat Jonge Harten goed is ingebed in Groningen, met een eigen signatuur. Jonge Harten heeft geen ambitie voor een grote (inter)nationale bekendheid of positie in het veld. De organisatie wil de komende cultuurnotaperiode vooral bestendigen.

Artistiek-inhoudelijke kwaliteit van de activiteiten

De Kunstraad is overtuigd van de artistieke kwaliteit van de programmering. Het programma wordt met zorg in elkaar gezet door vakbekwame programmeurs - met een goed oog voor kwaliteit en vernieuwing - en getoetst aan de doelgroep. Daarbij heeft het festival een scherp artistiek kader waarbinnen wordt geprogrammeerd, met een duidelijke visie hoe en waarom het wil aansluiten bij de nieuwe generatie. Dit getuigt van authenticiteit.

De Kunstraad heeft twee kleine punten van kritiek met betrekking tot het artistiek-inhoudelijke deel van de aanvraag. Hieruit blijkt niet duidelijk wat coproduceren concreet behelst. Hier had de Kunstraad meer over willen lezen. Daarbij claimt Jonge Harten een rol als (soms) brutale aanjager op verschillende plekken in het culturele veld, maar onvoldoende blijkt tot welke concrete resultaten dit leidt.

Professionele kwaliteit

Jonge Harten is een kleinschalig festival en heeft geen specifieke groeiplannen voor de komende vier jaar. Ook vinden er op organisatieniveau geen grote verschuivingen of ontwikkelingen plaats. Daarom vindt de Kunstraad het voldoende aannemelijk dat het festival de plannen kan waarmaken. Wel roept de bedrijfsvoering enkele vragen op. Het festival geeft aan meer te willen focussen op context, educatie en scholenprogramma's. Uit de begroting vallen deze activiteiten met moeite af te leiden. Een prioritering in de activiteiten (zoals een uitleg over de gewenste verhouding tussen het aantal producties en contextprogramma's) ontbreekt echter, waardoor er weinig zicht is op de strategie met betrekking tot de nieuwe werkwijze. Verder is de financieringsmix beperkt en is het festival - ondanks veel samenwerkingspartners en coproductanten - in hoge mate subsidieafhankelijk. Er wordt tot slot summier gereflecteerd op alternatieven indien de financiering tegenvalt.

Jonge Harten heeft een summier basis van Governance geregeld. Er lijken geen andere documenten (reglementen, procedures, vertrouwenspersoon e.d.) te zijn vastgelegd waarin de code wordt uitgedragen.

In de begroting is nadrukkelijk aandacht voor faire betaling. Jonge Harten geeft aan dat de organisatie op dit moment nog niet voldoende kan uitbetalen aan de medewerkers en makers. Het festival is bereid om minder activiteiten te ondernemen en zo meer budget vrij te spelen voor een betere betaling. Hoe dit de komende jaren precies tot uiting komt, wordt uit de plannen niet geheel helder.

In het DNA van de organisatie zit een verlangen om zo inclusief mogelijk te zijn. Op verschillende fronten tracht Jonge Harten om een brede groep jongeren aan te spreken (door programmering, het debat daaromheen, aanwezigheid op minder bereikbare gebieden in de regio). De Kunstraad vindt dat Jonge Harten hierin in het Groningse bestel een aanjagende functie heeft. Het festival benoemt concrete punten waar het de komende vier jaar aan wil werken om de Code DI nog verder te implementeren.

Met 5.000 tot 6.000 bezoeken heeft Jonge Harten een bescheiden omvang. Het aantal betalende bezoekers is beperkter. Belangrijk is de keuze om het festival door de provincie te laten reizen, om een zo breed mogelijke groep te bereiken. Groei is niet de ambitie, meer diversiteit wel. Deze plannen zijn geloofwaardig en goed onderbouwd. Het voornemen om MBO-scholen meer te betrekken juicht de Kunstraad toe.

Bijdrage aan de strategische doelen

De bijdrage aan de gekozen strategische doelen ('een sterke basis', 'samenleven met cultuur', 'overall cultuur' en 'ruim baan voor talent en vernieuwing') is goed. Jonge Harten programmeert werk van jonge makers die al een (kleine) basis hebben, waardoor kwaliteit wordt geborgd. Ook biedt Jonge Harten een presentatieplek voor makers, die eventueel kunnen doorstromen naar andere plekken in de regio Groningen.

Jonge Harten beschouwt het als zijn persoonlijke missie om een nieuwe generatie via theater met elkaar in gesprek te laten komen. Cultuurdeelname wordt wel bevorderd, maar dat is slechts de aanleiding tot de verbinding die de organisatie onder de doelgroep tot stand wil brengen.

Jonge Harten draagt bij aan een bruisende stad en regio en creëert aanbod en programma waarin de organisatie nadrukkelijk op zoek gaat naar verbinding met een brede doelgroep. Jonge Harten investeert flink in een goede band met opleidingen en scholen in de regio.

Het educatieprogramma is goed uitgewerkt. De nieuwe formats (o.a. Festival in één Dag) spreken tot de verbeelding. Het contextprogramma kent nog een aantal onuitgewerkte voornemens. De missie van Jonge Harten is niet om doorgroei van talentvolle makers mogelijk te maken, maar draagt desalniettemin bij aan Station Noord. Ook krijgen medewerkers van het festival de kans om zich verder te ontwikkelen.

KAMERORKEST VAN HET NOORDEN

Gevraagd bedrag: € 30.000 (gemeente) / € 15.000 (provincie)
Geadviseerd bedrag: € 0 met B-status (gemeente) / € 0 met B-status (provincie)

Subsidieadvies

Op basis van recente prestaties van het Kamerorkest van het Noorden oordeelt de Kunstraad positief over het vakmanschap van het orkest en de kwaliteit van de programma's, die bijdragen aan de veelzijdigheid van het aanbod in Groningen. Ook heeft de Kunstraad waardering voor de eigentijdse aanpak en open blik van dit jonge orkest, dat zich zo onderscheidt van andere aanbieders in de tamelijk overvoerde noordelijke kamermuziekmarkt. Het orkest vormt als 'instroomorkest' na het conservatorium bovendien een mooie schakel in de bestaande keten. De Kunstraad is voldoende overtuigd van de bijdrage die het orkest levert aan de strategische doelen van beide overheden.

Tegelijkertijd constateert de Kunstraad dat de ingediende plannen nog schetsmatig zijn en de artistieke signatuur - gezien het beperkte track record - logischerwijs nog in ontwikkeling is. Daarom beoordeelt de Kunstraad de aanvraag positief maar met een B-status.

Beoordeling***Positionering***

Het Kamerorkest van het Noorden is relatief jong en positioneert zich als het enige professionele strijkorkest van het noorden. De organisatie fungeert als een nieuwe matchmaker binnen de gemeente en provincie Groningen: het orkest werkt veel en graag samen in multidisciplinaire projecten met partners binnen en buiten de muziek, zonder daarbij aan eigenheid in te boeten. Daarbij is het Kamerorkest van het Noorden zelf vaak initiator.

Artistiek-inhoudelijke kwaliteit van de activiteiten

De Kunstraad is positief over de manier waarop het orkest zich in korte tijd artistiek-inhoudelijk heeft ontwikkeld. Aanvankelijk als jong professioneel ensemble met een meer traditionele concertpraktijk (concerten, begeleidingen). Inmiddels projectgericht, multidisciplinair, onderzoekend, experimenteel en wendbaar. Het programma-aanbod is volgens de Kunstraad fris en eigenzinnig, hoewel een eigen artistieke signatuur nog duidelijk in ontwikkeling is. De organisatie toont in deze aanvraag bovendien een sterke visie op vernieuwing. Samenwerking met partners uit andere disciplines en het zoeken naar inspirerende locaties zijn hierin speerpunten. Daarmee is het aanbod van het Kamerorkest van het Noorden in potentie onderscheidend.

Als enige professionele strijkorkest van het noorden ziet de organisatie een rol voor zichzelf weggelegd als hoeder van bewezen talent uit de regio. Waar professioneel opgeleid talent uit het noorden veelal naar de randstad vertrekt, biedt het Kamerorkest van het Noorden een voedingsbodem voor verdere ontwikkeling in de eigen regio. Hiervoor heeft de Kunstraad waardering.

De grotere projecten die voor de komende jaren worden benoemd maken nieuwsgierig. De kwaliteit van de artistiek betrokkenen en het feit dat er voor de concerten wordt samengewerkt met een vaste regisseur wekken voldoende vertrouwen in een interessant artistiek resultaat. Toch is de Kunstraad ook kritisch over de aanvraag. De informatie in het plan is veelal schetsmatig en de artistieke ideeën voor de voorgenomen projecten (multidisciplinaire concerten) zijn nog niet uitgewerkt in doordachte concepten.

Professionele kwaliteit

Het Kamerorkest van het Noorden heeft als startende organisatie weinig financiële middelen, maar wel stevige ambities. De organisatie is begrijpelijkerwijs op zoek naar meer financiële continuïteit voor de vier kernactiviteiten die jaarlijks worden uitgevoerd (voor twee hiervan wordt budget aangevraagd: multidisciplinaire concerten Large en Small).

De bedrijfsvoering oogt voldoende gezond. Het is wel wenselijk dat er in de verdere opbouw van de organisatie meer eigen inkomsten worden gegenereerd. De begroting leunt zwaar op fondsen en subsidies en de gevraagde bijdragen aan provincie en gemeente zijn relatief hoog, zeker gezien de beperkte hoeveelheid projecten die in de aanvraag concreet worden benoemd. De Kunstraad denkt dat meerjarige ondersteuning het orkest zou kunnen helpen professionaliseren, maar vindt ook dat de organisatie nog volop in ontwikkeling is en het gevoerde beleid meer uitwerking nodig heeft.

Het Kamerorkest geeft blijk van reflectie op de drie codes. De GCC wordt toegepast, een aantal kernwaarden van de FPC wordt nageleefd en deze code wordt de komende periode jaarlijks geagendeerd, evenals de code DI.

De Kunstraad is van mening dat er een overtuigende visie op samenwerking en afstemming is met collega-instellingen en partners, ook in andere disciplines (bijvoorbeeld Minerva en Clash). Juist door het benadrukken van de multidisciplinariteit in de projecten ziet het Kamerorkest zichzelf als eigentijdse vertegenwoordiger van de verworvenheden van de 21e eeuw. Tevens is het jonge orkest vanwege zijn elan en brede inzetbaarheid een graag geziene gast bij partners zoals Terug naar het Begin, Soundsofmusic en het Grand Theatre.

Het bereik van het orkest acht de Kunstraad voldoende. De organisatie richt zich actief op het bereiken van nieuw en jong publiek. Het orkest speelt op bijzondere locaties met gebruikmaking van oude en nieuwe media, creëert laagdrempelige multidisciplinaire projecten en ontwikkelt projecten voor jonge kinderen en amateurmusici. Daarmee toont het Kamerorkest van het Noorden aan dat het zich bewust is van de uitdagingen van deze tijd. De Kunstraad vindt het echter jammer dat het plan geen blijk geeft van een concrete publiekvisie. De marketingstrategie dient verder te worden ontwikkeld. Dit houdt vanzelfsprekend ook verband met het beperkte track record van het orkest.

Bijdrage aan de strategische doelen

Het Kamerorkest van het Noorden levert volgens de Kunstraad een goede bijdrage aan de gekozen strategische doelen 'een sterke basis', 'samenleven met cultuur', 'overall cultuur' en 'ruim baan voor talent en vernieuwing'. Het orkest levert met zijn eigenzinnige en vakkundig vormgegeven programmering een bijdrage aan de veelzijdigheid van het aanbod en culturele profiel van Groningen. Het orkest vormt als 'instroomorkest' na het conservatorium bovendien een mooie schakel in de bestaande keten. De organisatie heeft het initiatief genomen voor activiteiten waarin amateurstrijkers en jongerenorganisaties (nader) kennis maken met klassieke muziek. Het Kamerorkest van het Noorden speelt tot slot in op actuele thema's zoals identiteit, de kracht van de natuur of het leven onder een dictatuur en werkt samen met partners binnen en buiten het culturele veld.

LUTHERS BACH ENSEMBLE

Gevraagd bedrag: € 20.000 (gemeente) / € 20.000 (provincie)
Geadviseerd bedrag: € 0 met B-status (gemeente) / € 0 met B-status (provincie)

Subsidieadvies

De Kunstraad is positief over de degelijke artistieke kwaliteit van het Luthers Bach Ensemble en de functie van het ensemble als talentbegeleider. Er is duidelijk een toegewijd publiek voor oude muziek concerten en - zoals het Luthers Bach Ensemble zelf aangeeft - zelfs een potentieel voor een groeiemarkt vanwege de vergrijzing. Wel is de Kunstraad kritisch ten opzichte van de plannen voor de komende vier jaar, die weinig zicht op vernieuwing of verdieping bieden. Uit de aanvraag spreekt geen reflectie op de noodzakelijke verbreding van de eigen concertpraktijk en het bereiken van nieuwe publieksgroepen, behoudens de semi-geënsceeneerde concerten. Daarom adviseert de Kunstraad de aanvraag te waarderen met een B-status.

Beoordeling

Positionering

Het Luthers Bach Ensemble is het voornaamste professionele ensemble voor oude muziek buiten de Randstad, met een sterke thuisbasis in de Lutherse Kerk te Groningen en goede contacten in de provincie, waar het regelmatig optreedt. Vanwege het ruime aanbod aan (ook zeer vernieuwende) oude muziek ensembles die de stad en provincie aandoen is het onderscheidend vermogen van het Luthers Bach Ensemble echter tamelijk beperkt. Wel biedt dit ensemble hoge kwaliteit en muzikale eigenheid in de uitvoeringspraktijk.

Het Luthers Bach Ensemble richt zich voornamelijk op de noordelijke regio, hoewel het ensemble in de afgelopen jaren gewerkt heeft aan landelijke zichtbaarheid en zeggingskracht.

Artistiek-inhoudelijke kwaliteit van de activiteiten

De artistieke kwaliteit van het Luthers Bach Ensemble is goed en stabiel. Met een vaste kern van musici, in een netwerk met topsolisten en gastdirigenten uit binnen- en buitenland blijft het ensemble zich ontwikkelen. Het Luthers Bach Ensemble experimenteert met nieuwe uitvoeringsvormen tijdens semiscenische concerten en gaat daarbij mee in een algemene trend om nieuwe en jongere publieksgroepen aan te spreken. De Kunstraad mist in het voorliggende plan echter een toekomstbestendige, originele en vernieuwende artistiek-inhoudelijke visie, gericht op dialoog en verbinding met deze nieuwe publieksgroepen.

Professionele kwaliteit

Het ensemble ontwikkelt zich langzaam, maar gestaag richting een steeds professionelere organisatie, met een sterke basis van vrijwilligers. De groei naar een landelijke speelpraktijk met meer partage en uitkoop zou het ensemble kansen kunnen bieden, gezien de grote liefhebbersschare van de muziek van Bach en tijdgenoten. Het krachtige bestuursmodel geeft aanleiding tot vertrouwen in de haalbaarheid van de voorgenomen plannen.

Opvallend is dat de begroting voor de periode 2021-2024 substantieel hoger is dan de realisatie 2018. Zowel de begroting als de jaarrekening 2018 zijn globaal en bieden geen inzicht in honoraria van musici, dirigenten en solisten. Zeer positief is het aandeel eigen inkomsten: de recettes en concertverkoop vormen een aanzienlijk deel van de baten. De organisatie geeft geen blijk van een strategie bij tegenvallende inkomsten of prijsstrategieën, behalve kortingen voor jongere bezoekers. Daarmee heeft de Kunstraad onvoldoende zicht op een aantal belangrijke aspecten van de bedrijfsvoering.

De organisatie onderschrijft de GCC en past deze toe. In de nieuwe cultuurnotaperiode wordt toegewerkt naar een nieuw bestuur dat meer op afstand is.

Er ontbreekt een nadere toelichting ten aanzien van de FPC. Er wordt geen inzicht geboden in de beloning van musici. De uitspraak dat het hier een 'redelijke beloning betreft' is te vrijblijvend.

De hoge posten voor de activiteitenlasten personeel geven echter aanleiding tot vertrouwen.

De Code DI is naar eigen zeggen onderdeel van het beleid van het Luthers Bach Ensemble. In het bijzonder wordt vermeld dat de musici een zeer gemêleerde groep vormen (op het vlak van nationaliteit) en het publiek tevens redelijk divers is. Wat hieronder verstaan wordt, is niet geheel duidelijk. Dat is jammer, te meer omdat het Luthers Bach Ensemble een specifiek segment bedient.

De Kunstraad vindt de samenwerking en afstemming voldoende. De organisatie werkt intensief samen met partners in het Groningse cultuurveld met betrekking tot speellocaties en talentontwikkeling. Lovenswaardig is de samenwerking met het Prins Claus Conservatorium voor het aantrekken van jonge getalenteerde musici. De voorgenomen nauwere samenwerking met het Roder Jongenskoor is ook interessant. Van discipline- of domeinoverstijgende samenwerking is echter geen sprake. Dit zou een aandachtspunt kunnen zijn voor de toekomst, aangezien het muzieklandschap sterk in ontwikkeling is.

Het bereik is goed. Het ensemble laat sterk groeiende publieksaantallen zien, waarbij het publiek niet wezenlijk verandert van samenstelling. Het gaat om een trouwe aanhang van liefhebbers in de stad en het ommeland en over de grens in Duitsland.

Door middel van kortingen werkt het ensemble aan de eigen toegankelijkheid. Er wordt getracht nieuw publiek te bereiken en het oudere publiek uit te breiden, waarbij de vergrijzing eerder als een kans dan een bedreiging wordt gezien.

Bijdrage aan de strategische doelen

De Kunstraad is enigszins kritisch ten aanzien van de bijdrage van het Luthers Bach Ensemble aan de gekozen strategische doelen (alle vijf), behalve 'ruim baan voor talent en vernieuwing'. Aan het doel 'samenleven met cultuur' wordt in beperkte mate bijgedragen. De concerten van het Luthers Bach Ensemble zijn logischerwijs vooral gericht op publiekservaring en niet zozeer op deelname, zoals dit doel veronderstelt. Door de nadrukkelijke keuze zich niet (expliciet) te verbinden met hedendaagse maatschappelijke vraagstukken blijft de praktijk van het Luthers Bach Ensemble zich bovendien op een redelijk smalle basis afspelen.

Het Luthers Bach Ensemble speelt graag in monumentale kerken en brengt daarmee bijzonder erfgoed onder de aandacht. Van een fundamentele bijdrage aan 'thuis in Groningen' is volgens de Kunstraad echter geen sprake.

Wel biedt het Luthers Bach Ensemble ruim baan aan het begeleiden en doorgeleiden van jong talent uit de regio en daarbuiten, binnen de basis van een ensemble met vaste leden. Door de geënceneerde uitvoeringen en het veelal uit het hoofd zingen van complexe partituren leren jonge musici om de materie te ontstijgen en het muzikale niveau op een hoger plan te tillen.

MEINDERT TALMA

Gevraagd bedrag: € 82.500 (provincie)
Geadviseerd bedrag: € 0 met C-status (provincie)

Subsidieadvies

De Kunstraad is zonder voorbehoud positief over de artistieke kwaliteit van het werk van Meindert Talma, de voorgenomen artistieke plannen en de potentiële bijdrage die daarmee wordt geleverd aan de strategische doelen. De aanvraag overtuigt echter onvoldoende van het nut en de noodzaak van structurele financiering. De stap van de huidige eenmanszaak naar een meerjarig gesubsidieerde instelling lijkt te groot: de organisatie oogt op papier niet voldragen en de aanvraag berust te veel op wensdenken - hoe legitiem die wens ook is. De Kunstraad acht het logischer om in de komende jaren eerst een projectformatie op te bouwen en te werken aan meer organisatorische continuïteit. De Kunstraad adviseert de provincie om de aanvraag niet op te nemen in de cultuurnota.

Beoordeling**Positionering**

Talma heeft over een traject van vele jaren als liedjesschrijver en troubadour een naam opgebouwd en is ontegenzeggelijk een unieke stem in de Nederlandse muzieksce­ne. De onderwerpen van de producties zijn gerelateerd aan Groningen en/of het noorden. Talma gebruikt documentatie van historische personages en gebeurtenissen en laat zijn eigen unieke en originele licht hierover schijnen.

Het netwerk in het noorden is groot, zowel binnen het muziekcircuit (o.m. Vera, Popfabryk, Into the Great Wide Open) als binnen het podiumkunstencircuit (o.m. Noorderzon, Explore the North). In de aanvraag ontbreekt een duidelijk overzicht van een netwerk of circuit op nationaal niveau, behoudens de platenmaatschappij Excelsior Recordings.

Talma werkt bijzonder autonoom. Wens is om de eigen praktijk verder te ontwikkelen door een organisatie om zich heen te vormen. Op zakelijk en productioneel gebied is de positie van de stichting echter nog fragiel.

Artistiek-inhoudelijke kwaliteit van de activiteiten

Meindert Talma is volgens de Kunstraad een vernieuwend en eigenzinnig kunstenaar. Zijn producties op het grensvlak van muziek en literatuur hebben bewezen kwaliteit. In de loop der jaren heeft Talma een authentieke artistieke taal ontwikkeld, waaruit vakmanschap en zeggingskracht spreken. De performatieve kwaliteiten van het werk kunnen volgens de Kunstraad nog verder ontwikkeld worden. Daarom is verbinding met regisseurs vanuit Tryater, Noorderzon of het Grand Theatre een interessante ambitie.

Professionele kwaliteit

In 2021-2024 wil Talma een groter project realiseren met 25 presentaties en een kleiner project met 15 presentaties. Niet duidelijk is welke voorstelling in welk circuit wordt afgezet. De tournees van Talma bestaan momenteel gemiddeld uit 15-18 speelbeurten. Zo bezien lijken de aantallen van 15 en 25 haalbaar en realistisch.

Talma vraagt ondersteuning aan om zijn artistieke praktijk te kunnen uitbouwen door een organisatie om zich heen te vormen. Op die manier zou Talma binnen de sector met meer slagkracht kunnen opereren. Uit het plan spreekt veel ambitie maar er is onder deze mogelijke organisatie nog geen fundament gelegd. De jaarrekening 2018 toont een bescheiden omzet in 2017 en 2018 (€ 10.000 - € 15.000). Uit de aanvraag blijkt niet duidelijk hoe de omzet de komende periode groeit naar ruim € 300.000 op jaarbasis, anders dan dankzij de subsidiebijdragen. Bovendien worden geen specifieke taken of personen genoemd die hierin een rol kunnen spelen. In die zin lijkt het verzoek om opname in de provinciale cultuurnota voorbarig. De Kunstraad constateert verder een disbalans tussen overhead en activiteiten; de gevraagde bijdrage komt de werknemers van de stichting (overhead) ten goede en kan niet worden ingezet om projecten te financieren. Daarbij ontbreekt een strategie bij tegenvallende inkomsten.

De Governance van de stichting is nog niet op orde. Meindert Talma is tot op heden penningmeester van zijn eigen stichting. Wel wordt transparant geïnformeerd over de staat van het bestuur en de wens om verandering door te voeren. De FPC en Code DI worden onderschreven en toegepast.

De samenwerking en afstemming is voldoende. In het plan worden structurele samenwerkingspartners genoemd, zoals Excelsior Recordings, De Popfabryk, Explore the North en Noorderzon. Op artistiek vlak heeft Talma een track record opgebouwd, op het vlak van organisatie en zakelijke ondersteuning ligt er echter nog een uitdaging.

Meindert Talma heeft reeds een (relatief beperkt) landelijk publiek opgebouwd en uit het beleidsplan spreekt een visie om hieraan verder te bouwen. Er wordt melding gemaakt van de aanstelling van een marketingmedewerker. Ook dit onderdeel behoeft in de komende jaren nadere uitwerking.

Bijdrage aan de strategische doelen

De stichting geeft aan bij te dragen aan 'een sterke basis' en 'ruimte voor vernieuwing'. Meindert Talma maakt hoogwaardig aanbod dat door pers en kenners wordt gewaardeerd. Hij speelt in een divers circuit, zowel regionaal (Grasnapolsky, Vera, ESNS, Explore the North) als nationaal en draagt met zijn eigenzinnige, vaak vernieuwende werk bij aan de diversiteit van het Nederlandse cultuurlandschap. Zijn Groningse afkomst is onderdeel van zijn imago en bepaalt zijn perspectief. Tegelijkertijd overstijgen zijn voorstellingen - waarin hij lokale en universele thematiek verbindt - het noordelijke karakter. De Kunstraad is van mening dat Talma ook in enige mate bijdraagt aan 'overal cultuur': ondanks het feit dat het geen kunstenaar is die participatieve of educatieve projecten initieert, is zijn werk laagdrempelig en speelt hij op toegankelijke podia.

Noord Nederlands Orkest

Gevraagd bedrag: € 50.000 (gemeente) / € 40.000 (provincie) (excl. CP-gelden)
Geadviseerd bedrag: € 41.000 met A-status (gemeente) / € 51.200 met A-status (provincie)

Subsidieadvies

Het Noord Nederlands Orkest (NNO) is een essentiële Groningse kunstinstituut met landelijke uitstraling, die zich moeiteloos lijkt aan te passen aan de veranderende eisen in het cultuurlandschap. Het orkest is zich welbewust van de beleidsprioriteiten van de gemeente en provincie en speelt daar actief en overtuigend op in. Het orkest biedt hoogwaardig aanbod in de gehele provincie, werkt aan verbinding op verschillende niveaus en is continu in ontwikkeling. De Kunstraad vindt de aanvraag van het Noord Nederlands Orkest op alle fronten zeer sterk en adviseert beide overheden de subsidie op het huidige niveau te continueren.

Beoordeling

Positionering

Het NNO kent als symfonieorkest een lange en rijke traditie in Noord-Nederland. Het orkest is aangewezen als cultuurpijler voor klassieke muziek. Het NNO plaatst zichzelf midden in de stad en de provincie en presenteert verrassende en actuele formats en samenwerkingen met nieuwe en al langer bestaande initiatieven uit de hele regio. Het NNO is vaste bespeler van locaties in de gehele noordelijke regio en presenteert zich ook op landelijk niveau met optredens in de grote concertzalen zoals Vredenburg en het Concertgebouw en tevens in samenwerking met de Nederlandse Reisopera.

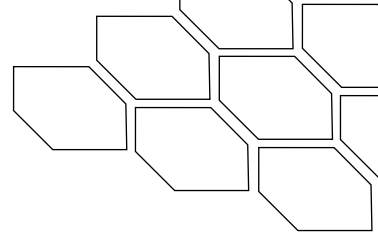
Artistiek-inhoudelijke kwaliteit van de activiteiten

Het NNO scoort goed op vakmanschap, zeggingskracht en authenticiteit. Het NNO is voortdurend - en vanuit bevoegdheid - op zoek naar vernieuwing en samenwerking met aansprekende, opkomende partijen die bijdragen aan de veelzijdigheid van de hedendaagse orkestpraktijk. Dat is bewonderenswaardig. De Kunstraad vindt dat het NNO een goede neus heeft voor de vernieuwende koers die in de stad en provincie door jonge initiatieven wordt uitgezet. Daarnaast presenteert het orkest het meer traditionele repertoire op goed niveau en met interessante solisten en dirigenten. Deze dynamische houding en brede combinatie van activiteiten sluit volgens de Kunstraad naadloos aan bij het verwachtingspatroon van een orkest van de toekomst.

Professionele kwaliteit

De plannen van het NNO zijn volgens de Kunstraad doordacht en realistisch. De beschikbare financiële documenten geven alleen op hoofdniveau inzicht in de bedrijfsvoering en begroting: het plan is opgesteld op basis van het format voor de landelijke BIS-aanvraag. Verhoudingsgewijs vraagt de instelling slechts een fractie van de subsidie aan in Groningen. De financieringsmix is goed en de marketingstrategie degelijk (praktisch uitvoerbaar en haalbaar). Het financieel plan geeft blijk van bewustzijn van (potentiële) financiële zwakten in de bedrijfsvoering maar beschrijft geen strategie ten aanzien van tegenvallende inkomsten en de impact hiervan op het artistieke product.

De codes worden alle drie toegepast en toegelicht. Het NNO meldt dat de acht principes uit de GCC zijn verankerd in de statuten, het directiereglement en het RvT-reglement. Er wordt nadrukkelijk stilgestaan bij de implicaties van de FPC voor het NNO. De organisatie toont goede dossierkennis en pro-activiteit in het toekomstbestendig maken van de orkestorganisatie. Iedereen die betrokken is bij de realisatie van NNO-activiteiten wordt correct beloond voor de werkzaamheden en alle ingezette uren worden daadwerkelijk uitbetaald. De organisatie heeft loopbaanbeleid en nut de niet-kerncompetenties van medewerkers uit. Dit valt te prijzen. Diversiteit in de programmering wordt als voldoende benoemd maar binnen de eigen organisatie kunnen naar eigen zeggen nog stappen worden gezet. De reflectie op het eigen functioneren wekt vertrouwen dat deze verbeteringen daadwerkelijk zullen worden doorgevoerd.

Het NNO werkt veel en graag samen en doet dat vanuit een intrinsieke wil om de actualiteit op de voet te volgen. De Kunstraad vindt dit een sterke en onderscheidende kwaliteit binnen de klassieke muzieksector. Eerdere samenwerkingen met SPOT, Club Guy & Roni, NNT, HJSO, Veenkoloniaal Symfonie Orkest en Keunstwurk worden voortgezet. Nieuwe partners zoals Zuhouse en WERC krijgen ruimte voor eigen ideeën en producties.

Het NNO heeft een breed, gestaag groeiend bereik dat voortkomt uit een grote bereidheid om aanbod te creëren voor specifieke doelgroepen. Het orkest speelt niet alleen ijzeren, (groot) symfonisch repertoire, maar ook cross-overs met aansprekende solisten en dirigenten, omarmt nieuwe initiatieven zoals hierboven genoemd en presenteert zich op alle denkbare podia, op scholen en in zorgcentra in de regio. Dit vindt de Kunstraad lovenswaardig.

Bijdrage aan de strategische doelen

Het NNO kiest voor een bijdrage aan ‘een sterke basis’, ‘samenleven met cultuur’, ‘overal cultuur’ en ‘ruim baan voor talent en vernieuwing’. De Kunstraad is van mening dat het beleid van het NNO goed aansluit op deze doelen. Het orkest speelt een vitale, verbindende en prikkelende rol in de muzikale keten in Noord-Nederland en levert hiermee een duidelijke bijdrage aan de sterke basis. Het NNO biedt hoogwaardige programmering en heeft daarbij een duidelijke eigen signatuur ontwikkeld. Er wordt ruimte gecreëerd voor experiment met vaak interessante samenwerkingspartners en het orkest draagt bij aan een breed en divers aanbod. Het NNO kiest er bewust voor om ook in de uithoeken van de regio voor elk potentieel publiek klassieke en minder klassieke muziek te presenteren. Het orkest levert daarmee een belangrijke bijdrage aan het bruisende cultureel aanbod overal in de stad en regio, zoals dat van een cultuurpijlerinstelling mag worden verwacht. Er wordt ingespeeld op actuele thema's, met onder meer een Midden-Oosten Festival (in samenwerking met Club Guy & Roni, NNT en SPOT) en educatieprojecten voor MBO, HBO en VMBO, zoals het succesvolle multidisciplinaire samenwerkingsproject *Move-it!*, dat de komende jaren verder wordt ontwikkeld. Ook heeft het NNO een duidelijke springplankfunctie voor ontluikend en/of doorstromend talent: veel jonge ‘next generation’ dirigenten en solisten krijgen bij het NNO de kans om vliegreuen te maken en ervaring op te doen.

NOORD NEDERLANDS TONEEL

Gevraagd bedrag: € 250.000 (gemeente) / € 106.250 (provincie)
Geadviseerd bedrag: € 185.000 met A-status (gemeente) / € 42.000 met A-status (provincie)

Subsidieadvies

De Kunstraad is positief over de aanvraag van het Noord Nederlands Toneel (NNT). Dit BIS-gezelschap heeft zich de afgelopen jaren overtuigend gepresenteerd in zijn nieuwe vorm, zowel regionaal als landelijk. Het NNT levert een zeer overtuigende en belangrijke bijdrage aan de strategische doelen van de gemeente en provincie. De verschillende goed uitgevoerde artistieke takken (talentonwikkelingsprogramma's, locatieproducties, grootschalige multidisciplinaire producties) dragen bij aan hoogwaardig, divers en bijzonder aanbod met ruimte voor experiment. Het NNT vraagt - naast de gemeentelijke subsidie - ook subsidie aan bij de provincie Groningen. De gevraagde bijdrage heeft betrekking op de ambitie om de activiteiten in de provincie te versterken. Los van de landelijke steun voor het NNT oordeelt de Kunstraad gezien de kwaliteit van de recente coproducties positief over deze ambitie en vindt hij een bescheiden provinciale bijdrage gerechtvaardigd.

Gelet op de beschikbare financiële middelen leidt het subsidieadvies bij de gemeente tot handhaving van de subsidie op het huidige niveau.

Beoordeling

Positionering

Het Noord Nederlands Toneel (NNT) positioneert zich als hét gezelschap van het noorden dat geëngageerd en innovatief totaaltheater ontwikkelt en presenteert. Het NNT is samen met Club Guy & Roni cultuurpijler voor de gemeente en provincie Groningen. Hiermee heeft het gezelschap een voortrekkersrol voor de ontwikkeling van interdisciplinair theater en een belangrijke functie in het lokale bestel. In de provincie is het NNT vooral zichtbaar als coproducent. Verder draagt het NNT zorg voor aanwas van nieuw talent in Groningen.

Als BIS-gezelschap heeft het NNT een landelijke uitstraling en afzetmarkt. Daarbij betreft het NNT internationale makers van naam met expertise op het vlak van interdisciplinaire producties. In de combinatie met Club Guy & Roni en vanwege de uitgesproken focus op interdisciplinair theater onderscheidt het NNT zich van andere BIS-theatergezelschappen. De Kunstraad is echter van mening dat uit de aanvraag net te weinig reflectie op de eigen positie spreekt. Een terugblik op de voorgaande periode - de eerste samenwerkingsjaren - en een toekomstvisie voor beide gezelschappen samen wordt gemist.

Artistiek-inhoudelijke kwaliteit van de activiteiten

De Kunstraad is positief over zowel de artistieke kwaliteit van de gerealiseerde producties als de voorgenomen plannen voor de komende cultuurnotaperiode. Het vaste ensemble van acteurs beschikt over vakmanschap en draagt de signatuur van het NNT op overtuigende wijze uit. Vakmanschap blijkt ook uit de selectie van makers en voorgenomen samenwerkingen. Hierbij kiest het NNT steeds voor duidelijke expertise binnen een medium of discipline voordat de disciplines mengen. NNT geeft veel ruimte aan zowel jonge als gevestigde makers om nieuwe producties te maken. De NITE-producties geven blijk van een actieve houding ten aanzien van artistieke samenwerking. Daarnaast draagt het NNT met coproducties zorg voor de inbedding van het gezelschap in de provincie. Het mozaïek van activiteiten heeft zeggingskracht voor een breed publiek.

De vernieuwing die het NNT voorstaat heeft betrekking op de ontwikkeling van een nieuwe interdisciplinaire theatertaal. In de aanvraag zijn de gekozen thematieken nog vaag en weinig prikkelend beschreven (zoals populisme, klimaatverandering). Het NNT wil met toneelschrijvers, wetenschappers en kunstenaars actuele thema's te lijf gaan, maar een verdere uitwerking ontbreekt in de aanvraag.

Professionele kwaliteit

De activiteiten voor de komende vier jaar zijn op hoofdlijnen voldoende uitgewerkt en het programma is grotendeels vormgegeven. Uit de begroting en de prestatiecijfers blijkt dat het NNT geen grote groei verwacht qua activiteiten en organisatie. De belangrijkste uitbreiding van de activiteiten betreft schoolproducties. Dit geeft de Kunstraad vertrouwen in de realiteitswaarde van de voorgenomen plannen.

Het NNT heeft een goed percentage eigen inkomsten en een goede balans in overhead en

activiteiten. Het aandeel subsidies van Rijk, gemeente en provincie is fors. Het NNT werkt nauw samen met Club Guy & Roni (de activiteiten overlappen deels, de kosten voor directie, secretariaat en financiële administratie worden gedeeld). De Kunstraad juicht het toe dat deze kostenbesparing ten goede komt aan de artistieke productie.

De Kunstraad constateert dat de marketing van het NNT een complexe uitdaging is, vanwege de vele samenwerkingen en labels die worden gehanteerd. Het vraagt om expertise om deze allemaal goed tot hun recht te laten komen én daarbij het instituut NNT ook te blijven branden. Met het inschakelen van een extern adviesbureau zijn al stappen in de goede richting gezet.

De Governance binnen het NNT is door de samenwerkingsvorm met Club Guy & Roni complex, maar helder afgebakend. Ook zijn er goede overeenkomsten (SLA) opgesteld om duidelijke structuren en regels af te spreken.

Het NNT is in staat om geheel conform CAO inclusief secundaire arbeidsvoorwaarden te betalen, biedt mogelijkheden voor scholing en ontwikkeling en draagt actief bij aan de sociale dialoog over Fair Practice.

Het NNT zoekt in de samenstelling van de organisatie (o.a. het ensemble) actief naar mensen met een biculturele achtergrond. Binnen HR is er relatief veel aandacht voor inclusiviteit en diversiteit. Het NNT neemt deel aan Theater Inclusief. Daarbij draagt het thema van de voorstellingen soms aan bij het debat over diversiteit en inclusie. Door educatie- en participatieprogramma's doet het NNT zichtbaar zijn best om een divers publiek te bereiken.

Het aantal samenwerkingspartners van het NNT is bijzonder groot. De samenwerkingsverbanden hebben verschillende doelen. Deels gaat het om artistieke ontwikkeling, deels om het uitbreiden van doelgroepen en het vergroten van het publieksbereik.

Het NNT geeft aan een relatief jong publiek te trekken, wat vooral in de grote zalen van Nederland een goede prestatie is. Daarbij wil het gezelschap leren van partner Club Guy & Roni, door op niet-reguliere plekken te spelen en hiermee een breder publiek aan zich te binden. Dit beschouwt de Kunstraad als een goede ontwikkeling.

De trapsgewijze strategie om publiek van jongs af aan door middel van educatie te betrekken bij het gezelschap, om uiteindelijk door te groeien naar fans en ambassadeurs, oogt sterk. Ook is de Kunstraad positief over programma's als Bab Ad-daar, waarbij het NNT actief op zoek gaat naar nieuw publiek.

Bijdrage aan de strategische doelen

Het NNT scoort hoog op alle gekozen strategische doelen: 'sterke basis', 'samenleven met cultuur', 'overall cultuur', 'ruim baan voor talent en vernieuwing'. Het gezelschap genereert zeer diverse activiteiten, variërend van grootschalige internationale producties, een lokaal programma gericht op jongeren (Move It) tot een uitgebreid talentontwikkelingsprogramma voor makers. Met al deze activiteiten is het NNT verweven in de haarvaten van het gehele lokale bestel en draagt hiermee uitstekend bij aan een sterke basis. Daarbij heeft het NNT aandacht voor mensen die minder in aanraking komen met cultuur en theater. Op verschillende manieren tracht het NNT deze te bereiken, zoals met theatrale inleidingen in de containers bij Noorderzon, via het eerder genoemde Move It en door middel van voorstellingen voor de klas (i.s.m. De Steeg). De locatie-, educatie- en participatieprogramma's dragen vooral bij aan het betrekken van mensen bij cultuur. Met een ruime hoeveelheid voorstellingen in de standplaats en ook speelbeurten op locatie in de regio zorgt het NNT voor een bruisend aanbod. Samen met de nieuwe bewoners van de Kunstwerf kan het NNT ook voor een bruisende theatrale plek midden in Groningen zorgen.

De talentontwikkeling faciliteert het NNT voor een groot deel samen met Club Guy & Roni. In de huidige cultuurnotaperiode hebben Eline Arbo en Liliane Brakema zich binnen het RAW-project kunnen ontwikkelen. In de komende seizoenen zullen zij voorstellingen maken voor de grote zaal voor het NNT. Op deze manier begeleidt het NNT niet alleen jong talent in de beginfase, maar wordt tevens perspectief en continuïteit geboden.

NOORDERZON

Gevraagd bedrag: € 465.000 (gemeente) / € 122.500 (provincie)
Geadviseerd bedrag: € 452.000 met A-status (gemeente) / € 114.600 met A-status (provincie)

Subsidieadvies

De Kunstraad vindt de aanvraag van Noorderzon voor de komende cultuurnotaperiode overtuigend. Het beleid van Noorderzon en de beleidsdoelstellingen van gemeente en provincie gaan hand in hand. Daarbij is de Kunstraad positief over de continue kwaliteit van het trendsettende festival zelf, de diversiteit van de activiteiten, de vaste waarde van het festival voor inwoners van Groningen (gemeente en provincie) en de wijze waarop Noorderzon acteert in het regionale, landelijke en internationale podiumkunstenbestel.

Gelet op de beschikbare financiële middelen is het financieel advies het huidige subsidieniveau te handhaven.

Beoordeling***Positionering***

Noorderzon is een kenmerkend festival voor het noorden. Het grootste deel van de bezoekers is lokaal, maar het festival trekt tevens publiek uit de rest van het land. Noorderzon opereert in een aantal internationale verbanden en heeft internationaal een naam opgebouwd als toonaangevend festival.

Als cultuurpijler in Groningen vervult Noorderzon vele rollen. De visie van Noorderzon op het cultuurpijlerschap geeft blijk van een verantwoordelijkheidsgevoel voor de hele sector. Noorderzon ziet een dienende, verbindende rol voor zichzelf, die niet louter artistiek is en goed inspeelt op wat er leeft in de Groningse samenleving.

Als middelgroot festival heeft Noorderzon een belangrijke rol in de lokale keten, als programmeur, afzetplek en talentontwikkelaar. Noorderzon initieert producties (zoals 'de verhalen van Groningen'), draagt bij aan talentontwikkeling (Station Noord) en representeert de regio op landelijk niveau. Het bieden van een podium aan lokale makers, die op deze manier een groot publiek bereiken en onderdeel kunnen worden van een nieuw (internationaal) netwerk, is onderscheidend. Met het 'verdiepingsprogramma' wordt kennis gedeeld met publiek (i.s.m. de RUG, UMCG e.a.). Lokaal is er inhoudelijke verwantschap met Vera en Grand Theatre en wordt samengewerkt met SPOT, Studium Generale en Arts in Society.

Artistiek-inhoudelijke kwaliteit van de activiteiten

De Kunstraad is positief over de artistieke kwaliteit van het voorliggende beleidsplan. Noorderzon is een trendsetter, in de zin dat het concept - het bereiken van een relatief groot publiek voor hoogwaardige podiumkunsten door middel van een toegankelijke festivalvorm - in Nederland veel navolging kent. Het concept wordt elders gekopieerd, maar niet geëvenaard. Daarvoor is de voorsprong en diepgang van Noorderzon te groot. De organisatie heeft veel ervaring, kennis en routine (en financiële omvang).

Het programma van Noorderzon is met meer dan 400 activiteiten bijzonder divers. Het is voorstelbaar dat niet ieder programma langs dezelfde strenge artistieke meetlat wordt gelegd, omdat een deel van het programma vooral toegankelijkheid en verbinding nastreeft. De Kunstraad had graag meer willen lezen over de totstandkoming van de programmering: hoe de verhouding met co-curatoren is, wie zicht houdt op het totale aanbod en hoe de rode draad wordt bewaakt. Noorderzon heeft zich voorgenomen om de komende jaren sterker in te zetten op het contextprogramma, waardoor er meer maatschappelijke inbedding moet ontstaan. In het plan staan weinig concrete uitwerkingen van deze ambitie. Dat is jammer, maar aangezien er in 2017 een succesvolle start is gemaakt met het contextprogramma, heeft de Kunstraad voldoende vertrouwen in de verdere invulling.

Professionele kwaliteit

Noorderzon benoemt in het plan geen duidelijke groeiambities (wellicht zelfs een vermindering van het aantal festivaldagen) en wil ook geen grotere partij worden als (co)producent. De beoogde groei concentreert zich op maatschappelijk vlak. Het zal tijd en inzet vragen om de ambities op dit punt te verwezenlijken en de afgelopen periode was hier naar eigen zeggen niet altijd voldoende rust en ruimte voor.

De bedrijfsvoering is gezond en wekt vertrouwen in de voorgenomen plannen. De subsidieafhankelijkheid is aanzienlijk, maar de maatschappelijke en artistieke betekenis van het festival evenzeer. De eigen inkomsten zijn voldoende en ook de verhouding overhead en activiteiten is in balans. Noorderzon toont realiteitszin in de werving van gelden bij private fondsen en heeft met de eigen marketing bewezen veel publiek te kunnen bereiken.

Over de toepassing van de GCC is de Kunstraad licht kritisch. Noorderzon refereert niet aan een rooster van aan- en aftreden, een bestuurs- of directiereglement of een ander officieel protocol waar de code om vraagt.

De organisatie geeft blijk van een actieve houding ten aanzien van de FPC en reflecteert helder op de implementatie hiervan. Zo is meer eenduidigheid in beleid in honorering een belangrijk aandachtspunt voor de komende jaren.

De Kunstraad vindt dat Noorderzon voldoet aan de basisprincipes van de code DI. De missie van Noorderzon is om een publieksfestival te zijn waar iedereen zich welkom voelt. Zowel in programma, partners en personeel wordt deze missie vertaald. Ook zijn er 'tools' op dit vlak ontwikkeld, die bijdragen aan een divers publieksbereik. Noorderzon neemt zich voor een aantal specifieke groepen de komende periode intensiever te benaderen.

Noorderzon voelt de verantwoordelijkheid om samen te werken en af te stemmen op diverse vlakken (nationale lobby, sociale dialoog, ontwikkelpartner etc.). Noorderzon stelt zich vaak op als 'kartrekker' en dit is lovenswaardig. Er bestaan vele structurele partnerschappen, zowel op cultureel, maatschappelijk als educatief niveau. Daarnaast vervult Noorderzon een rol in de keten als plek voor talentontwikkeling (van zowel artiesten als medewerkers).

Noorderzon positioneert zich nadrukkelijk als een publieksfestival (toegankelijk zomerfeest). Er wordt kritisch gereflecteerd op het publiek. De acties om het publiek te blijven vernieuwen zijn volgens de Kunstraad overtuigend.

Bijdrage aan de strategische doelen

Noorderzon draagt evident bij aan 'een sterke basis'. Eerder is deze bijdrage beschreven, inclusief de deelname aan netwerken, het initiatief voor projecten, de aandacht voor maatschappelijke ontwikkelingen en de kritische reflectie op de eigen positie. Noorderzon biedt niet alleen culturaanbod en verdiepingsprogramma's, maar draagt ook bij aan talentontwikkeling en heeft een rol als producent. Noorderzon geeft vanuit dialoog vorm aan al deze functies en relaties met betrekking tot receptie, productie en presentatie.

Noorderzon voegt 'Society' aan de festivalnaam toe. Het beleidsdoel 'samenleven met cultuur' en het beleid van Noorderzon lijken zo hand in hand te gaan. Door een combinatie van betaald en gratis aanbod blijft de drempel voor festivalbezoek laag.

De bijdrage aan 'overall cultuur' is ook goed. Noorderzon laat jaarlijks de stad Groningen bruisen met een enorm programma dat ook gebruik maakt van vele locaties buiten het plantsoen. Verder draagt Noorderzon bij aan 'ruim baan voor talent en vernieuwing' door zich in te zetten voor de ontwikkeling van talentvolle makers, vrijwilligers, stagiairs en zzp'ers. Noorderzon heeft een rol in Station Noord en creëert een internationale afzetmarkt voor makers, doordat een poule van internationale programmeurs het festival bezoekt. Alleen van de bijdrage aan 'thuis in Groningen' is de Kunstraad minder overtuigd. Dit doel is tamelijk algemeen opgevat.

PEERD

Gevraagd bedrag: € 75.000 (provincie)
Geadviseerd bedrag: € 0 met C-status (provincie)

Subsidieadvies

De Kunstraad is positief over de eigenheid van PEERD als Gronings gezelschap, dat zich richt op het zichtbaar maken van de Groningse taal, thema's en verhalen. Als een van de weinige aanvragers binnen de podiumkunsten draagt PEERD overtuigend bij aan het strategische doel 'thuis in Groningen'. De Kunstraad heeft vertrouwen in de artistieke kwaliteit van de afzonderlijke producties die PEERD de komende jaren voor ogen heeft, maar de voorliggende aanvraag overtuigt niet van de noodzaak voor structurele financiering. Ten eerste is de output van PEERD met twee producties in 4 jaar tamelijk beperkt en ten tweede ontbreekt een artistieke meerjarenvisie. Daarbij heeft de Kunstraad op basis van de aanvraag onvoldoende inzicht en vertrouwen in de bedrijfsvoering van PEERD. Daarom adviseert de Kunstraad de provincie om de cultuurnota-aanvraag af te wijzen.

Beoordeling

Positionering

Het muziektheatergezelschap PEERD richt zich op het zichtbaar maken van de Groningse taal, Groningse thema's en verhalen. Dit onderscheidt PEERD van andere theatergezelschappen. PEERD maakt (locatie)voorstellingen die (grootschalige) maatschappelijke thema's raken, op luchtige wijze gebracht. De keuze voor bijzondere locaties is eigen te noemen. PEERD spreekt in het beleidsplan 2021-2024 de ambitie uit om hét gezelschap van de provincie Groningen te zijn en plaatst zich naast andere noordelijke gezelschappen die nationaal naamsbekendheid hebben opgebouwd. PEERD heeft deze positie nog niet en volgens de Kunstraad ondersteunen de voorgenomen plannen deze ambitie ook niet overtuigend.

Artistiek-inhoudelijke kwaliteit van de activiteiten

PEERD werkt telkens met een wisselend artistiek team. Dat PEERD erin slaagt om kwalitatief goede makers aan zich te binden, geeft vertrouwen in het vakmanschap van de voorstellingen. De Kunstraad is minder overtuigd van het artistiek kader voor de komende vier jaar. PEERD heeft slechts twee producties voor ogen in deze periode. Deze zijn inhoudelijk, qua doelgroep en uitvoering zeer verschillend. Met name de productie 'Pink Pronkjewail' is lastig te plaatsen in het profiel van PEERD, omdat deze voorstelling niet op een Groningse locatie plaatsvindt en er geen hele duidelijk beschreven link is met de Groningse taal of thematiek. De beschreven synopsis doet bovendien geen recht aan de grote thema's die ten grondslag liggen aan de voorstelling. De Kunstraad mist hier een rake analyse van het onderwerp. Ondanks deze kritiek scheppen eerder behaalde resultaten vertrouwen dat er ook in de komende periode degelijke producties tot stand zullen worden gebracht.

Professionele kwaliteit

De organisatie beoogt te professionaliseren, om zo een stevige basis voor de activiteiten te ontwikkelen, maar de opzet van de plannen en de begroting liggen nog in lijn met een projectgestuurde organisatie. De Kunstraad constateert dat er geen sprake is van een gezonde bedrijfsvoering. De ingediende begroting is uiterst summier en geeft geen inzicht in het verschil tussen overhead en activiteitenlasten. De organisatie had in 2018 een negatief resultaat dat is opgevangen door het eigen vermogen, maar dit eigen vermogen is nu vrijwel nihil. Hoe de organisatie zich zal manifesteren - en waar de subsidie voor dient - in het jaar dat er geen productie is, wordt niet duidelijk. Ook is uit de aangeleverde informatie niet op te maken hoeveel speelbeurten er precies zijn beoogd en of de inkomsten uit kaartverkoop dus steekhoudend zijn. De marketing- en prijsstrategie ogen obligaant en geven weinig inzicht in de vraag hoe PEERD concreet kinderen werft voor de locatievoorstelling en publiek voor de theatervoorstelling. De Kunstraad acht de realiteitswaarde van de plannen wel voldoende. Het is aannemelijk dat PEERD de twee voorgenomen producties tot stand zal brengen. Het is jammer dat er leescafé en andere (educatieve?) programmering wordt beoogd, maar dat dit in de aanvraag verder niet is uitgewerkt. Dat maakt dat de Kunstraad er niet het volle vertrouwen in heeft dat deze programma's van de grond zullen komen.

De GCC is volgens de Kunstraad voldoende ingevoerd door een duidelijk orgaan dat toezicht houdt, met capabele bestuurders.

PEERD geeft aan tot op heden niet te kunnen voldoen aan Fair Pay. Met de structurele subsidie is dat wel beoogd maar de begroting maakt niet inzichtelijk hoe (met welke bedragen, CAO's) dit wordt geïmplementeerd.

De Code DI wordt afgedaan met een verwijzing naar een voorstelling over polarisatie in de samenleving. Op het vlak van publiek, personeel en partners (behalve de marketinginzet voor het werven van LGBT-community voor de voorstelling) ontbreekt een toelichting of visie op de code.

PEERD heeft een aantal inhoudelijk sterke samenwerkingspartners die meewerken aan de totstandkoming van de voorstellingen. Samenwerking met doelgroepen of partnerschappen om voor meer verankering in de provincie Groningen te zorgen, worden niet toegelicht of geambieerd.

De Kunstraad mist reflectie op het bereik en de marketingstrategie van PEERD. Er wordt geen helder beeld geschetst van de bestaande achterban, noch van de beoogde doelgroepen voor de voorstellingen en hoe deze zullen worden bereikt. PEERD geeft aan met de gekozen onderwerpen, thematiek en locaties automatisch nieuw publiek te trekken. Dit is voorstelbaar, maar de Kunstraad had graag gelezen wie dit nieuwe publiek is en hoe PEERD dit incidentele publiek vasthoudt.

Bijdrage aan de strategische doelen

Door het vakkundige artistieke team dat aan de projecten wordt verbonden, heeft de Kunstraad voldoende vertrouwen in de kwaliteit van het aanbod. Daarbij heeft PEERD vanwege de duidelijke Groningse roots een eigen plek in het bestel en biedt het (vooral met de locatievoorstellingen) een aanvulling op het aanbod. De bijdrage aan 'een sterke basis' is daarmee overtuigend. De Kunstraad vindt de bijdrage aan 'samenleven met cultuur' voldoende. Door de magere publiekvisie is het niet duidelijk of de voorstellingen echt aanzetten tot een deelname aan cultuur. Wel verwacht de Kunstraad dat inwoners van de provincie die zelden of nooit naar het theater gaan, vanwege de plaatselijke thematiek mogelijk geïnteresseerd zijn in het aanbod van PEERD. Ook de bijdrage aan 'overal cultuur' beoordeelt de Kunstraad als voldoende. Met name door de locatievoorstellingen draagt PEERD bij aan een diverser cultureel aanbod. Door de beperkte output van het gezelschap is de bijdrage echter bescheiden te noemen. PEERD draagt volgens de Kunstraad overtuigend bij aan 'thuis in Groningen'. PEERD is een organisatie die het Groningse geluid en immaterieel erfgoed (taal) een podium geeft, beschermt en uitdraagt.

PETER DE GROTE FESTIVAL

Gevraagd bedrag: € 30.000 (gemeente) / € 40.000 (provincie)
Geadviseerd bedrag: € 0 met B-status (gemeente) / € 0 met B-status (provincie)

Subsidieadvies

De Kunstraad is van mening dat het Peter de Grote Festival een stabiele positie heeft verworven binnen de klassieke muziekketen in Noord-Nederland, waarbij in samenwerking met het Prins Claus Conservatorium ruim baan wordt geboden aan talentontwikkeling. Het festival realiseert hoogwaardig aanbod. De ingediende plannen geven echter geen blijk van ontwikkeling of vernieuwing. De Kunstraad betreurt dit, omdat de klassieke muziekmarkt verandert en om een innovatieve blik vraagt. Daarbij mist de Kunstraad in het kader van de Governance Code Cultuur reflectie op de verwevenheid tussen stichtingsbestuur en management. Gezien deze twee kritiekpunten mondt het advies uit in een B-status.

Beoordeling

Positionering

Het Peter de Grote Festival is onlosmakelijk verbonden met de keten van de klassieke muziekpresentatie en -educatie in het noorden (naast instellingen als het Prins Claus Conservatorium, Haydn Muziek Festival, Prinses Christina Concours en het lectoraat Life Long Learning in Music). Het festival brengt een academie, een concours en een reeks concerten bij elkaar. Er wordt gewerkt met talent en gevestigde namen uit de kamermuziek, op locaties die Groningen eigen zijn. Het festival onderhoudt een groot netwerk van kleine kerken, die voor kamermuziek veelal goed geschikt zijn. De functie van het festival is hoofdzakelijk gericht op Noord-Nederland. Uit het beleidsplan spreekt geen nationale of internationale ambitie.

Artistiek-inhoudelijke kwaliteit van de activiteiten

De Kunstraad is over het algemeen positief over de artistiek-inhoudelijke kwaliteit van het Peter de Grote Festival, met name vanwege het vakmanschap van de musici en de authentieke opzet van het festival. Minder overtuigend is het voorliggende artistiek plan. Het programma voor de komende jaren wordt niet toegelicht. Dit ervaart de Kunstraad als een gemis. De festivalprogrammering lijkt te worden voortgezet naar beproefd resultaat. In de plannen ontbreekt volgens de Kunstraad iets van het oorspronkelijke elan van dit liefhebbersfestival, dat ooit begon vanuit een intrinsieke kunstzinnige motivatie. De Kunstraad constateert dat er in het beleidsplan weinig ontwikkeling of vernieuwing waarneembaar is. Dat is opvallend, omdat de klassieke muzieksector verandert. De Kunstraad is van mening dat een visie mag worden verwacht op de vraag hoe dit klassieke festival zich in de nabije toekomst wil manifesteren. De aanvraag maakt al met al een wat behoudende indruk.

Professionele kwaliteit

De bedrijfsvoering van het Peter de Grote Festival is volgens de Kunstraad degelijk. De realiteitswaarde van de voorgenomen plannen is voor de korte termijn in orde, vanwege het bewezen track record, goede netwerk, de maatschappelijke inbedding en brede financiële ondersteuning. De financieringsmix wekt vertrouwen, vanwege de vele sponsors en fondsen. De strategie leunt overigens wel erg op andere financiering dan publieksinkomsten. Op de lange termijn acht de Kunstraad meer visie op de veranderende klassieke muziekmarkt noodzakelijk. De kosten van het festival en de publieke middelen die worden aangesproken zijn niet gering, zeker gezien de relatief smalle doelgroep en de beperkte zichtbaarheid van het festival. De activiteiten op het vlak van talentontwikkeling vormen echter een waardevolle aanvulling op het noordelijke aanbod, hetgeen de kosten rechtvaardigt.

De GCC gaat uit van het principe 'pas toe en leg uit'. Hierin slaagt de organisatie volgens de Kunstraad niet. Door het niet verbijsonderen van de managementkosten (met betrekking tot de founding partners) en de afwezigheid van een toelichting op de handhaving van de code, is er geen formele toetsing mogelijk. Ook blijft onduidelijk in hoeverre de founding partners garant staan voor verliezen en/of management falen. Dit is een belangrijk aandachtspunt.

Over het naleven van de FPC geeft de organisatie weinig informatie. Gezien de verwevenheid van het Peter de Grote Festival met het Prins Claus Conservatorium, wordt volgens de Kunstraad te nonchalant omgesprongen met de onbenoemde ‘in kind’ bijdragen van partijen. Ook is niet inzichtelijk hoeveel arbeid er tegenover de vergoeding voor het management staat. Bij de Code DI wordt alleen de breedte van het aanbod qua tijd en toegangsprijs genoemd. Het strekt tot aanbeveling om hierop beleid te ontwikkelen.

Het Peter de Grote Festival verdient lof voor het onderhouden van een fijnmazig netwerk van lokale partners en speelplekken in stad en noordelijke provincies en het aan zich binden van vele fondsen en vrienden. Er wordt structureel en nauw samengewerkt met collega-instellingen. Met de doelgroepen wordt momenteel nauwelijks samengewerkt en evenmin met andere disciplines en sectoren. Hier ligt mogelijk een kans voor de toekomst.

Het Peter de Grote Festival bereikt een trouw publiek van klassieke muziekliefhebbers. Punt van zorg is een dalende bezoekerstrend, die niet nader wordt toegelicht. Vanwege de relatief conventionele programmering ligt het niet in de lijn der verwachting dat er de komende periode veel nieuw publiek zal worden bereikt. De korte festivalperiode maakt het bovendien lastig om het netwerk te blijven vernieuwen en vitaal te houden. De marketingaanpak is nog niet gericht op communicatie door het hele jaar heen, maar de voorgenomen acties zijn degelijk beschreven en ingebed in heldere strategische lijnen. Pluspunten zijn ook de toegankelijkheid van het festival en het feit dat educatie een structureel onderdeel van het festival vormt.

Bijdrage aan de strategische doelen

Het Peter de Grote Festival biedt al jaren een hoogwaardig aanbod dat door een publiek van liefhebbers zeer wordt gewaardeerd. Vernieuwing en experiment lijken echter geen wezenlijke drijfveer te vormen in de totstandkoming van de programmering. De bijdrage aan ‘een sterke basis’ is samengevat voldoende. De organisatie geeft aan ook bij te dragen aan de andere vier doelen. De Kunstraad is van mening dat het festival in beperkte mate bijdraagt aan ‘samenleven met cultuur’, vooral vanwege de spreiding van de activiteiten in de provincie. Niet duidelijk is echter hoe het festival zich aan deze plaatsen verbindt. De programma’s zijn gericht op publieksbereik en zetten niet zozeer aan tot actieve deelname aan cultuur, zoals dit strategische doel veronderstelt. Aan ‘overall cultuur’ wordt voldoende bijgedragen, aangezien het festival vast onderdeel vormt van het aanbod in de regio. Het cultureel erfgoed in de provincie wordt weliswaar van programmering voorzien, maar een wezenlijke bijdrage aan ‘thuis in Groningen’ wordt volgens de Kunstraad niet geleverd. Tot slot biedt het festival ruim baan aan talentontwikkeling van jonge klassiek geschoolde musici, mede door de nauwe samenwerking met het Prins Claus Conservatorium.

PRINSES CHRISTINA CONCOURS

Gevraagd bedrag: € 25.000 (gemeente)
Geadviseerd bedrag: € 15.000 met A-status (gemeente)

Subsidieadvies

Het Prinses Christina Concours heeft landelijk een goede reputatie en vormt een belangrijke schakel in de noordelijke educatieketen. Daarmee behoort het Prinses Christina Concours, ook al betreft het hier een organisatie ‘van buitenaf’, volgens de Kunstraad tot de sterke basis in de stad Groningen. De aanvraag voor 2021-2024 is overtuigend en onderstreept de continue kwaliteit van het concours, de grote toegankelijkheid van de activiteiten en de innoverende kracht van de organisatie. De Kunstraad adviseert de gemeente het Prinses Christina Concours net als in de periode 2013-2016 weer op te nemen in de cultuurnota en de aanvraag te honoreren op het niveau zoals in de afgelopen jaren via de Kunstraad werd verleend.

Beoordeling

Positionering

Het Prinses Christina Concours is een ambitieus platform voor jonge mensen die zich in de breedste zin van het woord met muziek willen bezighouden. Het concours neemt een belangrijke positie in, in zowel de noordelijke als de landelijke educatieketen. De organisatie werkt gestaag aan uitbreiding, om de gaten die door de jarenlange bezuinigingen in de muziekeducatie zijn geslagen, weer op te vullen. Het concours is geënt op een heldere visie op het bereiken van jong talent van 4 tot en met 19 jaar. Hoewel het concours stimuleert tot topprestaties, is de drempel laag. Dit maakt het Prinses Christina Concours uniek in Nederland. Het concours heeft verder een uitstekende landelijke spreiding en een groot netwerk zowel binnen als buiten de regio.

Artistiek-inhoudelijke kwaliteit van de activiteiten

Uit de plannen komt een ambitieuze, vakkundige organisatie naar voren, die met visie en daadkracht opereert. Het Prinses Christina Concours benoemt de eigen kwaliteit als meer methodisch dan artistiek. Natuurlijk wordt er gestreefd naar de hoogst mogelijke kwaliteit, maar de prioriteit ligt vooral bij het faciliteren van het behalen van belangrijke muzikale doelen. De prijswinnaars behoren tot de top van de Nederlandse muziek. De kwaliteit is bovendien continu. Positief is ook het feit dat het concours blijft innoveren, door middel van nieuwe programma's. Daarbij verbreedt het concours zichzelf, door aan het klassieke genre ook jazz en compositie toe te voegen.

Hoewel de plannen voor Groningen voor de komende jaren niet volledig zijn uitgewerkt, biedt de bestaande binding met musicerende jeugd vertrouwen in de kwaliteit van de uitvoering.

Professionele kwaliteit

De Kunstraad constateert dat er sprake is van een goede bedrijfsvoering. De begroting toont een gezonde financieringsmix, hoewel het jaar 2018 wel is afgesloten met een verlies van bijna een ton, dat is aangevuld door de Stichting Vrienden van het Prinses Christina Concours. Er is een duidelijke en te verdedigen keuze gemaakt om de lasten structureel te dekken met een groter aandeel publieke middelen en minder afhankelijkheid van projectsubsidies.

De GCC wordt goed nageleefd en na een interne evaluatie en adviestraject ook de FPC. Er wordt onderkend dat de Code DI nog onvoldoende wordt nageleefd, maar dat er binnen de organisatie wordt gezocht naar manieren om daarin verbetering te brengen. De Kunstraad acht de toelichting en ambities ten aanzien van de codes voldoende concreet.

De Kunstraad plaatst een kritische kanttekening bij de regionale samenwerking en afstemming van het Prinses Christina Concours. De organisatie wil de komende jaren weer inzetten op structurele samenwerking met partners in de HaFaBra, kunstcentra zoals Vrijdag en Keunstwurk, kunstvakopleidingen, NNO en regionale beleidsmakers. De samenwerkingen worden in de aanvraag echter vooral besproken in termen van ‘anderen betrekken bij ons’. De Kunstraad had graag een breder uitgewerkte visie op Groningse samenwerking gezien, die de inbedding van het concours in deze regio onderschrijft. Te meer omdat het hier een landelijke organisatie betreft die meerjarige regionale subsidie aanvraagt.

De Kunstraad acht het bereik van het Prinses Christina Concours voldoende. De getoonde marketingstrategie overtuigt. De organisatie is voortdurend bezig nieuwe doelgroepen te bereiken, door middel van onder meer de Classic Express (die landelijk reist) en het nieuwe format Dag van de Toekomstmuziek. De PCC Academy biedt voor afgestudeerden nog een extra coachingsmodel. Ook online worden diverse nieuwe formats ontwikkeld om de jongste doelgroepen direct te bereiken en te bedienen. Het concours zelf is toegankelijk - zoals gezegd is de drempel laag, terwijl het concours wel stimuleert tot topprestaties - en inspirerend in het netwerk van (klassieke) cultuureducatie. De Kunstraad is positief over de impact van het Prinses Christina Concours.

Bijdrage aan de strategische doelen

Het Prinses Christina Concours wil een bijdrage leveren aan ‘een sterke basis’ en ‘ruim baan voor talent en vernieuwing’. De Kunstraad acht de bijdrage van het concours aan deze doelen evident. Talentontwikkeling is de kernactiviteit van het Prinses Christina Concours. Het concours is bovendien voortdurend op zoek naar nieuwe vormen die aansluiten bij de tijdgeest. Het concours presenteert zich op vele, soms onverwachte plekken en levert zo een dynamische bijdrage aan de cultuurbeleving voor een brede doelgroep in stad en provincie. Hoewel de organisatie dit zelf niet benoemt, is de Kunstraad van mening dat tevens wordt bijgedragen aan ‘samenleven met cultuur’, aangezien de activiteiten de jongste generatie Groningse musici aanzet tot deelname aan cultuur.

ShELFISH

Gevraagd bedrag: € 40.000 (gemeente) / € 17.500 (provincie)
Geadviseerd bedrag: € 0 met B-status (gemeente) / € 0 met C-status (provincie)

Subsidieadvies

Uit de aanvraag van Shelfish spreekt hoge artistieke kwaliteit. Daarbij heeft de Kunstraad waardering voor het getoonde engagement van Shelfish. Het reeds opgebouwde netwerk - in de stad Groningen, landelijk en internationaal - geeft vertrouwen in de groeipotentie van Shelfish. De Kunstraad is van mening dat structurele gemeentelijke subsidie wenselijk is om de ontwikkeling van Van Overloop na Station Noord verder mogelijk te maken. De aanvraag heeft echter geen prioriteit. Daarvoor is het aantal speelbeurten in Groningen te gering en de output voor de komende jaren te beperkt. Ook overtuigt de financiële onderbouwing van de voorgenomen schaalvergroting (nog) niet.

De Kunstraad adviseert de provincie om de aanvraag af te wijzen, aangezien de meerwaarde van Shelfish voor de provincie niet duidelijk uit de aanvraag blijkt. Er zijn wel speelbeurten in de regio beoogd, maar de zichtbaarheid in en de verbinding met de provincie is te beperkt om provinciale subsidie te kunnen rechtvaardigen.

Beoordeling

Positionering

Shelfish wordt geleid door Veerle van Overloop. Van Overloop heeft een achtergrond als actrice bij het NNT en Club Guy & Roni en ontwikkelde haar makerschap binnen Station Noord. Van Overloop heeft inmiddels vijf projecten gerealiseerd, waarvan drie met haar eigen gezelschap Shelfish. Daar het gezelschap is ontstaan onder de vleugels van Station Noord is er logischerwijs een nauwe band met de partners die zijn gelieerd aan dit netwerk, in het bijzonder Grand Theatre. De medewerkers en gastkunstenaars zijn veelal gevestigd in Groningen. Op individuele thema's wordt samenwerking gezocht met sociale partners uit de stad (zoals Elker, INLIA en de Rijksuniversiteit Groningen). Verder wordt er weinig aandacht besteed aan de verankering als theatergezelschap met de gemeente of provincie.

Shelfish heeft in het land nog geen duidelijke positie veroverd; daarvoor is de organisatie nog te pril. Toch is er voor de ontwikkelde producties al wel landelijke persaandacht geweest. Internationaal zijn er al relaties opgebouwd, zoals met het prestigieuze productiehuis Campo in Gent en de Brusselse residentieplek de Pianofabriek.

Artistiek-inhoudelijke kwaliteit van de activiteiten

De Kunstraad is positief over de artistiek-inhoudelijke kwaliteit van Shelfish. Van Overloop heeft een sterk team om zich heen verzameld (een ervaren zakelijk leider, begaafde dramaturg en talentvolle creatief producent) en beschikt over een goed netwerk om haar werk onder de aandacht te brengen. Van Overloop presenteert zich in de aanvraag als een volwassen denker en ervaren professional met visie. Dit getuigt volgens de Kunstraad van vakmanschap. Van Overloop is een talentvolle maker. Uit haar werk spreekt een overtuigende, oprechte sociale betrokkenheid. Shelfish maakt voorstellingen vanuit een sterk persoonlijke motivatie, een bijna activistische roep om empathie. Dit maakt het werk authentiek. Onderscheidend is vooral de keuze voor grote onderwerpen op sociaal-politiek gebied. Ook in de voorstellingen voor de komende jaren komen belangwekkende en 'moeilijke' onderwerpen aan bod. De vertaling van deze onderwerpen naar een theatrale vorm is nog sterk in ontwikkeling. De vormtaal van Shelfish is (nog) niet zozeer vernieuwend, maar de aanpak en motivatie sluiten aan bij de huidige tijdgeest.

Professionele kwaliteit

De Kunstraad is kritisch ten aanzien van de bedrijfsvoering. De gewenste schaalvergroting is begrijpelijk, maar de financiële onderbouwing te mager. De personeelskosten zijn niet verbijzonderd en daardoor niet inzichtelijk genoeg. Daarbij bestaat er grote afhankelijkheid van externe middelen, zonder reflectie op scenario's en de impact op de activiteiten indien de gevraagde subsidies niet worden toegekend. Een groot deel van de eigen inkomsten komt uit het buitenland, terwijl geen speelbeurten in optie bevestigd zijn. Hierdoor heeft de Kunstraad niet het volledige vertrouwen dat de plannen kunnen worden uitgevoerd zoals voorgenomen.

De beschreven marketingacties zijn overtuigend en passend voor de voorgenomen activiteiten. Ook hier is de financiële dekking echter minimaal en de personele inzet niet benoemd.

Shelfish heeft de basis van de GCC op orde, hoewel twee van de drie bestuursleden een belang hebben bij een andere culturele instelling met dezelfde beoogde subsidiënten. De beginselen van de FPC tracht Shelfish na te leven. De uitvoerbaarheid is gezien de middelen zeer beperkt.

Voor de Code DI is inhoudelijk aandacht. De artistieke ambities zijn gerelateerd aan diversiteit en inclusie.

De Kunstraad is positief over de samenwerking en afstemming. De bestaande samenwerkingen (Grand Theatre, Station Noord) en toekomstige samenwerkingen (Campo, Pianofabriek) betreffen langdurige relaties. Het gaat om partners die inhoudelijk goed aansluiten bij de praktijk van Shelfish. Daarnaast worden er op doordachte wijze partners uit het sociale domein betrokken, ter versterking van de artistieke inhoud en maatschappelijke impact. Uit de reacties op 'One million people and me' blijkt dat deze aanpak een esthetiek oplevert waar het publiek ontvankelijk voor is.

Het beoogde bereik van Shelfish komt in de aanvraag helaas niet duidelijk naar voren. Publiek en pers is met 'One million people and me' tijdens een lange reeks voorstellingen op Oerol goed bereikt. Dit wekt vertrouwen. Shelfish ambieert verhoging van de bezettingsgraad van de voorstellingen. Sterk is het voornemen om niet-regulier theaterpubliek te bereiken en de producties schaalbaar te maken, zodat ze voor diverse gelegenheden relatief eenvoudig kunnen worden vermaakt.

Bijdrage aan de strategische doelen

De Kunstraad beoordeelt de bijdrage van Shelfish aan de gekozen strategische doelen met een voldoende voor de gemeente Groningen. Met de voorgenomen producties levert Shelfish een bijdrage aan de pluriformiteit van het aanbod in de stad, zeker gezien de hoogwaardige kwaliteit. Een zorgpunt is daarbij dat er weinig presentaties in Groningen zelf lijken te zijn.

Door het sociaal maatschappelijk geëngageerde geluid dat Shelfish laat horen - en omdat het gezelschap kwetsbare mensen en onderwerpen centraal stelt - verbindt Shelfish kunst met de samenleving. Shelfish co-creëert met sociale organisaties en gastkunstenaars. Zo is niet enkel het project maar ook het proces van waarde.

Het gezelschap is zelf ontstaan uit een talentontwikkelingsprogramma en werkt op zijn beurt ook weer met jonge talentvolle mensen uit de regio. Shelfish toont aan met een kort traject een interessante artistieke signatuur te hebben ontwikkeld en wenst door te groeien. Daarmee is Shelfish een succesvol voorbeeld van de potentie van Station Noord.

De Kunstraad heeft niet de indruk dat Shelfish zich specifiek inzet voor de regio Groningen en bijdraagt aan de ambities van de provincie. Er zijn wel speelbeurten beoogd in regionale middelgrote schouwburgen, de zichtbaarheid in de provincie lijkt beperkt. Uit de aanvraag spreekt geen specifieke provinciale samenwerking. Van werkelijke verbinding met de provincie is volgens de Kunstraad geen sprake.

SIMPLON

Gevraagd bedrag: € 305.000 (gemeente)
Geadviseerd bedrag: € 276.000 met A-status (gemeente)

Subsidieadvies

De Kunstraad oordeelt positief over deze aanvraag van Simplon, die ook in de afgelopen moeilijke periode zijn bestaansrecht heeft bewezen. Simplon heeft als laboratorium, doorbraakpodium en facilitator van talentontwikkeling een belangrijke functie in het Groningse ecosysteem. Daarbij onderscheidt Simplon zich van andere podia door een cultureel divers publieksbereik, mede dankzij de - landelijk gezien - unieke samenwerking met Urban House Groningen. Daarom adviseert de Kunstraad de gemeente om de aanvraag te honoreren. Vanwege de lastige financiële positie waarin het podium verkeert, acht de Kunstraad een verhoging van de huidige subsidie wenselijk. Gelet op de beschikbare financiële middelen is echter slechts een beperkte verhoging mogelijk.

Beoordeling

Positionering

Simplon profileert zich op het gebied van talentontwikkeling, community building van Simploniërs en een grensverleggende programmering van popmuziek en -cultuur. Dance en urban zijn daarin de onderscheidende genres. Volgens de Kunstraad afficheert Simplon zich terecht als hét podium voor urban in Noord-Nederland. Ook voor elektronische (pop)muziek is het een belangrijk en uniek podium in onze stedelijke cultuurregio.

Als ervaringsplek voor jong talent dat doorstroomt naar noordelijke cultuurorganisaties en als partner binnen Hit the North is Simplon van waarde voor de stad en provincie Groningen. Over de eigen rol met betrekking tot de ontwikkelingen in het Ebbingekwartier is Simplon bescheiden. De Kunstraad verwacht dat Simplon als facilitator een significante bijdrage kan leveren aan het succes van dit maakgebied.

Artistiek-inhoudelijke kwaliteit van de activiteiten

De Kunstraad beoordeelt de artistiek-inhoudelijke kwaliteit van de voorgenomen activiteiten als goed. De brede programmering is over het algemeen fris, met veel aandacht voor hiphop, elektronische acts, 'pop' en nachtcultuur. De programmering sluit aan bij de interesses van grote groepen nieuwe, jonge cultuurmakers en -consumenten in Groningen. Lof verdient ook het streven om avontuurlijke en vernieuwende programma's te blijven aanbieden, ondanks de financiële risico's die hiermee gepaard gaan.

De Kunstraad had graag een toelichting gezien op de artistieke kaders en keuzes met betrekking tot de programmering, in relatie tot recente ontwikkelingen in de Groningse popcultuur. Een integrale visie op de verschillen en overeenkomsten tussen Simplon en Vera ontbreekt in het plan en is een aanbeveling voor toekomstig beleid.

Professionele kwaliteit

De plannen richten zich op behoud en verdieping van het bestaande, waarbij er relatief veel aandacht is voor bedrijfseconomische kenmerken en minder voor artistieke uitgangspunten. Simplon geeft aan dat de inhoudelijke ambities niet in lijn liggen met de beschikbare financiële middelen. De aangevraagde subsidie is fors hoger dan het huidige subsidiebedrag. Volgens de organisatie is dit noodzakelijk om in 2021 - 2024 de exploitatie sluitend te krijgen. Naar eigen zeggen kunnen de huidige inkomsten uit entreegelden en horeca niet verder worden opgerekt en stijgen de kosten. Als niet aan de subsidiewens kan worden voldaan, wijzigt Simplon het programma. Welke programmaonderdelen concreet geschrapt zouden moeten worden, wordt uit de aanvraag niet duidelijk. Andere financieel-strategische toekomstscenario's - essentieel gezien de dreigende levensvatbaarheid en innige samenwerking met Vera - worden in de aanvraag onvoldoende uitgesproken of geïnventariseerd. Hierdoor is onduidelijk welke lange en korte termijn investeringen een structureel positief exploitatieresultaat zouden kunnen realiseren. Simplon hanteert vooralsnog weinig gevarieerde financieringsvormen. Meer zakelijke creativiteit is volgens de Kunstraad wenselijk.

Er wordt weinig informatie gegeven over governance. De GCC wordt naar eigen zeggen gevolgd, terwijl de personele unie van Simplon en Vera aanleiding geeft voor een nadere uitleg over bijvoorbeeld de afstemming of werving van bestuur en medewerkers. De opvatting over Fair Practice lijkt realistisch, gezien de omvang en status van de organisatie. Het vrijwilligersbeleid is sterk: er is ruimte voor persoonlijke en artistieke ontwikkeling, er mag geëxperimenteerd worden en er vindt doorstroming plaats. Het beleid ten aanzien van de Code DI zou volgens de Kunstraad meer expliciet mogen zijn, zeker gezien de bijzondere positie die Simplon in de stad inneemt. Simplon onderscheidt zich van andere podia door een cultureel divers publieksbereik, in samenwerking met Urban House Groningen.

Simplon positioneert zich als een 'hub' waar initiatieven samenkomen. Simplon heeft een voornamelijk faciliterende rol en is daarin sterk, blijkens het duurzame karakter van de partnerships. Onduidelijk is of de partners ook onderling samenwerken. Ook mist de Kunstraad een toelichting op de culturele positie van de hub in de Groningse cultuursector als geheel.

Simplon geeft een vrij helder beeld van de marketingactiviteiten. De marketingstrategie gaat echter niet diep in op alle programma-niches die het podium bedient. De bezoekersaantallen zijn de afgelopen jaren gegroeid (op jaarbasis is het bereik momenteel 35.000). Dit is een mooi resultaat, zeker omdat het om een jong en relatief divers publiek gaat. Simplon spreekt vooral over publieksbinding voor de komende jaren, niet zozeer over het ontwikkelen van nieuw publiek. Goed is de inzet van partners om het juiste publiek voor de juiste activiteit te bereiken. Simplon is toegankelijk voor een (jong) publiek met een kleine beurs: de ticketprijzen zijn hierop gericht.

Bijdrage aan de strategische doelen

Simplon draagt naar eigen zeggen bij aan drie strategische doelen: 'een sterke basis', 'ruim baan voor talent en vernieuwing' en 'overall cultuur'. De Kunstraad vindt de bijdrage aan 'een sterke basis' en 'ruim baan voor talent en vernieuwing' goed. Het programma in Simplon wordt als zodanig niet elders in Groningen aangeboden. Vooral op het gebied van hiphop en dance (diverse genres) is Simplon uitgesproken en sterk. Daarbij gaat het vooral om acts die aan het begin van hun carrière staan. Simplon heeft als goed gefaciliteerd podium de belangrijke functie van kraamkamer voor artiesten in de eerste fase van hun carrière. Volgens de Kunstraad is dit de kernactiviteit van Simplon, die van zeer grote waarde is voor Groningen als City of Talent. Simplon biedt jonge mensen - in hun vrije tijd of in het kader van hun opleiding, op basis van hun culturele overtuiging of passie - de mogelijkheid om hun creativiteit te uiten. De impact en betekenis hiervan voor het ecosysteem zijn volgens de Kunstraad groot.

SOUNDSOFMUSIC

Gevraagd bedrag: € 35.000 (gemeente) / € 15.000 (provincie)
Geadviseerd bedrag: € 0 met B-status (gemeente) / € 0 met C-status (provincie)

Subsidieadvies

De Kunstraad oordeelt positief over de aanvraag van Soundsofmusic op basis van het programma en de bijdrage van het festival aan de diversiteit van het aanbod in de stad Groningen. De bijdrage is echter niet heel groot, gezien het bescheiden publieksbereik en zeker wat het aantal betalende bezoekers betreft. Soundsofmusic geeft vooral aan bij te dragen aan de bruisende stad. Door de komende vier jaar meer gratis programma's op niet reguliere podia te brengen, wil de organisatie het bereik in de stad vergroten. De uitwerking van deze stadsprogrammering is echter nog tamelijk dun. Gelet op de waarde van het festival voor de diversiteit van het aanbod maar tegelijkertijd bescheiden bereik is het advies de aanvraag te waarderen met een B-status.

De betekenis van het festival voor de provincie Groningen komt volgens de Kunstraad in de aanvraag onvoldoende naar voren. Soundsofmusic voorziet in uniek aanbod in het noorden, maar uit de aanvraag spreekt geen verbinding met de provincie op basis van specifieke provinciale activiteiten. De bijdrage aan de provinciale strategische doelen is evenmin overtuigend. Daarom adviseert de Kunstraad negatief over de gevraagde provinciale bijdrage.

Beoordeling

Positionering

Soundsofmusic profileert zich als de smaakmaker van de actuele muziek in de noordelijke regio en als scout van jonge kunstenaars. In de aanvraag tekent zich volgens de Kunstraad geen heldere positionering af. Soundsofmusic werkt met vele partners in de stad samen maar geeft niet concreet aan welke rol het festival in de keten vervult en hoe Soundsofmusic zich verhoudt tot andere spelers in het veld. Wel geeft Soundsofmusic aan de enige cultuurinstelling in de stad te zijn die zich sterk maakt voor actuele muziek. Via samenwerkingspartners wil Soundsofmusic de zichtbaarheid van deze muziek vergroten.

Interessante elementen zijn het eigen residentieprogramma, evenals de keuze om lokale uitvoerders aan projecten te koppelen.

Artistiek-inhoudelijke kwaliteit van de activiteiten

De Kunstraad beoordeelt de artistiek-inhoudelijke kwaliteit van de activiteiten met een voldoende. Soundsofmusic programmeert artiesten die op weinig podia in Nederland te horen zijn, biedt ruimte voor experiment en geeft hiermee kleur aan de programmering in de stad. Hoewel er geen unieke signatuur of visie op het programma wordt geboden, is het programma op zichzelf wel van hoge en bewezen kwaliteit. De Kunstraad is tevens positief over het feit dat er twee jongere programmeurs aan de organisatie zijn toegevoegd. De programmering komt in een samenwerking met andere festivals in de actuele muziek tot stand en in interactie met stedelijke partners.

Het is jammer dat in de aanvraag niet wordt gereflecteerd op de vraag wie de rode lijn van het programma bewaakt. Ook ervaart de Kunstraad het als een gemis dat de artistieke inhoud van het 'randprogramma' of 'stadsprogramma' niet helder wordt weergegeven, waardoor het gissen is naar de kwaliteit hiervan. Het doel van dit programma lijkt vooral vergroting van het bereik, maar de Kunstraad is er niet van overtuigd dat dit stadsprogramma daadwerkelijk meer publiek zal genereren. Het biedt eerder extra programma voor het huidige publiek.

Professionele kwaliteit

Behoudens de nieuwe plannen met betrekking tot de stadsprogrammering is het voorgenomen beleid vergelijkbaar met dat van voorgaande edities. De realiteitswaarde is goed te noemen. Ook de bedrijfsvoering oogt gezond. Soundsofmusic is een bescheiden festival dat met een relatief lage begroting een kwalitatief interessant programma weet neer te zetten. Dat is op zichzelf een prestatie. Soundsofmusic is voor een groot deel afhankelijk van subsidies en fondsen. Gezien de aard van het festival - dat een nichemarkt bedient - is niet te voorzien dat er in de nabije toekomst een grote toename van publieksinkomsten zal worden gerealiseerd.

De financieringsmix is tamelijk eenzijdig, hetgeen een risico met zich meebrengt. Opvallend in de cijfers van 2019 is het relatief grote aantal vrije toegangskaarten. Het totale betalende bezoekersaantal van het zesdaagse festival was vorig jaar met 969 tamelijk beperkt (het totale bezoekersaantal lag op 1641).

Soundsofmusic heeft de basisbeginselen van de GCC doorgevoerd door een bestuur in het leven te roepen dat een rooster van aan- en aftreden heeft. Het geringe aantal bestuursleden (2) is echter in strijd met de code. De organisatie geeft niet aan daar de komende jaren werk van te zullen maken.

Fair Practice is door de organisatie onder de loep genomen en vooral voor de betaling van artiesten is kritisch gekeken of de organisatie hier blijf geeft van goed gedrag. In de komende jaren wordt bekeken of de medewerkers al hun uren vergoed krijgen. Hoe dit verder wordt opgevoerd in de begroting is niet precies duidelijk.

De Code DI wordt helemaal niet geïmplementeerd in de organisatie. De tekst die hiervoor is aangevoerd bestaat uit algemene opmerkingen over de marketing. De organisatie geeft geen blijf van besef wat deze code behelst en uit de aanvraag spreekt geen bereidheid tot verandering op dit vlak.

Soundsofmusic werkt veel en graag samen met partners en relevante opleidingen in de stad Groningen. Door samen te werken met partners zoals Clash, Kamerorkest van het Noorden en Rockit! hoopt Soundsofmusic nieuw publiek aan zich te binden. De Kunstraad is nieuwsgierig naar de werking hiervan op de langere termijn.

Bijdrage aan de strategische doelen

De bijdrage van het festival aan een sterke stedelijke basis is goed. Soundsofmusic geeft met zijn programma kleur en diversiteit aan het culturele aanbod in de stad. Het is bovendien het enige festival in het Noorden dat zo nadrukkelijk de actuele muziek vertegenwoordigt. Daarbij zijn de geprogrammeerde artiesten van hoog niveau.

Ook de bijdrage aan 'ruim baan voor talent en vernieuwing' is goed. In het programma is ruimte voor jong noordelijk talent en daarnaast ontwikkelt het festival nieuwe programma's (residenties, new classics). Dat is een knappe prestatie voor een festival van dit formaat.

De aanvraag geeft volgens de Kunstraad echter onvoldoende blijf van verbinding met de provincie (inclusief de provinciale strategische doelen). Er worden geen specifieke activiteiten in de provincie uitgeoerd, waardoor de zichtbaarheid in de provincie beperkt blijft.

SPOT

Gevraagd bedrag: valt buiten de gemeentelijke adviesvraag
 Geadviseerd bedrag: n.v.t.

Subsidieadvies

De Kunstraad oordeelt inhoudelijk positief over de aanvraag van SPOT, vanwege de constante hoge kwaliteit van het aanbod (en de organisatie zelf), het belang van SPOT voor de inwoners van Groningen en de waardevolle en onmisbare bijdrage die het podium levert aan de strategische doelen, niet in de laatste plaats vanwege het grote bereik. De Kunstraad heeft waardering voor het streven van SPOT om *alle* inwoners van Groningen te bereiken, zonder uitzondering. Slechts weinig culturele instellingen spreken deze ambitie zo expliciet uit. De Kunstraad is nieuwsgierig naar de uitwerking van de maatschappelijke rol die SPOT voor ogen heeft.

Beoordeling

Positionering

SPOT positioneert zich volgens de Kunstraad terecht in de top van de Nederlandse cultuurpodia. SPOT biedt hoogwaardig nationaal en internationaal aanbod, heeft uitstekende relaties met leveranciers, artiesten en publiek en initieert gedurfde, innovatieve evenementen zoals Stadspark Live. SPOT zorgt door het hele jaar heen voor sterk en divers aanbod. Daarmee onderscheidt SPOT zich van meer gespecialiseerde podia en festivalorganisaties in de regio. De impact van de programmering en voorzieningen is significant. SPOT draagt met beeldbepalende evenementen in hoge mate bij aan de aantrekkelijkheid van de stad. De Kunstraad acht dit waardevol.

Artistiek-inhoudelijke kwaliteit van de activiteiten

Het ingediende plan toont twee verschillende kanten van SPOT. Ten eerste is SPOT een aanbodgerichte cultuuronderneming, die overtuigend en op hoog niveau opereert. In alle disciplines haalt SPOT de Nederlandse top naar Groningen en in specifieke disciplines (toneel, pop, klassiek, dans) presenteert SPOT de internationale top. Uit het gerealiseerde aanbod spreekt het vakmanschap van de programmeurs, maar ook van de organisatie als geheel. Tweede pijler onder het plan is de behoefte van SPOT om zich over de stad te verspreiden en een breder publiek te bereiken: in essentie *iedere* Groninger. SPOT doet dit door op andere podia in de stad te programmeren en maatschappelijke projecten te ontplooiën. De Kunstraad onderschrijft de wens van SPOT om een actieve maatschappelijke rol te spelen, maar constateert dat deze manier van werken de organisatie nog niet eigen is. De visie op dit onderdeel is beschreven vanuit de ‘aanbodgedachte’, waarin SPOT sterk is. Een dergelijke maatschappelijke en inclusieve ambitie vraagt volgens de Kunstraad echter om een minder top-down gerichte strategie, gebaseerd op vraag en dialoog. Dit onderdeel van de aanvraag overtuigt de Kunstraad daarom wat minder.

Professionele kwaliteit

Uit het jaarverslag 2018 kan worden opgemaakt dat de bedrijfsvoering gezond is. De ingediende begroting is echter summier en biedt onvoldoende inzicht in de financiële positie van SPOT. De balans tussen overhead en activiteiten is voldoende en ook de financieringsmix oogt gezond. Een strategie bij tegenvallende inkomsten ontbreekt echter.

De Kunstraad vindt dat de consequenties van de reorganisatie van SPOT in het plan weinig aandacht krijgen. Over het effect van de nieuwe merknaam, veranderingen in publieksgedrag of schaal- of inkoopvoordeel had de Kunstraad graag meer willen lezen.

De omgang van SPOT met de FPC is duidelijk en degelijk. De Kunstraad is echter kritisch ten aanzien van de ontbrekende motivatie op het vlak van Governance. Omdat SPOT als werkmaatschappij van de gemeente een bijzondere positie inneemt in het Groningse culturele veld, is reflectie op deze code juist van belang. Daarbij is de visie op de Code DI tamelijk mager te noemen. SPOT lijkt deze code vooral te zien als marketingactiviteit en maakt geen expliciete analyse van personeel, publiek, programma's en partners. SPOT gaat hier niet in op onderwerpen als toegankelijkheid en representatie.

SPOT werkt structureel en gericht samen met regionale culturele partners van belang (zoals NNO, Club Guy & Roni). SPOT stemt af met andere podia in de stad, waaronder Vera/Simplon, met het idee om groeiende artiesten voor de stad te behouden (het podium groeit mee). Ook wordt gebruik gemaakt van andere podia om programma's optimaal tot hun recht te laten komen, in de juiste context. Hoewel de samenwerking en afstemming helder beschreven is, mist de Kunstraad enige reflectie op het feit dat SPOT een sterke positie in het veld heeft door zijn schaal, positie en slagkracht.

Het bereik van SPOT is met meer dan een kwart miljoen bezoeken per jaar uitstekend. Het grootste deel hiervan is afkomstig uit Noord-Nederland. De wijze waarop marketingdata worden verkregen is innovatief te noemen en ook de prijsstrategie kent interessante invalshoeken. De Kunstraad heeft waardering voor de ambitie van SPOT om *iedere* Groninger te bereiken. Maar weinig instellingen spreken deze ambitie zo expliciet uit. SPOT heeft aandacht voor nieuw publiek en educatie. Het valt wel op dat er voor de beoogde maatschappelijke projecten nog geen financiering is, ondanks de uitgebreide aandacht hiervoor in het plan.

Bijdrage aan strategische doelen

SPOT draagt zonder meer bij aan een 'sterke basis' en 'overal cultuur' door het realiseren van hoogwaardig en avontuurlijk aanbod, divers in genres, disciplines en vormen. De organisatie programmeert experimenteel aanbod voor de grote zaal en experimenteert zelf op overtuigende wijze met nieuwe formats (zoals Stadspark Live) en de eigen positie in de stad (via aanbod op alternatieve locaties en wijkgerichte activiteiten). SPOT is proactief in de zoektocht naar de juiste locatie voor vernieuwende programmering. Naast de LAB-programmering dragen de onderwijs- en wijkactiviteiten en festivals bij aan 'ruim baan voor talent en vernieuwing'.

SPOT draagt voldoende bij aan 'samenleven met cultuur'. SPOT heeft een helder en coherent beschreven visie op de eigen rol in de samenleving. SPOT sluit aan bij programma's die zich richten op deelname aan cultuur. In een aantal gevallen is SPOT initiatiefnemer. De Wijk De Wereld is hier een succesvol voorbeeld van. Door de omvang en kwaliteit van het aanbod draagt SPOT bovendien bij aan de versterking van het leefklimaat van de stad.

SWINGIN' GRONINGEN

Gevraagd bedrag: € 50.000 (gemeente) / € 50.000 (provincie)
Geadviseerd bedrag: € 0 met C-status (gemeente) / € 0 met C-status (provincie)

Subsidieadvies

Hoewel Swingin' Groningen het enige grote jazzfestival in de stad Groningen is, is de Kunstraad niet overtuigd van de meerwaarde van dit festival voor de stad en provincie Groningen. De inhoudelijke positionering van Swingin' Groningen is mager. Landelijk gezien zijn er veel vergelijkbare jazzfestivals. Uit de aanvraag spreekt geen overtuigende eigen signatuur of overkoepelende artistieke visie. De Kunstraad mist in de aanvraag een reflectie op de eigen positie, het genre en het veld. De programmering is weliswaar doorgaans van goede kwaliteit, maar overstijgt het reguliere jazz-aanbod op andere Groningse podia niet. Van de bijdrage aan het verplichte beleidsdoel 'een sterke basis' is de Kunstraad niet overtuigd. Om deze redenen adviseert de Kunstraad beide overheden de aanvraag af te wijzen.

Beoordeling

Positionering

Swingin' Groningen is het enige grote jazzfestival in de stad Groningen. Het festival biedt een open podium voor aankomend en bekender jazz talent. Door de locaties midden in de binnenstad trekt het een algemeen publiek dat gratis de optredens kan bijwonen. In die zin biedt het podium volgens De Kunstraad een aanvulling op de reguliere programmering van zalen en theaters voor publiek uit alle mogelijke doelgroepen.

Landelijk bestaan er zeer veel openbare jazzfestivals en in dat licht heeft Swingin' Groningen geen heldere eigen positie of visie. Op de eigen signatuur, het genre of het veld wordt in de aanvraag niet gelecteerd.

Artistiek-inhoudelijke kwaliteit van de activiteiten

De Kunstraad is niet geheel overtuigd van de artistiek-inhoudelijke kwaliteit van het festival. Het festival bestaat al geruime tijd en presenteert populaire grote namen binnen de jazz, zoals New Cool Collective en Ntjam Rosie. Dit zijn artiesten die echter ook op reguliere podia worden gepresenteerd. Onderscheidend is de programmering daarom niet. Hoewel de afzonderlijke programma's van goede kwaliteit zijn, wordt de artistieke keuze voor de artiesten nauwelijks inhoudelijk gemotiveerd. Ook worden veel verschillende activiteiten voorgesteld (jazz op het Forumplein, StadsKabaal), maar ontbreekt een heldere uitleg over de concrete uitvoering van dergelijke projecten en de coherentie van de festivalactiviteiten als geheel.

Professionele kwaliteit

De Kunstraad vindt de bedrijfsvoering voldoende. Er is sprake van een goede financieringsmix. Ondanks het feit dat het een gratis festival betreft, wordt wel ondernemerschap getoond ten aanzien van het genereren van inkomsten. Het aantal sponsors en samenwerkingspartners is indrukwekkend en vormt een stevig fundament. Opvallend en enigszins zorgelijk is echter dat de eindafrekening 2018 en de winst- en verliesrekening 2018 verschillende resultaten weergeven. De begroting 2021-2024 bedraagt bijna een ton meer dan de afrekening in 2018 (2019 is nog niet voorhanden), zonder dat hiervoor een verklaring wordt gegeven.

De Kunstraad is kritisch ten aanzien van de toepassing van en toelichting op de codes. Op de GCC wordt niet concreet ingegaan, behalve op het punt van de handelwijze met betrekking tot kostenoverschrijding. Verder wordt geen inzicht gegeven in de honoraria die aan artiesten worden betaald, ook niet in de vorm van richtprijzen. Ook op andere punten is de omgang met de FPC niet inzichtelijk. Het festival staat open voor publiek van iedere afkomst, maar lijkt in de eigen organisatie nog niet erg divers.

Er wordt structureel samengewerkt met het Prins Claus Conservatorium, VRIJDAG en de conservatoria van o.a. Hamburg en Aarhus. Swingin' Groningen heeft een goede band met ondernemers en bedrijven in de binnenstad. Er wordt echter niet wezenlijk met andere disciplines samengewerkt. Aansluiting bij andere poppodia of festivals in Groningen of Nederland is er niet. Dit strekt wel tot aanbeveling.

Het bereik van Swingin' Groningen is gebaseerd op aannames, gezien de aard van het festival. Door vrijwel uitsluitend gratis concerten te presenteren op aantrekkelijke locaties in de binnenstad kan een breed publiek worden bereikt, maar blijft onduidelijk welke bezoekers gericht op het (inhoudelijke) programma af komen. De stichting heeft onderzoek gedaan door middel van vragen aan personeel en bezoekers, maar werkelijk inzicht in de motivatie van doelgroepen lijkt hieruit niet naar voren te zijn gekomen.

Bijdrage aan de strategische doelen

Swingin' Groningen geeft aan bij te dragen aan alle strategische doelen. De Kunstraad acht de bijdrage aan 'overall cultuur' goed. Swingin' Groningen draagt bij aan het bruisend cultureel aanbod in de stad en verbindt dat op adequate wijze met de marketing en promotie van de stad Groningen.

De bijdrage aan talentontwikkeling - in samenwerking met VRIJDAG en het Prins Claus Conservatorium - is voldoende. Het betreft hier voornamelijk het bieden van een presentatieplek aan muzikanten op alle niveaus (amateurs, semi-professionals en professionals). Interessant aspect is de Northern European Jazz Talent Contest, waarvoor wordt samengewerkt met internationale muziekscholen.

Van de bijdrage aan de overige doelen - inclusief de verplichte 'sterke basis' - is de Kunstraad minder overtuigd. De programmering overstijgt het reguliere aanbod niet en de aanvraag is op veel punten niet of onvoldoende uitgewerkt. Met het evenement StadsKabaal worden kinderen uit Stad en Ommeland uitgenodigd deel te nemen aan een evenement dat in samenwerking met het Prins Claus Conservatorium, Jazz te Gast, het Schoolkoor en de Groningse Schoolvereniging wordt gepresenteerd. Het is uit de verslaglegging helaas niet op te maken hoeveel kinderen hierbij betrokken waren, noch of deze kinderen daadwerkelijk uit kans- of cultuurarme milieus komen.

TERUG NAAR HET BEGIN

Gevraagd bedrag: € 45.000 (provincie)
Geadviseerd bedrag: € 0 met B-status (provincie)

Subsidieadvies

Terug naar het begin verhoudt zich goed tot de prioriteiten van de provincie Groningen. Het biedt een platform voor bijzonder cultureel erfgoed, slaat een brug met de bewoners en trekt bezoekers uit de hele regio. Het ontwikkelt activiteiten op een plek waar niet veel onderscheidend aanbod te vinden is en biedt daarmee een aanvulling op het bestel. Voor landelijk publiek lijkt het onderscheidend vermogen van het programma (nog) niet sterk genoeg. De Kunstraad mist in de aanvraag verder een heldere visie en reflectie op het inhoudelijk profiel, hetgeen in de beoordeling leidt tot een B-status.

Beoordeling***Positionering***

Terug naar het begin positioneert zich als hét multidisciplinaire kunstenfestival van de noordoostelijke regio van Groningen. Het festival presenteert voornamelijk jonge aanstormende (noordelijke) kunstenaars die nog geen grote naamsbekendheid hebben. Daarmee wordt een hoofdzakelijk regionaal publiek bereikt. Voor het landelijke publiek lijkt de impuls nog niet sterk genoeg; daarvoor zijn grotere namen en een onderscheidende programmering noodzakelijk. Het festival wil de komende jaren meer inspelen op het onderzoekende karakter van de ontdekkingstochten en zo de schoonheid van de regio tonen. Tevens zoekt het festival naar meer maatschappelijke verbinding en relevantie. Het is voor de Kunstraad nog ongewis of dit in de toekomst tot een krachtiger en hoogwaardiger programmering gaat leiden.

Artistiek-inhoudelijke kwaliteit van de activiteiten

De Kunstraad vindt de getoonde artistiek-inhoudelijke kwaliteit van het festival voldoende, mede gebaseerd op de programmering in de afgelopen jaren. Terug naar het begin heeft bewezen met relatief weinig eigen middelen een brede programmering te kunnen ontwikkelen. Dit getuigt van vakmanschap van de organisatie. Wel draagt het programmeren van veel startende kunstenaars een zeker risico met zich mee ten aanzien van de kwaliteit van de programmering. Een helder artistiek-inhoudelijk profiel komt niet uit de aanvraag naar voren. Ook ontbreekt een reflectie op de programmering. De Kunstraad vindt het jammer dat de aanvraag zo sterk gericht is op de vorm van het festival - en het decor van het oeroude kerklandschap -, waardoor de zeggingskracht van de projecten zelf wat onderbelicht blijft.

Professionele kwaliteit

De bedrijfsvoering is stabiel, de publieksinkomsten ook. Voor de komende jaren is een stijging van de publieksinkomsten voorzien. De beoogde groei staat echter niet in relatie tot de trend van de afgelopen jaren. De Kunstraad vraagt zich daarom af of deze reëel is.

De Kunstraad is kritisch ten aanzien van de motivatie met betrekking tot de drie codes. De basis van de GCC is op orde. Met het loskoppelen van de Stichting Oude Groninger Kerken lijkt meer onafhankelijkheid te worden geborgd. Er wordt geen inzage gegeven in de beloning van de kunstenaars. Mede hierdoor kan De Kunstraad niet beoordelen of de FPC wordt nageleefd. Verder wordt alleen gesproken over diversiteit en inclusie in het programmeringsaanbod, maar niet hoe de stichting de Code DI in de eigen organisatie wil toepassen. Reflectie op de codes strekt tot aanbeveling.

Terug naar het begin werkt op lokaal en regionaal niveau samen met partners, maar uit de aanvraag blijkt niet altijd concreet waaruit die samenwerking bestaat. Pluspunt is de samenwerking met bewoners in de regio om de programmering van verschillende locaties vorm te geven.

Het bereik is volgens de Kunstraad voldoende. Momenteel is het bereik vooral regionaal en de grootste publieksgroep is 60+. Er is aandacht voor het bereiken van bredere, jongere doelgroepen (30+) door middel van gegidste fietsroutes en laagdrempeliger aanbod. Deze summier beschreven strategie overtuigt de Kunstraad niet direct.

Bijdrage aan de strategische doelen

De bijdrage van Terug naar het begin aan de gekozen strategische doelen is goed. Terug naar het begin betreft bewoners bij de ontwikkeling van het festival en zet daarmee aan tot cultuur. Actuele thema's worden belicht en leiden tot gesprek tussen burgers onderling, waarmee het leefklimaat in de regio wordt versterkt. Het aanbod is interessant, maar niet baanbrekend. Het festival biedt ruimte voor talentontwikkeling: jong talent kan hier experimenteren. Er wordt op vernieuwende wijze samengewerkt aan de presentatie van de Collectie Groningen door de veelheid aan cultuurhistorische locaties en verbindingen die worden gelegd tussen oud en jong publiek, stad en ommeland, bewoners en toeristen.

VERA

Gevraagd bedrag: € 413.000 (gemeente)
Geadviseerd bedrag: € 410.000 met A-status (gemeente)

Subsidieadvies

Vera heeft een eigen en onmisbare (gids)functie in Groningen als programmeur van (pop) underground. Het aanbod is kwalitatief hoogstaand, onderscheidend en bovendien consistent. De merkbekendheid van Vera reikt verder dan de stads- of provinciegrenzen. Dit draagt bij aan de internationale uitstraling van de stad Groningen als vertegenwoordiger van popcultuur. De aanvraag van Vera voor 2021-2024 is overtuigend, artistiek-inhoudelijk, professioneel en met betrekking tot de strategische doelen. Om deze redenen adviseert de Kunstraad de gemeente om aan Vera de gevraagde subsidie toe te kennen.

Beoordeling

Positionering

Vera positioneert zich als het belangrijkste podium voor kwaliteitsprogrammering van (pop) underground in Noord-Nederland. Het aantal podia dat hiervoor kiest - regionaal en nationaal - neemt af. De reputatie van Vera is uitstekend in het internationale circuit van toerende (alternatieve, DIY en/of historisch bewuste) bands en hun vertegenwoordigers. Met een relatief kleine zaal wordt een goede en aansprekende programmering gerealiseerd. Vera onderscheidt zich door haar consistente keuzes. Zeldzaamheid is de solidariteit met onafhankelijke, niet commerciële, soms obscure artiesten. De merkbekendheid en de band met het publiek (de hechte gemeenschap) zijn sterk.

Artistiek-inhoudelijke kwaliteit van de activiteiten

De Kunstraad vindt het geheel aan programma-activiteiten in Vera zeer krachtig. Uit de aanvraag spreekt een helder programmeringsprofiel, een duidelijke signatuur en traditie. Tegelijkertijd bestaat er voldoende openheid voor programma's van buitenaf en samenwerking. Vera kiest er bewust voor om andere opvattingen een plek geven (zoals bijvoorbeeld de programmering van Zwemfest).

De programmering voor de komende jaren wordt in de aanvraag langs lijnen benoemd en niet concreet. De Kunstraad gaat ervan uit dat de programmering als vanouds wordt voortgezet en de hoge kwaliteit wordt gecontinueerd. Mogelijk komt het aanbod uit meer landen dan voorheen, hetgeen een interessante ontwikkeling zou zijn.

De Kunstraad heeft - ondanks de zeer positieve beoordeling ten aanzien van de artistiek-inhoudelijke kwaliteit - twee punten van kritiek. Ten eerste spreekt uit de aanvraag weinig inhoudelijke reflectie op de ontwikkeling van de programmering in relatie tot de positie van de wereldwijde undergroundcultuur. Het is jammer dat een visie hierop ontbreekt. Ten tweede wordt in de aanvraag niet ingegaan op de inhoudelijke kansen die de samenwerking met Simplon biedt. Een integrale visie op de verschillen en overeenkomsten tussen Simplon en Vera ontbreekt in het plan en is een aanbeveling voor toekomstig beleid.

Professionele kwaliteit

De plannen voor de komende cultuurnotaperiode zijn behoudend en degelijk. Vera beoogt kwantitatief en kwalitatief een vergelijkbare programmering met die in voorgaande jaren. De realiteitswaarde van de plannen is daarmee goed te noemen. Ook de bedrijfsvoering oogt solide. De begroting is duidelijk en ook de financiële relatie met Simplon is helder (doorbelasting personele kosten). De begroting stijgt in de komende jaren vanwege hogere personeelskosten (ten behoeve van Fair Practice, indexering van lonen en een kleine uitbreiding van uren van het kernteam). Deze extra kosten lijken reëel.

Vera geeft in de aanvraag aan dat de financiën onder druk staan (onder meer door gemeentelijk beleid in verband met MIP) en dat er in de begroting geen reserveringen kunnen worden bestemd. Ook geeft zij aan dat bij onveranderd beleid het eigen vermogen inteert (tot 'beneden nul'). Hoe Vera tot dit pessimistische scenario komt, blijft op basis van de aangeleverde financiële documenten onhelder. De benoemde strategie bij tegenvallende inkomsten had volgens de Kunstraad meer op de financiële positie en output gericht mogen zijn. De Kunstraad constateert tot slot dat zelfs met de genoemde dotaties en risico's op inkomstenderving de financiële positie van Vera op korte termijn solide blijft.

Vera lijkt terughoudend als het gaat om aansluiting en omarming van de drie codes. Gezien de autonome opstelling van de vereniging is dat wellicht logisch, maar dit wordt in het plan niet als zodanig toegelicht. De opmerkingen ten aanzien van de Governance zijn passend, maar erg globaal. Onduidelijk is bijvoorbeeld hoe concreet wordt omgegaan met diversiteit, hoe het bestuursmodel functioneert voor de twee separate rechtspersonen en hoe in dit geval met belangenverstrengeling wordt omgegaan.

De opmerkingen over Fair Pay zijn helder en passen bij de huidige ontwikkelingen in de popsector: er is terughoudendheid om de code te omarmen. Hier is het voor de Kunstraad onduidelijk of vanaf 2021 de CAO wordt gevolgd. In de begroting kan geen vergelijking worden gemaakt met de huidige situatie, waardoor de betekenis van deze opmerking niet op waarde kan worden geschat. Over de Code DI wordt weinig gezegd. Vera verwijst hierbij naar Simplon. Voor een organisatie van deze betekenis voor de stad is eigenstandig beleid op dit punt wenselijk.

Vera heeft een aantal langdurige samenwerkingen en ook een aantal recente. De Kunstraad heeft de indruk dat met een beperkt aantal instellingen inhoudelijk wordt samengewerkt (Noorderzon, GRID, Zomaar Radio). Dit blijkt in elk geval niet duidelijk uit de aanvraag. Waar mogelijk stelt Vera zich open voor partners (Zwemfest, ESNS), waardoor er nieuw publiek wordt bereikt. Met andere podia is Vera gericht op afstemming. Daarbij is ze (licht) kritisch op het grote aanbod in de stad en de rol van SPOT en commerciële aanbieders.

Uit de aanvraag spreekt een trefzekere analyse van doelgroepen. Vera weet een betrekkelijk groot publiek te bereiken voor een specifiek en moeilijk programma, waarmee in steden met een vergelijkbare omvang zeer waarschijnlijk minder publiek zou worden bereikt. Dit is een bijzondere verdienste in een competitieve stad met veel muziekaanbod. Door grotere (nationale) namen te programmeren komt er voor Vera nieuw publiek binnen. Dit publiek stroomt echter niet makkelijk door naar experimentele of onbekendere namen. De Kunstraad mist in het plan wel enige reflectie op de rek die het programma nog biedt (het maximale publieksbereik).

Bijdrage aan de strategische doelen

Vera zet in op een bijdrage aan 'een sterke basis', 'ruim baan voor talent en vernieuwing' en 'overall cultuur'. De Kunstraad vindt de bijdrage aan deze drie doelen overtuigend. Het aanbod van Vera is uniek, eigen en onderscheidend, en wordt tegelijkertijd behoorlijk breed gedragen. Binnen de conventies van het DIY-kader is Vera een veilige haven voor experiment. Experiment moet volgens de Kunstraad ook in dat licht worden gezien. De bijdrage aan het bruisende aanbod is evident. Er zijn studenten en starters die zich vanwege het bestaan van Vera in Groningen komen vestigen. Met bijvoorbeeld de expo van Willem Kolvoort in het Groninger Museum zorgt Vera voor nationale aandacht en stadspromotie. Met betrekking tot talent en vernieuwing beschrijft Vera geen nieuwe visie op het aantrekken of ontwikkelen van talent. Feit is dat relatief veel (internationale) artiesten in een vroege fase van hun carrière in Vera waren te zien. Vera heeft nog steeds een gidsfunctie en speelt zo een cruciale rol in de ontwikkeling van het aanbod.

ZOMERJAZZFIETSTOUR

Gevraagd bedrag: € 15.000 (gemeente) / € 25.000 (provincie)
Geadviseerd bedrag: € 0 met B-status (gemeente) / € 25.000 met A-status (provincie)

Subsidieadvies

De ZomerJazzFietsTour is een kwalitatief sterk festival van landelijke betekenis, dat experimentele programmering op toegankelijke wijze presenteert aan een breed nationaal publiek. Het festival zorgt voor hoogwaardig aanbod in de provincie en behoort volgens de Kunstraad tot de sterke basis. De ZomerJazzFietsTour draagt bovendien - als een van de weinige aanvragers binnen de podiumkunsten - concreet bij aan de verbinding tussen Stadgers en ommeland. Uit de aanvraag spreekt volgens de Kunstraad een overtuigende noodzaak voor structurele subsidie. De Kunstraad acht het van belang dat de organisatie vier jaar lang in continuïteit kan werken aan vernieuwing van de organisatie, een stabiele en duurzame bedrijfsvoering en experiment met jonger publiek. Ondanks de programmering en samenwerking met andere podia en festivals in de stad Groningen, ligt het accent van de ZomerJazzFietsTour bij de provincie. Gelet op het financiële kader adviseert de Kunstraad de provincie de aanvraag te honoreren en kent hij een B-status toe voor de gemeente.

Beoordeling

Positionering

De ZomerJazzFietsTour is al ruim 30 jaar een constante culturele factor in het Reitdiepdal en combineert experimentele jazzmuziek met fysieke activiteit en cultureel erfgoed. De vernieuwende programmering is onderscheidend ten opzichte van andere jazzfestivals in Nederland en trekt bezoekers uit het hele land en daarbuiten. De uitstraling van het festival is daarmee bovenregionaal en van grote waarde voor de stad en provincie Groningen. Het aanbod en format zijn opvallend laagdrempelig. De gunfactor van het publiek is hoog door de vele, soms verborgen erfgoedlocaties waar het festival zich afspeelt.

Artistiek-inhoudelijke kwaliteit van de activiteiten

De Kunstraad is zeer positief over de artistieke kwaliteit van ZomerJazzFietsTour. Het festival heeft bewezen een internationaal en nationaal netwerk van excellente musici aan zich te binden. Dit getuigt van vakmanschap. Er is sprake van een helder programmeringsprofiel. Daarbij is een slimme, succesvolle strategie gekozen met verschillende routes. Omdat het festival de ambitie heeft om de actualiteit op de voet te volgen, programmeert het steeds per aankomende editie. Inhoudelijk gezien geeft de aanvraag dus weinig houvast met betrekking tot de te verwachten programmering. Gezien de staat van dienst van de organisatie - die doorlopend in staat blijkt een interessante mix aan nieuw talent en bekende oudgedienden te programmeren - heeft de Kunstraad er vertrouwen in dat ook de komende jaren artistiek interessant zullen zijn.

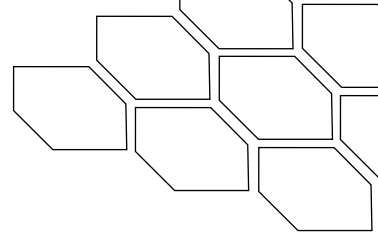
Professionele kwaliteit

De voorgenomen plannen zijn goed en realistisch, met als aandachtspunt dat het festival naar eigen zeggen enkel levensvatbaar is door overuren van de organisatoren. In de begroting 2021-2024 is een realistisch bedrag opgenomen voor organisatiekosten, dat in eerdere jaren steevast ontbrak. De bedrijfsvoering oogt verder gezond. Het festival hanteert een short- en een longlist om tegenvallende inkomsten te kunnen dekken.

De GCC wordt toegepast en voldoende toegelicht. De Kunstraad adviseert het festival om de FPC verder uit te werken, ook ten aanzien van de eigen medewerkers.

De code DI wordt nog niet volledig toegepast, maar wel toegelicht. De programmering en het publiek zijn redelijk divers, gezien het specifieke genre. Aandachtspunt binnen de experimentele jazz is de ondervertegenwoordiging van vrouwen op de podia. Ook op het vlak van de samenstelling van de organisatie zelf kunnen nog stappen worden gezet.

In de loop der jaren is een sterk netwerk van locaties en partnerfestivals opgebouwd. De ZomerJazzFietsTour wordt als een betrouwbare partner gezien; locaties zijn zeer bereidwillig om met het festival samen te werken. De ZomerJazzFietsTour werkt tevens samen met andere (voornamelijk) jazzpodia en hoopt in de komende vier jaar meer te kunnen inzetten op verbinding met (ook buitenlandse) festivals voor crossprogrammering.

Positief is ook de intensieve samenwerking met bewoners van de regio evenals met het Groninger Landschap, de Stichting Oude Groninger Kerken, diverse boerderijen en podia en mediapartners zoals Marketing Groningen.

Vanuit het karakter van de ZomerJazzFietsTour is verdere publieksgroei naar eigen zeggen moeilijk te realiseren. De locaties zijn intiem en juist daardoor aantrekkelijk voor het publiek. Een maximum aantal van 1600 bezoekers lijkt dan ook voor de komende jaren het uitgangspunt. Over uitbreiding van locaties in de provincie - een reële mogelijkheid, mits op fietsbare afstand - wordt niet gesproken. In de nabije toekomst wordt samenwerking gezocht met andere festivals (Noorderzon, Summer Bummer in Antwerpen) om de zichtbaarheid en het bereik te vergroten.

Bijdrage aan de strategische doelen

De Kunstraad oordeelt positief over de bijdrage van de ZomerJazzFietsTour aan de gekozen strategische doelen. Het festival is onderdeel van hoogwaardig cultuuraanbod in stad en ommeland van Groningen. De wortels van de ZomerJazzFietsTour liggen in het landschap verankerd. Kwalitatief goede experimentele jazz - een niche - wordt voor een breed publiek ontsloten. Het festival wordt gekoesterd door bewoners en vrijwilligers en legt op overtuigende wijze verbinding tussen de bezoekende artiesten en de lokale bevolking, die de artiesten thuis ontvangt. Zowel de Groninger cultuurhistorie, het landschap, de gastvrijheid als de programmering zijn hier onlosmakelijk met elkaar verbonden. De Kunstraad vindt dat het festival bijdraagt aan het culturele leefklimaat van Groningen, aan het cultuurtoerisme en het beeld van Groningen als bruisende culturele provincie van betekenis.

ZUHAUSE

Gevraagd bedrag: € 72.500 (gemeente)
Geadviseerd bedrag: € 0 met C-status (gemeente)

Subsidieadvies

Hoewel er voldoende basis is voor het vakmanschap van Zuhause, de aanpak van het collectief aansluit bij de tijdgeest en de producties bijdragen aan de diversiteit van het Groningse aanbod, heeft de Kunstraad onvoldoende vertrouwen in de kwaliteit en stevigheid van de voorgenomen plannen. Zuhause wil na de recente opstart als broedplaats verder gaan als producerend gezelschap. Deze nieuwe rol is nog verre van uitgekristalliseerd. Het aantal voornemens is groot maar maakt ook een zoekende, vrijblijvende indruk. De artistieke signatuur van het gezelschap is vloeibaar en volop in ontwikkeling. Het collectief heeft meer tijd nodig om tot consistentie te komen. Ook bedrijfsmatig is de organisatie tamelijk kwetsbaar. De Kunstraad is op dit moment niet overtuigd van de professionele kwaliteit. Daarom concludeert de Kunstraad dat opname in de cultuurnota op dit moment een brug te ver is.

Beoordeling

Positionering

Zuhause is één van de jonge Groningse collectieven die het lokale bestel van onderaf kleur geeft. Zuhause werkte in de eerste jaren na de oprichting in 2017 als een lokale broedplaats voor creatievelingen. In het beleidsplan voor de komende vier jaar laat de organisatie deze functie los en wil zij zich verder ontwikkelen als een producerend gezelschap dat ook (inter)nationaal opereert. Omdat de beoogde speelbeurten in het circuit van festivals en de underground-scene niet zijn uitgesplitst in lokale, nationale of internationale evenementen kan de Kunstraad niet vaststellen of een landelijke en internationale uitstraling realistisch is.

Zuhause beoogt interdisciplinaire, kleinschalige producties die hun grondslag hebben in menselijke en maatschappelijke vraagstukken. Voor iedere productie wordt gewerkt met een wisselende samenstelling van kunstenaars. Ook de vorm van de producties verschilt. Met installaties, films en theatrale performances heeft Zuhause een vloeibare signatuur. In de voorgelegde plannen ontbreekt een visie op de eigen positie na vier jaar opname in de cultuurnota.

Artistiek-inhoudelijke kwaliteit van de activiteiten

De Kunstraad is van mening dat er voldoende basis is voor het vakmanschap van Zuhause. Alle betrokken makers hebben ervaring opgedaan bij gerenommeerde gezelschappen en de twee artistiek leiders zijn door Station Noord in hun ontwikkeling begeleid. De missie van het collectief is authentiek en sluit aan bij de tijdgeest: Zuhause vertaalt persoonlijke verhalen en maatschappelijk thema's in een bont palet aan kunstzinnige producties, voor een publiek buiten de reguliere theaters (bijvoorbeeld op festivals). De Kunstraad vindt het interessant dat Zuhause voor een vierjarige inhoudelijke lijn kiest en telkens een deelaspect daarvan uitwerkt in een film, muziek, installatie of performance. Door deze grote diversiteit in vorm, opzet en executie is het echter lastig om een eenduidige artistieke signatuur te ontdekken. De Kunstraad is er niet compleet van overtuigd dat het collectief binnen deze brede scoop voldoende expertise heeft om alle producties van hoog niveau te laten zijn. Daarbij maken de voornemens nog een vrijblijvende, zoekende indruk. Met name de theatrale producties zijn in stijl en vorm minimaal uitgewerkt. Om die reden heeft de Kunstraad twijfels over de zeggingskracht van de producties.

Professionele kwaliteit

De Kunstraad is kritisch ten aanzien van de professionele kwaliteit van de organisatie. De Kunstraad is niet overtuigd van de realiteitswaarde van de voorgenomen plannen. Zuhause heeft veel ambities en voornemens, terwijl het geheel kwetsbaar oogt. Een zakelijk leider en een marketingmedewerker moeten nog worden aangetrokken. Sommige voornemens lijken erg lukraak gekozen, zoals de manager van de Wereldband die de internationale verkoop ter hand zou moeten nemen maar voor een onvergelijkbaar circuit werkt.

De begroting biedt een helder overzicht van alle baten en lasten. De meeste kosten zijn bestemd voor de activiteiten en de beheerslasten zijn laag. Opvallend is wel dat de eigen inkomsten uit kaartverkoop in 2023 en 2024 behoorlijk terugloopt. Deze daling is in de toelichting niet onderbouwd.

Ook constateert de Kunstraad dat er jaarlijks een vrij stevig bedrag aan projectsubsidies is begroot. De vraag is of dit realistisch is. Wel is in de toelichting voldoende overtuigend gemotiveerd hoe Zuhause omgaat met tegenvallende fondsenwerving. Tot slot is voor marketing een bescheiden bedrag gereserveerd. Dit baart de Kunstraad enige zorgen. Het strekt tot aanbeveling om bij het opstellen van toekomstig beleid advies in te winnen van meer ervaren spelers uit het eigen netwerk.

De GCC wordt toegepast. Ook wordt op de governance gereflecteerd. Aandachtspunt is dat één van de bestuursleden financieel bijdraagt aan de stichting. Dit kan de schijn van belangenverstrengeling wekken.

Met betrekking tot de FPC geeft Zuhause aan vanaf 2021 te zullen uitbetalen volgens de CAO (fair pay). Hoe dit zijn weerslag heeft op de begroting is niet te herleiden. Zuhause houdt bij tegenvallende projectfinanciering een slag om de arm bij de uitbetaling.

De code DI heeft een basis in de onderwerpen van de beoogde producties. De intrinsieke behoefte van Zuhause om mensen te verbinden is geloofwaardig. De Kunstraad is echter niet overtuigd van een daadwerkelijk diverse samenstelling van de organisatie, ondanks de verschillende nationaliteiten van de makers. Daarbij wordt de stelling dat de producties een divers publiek aanspreken niet onderbouwd. Op basis van de aanvraag is de Kunstraad hier niet van overtuigd.

De Kunstraad beschouwt de samenwerking en afstemming van Zuhause als voldoende. Overtuigend is de duurzame band van Zuhause met sterke spelers als Club Guy & Roni en Station Noord. Daarnaast zijn bij iedere productie partners betrokken die zich specifiek voor die productie aan het collectief verbinden. Ook is het lovenswaardig dat er maatschappelijke partners aan de basis staan van een aantal producties, hoewel de rol van die maatschappelijke partners in het plan helaas nauwelijks wordt toegelicht.

De impact en bereik van het werk lijken tamelijk bescheiden, al is het aantal voorgenomen samenwerkingspartners groot. De speelbeurten zijn niet uitgesplitst in activiteiten voor scholen, buitenlandse optredens of specifieke speelbeurten voor de stad. Ook zijn er geen doelen gesteld met betrekking tot publieksaantallen of groei. De doelgroep die wordt omschreven voor de producties is erg breed en de marketingstrategie is vrij basaal. De Kunstraad is er niet geheel van overtuigd dat Zuhause alle genoemde verschillende afzetmarkten kan bedienen. Er lijkt hiervoor binnen de organisatie geen expertise aanwezig te zijn waarop de Kunstraad kan vertrouwen.

Bijdrage aan de strategische doelen

Zuhause is een jong initiatief met een kwetsbare uitgangspositie. De organisatie heeft niet de middelen of de infrastructuur om alle strategische doelen professioneel inhoud te kunnen geven. Zuhause kiest voor een bijdrage aan 'een sterke basis' en 'samenleven met cultuur'. Als relatieve nieuwkomer en vertegenwoordiger van een eigentijds geluid draagt Zuhause volgens de Kunstraad bij aan een divers aanbod in de stad Groningen. Het collectief genereert een eclectisch palet aan artistieke producten. Daarbij is echter onduidelijk waar, wanneer, hoe vaak en in welke context de projecten in Groningen te bezoeken zijn. De inzet op 'samenleven met cultuur' is volgens de Kunstraad goed: Zuhause vertaalt maatschappelijke thema's in een artistiek product, dat via festivals en andere alternatieve locaties naar publiek wordt gebracht. De eerder genoemde magere uitwerking van doelgroepen, publieksbereik en maatschappelijk partnerschappen in de aanvraag overtuigen de Kunstraad echter niet van daadwerkelijke groei van cultuurdeelname.

6.4. ADVIEZEN STEUNINSTELLINGEN, LETTEREN EN OVERIGE INSTELLINGEN

BIBLIONET

Gevraagd bedrag: € 2.157.098 (provincie) (inclusief incidentele innovatiegelden BOIB)

Geadviseerd bedrag: € 1.329.900 met A-status (provincie)

Subsidieadvies

Biblionet krijgt de A-status vanwege de adequate invulling van de steunfunctie bibliotheekwerk in de hele provincie Groningen. Biblionet werkt samen met diverse partners zowel binnen als buiten de sector aan relevante programma's en innovatie.

De activiteiten van de lokale bibliotheken en de steunfunctie vinden in Groningen in samenhang plaats. Dit vraagt om meerjarige financiering van het totaal aan activiteiten inclusief innovatie. De Kunstraad adviseert dan ook de middelen voor innovatie (€ 800.000 die buiten de adviesopdracht van de Kunstraad vallen) meerjarig te beschikken aan Biblionet. Van Biblionet mag de provincie vragen om per jaar of per twee jaar in samenspraak met gemeenten een agenda op te stellen. Deze integrale agenda moet inzicht geven wat men concreet wil ontwikkelen, het beoogde effect van de inzet van de middelen, de relatie met andere activiteiten alsmede de borging ervan in de bibliotheken. Van de gemeenten mag de provincie vragen om vanuit de wettelijke verantwoordelijkheid en in het kader van leefbaarheid en burgerparticipatie in Groningen de bijdrage voor Biblionet evenwichtig te matchen.

Gelet op de beschikbare financiële middelen adviseert de Kunstraad de subsidie op het huidige niveau voor te zetten.

Beoordeling

Positionering

Biblionet vervult als provinciale ondersteuningsinstellingen (POI) de steunfunctie bibliotheekwerk en geeft daarnaast invulling aan de basisbibliotheken in de provincie Groningen. Tevens levert zij een belangrijke inhoudelijke bijdrage aan de wijkfilialen van Forum Groningen.

Biblionet is actief in het Noordelijke en landelijke netwerk van de bibliotheeksector, collega instellingen en de Koninklijke Bibliotheken. Samen voeren ze taken uit die zelfstandig niet effectief of efficiënt zijn.

Biblionet participeert in het netwerk van steunfuncties in de provincie Groningen en wil daar ook financieel in investeren.

Artistiek-inhoudelijke kwaliteit van de activiteiten

Biblionet werkt in de hele provincie en ondersteunt bibliotheken in de transitie van de klassieke naar de maatschappelijke en educatieve bibliotheek met als doel dat alle Groningers, jong en oud, zich kunnen ontwikkelen en hun kansen vergroten. Dit is, gezien het afnemende voorzieningenniveau, met name van grote waarde op het platteland van Groningen.

Biblionet stimuleert, inspireert en faciliteert bibliotheken en heeft een heldere visie op het bibliotheekwerk en de aanpak van het bibliotheekwerk in Groningen. De aanvraag maakt goed onderscheid tussen wettelijke en autonome taken en tussen steunfunctie- en bibliotheektaken. Biblionet pakt actief nieuwe zaken op, zelf of met een grote diversiteit aan partners. Met concepten als de platformbibliotheek sluit Biblionet aan bij de nieuwste inzichten. Met onderzoek naar flexibele en mobiele concepten om huisvestingskosten te reduceren zoekt Biblionet naar creatieve oplossingen om de infrastructuur in stand te houden. Ook investeert zij in digitale infrastructuren. Daardoor is het mogelijk voor lokale bibliotheken om lokale initiatieven van burgers te kunnen steunen en faciliteren.

Biblionet sluit aan op de landelijke innovatieagenda en werkt samen met gemeenten en een breed scala aan andere partners aan de implementatie ervan. Omdat steunfunctie en bibliotheken één organisatie zijn in Groningen is het minder eenvoudig te achterhalen wat bibliotheken zelf ontwikkelen. Ook mag er meer duidelijkheid komen over wat men specifiek vanuit de Groningse context oppakt, hoe de innovatie daadwerkelijk landt in de bibliotheken en op welke wijze borging daarvan plaatsvindt. Met andere woorden: er is meer inzicht nodig of een innovatie na de pilot en de inzet van extra middelen stopt, of dat het lukt om deze te continueren en de effecten zichtbaar te maken en op te schalen. Innovatie betekent immers samen optrekken met partijen die het in de praktijk moeten realiseren.

De Kunstraad is positief over het initiatief van Biblionet om zichzelf verder te transformeren tot een expertisecentrum voor bibliotheken en stakeholders met speciale aandacht voor HR, opleiding, effectmeting met behulp van kengetallen, etc. De Kunstraad plaatst vraagtekens bij de ambities van Biblionet op het gebied van data-ontwikkeling. Onhelder is welke data nodig zijn, hoeveel nieuws dat oplevert en wie daar vervolgens iets mee gaat doen. Daarmee is ook de verhouding kosten-resultaat en de mogelijkheid om via data-analyse andere financiële inkomsten te genereren niet te beoordelen.

In het algemeen vindt de Kunstraad dat Biblionet de prestaties specifiek en meetbaarder kan formuleren om de impact beter te kunnen meten om op inhoud bij te kunnen sturen.

De inzet rond het thema (digitale) laaggeletterdheid van volwassenen en kinderen vraagt om meer uitwerking van de relatie tussen Biblionet c.q. de bibliotheken en andere relevante partijen. Biblionet is kernpartner maar de vertaling naar concrete producten en resultaten mag steviger.

Professionele kwaliteit

De begroting is geheel gekoppeld aan de steunfunctie.

Aangezien Biblionet mede afhankelijk is van de financiële ruimte die gemeenten de bibliotheken bieden, is de vraag of Biblionet als steuninstelling daadwerkelijk die diensten kan ontwikkelen en aanbieden die nodig zijn om de transformatie ook te realiseren. En daarmee optimaal bij te dragen aan het doen toenemen van kansen van de inwoners van Groningen.

Biblionet is zich goed bewust van de drie codes en beschrijft helder hoe zij daarmee aan de slag gaat of deze al heeft vertaald naar beleid, activiteiten, organisatie en governance. De vier kernwaarden voor het personeel (samenwerken, kennis delen, leren door doen en resultaten halen) vormen hiervoor een mooi handvat. De diversiteit van het personeelsbestand vraagt nog wel aandacht.

Uit de plannen klinkt urgentie om de komende jaren door te pakken op de transitie. Het besef is er dat dit ook een transitie van Biblionet zelf vraagt. Risico is dat Biblionet op te veel fronten actief is en de druk op medewerkers te groot wordt. Dit vraagt om prioritering van de activiteiten en een toets op effectiviteit (meetbaar, merkbaar). De Kunstraad raadt Biblionet aan bij het oppakken van nieuwe taken tevens het gesprek aan te gaan over welke bestaande taken men niet meer gaat doen.

De Kunstraad is positief over de samenwerking van Biblionet met andere partijen, zowel binnen als buiten de sector als binnen en buiten de regio. De afstemming met collega steuninstellingen in Noord-Nederland kan met behoud van het eigen profiel inhoudelijk worden verdiept. De Kunstraad verwacht dat het juist nu, met de recente komst van nieuwe bestuurders, lukt om te benoemen wat men gezamenlijk kan oppakken, hoe men taken op basis van verschillende expertises kan verdelen en uitkomsten delen.

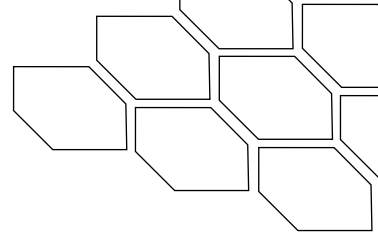
De bibliotheek wil laagdrempelig en toegankelijk zijn voor iedereen, dit sluit aan bij de kernwaarden van Biblionet. Biblionet biedt een digitaal platform om bibliotheken en hun aanbod overal zichtbaar te laten zijn. Door in te zetten op thema's als persoonlijke ontwikkeling, leefbaarheid, laaggeletterdheid en het aangaan van nieuwe samenwerkingsverbanden (zoals Kracht Coalitie in de Veenkoloniën) bereikt men ook nieuw publiek. Via het onderwijs en kinderopvangorganisaties werkt Biblionet aan het voorkomen en verminderen van leesachterstanden op jonge leeftijd.

Alhoewel er ook andere partijen actief zijn op het terrein van (digitale) laaggeletterdheid is Biblionet c.q. de bibliotheek door de breedte van de activiteiten vaak de aangewezen partij om initiatief te nemen. Dit is nodig om dat met name in het ommeland de infrastructuur niet altijd sterk genoeg is om dit op te pakken. De Kunstraad vraagt wel expliciet aandacht voor het monitoren van de te bereiken resultaten.

De expertise die Biblionet heeft opgebouwd met de invulling van de maatschappelijke bibliotheek in de provincie mag een steviger vertaling krijgen voor de wijkfilialen van Forum Groningen. De gezamenlijke inzet van Biblionet en Forum Groningen kan in het algemeen scherper geformuleerd worden, ook in inzet van middelen.

Bijdrage aan de strategische doelen

Vanuit haar visie en missie zet Biblionet actief in op een leefbare, inclusieve samenleving, een samenleving waarin iedereen gelijke kansen kan krijgen. Met haar intermediaire rol faciliteert Biblionet bibliotheken, overheden, culturele en maatschappelijke partners en ontwikkelt actuele programma's op thema's als (digitale) laaggeletterdheid, persoonlijke ontwikkeling en leefbaarheid. Biblionet draagt hiermee bij aan 'Een sterke basis' en 'Samenleven met cultuur'. Als aanjager van de bibliotheektransitie is Biblionet actief in de hele provincie en ondersteunt bibliotheken om 'hotspot' te worden in hun eigen werkgebied. Hiermee draagt Biblionet ook actief bij aan 'Overal cultuur'.

CENTRUM GRONINGER TAAL EN CULTUUR

Gevraagd bedrag: € 350.000 (provincie)
Geadviseerd bedrag: € 358.100 met A-status (provincie)

Subsidieadvies

Het Centrum Groninger Taal en Cultuur krijgt de A-status vanwege de adequate manier van invulling van de steunfunctie immaterieel erfgoed en de relevante verbinding tussen de wetenschaps- en publieksfunctie. Het Centrum Groninger Taal en Cultuur draagt bij aan een 'Sterke basis' en 'Samenleven met cultuur'. Voor het levendig houden en de ontwikkeling van het immaterieel erfgoed daagt de Kunstraad het centrum uit om via innovatieve vormen en actuele programma's jonge en nieuwe doelgroepen te bereiken om daarmee de strategische doelen 'Overal cultuur' en 'Thuis in Groningen' extra verdieping te geven. Gelet op de beschikbare financiële middelen adviseert de Kunstraad de subsidie op het huidige niveau voor te zetten.

Beoordeling

Positionering

Centrum Groninger Taal en Cultuur (CGTC) richt zich als enige instelling expliciet op de Groninger taal en cultuur. CGTC is een samenvoeging van het Bureau voor Groninger Taal en Cultuur en het Huis van de Groninger Cultuur. Door de fusie is er een goede samenhang tussen de wetenschappelijke activiteiten en publieksactiviteiten. CGTC is trekker van de landelijke proeftuin Meertaligheid en verbindt zo activiteiten in Groningen, Drenthe, Friesland, Overijssel en Gelderland.

Artistiek-inhoudelijke kwaliteit van de activiteiten

De Kunstraad is positief over de invulling van CGTC van de steunfunctie immaterieel erfgoed in de provincie. De combinatie van wetenschap en publiekstaak garandeert inhoudelijke kwaliteit en maatschappelijke betekenis.

De Kunstraad is positief over de aandacht in het onderzoek naar variatie en verandering van de streektaal en de inbedding in internationale samenwerking. De publieksactiviteiten als Dag Grunneger Toal, cursussen en lezingen, zijn vertrouwd.

De activiteiten ogen echter vooral aanbodgestuurd en missen een heldere vertaling naar visie en strategie alsmede een onderbouwing van de relevantie van de activiteiten in relatie tot thema's als inclusie en interculturaliteit.

Waar de activiteiten vernieuwing beogen, is dit nog weinig uitgewerkt. De activiteiten kunnen naar het oordeel van de Kunstraad aan kracht winnen door te zoeken naar meer vernieuwende vormen. Op het terrein van de promotie van het Nedersaksisch vindt de Kunstraad dat duidelijker het waarom van de activiteiten kan worden benoemd, de uitwerking in concrete resultaten en wat men er mee beoogt te bereiken.

De Kunstraad ziet in de plannen nog te weinig terug hoe het centrum bijdraagt aan de eigen missie om bij te dragen aan een open, cultuurdiverse en meertalige samenleving. Waar leidt dit concreet toe, wat doet CGTC wel en wat niet? En hoe zorgt CGTC ervoor dat activiteiten uitdagen te participeren in de Groninger samenleving in plaats van bepaalde groepen uit te sluiten?

Professionele kwaliteit

De bedrijfsvoering van CGTC oordeelt de Kunstraad als voldoende. De organisatie is vanwege de kleine omvang wel kwetsbaar. De Kunstraad mist een duidelijke marketingstrategie en pr-budget voor het bereiken van nieuwe doelgroepen. Ook een scenario bij tegenvallende inkomsten als de verwachte stijging van inkomsten via fondsen en sponsoring tegenvalt, ontbreekt. CGTC past de codes governance en fair practice toe. De Kunstraad kan niet toetsen hoe dit in de praktijk uitpakt.

CGTC geeft aan dat een open samenleving een belangrijke basis vormt onder het werk van CGTC. Het thema diversiteit en inclusie kan naar het oordeel van de Kunstraad echter steviger worden aangezet.

CGTC heeft een fijnmazig netwerk van samenwerkingspartners in de provincie en wil in de nieuwe beleidsperiode de verbinding tussen immaterieel en materieel erfgoed uitwerken door samen te werken met Erfgoedpartners. Dit biedt kansen maar de Kunstraad ziet ook graag meer verbinding met samenwerkingspartners of netwerken die zich richten op het spelen met en het beleven van taal. Het risico is anders aanwezig dat vooral het behoud van de Groninger taal en cultuur centraal staat.

Voor CGTC en Erfgoedpartners valt te overwegen om voor het verminderen van de administratieve werkdruk ondersteuning te zoeken bij collega-partners Biblionet of K&C.

De onderzoeks- en publieksactiviteiten zijn afgebakend en enigszins smart geformuleerd.

De Kunstraad mist in de plannen een visie en concrete aanpak om nieuwe doelgroepen te bereiken. CGTC wil samen met Erfgoedpartners bouwen aan een leerlijn voor het onderwijs. Deze ambitie staat of valt met de behoefte en wensen vanuit het onderwijs. De Kunstraad mist in de plannen ook hier een duidelijke visie en onderbouwing.

Bijdrage aan de strategische doelen

Het toegankelijk maken van het immaterieel erfgoed is de basis voor het versterken van het culturele bewustzijn van de Groninger. CGTC draagt via onderzoek en publieksactiviteiten bij aan een 'Sterke Basis' en 'Samenleven met cultuur'. Naast de aandacht voor het bestaande is inzet nodig op het levendig houden en de ontwikkeling van het immaterieel erfgoed. Door extra focus op nieuwe, inspirerende vormen om ook andere, jongere publieksgroepen te bereiken kan CGTC meer bijdragen aan 'Overal cultuur' en 'Thuis in Groningen'. En zo bouwen aan een open cultureel diverse Groningse samenleving.

DE RIJDENDE POPSCHOOL

Gevraagd bedrag: € 15.000 (gemeente) / € 60.000 (provincie)
Geadviseerd bedrag: € 0 met C-status (gemeente) / € 0 met C-status (provincie)

Subsidieadvies

Alhoewel het opzetten van broedplaatsen voor jonge makers in de popcultuur interessant is, zeker waar het aanbod aan actieve en passieve cultuurparticipatie op platteland gering is, en het enthousiasme van de initiatiefnemers groot is, zijn de activiteiten van De Rijdende Popschool voornamelijk uitvoerend van aard en geven geen invulling aan de brede steunfunctie amateurkunst waar De Rijdende Popschool subsidie voor vraagt. De plannen geven bovendien te weinig inzicht in een duurzame verbinding met K&C als belangrijkste samenwerkingspartner in het onderwijs en de activiteiten van Vrijdag op het gebied van cultuurparticipatie.

De ambities van de Rijdende Popschool zijn sympathiek maar de organisatie slaagt er onvoldoende in om focus aan te brengen in de doelstellingen en deze te vertalen naar concrete, haalbare plannen. De Kunstraad beoordeelt de financiële bedrijfsvoering eveneens als onvoldoende. De Kunstraad adviseert de provincie wel om in gesprek te gaan met De Rijdende Popschool en Vrijdag/Pop Groningen om te onderzoeken of een vorm van samenwerking of ondersteuning op het platteland van Groningen mogelijk is.

Beoordeling

Positionering

De Rijdende Popschool is een enthousiaste organisatie die popcultuur dichtbij de doelgroep wil brengen. Ze richt zich hierbij op talentontwikkeling en laagdrempelige activiteiten voor iedereen en sluit aan op thema's uit het sociale domein.

De Rijdende Popschool maakt geen deel uit van de gezamenlijke agenda van steuninstellingen in Groningen.

Artistiek-inhoudelijke kwaliteit van de activiteiten

De Rijdende Popschool is actief in de keten van cultuurparticipatie in de vrije tijd en talentontwikkeling. De activiteiten zijn laagdrempelig. Alles richt zich op het activeren en enthousiasmeren van de deelnemers onder begeleiding van ervaren coaches en workshopleiders. De Kunstraad mist een artistiek-inhoudelijke visie die verder gaat dan het stimuleren van participatie en cultuurdeelname. De formulering van de missie en visie is vaag en vooral sociaal van aard. Een vertaling van de inhoudelijke visie naar concrete doelen en plannen voor de komende vier jaar ontbreekt. De Rijdende Popschool verzorgt activiteiten voor het onderwijs, maar de Kunstraad mist in de aanvraag doelen en resultaten van de uitbouw van activiteiten in of samen met het onderwijs. Ook de samenhang met andere partners in de lokale gemeenschap om kwaliteit en ontwikkeling te borgen is in de plannen niet benoemd.

De Kunstraad ziet tegelijkertijd veel aannames in de plannen: "We werken aan...", "waar noodzakelijk", "waar mogelijk" etc. Al met al vindt de Kunstraad de realiteitswaarde van de plannen onvoldoende.

Professionele kwaliteit

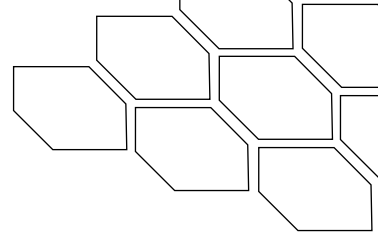
De organisatie leunt op de enthousiaste en inhoudelijk bekwame oprichter. Dit geeft de organisatie een eigen gezicht maar maakt hem ook kwetsbaar.

De Kunstraad beoordeelt de bedrijfsvoering als onvoldoende. De activiteitenbegroting correspondeert niet met de veelheid aan ambities uit het beleidsplan en het onderscheid tussen steunfunctie en overige activiteiten is niet helder.

De eigen inkomstennorm wordt niet gehaald. Er is geen meerjarenbegroting en geen strategie bij tegenvallende inkomsten. Een marketing en prijsstrategie voor de steunfunctie ontbreekt.

Gelet op het kritische advies voor de periode 2017-2020 is niet te verwachten dat de organisatie op dit vlak stappen voorwaarts gaat zetten.

De Rijdende Popschool heeft aandacht voor governance. Verbeterpunten worden naar eigen zeggen aangebracht maar voor de buitenwereld niet zichtbaar gemaakt. Het oogt eerder als een verplichting dan een intrinsieke motivatie.

Een oordeel over fair pay vraagt vooraf meer helderheid welke activiteiten wel en niet betaald worden en tegen welke vergoeding.

Er is veel aandacht voor diversiteit zowel in het aanbod, programmering als in personele inzet.

De Kunstraad vindt de samenwerking met andere partijen ambivalent. De Rijdende Popschool wil onderdeel uitmaken van een keten maar de Kunstraad ziet geen uitgewerkte ideeën voor samenwerking met bijvoorbeeld Kunstbende, Vrijdag of muziekverenigingen. De Rijdende Popschool ziet zichzelf als toegevoegde waarde maar benoemt niet wat de samenwerking hen zelf zou kunnen brengen.

De aard van de plannen maakt samenwerking buiten het culturele domein wellicht kansrijker. De Rijdende Popschool heeft aandacht voor bereiken van nieuw publiek en de activiteiten zijn relatief laagdrempelig. Het beoogd publiek is echter in zeer algemene termen beschreven en in resultaten weinig concreet gemaakt.

Bijdrage aan de strategische doelen

De Rijdende Popschool beoogt via popcultuur en talentontwikkeling te verbinden en de leefbaarheid in Groningen te versterken en draagt in die zin bij aan 'Samenleven met Cultuur' en 'Ruim baan voor talent'. De meerjarenplannen missen echter een duidelijke focus en vertaling in concrete doelen en resultaten en dragen in die zin voor gemeente en provincie Groningen onvoldoende bij aan 'Een sterke basis'.

ERFGOEDPARTNERS

Gevraagd bedrag: € 525.000 (provincie)
Geadviseerd bedrag: € 434.800 met A-status (provincie)

Subsidieadvies

Erfgoedpartners krijg de A-status vanwege de adequate invulling van de steunfunctie materieel erfgoed in de provincie Groningen, de verbindende rol naar erfgoedorganisaties in de provincie en de ontwikkeling van actuele en passende educatieve programma's. De Kunstraad vindt de koppeling naar beoogde effecten en resultaten en het innovatief vermogen van de organisatie minder sterk.

Gelet op de beschikbare financiële middelen adviseert de Kunstraad de subsidie op het huidige niveau voor te zetten.

Beoordeling***Positionering***

Erfgoedpartners is de enige steunfunctie op het gebied van het materieel erfgoed en ondersteunt organisaties die op dit terrein actief zijn in de hele provincie Groningen. Zij zet zich in als expertisecentrum, anticipeert op nieuw beleid en draagt zorg voor implementatie.

Erfgoedpartners participeert in het netwerk van steunfuncties in de provincie Groningen en was trekker van de gemeenschappelijke agenda. Ook is Erfgoedpartners actief in noordelijke, landelijke, en internationale netwerken.

Artistiek-inhoudelijke kwaliteit van de activiteiten

De Kunstraad oordeelt positief over de invulling van de steunfunctie in de hele provincie Groningen. Erfgoedpartners werkt vanuit een centraal punt met netwerken door de provincie en daarbuiten. De plannen geven een beeld over wat er gedaan wordt. In de veelheid van thema's en activiteiten mist de Kunstraad wel een concrete vertaling naar beoogd effect en resultaten.

Erfgoedpartners heeft veel kennis van de diversiteit van het erfgoed en de organisatiestructuur in de provincie. Ze werkt samen met musea, molens en borgen aan verbindingen tussen wat behouden moet blijven én de manier om daar op deze tijd invulling aan te geven via educatie, digitalisering en publieksactiviteiten.

De Kunstraad is van mening dat Erfgoedpartners meer kan inzoomen op de vraag vanuit de sector (ook al is daar vooral nood op uitvoeringsniveau) en kiezen voor vernieuwende, innovatieve werkwijzen. Los van de inzet op digitalisatie van collecties, lijken de mogelijkheden van nieuwe technologie nog onvoldoende benut.

De Kunstraad oordeelt positief over de visie en inzet van Erfgoedpartners in de ontwikkeling van educatief aanbod. Zij werkt actief samen met K&C zodat programma's passen bij de vraag en het programma van de scholen. De educatieve activiteiten voor het speciaal onderwijs en het project levend erfgoed voor de zorgsector waardeert de Kunstraad eveneens positief.

De geplande educatieve programma's voor het groene erfgoed vindt de Kunstraad minder relevant omdat er al veel partijen op dit vlak actief zijn, zoals IVN en Groninger Landschap.

Erfgoedpartners is een interessante gesprekspartner op beleidsniveau omdat ze veel kennis heeft van de sector, zicht heeft op landelijke ontwikkelingen en zich inzet voor verbinden en versterken. Erfgoedpartners is echter een erg operationele organisatie met een breed activiteitenpakket. Daar waar het gaat om beleidsontwikkeling mist een lange termijn visie hoe bij te dragen aan behoud, beheer en zichtbaarheid van het erfgoed in Groningen. Dit is ingewikkeld met lastige opgaves als het aardgasdossier maar daardoor ook extra urgent.

Erfgoedpartners benoemt wat ze doet maar niet wat ze beoogt of wil bereiken. De Kunstraad is van mening dat de formulering van de inhoudelijke missie en visie van Erfgoedpartners, scherper kan en moet. Dit helpt de ambitieuze organisatie om meer inhoudelijke focus aan te brengen in het werk en werkzaamheden af te bakenen.

Professionele kwaliteit

De Kunstraad beoordeelt de bedrijfsvoering als onvoldoende. Erfgoedpartners heeft weliswaar een mooie mix van deelnemersbijdragen, fondsen en overheidssubsidies maar de organisatie heeft weinig financiële buffer. Een marketing- en prijsstrategie alsmede een strategie bij tegenvallende inkomsten ontbreekt.

De organisatie heeft moeite ambities te begrenzen en focus aan te brengen in de activiteiten. De Kunstraad verwacht een minder operationeel, activiteit gedreven inzet; van korte termijn handelen naar visie op langere termijn.

Erfgoedpartners benoemt de drie codes. Ze heeft oog voor inclusiviteit in collecties (op het vlak van onderzoek en verzamelbeleid), in doelgroepen en in organisaties. De Kunstraad mist hoe Erfgoedpartners concreet verbinding gaat leggen tussen erfgoed en nieuwe Groningers. Er is weinig aandacht in de plannen voor fysieke toegankelijkheid van het erfgoed.

In de eigen organisatie vertaalt Erfgoedpartners diversiteit vooralsnog alleen naar leeftijd.

Erfgoedpartners geeft aan fair practice code toe te passen. Hoe dit in de praktijk uitpakt is niet te beoordelen; tarieven voor de inhuur van derden ontbreken.

Erfgoedpartners is bij uitstek een organisatie die samenwerkt met een brede groep partners.

Via de gemeenschappelijke agenda delen de steunfuncties kennis. Dit is ook hard nodig om gezamenlijk te werken aan maatschappelijke opgaves.

Een intensivering van de samenwerking met het Centrum voor Groninger Taal en Cultuur is gezien de kleine omvang van beide organisaties verstandig en vermindert de kwetsbaarheid. Het mist nog een concrete uitwerking van de inhoudelijke meerwaarde en beoogde effecten (1+1=3).

Voor Erfgoedpartners en Centrum Groninger Taal en Cultuur valt te overwegen om voor het verminderen van de administratieve werkdruk ondersteuning te zoeken bij collega-partners Biblionet of K&C.

Erfgoedpartners bereikt het publiek indirect via borgen, musea, molens en onderwijs. De Kunstraad is positief over de insteek van de educatieve programma's die niet beginnen met de hoogtepunten van de geschiedenis van Groningen maar met het erfgoed in de directe omgeving van het kind. Ook het meebewegen met inwoners die met een archeoloog samen op zoek gaan naar het complete verhaal, sluit goed aan bij de vraag van het publiek.

De Kunstraad mist in de plannen een strategie hoe samen op te trekken met de toeristische sector. Los van het onderwijs zijn er weinig concrete aanknopingspunten te vinden in beoogd bereik.

Erfgoedpartners geeft in de plannen evenmin inzicht of afnemers tevreden zijn met de activiteiten of een andere vraag hebben. Erfgoedpartners moet dit beter inzichtelijk maken om activiteiten te kunnen monitoren en inhoudelijk bij te kunnen sturen.

Bijdrage aan de strategische doelen

De activiteiten van Erfgoedpartners sluiten aan op de ambities van de provincie en dragen met name bij aan een 'Sterke basis' en 'Thuis in Groningen'. De bijdrage aan 'Samenleven met Cultuur' is er maar kan met innovatievere vormen om collecties levendig en toegankelijk te houden (voor nieuwe Groningers) worden vergroot. De bijdrage aan 'Overall Cultuur' is gelet op de functie van Erfgoedpartners logischer wijze beperkt.

FORUM GRONINGEN

Gevraagd bedrag: € 9,4 miljoen (gemeente) / € 120.000 (provincie)
Geadviseerd bedrag: valt buiten de gemeentelijke adviesvraag / € 58.000 met A-status (provincie)

Gevraagd subsidiebedrag gemeente / provincie: 9,4 miljoen / 120.000
Geadviseerd subsidiebedrag gemeente / provincie: NVT (valt buiten de adviesvraag) / 58.000

Subsidieadvies

Forum Groningen krijgt de A-status vanwege het grote belang van de bibliotheekfunctie en educatieve activiteiten voor de inwoners van Groningen, het brede aanbod op het gebied van film, exposities, strips en animaties en de verbinding met filmhuizen in de provincie. De Kunstraad is positief over de doelen en plannen van Forum. De grootste inhoudelijke uitdaging voor de organisatie is om het gebouw meer te laten zijn dan een ontmoetingsplek en actief de verbinding te leggen tussen de verschillende expertises die aanwezig zijn. De verbinding met (burger) initiatieven van buiten, uit de wijken kan meer aandacht krijgen.

De gemeente heeft de Kunstraad niet gevraagd om een financieel advies. Gelet op de beschikbare financiële middelen is het advies aan de provincie het subsidiebedrag op het huidige niveau te handhaven.

Beoordeling***Positionering***

Forum is onmiskenbaar van betekenis als ontmoetingsplek voor de inwoners van Groningen waar het gaat om lezen, educatie en debat. De functies op het gebied van film, strips en animaties zijn zeker ook interessant voor een regionaal en landelijk publiek.

Forum is voor Groningen en omgeving nagenoeg de enige aangewezen plek om arthouse films te kunnen zien en speciale filmvoorstellingen, -festivals en -evenementen te bezoeken. Voor filmhuizen in de provincie is Forum een belangrijke logistieke en programmatische schakel.

Artistiek-inhoudelijke kwaliteit van de activiteiten

Forum heeft een aansprekende, uitnodigende en toekomstgerichte visie. De beoogde programmering voor de verschillende onderdelen van het Forum oogt ambitieus en vertaalt zich in activiteiten voor een divers publiek. De insteek ontdekken, verdiepen en talentontwikkeling biedt hiervoor een mooie leidraad. De keuze voor een integrale programmering vanuit de diverse functies van het Forum, biedt een goede basis voor een authentieke en onderscheidende programmering. Bij een goede invulling en verbinding met actuele thema's heeft dit een toegevoegde waarde voor Groningen.

Forum is een nieuw concept zowel qua gebouw als in de combinatie van activiteiten. De Kunstraad is nieuwsgierig of de organisatie erin slaagt de beschreven inhoudelijke ambities in samenhang waar te maken en daarmee de impact van het concept weet te vergroten. Is Forum in staat om inhoudelijke verdieping te realiseren en zo meer te zijn dan een attractieve 'hotspot'? En hoe borgt Forum de kwaliteit van de programmering mede in relatie tot het belang van commerciële activiteiten?

De Kunstraad ziet ten aanzien van de collectie Groningen veel aandacht voor film maar mist oog voor de bibliotheekcollectie. Forum als bibliotheek richt zich vooral op de culturele functie en minder op de maatschappelijke. Positief vindt de Kunstraad de focus op kinderen en jongeren; onderbelicht zijn visie en de doelstellingen op het vlak van (digitale) laaggeletterdheid.

De vestigingen in de wijken en de verbinding met activiteiten in de wijken krijgen in de plannen (te) weinig aandacht. Ook kan Forum de invulling van de activiteiten nog beter koppelen aan gewenst bereik.

Professionele kwaliteit

De organisatie straalt ambitie en enthousiasme uit. Forum heeft een sterke marketing en hanteert gerichte prijsstrategie. Alhoewel er op sommige vlakken (zoals bij sociaal bewogen filmaanbod) meer oog mag zijn voor de tarieven.

Forum heeft een globale begroting ingediend voor 2021. Ook al adviseert de Kunstraad niet over de hoogte van de gemeentelijke subsidie, meer financiële informatie in de aanvraag was op zijn plek geweest. Het Forum is immers een nieuwe en complexe organisatie en het vraagt veel van het dagelijks bestuur en Raad van Toezicht om op de resultaten te sturen.

Op basis van de plannen kan de Kunstraad geen oordeel geven over balans en overhead.

Ook ontbreekt een strategie bij tegenvallende inkomsten. Een risico kan zijn dat bij financiële tegenvallers inhoudelijke programmering en positie van de wijkvestigingen onder druk komen te staan.

De Kunstraad beoordeelt de aandacht voor de codes governance en fair practice voldoende. De invulling van de code diversiteit is minimaal terwijl Forum beoogt een divers publiek te bereiken. Een analyse welke groepen, wijken Forum wel, niet of minder bereikt ontbreekt evenals een concreet plan van aanpak voor de toekomst. Dit geldt ook voor een specifieke strategie ten aanzien van de fysieke en digitale toegankelijkheid.

Forum werkt afhankelijk van de activiteit samen met relevante partners. De Kunstraad mist een strategische inbedding en concretisering van de structurele samenwerkingen.

Zo is de afstemming met instellingen als Biblionet en andere instellingen op het gebied van lezen en literatuur als Noordwoord en Poëziepaleis beperkt uitgewerkt. Een meer inhoudelijke uitwerking van de samenwerking met deze partijen is wenselijk.

Dit geldt ook voor de samenwerking met maatschappelijke organisaties in de wijken en burgerinitiatieven.

In het algemeen mist de Kunstraad in de plannen een reflectie op het bereik en verwachtingen op de langere termijn inclusief doelstellingen ten aanzien van specifieke doelgroepen of nieuw publiek. Hoe toetst Forum of de programmering ook het gewenste resultaat zal hebben?

De bezoekersaantallen voor de filmafdeling lijken aan de voorzichtige kant. Groei in het aantal filmbezoekers is gelet op de kwaliteit van de filmprogrammering en de bijzondere locatie mogelijk.

Bijdrage aan de strategische doelen

Forum Groningen draagt met een integrale hoogwaardige, diverse en toegankelijke programmering bij aan 'Een sterke basis' en 'Overall cultuur'. Met een eigen en specifiek activiteitenprogramma voor de hoofdvestiging maar zeker ook in de wijkvestigingen kan Forum bijdragen aan 'Samenleven met cultuur'. De educatieve programma's en de aandacht voor jonge (film)makers hebben betekenis voor 'Ruim baan voor talent en vernieuwing'. Via de filmactiviteiten draagt Forum bij aan 'Thuis in Groningen'.

JEUGDCIRCUS SANTELLI

Gevraagd bedrag: € 20.000 (gemeente)
Geadviseerd bedrag: € 0 met C-status (gemeente)

Subsidieadvies

Jeugdcircus Santelli krijgt de C-status omdat de nadruk meer ligt op participatie en de sociaal-maatschappelijke functie dan op de culturele betekenis van de activiteiten voor Groningen. De Kunstraad adviseert de gemeente de inzet van deze gepassioneerde en ervaren organisatie evenals voorgaande jaren te ondersteunen vanuit andere gemeentelijke middelen.

Beoordeling***Positionering***

Jeugdcircus Santelli is een circusschool met een lesprogramma voor jong en oud. Santelli organiseert met leerlingen voorstellingen op scholen en theaters en maakt gelegenheidsvoorstellingen met partijen in Friesland en Duitsland. Santelli is de enige circusschool in de regio Groningen en heeft daarmee een unieke functie. Santelli houdt zich tot andere amateurcircusscholen in Nederland en de (voor)opleidingen in het land en maakt deel uit van de Europese koepel van jeugdcircussen.

Artistiek-inhoudelijke kwaliteit van de activiteiten

De activiteiten van Santelli zijn aansprekend voor een brede groep. De plannen geven vooral zicht op de inzet van circus als middel ten aanzien van meedoen, meer bewegen en verminderen van eenzaamheid. De artistiek-inhoudelijke visie en ambities van Santelli zijn weinig uitgewerkt en missen een vertaalslag in de keuzes die ze maken naar voorstellingen en samenwerkingspartners. De voorstellingen vormen een logisch voortvloeisel uit het lesprogramma, waarbij leerlingen tonen wat ze geleerd hebben. Santelli licht in de plannen niet toe welke inhoud ze ambieert met de voorstellingen (voor wie maken ze de voorstelling) en hoe de voorstellingen worden ontwikkeld. Men noemt de inzet van een externe regisseur maar werkt dit niet uit waardoor niet bekend is wie dit gaat oppakken. Al is Santelli een amateurgroep, hierover mag volgens de Kunstraad meer nagedacht worden om zo inhoudelijk kwalitatieve voorstellingen neer te zetten op scholen en theaters.

Professionele kwaliteit

Santelli kent een gezonde bedrijfsvoering met voldoende eigen inkomsten uit les gelden en voorstellingsverkoop. Een meer gevarieerde financieringsmix via project gelden en sponsoring lijkt ook kansrijk.

Via marketing en prijsstrategie heeft men oog voor toegankelijkheid van de activiteiten.

Onduidelijk is of de gevraagde subsidie ook ingezet wordt voor het verlagen van leskosten voor specifieke doelgroepen of goedkope schoolvoorstellingen.

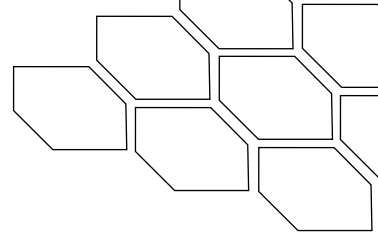
Santelli heeft een visie op governance maar geeft aan dat veel zaken niet op papier zijn vastgelegd. Hoe de organisatie precies opereert ontbreekt. Een rooster van optreden ontbreekt. Er is een wens om docenten marktconform te betalen. Santelli geeft echter niet aan welke CAO men hiervoor in gedachten heeft. Het valt op dat de salarissen lange tijd bevroren waren terwijl er een redelijk eigen vermogen is.

Santelli weet op welke terreinen men niet inclusief is maar de Kunstraad mist (los van gericht prijsbeleid) een strategie hoe hier via een specifiek programma, partners of publiek wat aan te doen. Aandacht voor deelnemers met een beperking ontbreekt.

Santelli werkt met veel partijen samen; een onderbouwing van de keuzes ontbreekt. Ook de samenwerking met andere sectoren is beperkt.

De Kunstraad mist een reflectie op de bijdrage van Santelli in het hele palet van amateurkunst in de stad/regio Groningen. Hoe houdt zij zich tot bijvoorbeeld concullega's als turnscholen en dansscholen?

Santelli heeft buiten de circuswereld en de scholen om, geen duidelijk netwerk of samenwerkingsverband. Men heeft ambitie om het afnemersnetwerk te vergroten, maar welke netwerken ze hier precies voor ogen hebben is niet helder.

Santelli richt zich op de cursisten en afnemers van voorstellingen. Er is geen actief beleid of visie welk publiek ze voor de (openbare) theatervoorstellingen willen bereiken.

Als het gaat om toegankelijkheid is er aandacht voor de prijs van de activiteiten terwijl er meerdere aspecten aandacht verdienen bij het bereiken van andere doelgroepen.

Bijdrage aan de strategische doelen

Santelli heeft een specifiek, onderscheidend aanbod en draagt daarmee bij aan een 'Sterke basis' en voor een specifieke groep aan 'Ruim baan voor talent'. De plannen tonen weinig aandacht voor een inhoudelijke verdieping of vernieuwing van het aanbod en een uitgewerkte strategie in het bereiken van een meer diverse doelgroep of publiek ontbreekt.

KUNST & CULTUUR

Gevraagd bedrag: € 229.110 (gemeente) / € 534.590 (provincie)
Geadviseerd bedrag: € 158.000 met A-status (gemeente) / € 409.200 met A-status (provincie)

Subsidieadvies

Kunst & Cultuur krijgt de A-status vanwege de hoge kwaliteit van de invulling van de steunfunctie cultuuronderwijs in de provincie Groningen, de gedegen en vernieuwende inhoud van de programma's en het verbindende karakter van de instelling. K&C maakt cultuur fysiek en dichtbij toegankelijk en versterkt daarmee het persoonlijk welbevinden en de maatschappelijke cohesie. Gelet op de beschikbare financiële middelen is het financieel advies honorering van de aanvraag op het huidige subsidieniveau in te zetten voor de activiteiten in het basisonderwijs. De Kunstraad adviseert de overheden aanvullende middelen te zoeken voor de uitbreiding van de activiteiten in het voortgezet onderwijs. Deze activiteiten zijn waardevol en passen bij de landelijke lijn in de uitbreiding van activiteiten voor het voortgezet onderwijs en met name het VMBO. De financiering van deze activiteiten kan K&C niet zelf dekken door een vermindering van de activiteiten in het primair onderwijs aangezien daar nog een verdere uitbouw en bestending nodig is. Voor de ondersteuning van de vervoerskosten van het project Culturele Mobiliteit dienen naar het oordeel van de Kunstraad middelen gevonden te worden buiten de cultuurbegroting. De Kunstraad adviseert de provincie om afspraken te maken met alle Groninger gemeenten over een gezamenlijke inzet (inhoudelijk en financieel) op het vlak van cultuurparticipatie en cultuureducatie.

Beoordeling

Positionering

K&C is een deskundige en stabiele partner in de versterking van het cultuuronderwijs in Groningen die als aanjager en verbinder fungeert. K&C zet zich in voor het onderwijs, het culturele veld (kunsten en erfgoed) en overheden en maakt een helder onderscheid tussen rollen en verantwoordelijkheden.

K&C is sinds 2017 de steuninstelling voor cultuuronderwijs in de provincie Groningen en al veel langer werkzaam in Drenthe waardoor ze expertise vanuit twee provincies als vanzelf deelt.

K&C is ook landelijk actief en is vaak één van de eersten die nieuwe thema's oppakt, zoals de schoolleidersopleiding en Met handen en Voeten.

K&C heeft ook oog voor regionale samenwerking, onder meer via het programma 'We the North' en legt actief verbanden met hogeschool en universiteit.

Artistiek-inhoudelijke kwaliteit van de activiteiten

K&C geeft op een zeer adequate wijze invulling aan de steunfunctie cultuureducatie in de provincie Groningen. K&C heeft een heldere en maatschappelijk betrokken visie en vertaalt deze in concrete beleidslijnen. Met een lange termijn visie binden ze scholen, culturele instellingen en overheden aan elkaar. Er is zicht op wat K&C zelf inbrengt (inhoudelijk, operationeel en relationeel) en hoe dat versterkend werkt bij anderen.

K&C heeft een heldere visie op de keten cultuureducatie, amateurkunst en talentontwikkeling die aansluit op het bestuurlijk kader Cultuur en Onderwijs. K&C verbindt cultuureducatie aan amateurkunst en talentontwikkeling en trekt daarin samen op met Vrijdag. Ervaringen uit Drenthe neemt ze hierin mee.

Er is een consequente werkwijze in de begeleiding van scholen vanuit vier herkenbare en uitgekristalliseerde scenario's. De resultaten zijn goed te monitoren via het door K&C ontwikkelde systeem EVI. De plannen zijn ambitieus en uitgewerkt, waarbij scholen en leerlingen zelf leidend zijn. K&C legt ook de verbinding met lokale culturele infrastructuur en biedt een digitale routekaart cultuureducatie aan.

K&C zet in op doorlopende lijnen maar ook op monitoring, innovatie en vernieuwing. K&C haakt met de opzet van een filmhub Groningen aan bij actuele thema's als visuele geletterdheid.

K&C geeft op een zeer goede wijze invulling aan het programma Cultuureducatie met Kwaliteit. Het plan getuigt van visie, pro-activiteit en professionaliteit in de relatie.

Professionele kwaliteit

De realiteitswaarde van de plannen is hoog door de verbinding met visie en strategie en het monitoren van de resultaten. K&C is ambitieus en moet waken voor voldoende focus in relatie tot de beschikbare formatie.

Qua prijsstrategie zet K&C in op een zo laag mogelijke bijdrage in verband met een optimale toegankelijkheid.

K&C werkt met tal van partners samen, ook in andere domeinen en heeft oog voor regionale samenwerking. K&C toont aan dat ze een netwerk kan vinden, opbouwen en partijen kan binden via een gezamenlijk doel.

K&C gaat bewust om met de governance code. De Kunstraad vindt een zittingstermijn van twaalf jaar voor de Raad van Toezicht wel lang. Dit draagt onvoldoende bij aan een proactieve houding en vernieuwing en diversiteit in de organisatie.

De code fair practice vertaalt K&C goed naar de organisatie en de inhuur van externen.

Alhoewel K&C aandacht heeft voor diversiteit, het feit dat er verschillen zijn, ziet de Kunstraad de ambitie van K&C op dit vlak graag meer uitgewerkt. Waar loopt K&C in de praktijk tegenaan? En welk gericht beleid kan helpen om hierin verandering te brengen en zo bijdragen aan een inclusieve samenleving? Een praktische uitwerking aan de hand van de vier 'p's' uit de code kan een handvat zijn en een instrument vormen voor monitoring.

De Kunstraad oordeelt positief over het bereik van K&C via de steunfunctie en Cultuureducatie Met Kwaliteit. De inzet op netwerken en deskundigheidsbevordering van aanbieders, docenten en beleidsmakers draagt bij aan de toegankelijkheid en kwaliteit van cultuureducatie in Groningen. Het bereik van K&C op de basisscholen is 75% en de ambitie is door te groeien naar 100%. K&C heeft daarnaast oog voor het speciaal onderwijs en wil de activiteiten in het voorgezet onderwijs (VMBO) uitbreiden.

De Kunstraad mist een toelichting waarom sommige basisscholen nog niet participeren en strategie van K&C om dit te veranderen. Er zullen immers ook scholen zijn die niet willen of kunnen deelnemen om schooleigen redenen. Dit bepaalt of de ambitie van 100% bereik realistisch is.

Bijdrage aan de strategische doelen

De plannen en werkwijze van K&C sluiten naadloos aan op de ambities van gemeente en provincie en dragen bij aan een 'Sterke basis'. Met de aandacht voor toegankelijkheid, verwondering, anders zijn en identiteitsvorming geeft K&C op een deskundige en verbindende wijze invulling aan de programmalijnen 'Samenleven met Cultuur', 'Overall Cultuur' en 'Ruim baan voor talent'.

KUNSTBENDE

Gevraagd bedrag: € 20.000 (gemeente) / € 15.000 (provincie)

Geadviseerd bedrag: € 0 met C-status (gemeente) / € 0 met C-status (provincie)

Subsidieadvies

Kunstbende is in de provincie van betekenis voor de (culturele) ontwikkeling van jongeren en het doorgeleiden van talent. Aangezien een inhoudelijke onderbouwing voor een meerjarige ondersteuning ontbreekt, geen concrete ambitie is geformuleerd voor het bereik en er twijfels zijn over de inhoudelijke coaching van de deelnemers mondt de status uit in een C.

Beoordeling***Positionering***

Kunstbende is een landelijk talentenprogramma met een provinciale component. Het wedstrijdelement is aantrekkelijk en inspirerend. Wel zijn er overeenkomsten met andere bekende talentencompetities zoals De Grote Prijs van Nederland voor de popmuziek.

Artistiek-inhoudelijke kwaliteit van de activiteiten

Het programma en de aanpak van Kunstbende hebben hun kracht bewezen. De plannen voor de komende periode wijken niet af van de activiteiten in eerdere jaren en zijn daarmee haalbaar en realistisch. De Kunstraad mist in de plannen wel een inhoudelijke reflectie op de toekomst nu er steeds meer initiatieven gericht op talentontwikkeling in de regio ontstaan. De organisatie spreekt over een nieuw inhoudelijk traject maar wat hier echt nieuw aan is blijft onduidelijk. Ook staat of valt de ontwikkeling van de deelnemers met kwalitatief goede coaching in de regio. Hierover was de Kunstraad in de afgelopen periode niet onverdeeld positief.

Professionele kwaliteit

Kunstbende Groningen is onderdeel van de landelijke organisatie en ontvangt voor uitvoering van de provinciale activiteiten een deel van de landelijke subsidie. Kunstbende hanteert een marketing- en prijsstrategie die er op gericht is zoveel mogelijk jongeren de kans te bieden om mee te kunnen doen.

Kunstbende zet zich in om alle betrokkenen eerlijk te belonen. De Kunstraad leest niet welke tarieven zij daarvoor hanteert.

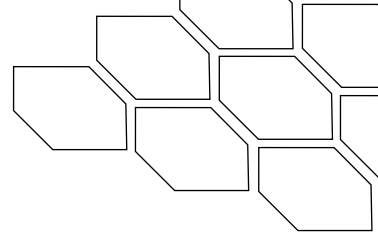
Er is veel oog voor diversiteit zowel in het bereiken van jongeren als in de inzet van coaches en jury's.

De samenwerkingspartners zowel op landelijk als provinciaal niveau sluiten aan bij aanpak en werkwijze.

Kunstbende bereikt veel jongeren, niet alleen de jongeren die toch al relatief gemakkelijk met cultuur in aanraking komen. Hiervoor legt zij contacten met scholen, Vrijdag en IVAK en door zelf de provincie in te trekken. Concrete doelen in het bereik voor de nieuwe periode ontbreken echter.

Bijdrage aan de strategische doelen

Kunstbende draagt als landelijk label met een provinciale invulling bij aan de doelstelling 'Ruim baan voor talent'. Kunstbende weet jongeren in alle lagen van opleidingen te bereiken en draagt als kenner van jeugdcultuur en identiteitsontwikkeling bij aan 'Samenleven met cultuur'. Omdat de activiteiten zich voornamelijk concentreren rondom de wedstrijdagenda dragen de activiteiten in beperkte mate bij aan 'Overall cultuur' en 'Sterke basis'.

MUSIC AND FUN

Gevraagd bedrag: € 13.500 (gemeente)
Geadviseerd bedrag: € 0 met C-status (gemeente)

Subsidieadvies

Music and Fun krijgt de C-status vanwege de meer sociaal-maatschappelijke dan culturele betekenis van de activiteiten voor twee wijken in Groningen. Gelet op het specifieke bereik van Music and Fun geeft de Kunstraad de gemeente in overweging de activiteiten wel te ondersteunen via het wijkbudget of een koppeling te maken met de activiteiten van Vrijdag.

Beoordeling***Positionering***

Music and Fun (MAF) is een laagdrempelige voorziening in de wijken Beijum en Lewenborg met muziek als verbindend element van betekenis voor een grote diversiteit van inwoners. Er is overleg met Vrijdag over afstemming van activiteiten maar dit heeft niet geleid tot een uitrol naar andere wijken, mocht dat ook wenselijk zijn.

Artistiek-inhoudelijke kwaliteit van de activiteiten

Ambities en activiteiten zijn vergelijkbaar met eerdere jaren en richten zich op kennismaking en faciliteren. Daarmee is het participatie via cultuur oftewel cultureel wijkwerk.

Professionele kwaliteit

De Kunstraad beoordeelt de professionele kwaliteit van de organisatie die bestaat uit een bestuur, vrijwilligers en een banenpooler als onvoldoende.

De governance is niet op orde. Bestuur en leiding lopen in elkaar over en bestuursleden zitten al jaren op dezelfde stoel.

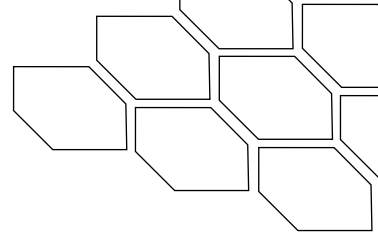
De website is niet actueel en de financiën zijn kwetsbaar.

Op het gebied van diversiteit scoort MAF positief. MAF bereikt een specifieke groep, de Antilliaanse/Arubaanse gemeenschap en kent het eigen netwerk in de wijk goed. Het werkt hierbij nauw samen met het jeugd- en jongerenwerk.

MAF heeft geen intrinsieke motivatie tot meer samenwerking. De plannen geven evenmin concreet inzicht in gewenst bereik voor de komende jaren.

Bijdrage aan de strategische doelen

Music and Fun draagt bij aan verbinding van mensen in de wijk en die zin aan 'Samenleven met cultuur'. MAF bereikt groepen die mogelijk door Vrijdag lastiger te bereiken zijn. MAF laat wijkbewoners kennismaken met cultuur en draagt daarmee in geringe mate bij aan 'Ruim baan voor talent'. MAF faciliteert en draagt in die zin niet bij aan 'Overal cultuur'.

NOORDWOORD

Gevraagd bedrag: € 63.200 (gemeente) / € 61.300 (provincie) (excl. cultuurpijlergelden)
Geadviseerd bedrag: € 47.000 met A-status (gemeente) / € 30.700 met A-status (provincie)

Subsidieadvies

Noordwoord is een gewaardeerde instelling bij schrijvers en publiek en verdient absoluut een plek in de culturele basis van Groningen. De plannen voor de nieuwe beleidsperiode stralen opnieuw ambitie en kwaliteit uit. De literaire manifestaties zijn onderscheidend en authentiek met een landelijk bereik.

Het aantrekken van een vaste programmeur en de plannen op het gebied van talentontwikkeling vindt de Kunstraad gelet op de beschikbare financiële middelen onvoldoende urgent om een verhoging van de subsidie te rechtvaardigen. Een bescheiden verhoging vanuit het perspectief van een duurzame bedrijfsvoering is naar de mening van de Kunstraad wel noodzakelijk maar evenmin mogelijk binnen de beschikbare middelen.

De beoogde nieuwe huisvesting zal tot hogere huurlasten leiden en daarmee een structureel effect hebben op de begroting. De Kunstraad verwacht dat de gemeente deze meerkosten compenseert in de subsidie. Dekking voor deze compensatie moet gevonden worden buiten de cultuurbegroting zodat de middelen voor de inhoudelijke activiteiten niet onder druk komen te staan.

Beoordeling***Positionering***

Noordwoord is een ambitieuze en zich vernieuwende organisatie op het gebied van de letteren in Groningen die zowel in de wijk als op internationaal niveau werkt. Noordwoord heeft een heldere missie en een breed palet aan samenwerkingspartners.

Op het vlak van talentontwikkeling is er raakvlak met activiteiten van het Poëziepaleis, Write Now en de Schrijversvakschool.

Als Cultuurpijler draagt Noordwoord bij aan de basisinfrastructuur op het terrein van de literatuur.

Artistiek-inhoudelijke kwaliteit van de activiteiten

De activiteiten zijn een voortzetting van de activiteiten in 2017-2020 met een extra inzet op talentontwikkeling. De plannen zijn gedegen en doordacht waarbij hoge artistieke kwaliteit, toegankelijkheid voor een breed publiek en actualiteit centraal staan. De Kunstraad vindt de plannen professioneel op inhoud, organisatie en in de betekenis voor een grote groep mensen. De Kunstraad is positief over de inzet van Noordwoord in het versterken van het literaire klimaat van Groningen. Ook de literaire manifestaties Het Grote Gebeuren en Dichters in de Prinsentuin zijn onderscheidend en hebben een landelijke uitstraling.

Op het vlak van talentontwikkeling is er veel ambitie en zijn nieuwe activiteiten benoemd. Een lovenswaardig streven maar de noodzaak en toegevoegde waarde ten aanzien van aanbod van andere partijen is nog onvoldoende onderbouwd. Van de voorgenomen activiteiten is de Kunstraad het meest enthousiast over NW Maakt. Met dit programma draagt Noordwoord bij aan opbouw van de Collectie Groningen.

Professionele kwaliteit

Noordwoord is een kleine maar professionele organisatie. Noordwoord werkt gericht en met kwaliteit aan het versterken van het literaire klimaat.

De organisatie heeft een redelijk stabiele financiële basis en voldoende eigen vermogen. Er is een risicoparagraaf aanwezig en een globale strategie bij tegenvallende inkomsten.

De Kunstraad kan de argumentatie van Noordwoord volgen voor een hogere subsidie waar het gaat om inflatie en eerlijke beloning. Het aantrekken van een vaste programmeur is aantrekkelijk maar staat wellicht haaks op de wens om een vernieuwende en dynamische organisatie te zijn. Beter lijkt het te werken met een team van gastprogrammeurs.

Activiteiten worden regelmatig geanalyseerd en men zoekt naar verbetering waar dat kan. De bestaande activiteiten winnen daarmee aan kracht. Minder duidelijk is wat de behoefte is vanuit het literaire veld, zeker waar het gaat om nieuwe activiteiten op het gebied van talentontwikkeling.

Noordwoord heeft een goed beeld van het publieksbereik. Men is zich bewust van aspecten als vergrijzing en de noodzaak om jonge mensen aan zich te binden. Diversiteit van het publiek zoekt men vooral in leeftijd en minder in het bereiken van mensen die nu nog niet deelnemen aan cultuur en/of nieuwe Nederlanders.

De samenwerkingspartners van Noordwoord zijn divers en concreet benoemd per programma. De afstemming met andere organisaties in Groningen die zich met schrijven en literatuur bezighouden (zoals de bibliotheek/Forum Groningen, Poëziepaleis, Vrijdag en Centrum voor Groninger Taal en Cultuur) vraagt nog wel om een verdiepende uitwerking. De Kunstraad mist hierbij een duidelijke visie op de samenwerking zowel in de organisatie van activiteiten (het voorkomen van overlap) als in het bereiken van ander publiek. Ook in de samenwerking met het onderwijs liggen er nog kansen.

Als cultuurpijler kan Noordwoord stappen zetten in het ontwikkelen van een gezamenlijke visie voor taal en literatuur in Groningen. Door de betekenis ervan in beeld te brengen en te benoemen wat partijen die op dit terrein actief zijn samen willen en kunnen bereiken. Een strategische agenda in plaats van een activiteitenagenda. In dialoog met schrijvers, publiek en deelnemers.

Noordwoord gaat uitgebreid in op de codes. De 4p's van de code diversiteit vertaalt Noordwoord goed. Op het gebied van governance constateert de Kunstraad een oververtegenwoordiging in het bestuur van leden met een achtergrond in de bibliotheeksector. Een meer diverse samenstelling is wenselijk.

Bijdrage aan de strategische doelen

Noordwoord draagt met haar programma absoluut bij aan 'Een sterke basis' en 'Overall Cultuur'. De activiteiten zijn eigen, onderscheidend, ambitieus en zichtbaar voor zowel inwoners als bezoekers van Groningen. Met de literaire manifestaties draagt Noordwoord bij aan een bruisende culturele regio, met de programma's voor schrijvers draagt Noordwoord actief bij aan 'Ruim baan voor Talent'.

Noordwoord wil toegankelijk en laagdrempelig zijn voor een breed publiek maar vertaalt die ambitie nog maar in beperkte mate in concrete doelen. De bijdrage aan 'Samenleven met cultuur' is daarom beperkt.

Poëziepaleis

Gevraagd bedrag: € 67.500 (gemeente) / € 35.000 (provincie)
Geadviseerd bedrag: € 27.000 met A-status (gemeente) / € 10.000 met A-status (provincie)

Subsidieadvies

Poëziepaleis krijgt de A-status vanwege de kwaliteit van de inspirerende en laagdrempelige wedstrijdactiviteiten op het gebied van taal en poëzie en de betekenis van deze activiteiten voor de ontwikkeling van kinderen en jongeren in Groningen.

Voor het bereiken van een breder, divers publiek adviseert de Kunstraad deze activiteiten niet zelf op te pakken maar concrete samenwerkingen aan te gaan met andersoortige partners.

Gelet op de beschikbare financiële middelen en het ontbreken van een onderbouwing voor de uitbreiding van activiteiten geeft de Kunstraad het financieel advies tot handhaving van het huidige gemeentelijke subsidieniveau en een provinciale bijdrage overeenkomstig het advies 2017-2020.

Beoordeling**Positionering**

Poëziepaleis onderscheidt zich als een organisatie die dichten stimuleert en via educatieve programma's de kwaliteit van het dichtwerk vergroot. De dichtwedstrijden voor scholieren zijn van landelijke betekenis en daarmee ook voor Groningen. Via het kinderdichterschap en themaprojecten is Poëziepaleis ook een betekenisvolle ambassadeur in de regio.

De activiteiten buiten het onderwijs raken die van partijen als Urban House, Kunstbende en Noordwoord.

Artistiek-inhoudelijke kwaliteit van de activiteiten

De twee landelijke wedstrijden Kinderen & Poëzie (voor basisscholen) en Doe maar Dicht Maar (voor het voortgezet onderwijs) zijn laagdrempelig en inspirerend en hebben hun waarde de afgelopen jaren bewezen. Door kinderen en jongeren zelf te laten schrijven en dichten versterkt Poëziepaleis hun taalplezier en -vaardigheid en helpt ze hen via taal gevoelens en emoties onder woorden te brengen.

De wedstrijd aanpak van Poëziepaleis spreekt nog steeds aan en is door de inzet van vakjury's en dichters als gastdocenten van hoge kwaliteit.

Het kinderdichterschap is daarnaast een goede vorm om lokaal en buiten het onderwijs om een breed publiek te bereiken en enthousiasmeren.

Professionele kwaliteit

Poëziepaleis is een professionele organisatie met veel jaren ervaring in de organisatie van dichtwedstrijden voor scholieren. De Kunstraad ziet minder terug in hoeverre Poëziepaleis de impact van de activiteiten toetst en zichzelf lange termijn doelen stelt.

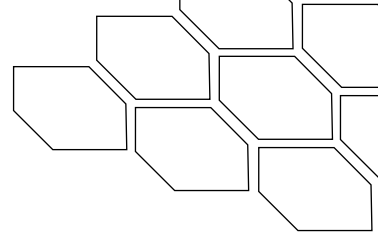
De financieringsmix beoordeelt de Kunstraad als redelijk. Een marketingstrategie ontbreekt evenals een scenario bij tegenvallende inkomsten.

De omgang met de codes is passend bij de schaal van de organisatie. Ten aanzien van diversiteit en inclusie blijft de ambitie in de ogen van de Kunstraad nog wat te algemeen 'iedereen is welkom'.

De Kunstraad ziet een indrukwekkende lijst van samenwerkingspartners. Omgekeerd zijn er ook veel organisaties die graag aanhaken bij de activiteiten van Poëziepaleis. De Kunstraad vindt dat Poëziepaleis selectiever kan zijn in de samenwerking en de eigen expertise gericht kan samenbrengen met aanvullende expertise van anderen.

Poëziepaleis ambieert de activiteiten en doelgroep uit te breiden terwijl de bereikcijfers in de plannen een daling laten zien. De Kunstraad mist ook een duidelijke analyse van het bereik. Welke groepen worden meer of minder bereikt? Zijn er terugkerende deelnemers die zich met hulp van Poëziepaleis ontwikkelen?

De wens om de doelgroep divers te krijgen is er, maar een vertaling in concrete acties ontbreekt. De Kunstraad ziet kansen voor het uitzetten van een gezamenlijke strategie met bibliotheken, Urban House, Noordwoord, K&C en Vrijdag.

Bijdrage aan de strategische doelen

Poëziepaleis activeert het taalplezier en de taalvaardigheid van kinderen en jongeren. Via de wedstrijden, de aandacht voor persoonlijke ontwikkeling en de koppeling aan actuele thema's draagt Poëziepaleis bij aan 'Een sterke basis', 'Ruim baan voor talent' en 'Samenleven met cultuur'. Door het tonen van dit talent op openbare podia en het instellen van kinderdichters dragen de activiteiten als inspiratiebron en reflectie voor anderen ook bij aan 'Overall cultuur'.

URBAN HOUSE GRONINGEN

Gevraagd bedrag: € 100.000 (gemeente) / € 50.000 (provincie)

Geadviseerd bedrag: € 67.000 met A-status (gemeente) / € 20.000 met A-status (provincie)

Subsidieadvies

Met het onderscheidende aanbod, de specifieke werkwijze en inspirerende werving van jongeren hoort Urban House absoluut tot de culturele basis van Groningen. Urban House biedt deelnemers in elke fase van hun ontwikkeling begeleiding en podiumervaring.

De Kunstraad is minder positief over de inhoudelijke ontwikkeling van de talenten en een meer dynamische kijk op de positie van urban arts in de huidige tijd ontbreekt. Ook mist een helder inzicht in de groei van het bereik waardoor de gevraagde verhoging van de subsidie niet is onderbouwd. Gelet op de beschikbare financiële middelen in relatie tot genoemde kritische punten en de uitstraling van de activiteiten in de provincie adviseert de Kunstraad een lichte korting op het provinciale budget en handhaving van de huidige subsidiebedrag voor de gemeente.

Beoordeling***Positionering***

Urban House heeft als expertise centrum voor urban arts een unieke positie in het ondersteunen en ontwikkelen van jonge mensen die zich in gevestigde culturele instituten minder thuis voelen. De instelling zet als enige instelling in het noorden urban arts expliciet in de etalage en richt zich op actieve participatie en talentontwikkeling.

Urban House werkt samen met collega-instellingen op andere plekken in Nederland en is daarmee voor noordelijk talent ook een belangrijke schakel naar een landelijke markt. Urban House maakt daarnaast deel uit van een aantal Noord-Nederlandse samenwerkingsverbanden.

Artistiek-inhoudelijke kwaliteit van de activiteiten

Urban House heeft een heldere visie en missie en biedt een activiteitenpakket dat daarop aansluit. De plannen van Urban House zijn realistisch en voor een groot deel voortzetting van bestaande activiteiten. De activiteiten onderscheiden zich ten opzichte van ander aanbod doordat ze aanhaken bij het persoonlijke verhaal van de deelnemers, hun persoonlijke ambities en met hen werken aan een persoonlijk plan.

De Kunstraad vindt het waardevol dat de deelnemers podiumervaring opdoen, ook op podia die onderdeel uitmaken van de meer ingeburgerde kunstvormen. De publieksactiviteiten zijn primair momenten waarop talent zich presenteert en dienen als werving voor nieuwe deelnemers.

De ambities voor de komende jaren zijn algemeen geformuleerd. Ze missen een inhoudelijke verdieping evenals een analyse welke stappen de afgelopen jaren zijn gezet en waar men tegenaan loopt. De Kunstraad mist specifiek aandacht voor de artistieke inhoud bij de events of een beschreven publiek dat men wil bereiken.

Verder valt op dat Urban House kiest voor statische uitingsvormen: dans, muziek, spoken word, sport en graffiti e.d. Dit sluit minder aan op recente ontwikkelingen in de urban arts waarin werkvormen door de fluïde opvattingen van makers en publieksgroepen in elkaar overlopen. Samenvattend, de aantrekkingskracht en zeggingskracht van de activiteiten is groot en binnen de culturele sector verfrissend, maar vanuit urban perspectief lijken de opvattingen wat stil te staan.

Professionele kwaliteit

De Kunstraad acht de bedrijfsvoering voldoende. De financieringsmix is op orde met een groot deel eigen inkomsten in combinatie met een aantal grote posten uit subsidies, waaronder die van het Fonds Cultuurparticipatie (FCP).

De vertaling van ambities naar activiteiten en prestaties is echter moeilijk te koppelen aan de begroting. Dit betreft met name de extra uren die volgens de organisatie nodig zijn om meer verdieping en ontwikkeling aan te brengen in het werk.

Verder mist de Kunstraad een strategie bij tegenvallende inkomsten. Wat zijn de ambities als de bijdrage van het FCP (net als vier jaar geleden) niet komt, welke plannen vervallen dan?

Frappant is ook het ontbreken van een marketingparagraaf. De Kunstraad had meer willen lezen hoe men vanuit het strategisch plan inzet op branding en/of verdieping en/of publieksparticipatie en/of educatie.

De Kunstraad mist verder helder inzicht in de doelgroep qua omvang en omzet, een beschouwing over prijselasticiteit en mogelijke samenwerkingsvoordelen met partijen als Simplon/Vera e.d. In het complexe speelveld waarin Urban House zich begeeft, is niet overal even helder hoe de praktisch operationele en financiële verantwoordelijkheden lopen. Het is gissen naar welke (nieuwe) activiteiten meer of minder prioriteit hebben dan anderen.

Urban House reflecteert uitgebreid op de verschillende codes. De Kunstraad waardeert de diversiteit van het bestuur met een goede representatie vanuit de doelgroep. Dit is bijzonder voor organisaties die zich bezighouden met urban/jongerencultuur. Ongewenst is wel het feit dat in de Raad van Toezicht mensen zitten die ook gastdocent/expert zijn. Dit verdient een snelle aanpassing.

Urban House toont besef en goede intenties om de code fair practice te hanteren en laat bewustwording zien op het vlak van persoonlijke en organisatieontwikkeling. Of de beloning juist is, is door de Kunstraad niet te herleiden. Ook blijft onduidelijk of niet beschikbare uren die volgens Urban House nodig zijn voor een goede invulling van het werk in de praktijk toch worden gedraaid maar dan onbetaald.

Diversiteit en inclusie zit in het DNA van Urban House. In alle geledingen is er een integrale benadering van diversiteit en inclusie. Dat maakt Urban House een belangrijke instelling in Groningen. Sterk punt vindt de Kunstraad het vasthouden van uitgestroomde artiesten als workshopleider.

De Kunstraad beoordeelt de samenwerking en afstemming met een voldoende. Urban House is een netwerkorganisatie met een indrukwekkende lijst van samenwerkingspartners. Niet geheel duidelijk is hoe structureel de samenwerkingsverbanden zijn. Hoe is bijvoorbeeld de verbinding met Kunst & Cultuur richting het onderwijs en de doorstroom naar het beroepsonderwijs? Ook de relatie met culturele initiatieven buiten het gesubsidieerde circuit (zoals dansscholen, particuliere workshopleiders) zijn inhoudelijk niet beschreven.

Urban House noemt de samenwerking met Simplon maar de invulling van deze samenwerking en de relatie met de publieksactiviteiten is weinig inhoudelijk uitgewerkt. Dit is jammer want de verbinding met deze presentatieplek biedt zeker kansen.

De rol van Urban House in de provincie Groningen is niet heel expliciet en lijkt weinig aansluiting te hebben met actieve scènes in bijvoorbeeld Appingedam, Delfzijl en Hoogezand.

De activiteiten van Urban zijn laagdrempelig en betaalbaar voor een brede groep jongeren. In de plannen mist de Kunstraad meetbare doelstellingen over het vergroten, verder diversifiëren of andere veranderingen in het bereiken van de doelgroep en het publiek.

Bijdrage aan de strategische doelen

Urban House is een belangrijk onderdeel van de culturele keten en draagt daarmee bij aan 'Een sterke basis'. Het aanbod is uniek en komt voort uit een eigenheid in werkwijze en visie. Doordat Urban House activiteiten en trajecten aanbiedt voor jonge mensen die zich in de traditionele sector minder thuis voelen en dit presenteert aan publiek draagt Urban House overtuigend bij aan 'Samenleven met cultuur', 'Overall Cultuur' en 'Ruim baan voor talent en vernieuwing'.

VRIJDAG

Gevraagd bedrag: € 3.300.000 (gemeente) / € 330.000 (provincie)
Geadviseerd bedrag: € 3.129.500 met A-status (gemeente) / € 306.900 met A-status (provincie)

Subsidieadvies

Vrijdag krijgt de A-status vanwege de betekenis als breed kunstencentrum voor de gemeente Groningen en de steunfunctie amateurkunst in de provincie Groningen. Beide functies worden ingevuld vanuit een heldere en enthousiasmerende visie op talentontwikkeling en cultuurparticipatie. Vrijdag draagt zo op stimulerende wijze bij aan de strategische doelen van gemeente en provincie.

Gelet op de beschikbare financiële middelen adviseert de Kunstraad de subsidie op het huidige niveau voor te zetten.

Beoordeling**Positionering**

Vrijdag heeft een bijzondere plek in de keten. In de gemeente is Vrijdag als kunstencentrum aanbieder; in de provincie is Vrijdag vanuit de steunfunctie amateurkunst meer aanjager, adviseur en verbinder. Vrijdag is zich van de verschillende posities bewust en kijkt waarin zij een toegevoegde waarde kan hebben. In de praktijk blijft de opgave complex en voor buitenstaanders wellicht niet altijd even helder.

Vrijdag heeft met K&C een duidelijke visie op het stimuleren van kunstbeoefening. Hierbij richt K&C zich op activiteiten in de school in de steunfunctie cultuureducatie en Vrijdag in de vrije tijd. Vrijdag participeert in het netwerk van steunfuncties in de provincie Groningen als ook in landelijke netwerken.

Door de herindeling is naast Vrijdag ook het Clockhuys als kunstencentrum actief in de gemeente. Vóór het aflopen van de bestuurlijke afspraken is nader onderzoek nodig naar een inhoudelijke (en mogelijk organisatorische) afstemming met het Clockhuys in Haren.

Artistiek-inhoudelijke kwaliteit van de activiteiten

De artistiek-inhoudelijke kwaliteit van de activiteiten van Vrijdag kunstencentrum is goed. Het aanbod is breed, origineel en veelzijdig. Vrijdag straalt uit dat de organisatie er voor iedereen is en dat iedereen mee kan doen. Dit ziet de Kunstraad terug zowel in de inhoudelijke plannen en in de plek waar de activiteiten plaatsvinden, als in het wegnemen van financiële drempels.

De Kunstraad is positief over de invulling van de steunfunctie. De plannen laten zien dat Vrijdag niet alleen in de stad maar ook overal in de provincie beschikbaar en bereikbaar wil zijn.

Vrijdag heeft een heldere visie en aanpak samen met K&C op de keten van amateurkunst, cultuureducatie en talentontwikkeling. De Kunstraad vraagt zich wel af waar de activiteiten cultuurparticipatie overstijgen. Met andere woorden: is er vanuit Vrijdag ook voldoende aandacht voor 'echte' talenten om door te groeien? Om de talenten zelf te scholen of om ze de weg te wijzen en de kansen te bieden die daarvoor nodig zijn. De Kunstraad ziet dit in de plannen onvoldoende terug.

Vrijdag heeft een heldere visie op de versterking van het amateurkunstveld en de betekenis van deelname op het welbevinden van Groningers. Dit gebeurt met name via het opzetten en begeleiden van cultuurplatforms, kennissessies en de organisatie van netwerkbijeenkomsten voor de ondersteuning van de popsector. Het aanbod van de adviespoot is echter wel divers en voor de Kunstraad lastig om het effect ervan in te schatten. De Kunstraad vraagt zich af of Vrijdag vooraf voldoende nadenkt over wat werkt en wat niet en welke inzet het meest effectief is.

Professionele kwaliteit

De Kunstraad beoordeelt de bedrijfsvoering van Vrijdag als voldoende. Er zijn voldoende eigen inkomsten en middelen vanuit andere geldbronnen zoals het sociaal domein.

De prijsstrategie is specifiek en richt zich op het bereiken van groepen met meer afstand tot cultuur.

De begroting van Vrijdag is alleen voor 2021 en toont een post reservering inrichtingskosten nieuwe huisvesting. Onduidelijk is wat het effect van de beoogde nieuwe huisvesting is op de exploitatiebegroting en het eigen vermogen van Vrijdag. Deze kosten mogen geen negatieve invloed hebben op het inhoudelijke programma.

Vrijdag laat zien dat de drie codes voor de organisatie leven en geeft gedetailleerd en gemotiveerd aan wat men wel en niet doet. Op het gebied van inclusiviteit kan er wellicht nog wat aandacht komen voor mensen met beperkingen.

De zichtbaarheid van Vrijdag en het bereik van Vrijdag is de laatste jaren wel vergroot, doordat Vrijdag nu meer actief is in de wijken. De Kunstraad mist in de aanvraag wel een concretisering van de plannen en meer kwantitatieve, meetbare resultaten. Hierdoor is niet goed toetsbaar of het beoogde bereik ook gerealiseerd wordt en of Vrijdag succesvol is. Ook het effect van inspanningen om nieuwe groepen te bereiken is lastig te beoordelen. Juist voor Vrijdag liggen er kansen in het bereiken van een divers publiek door de verbinding van wijkactiviteiten aan eigen activiteiten.

Ook bij de adviesfunctie missen gegevens over het aantal platforms, deelnemers cursussen, workshops etc als ook de klanttevredenheid bij verenigingen, koepels, initiatieven e.d.

De Kunstraad adviseert Vrijdag de eigen ambities verder te concretiseren en de resultaten en waardering via panels e.d. te monitoren.

Bijdrage aan de strategische doelen

Vrijdag vertaalt de strategische doelen van gemeente en provincie consequent naar de eigen visie, aanbod en ondersteuning. Het aanbod van Vrijdag borgt een 'Sterke basis'. Via veelzijdige activiteiten, deskundige begeleiding en specifieke projecten en events draagt Vrijdag verder bij aan de realisatie van de doelen 'Ruim baan voor Talent', 'Samenleven met Cultuur' en 'Overal cultuur'. De betekenis van Vrijdag voor 'Thuis in Groningen' is op een enkel project na minder overtuigend.

COLOFON

Dit advies verschijnt onder verantwoordelijkheid van de raad van de Kunstraad Groningen. De raad bestaat uit:

Erik Akkermans (voorzitter), Gudrun Beckmann, Myriam Jansen, Johan Kolsteeg, Hanka Otte, Bram Verhave en Hielke Zandberg.

Het adviesproces is secretariael begeleid door:

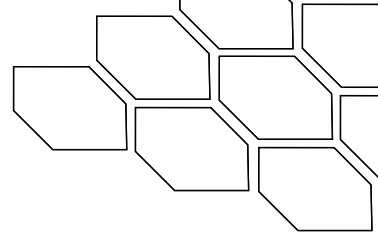
Wessel Dijkstra (projectsecretaris), Nina Thunnissen (projectsecretaris) en Ebrien den Engelsman (directeur Kunstraad).

Met redactionele en administratieve ondersteuning van:

Annette Steenhuisen (secretaris Kunstraad) en Antje van der Meulen (officemananger Kunstraad).

Lay-out en vormgeving:

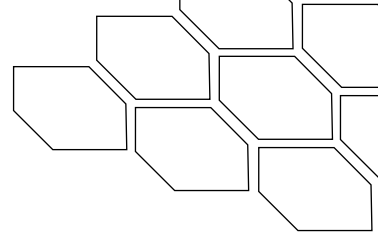
Wienos.

DE SAMENSTELLING VAN DE RAAD EN COMMISSIES:

RAAD

Erik Akkermans (voorzitter)	Zelfstandig adviseur, interim voorzitter en directeur arbeidsmarktplatform Platform ACCT, voorheen BMC, directiefuncties Faculteit Muziek HKU Utrecht, Kunstvakopleidingen Hanzehogeschool Groningen, Culturele Raad Zuid-Holland, Federatie van Kunstenaarsverenigingen, diverse bestuursfuncties
Gudrun Beckmann	Coördinator en docent-onderzoeker Master Kunsteducatie Hanzehogeschool Groningen & NHL Stenden Hogeschool, cultuurpedagoog, dramaturg, adviseur Fonds Cultuurparticipatie (FCP)
Myriam Jansen (vicevoorzitter)	Studieloopbaan begeleider en internationalisering (en/of toelating internationale studenten) Hanzehogeschool Groningen, communicatieadviseur, voorheen wethouder gemeente Meppel
Johan Kolsteeg	Universitair docent Cultureel Ondernemerschap RUG, voorzitter raad van toezicht Stichting Muziekhuis Utrecht, toezichthouder stichting Transatlantic, voorheen Hogeschool voor de Kunsten Utrecht.
Hanka Otte	Postdoc onderzoeker cultuurbeleid en culturele commons Universiteit Antwerpen, voorheen onderzoeksmethodecoach Prins Claus Conservatorium, beleidsmedewerker cultuur provincie Drenthe en gemeente Borger-Odoorn
Bram Verhave	Adviseur landschap en cultuurhistorie Staatsbosbeheer, zelfstandig adviseur, voorheen Atelier Rijksbouwmeester en secretariaat College van Rijksadviseurs
Hielke Zandberg (penningmeester)	Registeraccountant, zelfstandig gevestigd, helpt ondernemingen bij het verbeteren van het financieel beheer, tevens werkzaam voor de Economische Faculteit van de Vrije Universiteit (VU) te Amsterdam

COMMISSIE BEELDENE KUNST EN ERFGOED

Eric van der Bilt (voorzitter)	Bestuurslid Prins Bernhard Cultuurfonds Drenthe, projectleider Beeldentuin De Havixhorst, voorheen Drents Landschap.
Hugo ter Avest	Directeur Hannemahuis Centrum voor Harlinger cultuur en historie, hoofd-directeur Rijksmuseum voor 1 dag, projectleider samenwerkende musea Fryslân
Akmar Nijhof	Multidisciplinair kunstenaar (exposities o.a. Biennale van Venetië / Documenta Athene / Exgirlfriend Berlijn), voorheen motion designer bij Sony Pictures
Halde van Rijn	Redacteur en journalist, museumdocent Nemo, docent geschiedenis Volksuniversiteit, docent techniek basisschool, voorheen Sonnenborgh
Judith Spijksma	Curator hedendaagse en moderne kunst Dordrechts Museum, curator Into Nature, adviseur Mondriaanfonds, voorheen Fries Museum, CBK Drenthe en Stichting VHDG

COMMISSIE PODIUMKUNSTEN

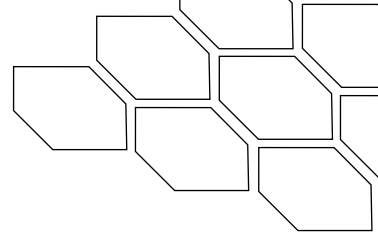
Gudrun Beckmann (voorzitter)	Coördinator en docent-onderzoeker Master Kunsteducatie Hanzehogeschool Groningen & NHL Stenden Hogeschool, cultuurpedagoog, dramaturg, adviseur Fonds Cultuurparticipatie (FCP)
Janpier Brands	Algemeen directeur Worm, voorheen podium Neushoorn/Harmoniekwartier, Academie voor Popcultuur, Eurosonic Noorderslag, Kunstencentrum Groningen
Ingrid Beer	Zelfstandig adviseur, adviseur commissie project-subsidies Den Haag, adviseur Fonds Podiumkunsten (dans, festivals), beleidsadviseur Rewire festival, coördinator Utrechts Festival Overleg, secretaris adviescommissie projectsubsidies Utrecht, bestuurslid Danscentrum Utrecht, voorheen Gaudeamus, Theater Kikker, Scapino Ballet
Boris van Vorstenbosch	Consulent Centrum Amateurkunst Flevoland/De Kubus, bestuurslid theatergroep Nieuw West, voorheen adviseur cultuur gemeente Utrecht en gemeente Amsterdam, TG De Warme Winkel, Theater Instituut Nederland, Lux, Melkweg Amsterdam, Doornroosje
Peppie Wiersma	Artistiek directeur LUDWIG, Nacht van Electra

COMMISSIE STEUNFUNCTIES EN OVERIGE INSTELLINGEN

Johan Kolsteeg (voorzitter)	Universitair docent Cultureel Ondernemerschap Rijksuniversiteit Groningen, voorzitter raad van toezicht Stichting Muziekhuis Utrecht, toezichthouder stichting Transatlantic, voorheen Hogeschool voor de Kunsten Utrecht.
Frank van der Hulst	Directeur Kunst Centraal, voorheen secretaris Raad van twaalf, voorzitter landelijke stuurgroep interne cultuurcoördinator, Kunstgebouw Zuid-Holland, Steunfunctie Kunstzinnige Vorming Zuid-Holland, LOKV Utrecht
Jellie Tiemersma	Bestuurder, ondernemer en spreker met focus op diversiteit en inclusie, raadslid Cultuur Eindhoven, commissaris woningcorporatie Nijestee, voorheen o.a. Bibliotheekservice Passend Lezen, FERS, gemeente Groningen, NHL Stenden Hogeschool

Voor het advies over de bedrijfsvoering en toepassing van de fair practice code werd Peter Jansen aangetrokken: Business Manager Scapino Ballet Rotterdam, adviseur Amsterdams Fonds voor de Kunsten (AFK), bestuurslid Kunsten 92, bestuurslid ArchiNed, voorheen Nederlandse Associatie Podiumkunsten, KLM.

Daarnaast is gebruik gemaakt van de inzet van de volgende externe adviseurs: Ype van Gorkum, Loes Heebink, Jacob Lekkerkerker, Jeffrey Meulman, Bert Oling, Jonathan Offereins en Peter Propstra.

DUIDING STRATEGISCHE DOELEN ZOALS OPGENOMEN IN AANVRAAGFORMULIER:

1. Een sterke basis

- De aanvrager heeft een hoogwaardig aanbod waarin ruimte wordt geboden aan experiment.
- De aanvrager kent een hoge mate van eigenheid in de culturele uitingen en draagt zowel in de eigen organisatie als in de programmering bij aan diversiteit van het culturele aanbod.

2. Samenleven met cultuur

- De aanvrager heeft programma's die bewoners aanzetten tot deelname aan cultuur met extra aandacht voor inwoners die nu niet of nauwelijks in aanraking komen met cultuur.
- de aanvrager heeft programma's die bijdragen aan het versterken van de leefkwaliteit in de provincie Groningen en inspelen op actuele maatschappelijke opgaves, zoals krimp, gevolgen van de gaswinning, eenzaamheid en laaggeletterdheid.

3. Overal cultuur

- De aanvrager ontwikkelt een bruisend cultureel aanbod in stad en regio.
- De aanvrager verbindt het cultureel aanbod van stad en regio in de marketing en promotie.

4. Thuis in Groningen (specifiek provincie Groningen)

- De aanvrager zorgt voor behoud, educatie en presentatie van de Collectie Groningen.
- De aanvrager presenteert de Collectie Groningen op vernieuwende wijze aan een breed publiek, waarbij een visie en programma op digitalisering wordt gevraagd.
- De aanvrager werkt bij de presentatie van de collectie Groningen, samen met andere disciplines of sectoren.

5. Ruim baan voor talent en vernieuwing (specifiek gemeente Groningen)

- De aanvrager draagt bij aan de keten van professionele talentontwikkeling door bijvoorbeeld het aantrekken, begeleiden en doorgeleiden van talenten.
- De aanvrager draagt bij aan vernieuwing van de culturele sector door vernieuwende makers ruimte te bieden. Het is een pré als de artistieke leiding van een nieuwe aanvragende instelling een talentenprogramma heeft doorlopen zoals Station Noord.

5 DEC 2019

Afdeling Beleidsontwikkeling
Onderwerp Opdracht advies cultuurnota 2021-2024

Bezoekadres
Kreupelstraat 1

Openingstijden
Zie gemeente.groningen.nl

Postadres
Postbus 400
9700 AK Groningen

Telefoon
140 50

Contact:
<https://gemeente.groningen.nl/contact>

Website
gemeente.groningen.nl

Kunstraad Groningen
Het bestuur
St. Jansstraat 2G
9712 JN Groningen

Telefoon (050) (050) 367 67 12 Bijlage(n) 2

Ons kenmerk 7777151

Datum 26-11-2019 Uw brief van

Uw kenmerk

Geacht bestuur,

Hierbij vragen wij u om een plan van aanpak met begroting voor een gezamenlijk advies voor de gemeentelijke cultuurnota en het provinciale uitvoeringsprogramma 2021-2024. In deze brief lichten wij het adviesverzoek toe aan de hand van het proces rond de voornoemde documenten, de beoordelingskaders (inclusief adviesvraag over specifieke onderwerpen) en een tijdpad. We vragen u ons uiterlijk 2 december 2019 van een plan van aanpak te voorzien.

Proces

Op 30 oktober jl. stelde de gemeenteraad *Kunst en cultuur voor iedereen* vast, de kadernota cultuur voor de periode 2021-2028. Provinciale Staten stelden vervolgens op 13 november jl. het Strategisch beleidskader Cultuur 2021-2028 *Wij zijn cultuur!* vast. Ter invulling van deze kaders stellen wij twee gemeentelijke cultuurnota's en provinciale uitvoeringsprogramma's vast (hierna: 'cultuurnota'). Deze adviesaanvraag heeft betrekking op de periode 2021-2024.

Wij vragen instellingen die onderdeel willen worden van de cultuurnota 2021-2024 hiervoor een aanvraag in te dienen. In deze aanvraag kunnen zij aangeven hoe ze bijdragen aan de in nota's gestelde doelen en strategische lijnen, binnen de daartoe opgestelde criteria. Instellingen kunnen hun aanvraag indienen door het invullen van een format op de website www.cultuurnotagroningen.nl.

We onderscheiden in ons aanvraagtraject twee categorieën:

- I. Instellingen die deel willen uitmaken van de gemeentelijke cultuurnota en/of het provinciale uitvoeringsprogramma. Voor deze instellingen is één gezamenlijk format beschikbaar. De aanvraag dient uiterlijk 6 januari 2020 bij ons aangeleverd te zijn.

- II. Instellingen die deel willen uitmaken van de Culturele Basisinfrastructuur (BIS) van het Rijk óf een meerjarige aanvraag indienen bij één of meerdere van de Rijksfondsen (zoals het Fonds Podiumkunsten en het Letterenfonds) en daarnaast van de gemeentelijke cultuurnota en/of het provinciale uitvoeringsprogramma. Deze instellingen vragen wij hun BIS- of fondsaanvraag in te dienen. Daarnaast vragen wij hen inzicht te geven hoe ze bijdragen aan de gemeentelijke en provinciale doelen en ambities. De aanvraag dient uiterlijk 1 februari 2020 bij ons aangeleverd te zijn.

Alle aanvragers mogen ter info een beleidsplan toevoegen aan hun aanvraag, maar dit is niet verplicht. Het ingevulde format volstaat en is leidend voor de advisering. Onderdeel van dit format is een activiteitenbegroting die inzage geeft op de wijze waarop de gevraagde subsidie ingezet wordt. Overige bijlagen mogen worden toegevoegd, maar het format is leidend en in de aanvraag mag niet verwezen worden naar onderdelen van een als bijlage meegestuurd beleidsplan. Voorts toetsen wij vóór aanlevering aan uw raad de aan ons aangeleverde aanvragen volledig en correct zijn en voldoen aan de toelatingscriteria om door uw raad in behandeling genomen te worden. Sinds 14 november jl. kunnen aanvragen worden ingediend.

Wijze van advisering

Instellingen die in aanmerking willen komen voor een plek in de cultuurnota en/of het uitvoeringsprogramma 2021-2024, vragen we voor deze periode om een aanvraag. We vragen u deze aanvragen te beoordelen en te voorzien van een kwalificering in drie categorieën:

- A. Subsiadiabel met prioriteit
- B. Subsiadiabel indien voldoende budget
- C. Niet subsiadiabel

Binnen een individuele aanvraag vragen wij uw raad de diverse activiteiten ten opzichte van elkaar te prioriteren. Waar nodig vragen wij hierbij het advies van uw raad welke activiteiten wel en welke niet subsiadiabel zijn.

In het advies op macroniveau vragen wij om een onderbouwing hoe tot een zo goed mogelijke invulling te komen van de gemeentelijke en provinciale ambities en strategieën. Dit betekent dat een kwalitatief goede en subsiadiabele aanvraag mogelijk een minder hoge prioriteit krijgt ten opzichte van een subsiadiabele aanvraag die sterk bijdraagt aan de gestelde overheidsdoelen. Wij vragen uw raad hierbij scherpe keuzes te maken op basis van een prioritering, in het bijzonder bij de aanvragen die in categorie B vallen.

Naar aanleiding van de criteria stelt uw raad een toetsingskader op met een wegingsmodel. Dit wordt voorafgaand aan de advisering openbaar gemaakt zodat het beoordelingsproces zo transparant mogelijk verloopt. De gestelde kaders, criteria en financiële kaders zijn leidend bij de advisering van uw raad. Heeft u vragen over de wijze waarop de criteria geïnterpreteerd moeten worden, dan willen we uw raad uitnodigen direct contact met ons op te nemen. Op 2 december a.s. geven we in een bestuurlijk overleg met uw organisatie, in aanwezigheid van de adviseurs, meer duiding aan de doelstellingen en strategische lijnen zoals die in de kadernota's zijn opgenomen.

Financieel kader vanuit de gemeente Groningen

Het gemeentelijke financiële kader waarover wij uw raad vragen advies uit te brengen bedraagt circa €11 miljoen per jaar voor de periode 2021-2024. De definitieve hoogte van dit bedrag is afhankelijk van de wijze waarop de gemeentelijke bezuinigingsopgave wordt vormgegeven. Uiterlijk 6 januari ontvangt u van ons bericht over de exacte hoogte van het definitieve financiële kader. Bij de verdeling van de financiële middelen vragen wij uw raad dit in balans te doen met de strategische lijnen zoals geformuleerd in onze kadernota cultuur 2021-2028.

Financieel kader vanuit de provincie Groningen

Vanuit de provincie Groningen stellen wij een budget van maximaal 6.018.000 euro per jaar voor de periode 2021-2024 beschikbaar om over te adviseren. Wij vragen u om in uw financiële onderverdeling uit te gaan van de bijdrage van instellingen aan onze strategische lijnen.

Besluitvorming

Het college van B&W en het college van GS zullen op basis van uw advies definitief besluiten welke instellingen opgenomen worden in de cultuurnota 2021-2024 van de gemeente Groningen en het uitvoeringsprogramma 2021-2024 van de provincie Groningen. Uw advies geeft richting bij de prioritering en definitieve keuzes. Vervolgens zal de gemeenteraad van de gemeente Groningen in oktober 2020 de definitieve besluiten en toekenningen vaststellen, de Provinciale Staten van Groningen doen dit niet.

Beoordelingskader

Algemeen

Wij vragen uw raad:

1. Eén advies voor de gemeente en de provincie Groningen op basis van de beleidskaders, de hierin geformuleerde ambities en strategieën en de hieruit voortvloeiende criteria en financiële kaders. De artistiek-

- inhoudelijke en organisatorische kwaliteit van de aanvraag maken hiervan ook onderdeel uit;
2. Advisering op maat. Daarbij bedoelen we dat we niet verwachten dat elke instelling (even goed) scoort op alle vlakken, maar dat deze zich kan onderscheiden op meerdere terreinen die bijdragen aan de ambities en strategieën kadernota's. Een bijdrage aan *Een sterke basis* is een voorwaarde om deel uit te maken van de gemeentelijke cultuurnota en/of het provinciale uitvoeringsprogramma. De verwachte bijdrage aan de overige ambities en strategieën dienen logischerwijs voort te vloeien uit het profiel van de aanvrager. Een aanvraag hoeft dus niet aan alle ambities en strategieën bij te dragen. We vragen uw raad dit in haar beoordeling ter harte te nemen en de geformuleerde bijdrage aan strategieën en ambities te toetsen in het licht van de missie, doelstelling en profilering van de aanvrager;
 3. Advisering ten aanzien van de bedrijfsvoering. Wij vinden het van belang dat aanvragers hun activiteiten kunnen ontplooien op basis van een solide bedrijfsvoering. Daarom vragen wij uw raad ook een advies uit te brengen over de kwaliteit van de organisatie en de mate waarin de aanvrager financieel en organisatorisch in staat is de voorgenomen activiteiten uit te voeren;
 4. Een advies op macroniveau. Wij vragen uw raad in haar advies nadrukkelijk uit te gaan van een cultuuraanbod van de stad en provincie dat als geheel voldoende compleet en evenwichtig is. Hierbij verzoeken wij uw raad een onderbouwing te geven voor een invulling van het cultuurbeleid dat zo goed mogelijk aansluit bij de ambities en strategieën uit de kadernota's 2021-2028;
 5. Aandacht voor de vraag tot matching vanuit landelijke fondsen. Bijvoorbeeld het Fonds Podiumkunsten stelt in haar subsidievoorwaarden matching vanuit de lagere overheden als voorwaarde voor een landelijke subsidiebijdrage. Wij vragen uw raad hier in haar advies de voorwaarden tot matching mee te nemen in het geval aanvragen hier reden toe geven. Wij informeren uw raad over belangrijke ontwikkelingen op dit vlak;
 6. Een evenwichtige samenstelling, met voldoende deskundigheid en onafhankelijkheid van de commissies voor de advisering die recht doet aan de diversiteit van thema's, vraagstukken en doelen in de beide kadernota's cultuur.

Criteria

Zie bijlagen II (gemeentelijk) en III (provinciaal).

Specifieke adviesvragen Gemeente Groningen

Naast uw beoordeling van de aanvragen van instellingen willen we u, als Gemeente Groningen, advies vragen over een aantal specifieke thema's. Dit

zien wij graag als specifieke aandachtspunten terug in de advisering op macroniveau zoals hierboven. We vragen uw raad in het advies nader in te gaan op:

1. De wijze waarop de Fair Practice Code door aanvragers wordt nageleefd en ingevuld op individueel niveau. Is er sprake van een eerlijk beloningsbeleid, welke eventuele knelpunten zijn er en hoe implementeert de aanvrager de Fair Practice Code in de komende jaren? In het advies op macroniveau vragen wij uw raad hierbij te reflecteren op de arbeidsmarktpositie van werkenden in de Groninger culturele sector;
2. Het cultuuraanbod voor het onderwijs. Wij vinden het belangrijk dat er toereikend en kwalitatief goed cultuuraanbod is voor het onderwijs. Wij vragen uw raad te adviseren of de educatieve activiteiten per aanvraag aansluiten bij de missie, visie en doelstelling van de aanvrager. In het advies op macroniveau vragen wij uw raad zich uit te spreken of het cultuuraanbod voor het onderwijs toereikend is en van voldoende kwaliteit. Indien activiteiten beter bij een andere partij belegd kunnen worden, vragen wij uw raad zich hierover uit te spreken;
3. De ketenstructuur per discipline. Wij vinden een goede culturele infrastructuur van groot belang voor onze gemeente. Daarom vragen wij uw raad in het advies op macroniveau de kwaliteit van de ketenstructuur en het aanbod per discipline mee te nemen in de afweging welke aanvragen te honoreren. Hierbij vragen wij uw raad ook rekening te houden met de functies binnen de keten en welke aanvrager deze het beste kan uitvoeren;
4. Met enkele organisaties heeft de gemeente Groningen financiële afspraken ten aanzien van specifieke doelen. Wij vragen uw raad in deze gevallen enkel om een inhoudelijke beoordeling van de aanvragen en deze ook mee te nemen in het advies op macroniveau. Over de budgetten vragen wij geen advies, hierover maken wij zelf afspraken met de betreffende organisaties. Het betreft:
 - a. Forum Groningen (nieuwe huisvesting);
 - b. CBK Groningen (verzelfstandiging);
 - c. SPOT Groningen (gemeentelijke organisatie);
 - d. Bestaande culturele voorzieningen in de voormalige gemeenten Haren en Ten Boer (op basis van het Bestuursakkoord Herindeling Groningen, Ten Boer, Haren).
 - e. De Kunstraad Groningen.
5. In de kadernota hebben wij enkele organisaties aangewezen als cultuurpijler. Wij vragen de betreffende instellingen de wijze waarop zij hier invulling aan geven mee te nemen in hun aanvraag, ook als product in hun begroting. Over deze budgetten vragen wij geen

advies, hierover maken wij zelf afspraken met de betreffende organisaties.

Specifieke adviesvragen Provincie Groningen

Naast uw beoordeling van de aanvragen van instellingen willen we u, als Provincie Groningen, eveneens advies vragen over een aantal specifieke thema's. Dit zien wij graag als specifieke aandachtspunten terug in de advisering op macroniveau zoals hierboven. We vragen u in uw advies nader in te gaan op:

1. Invulling van de Fair Practice Code. Wij vragen u om te adviseren of het activiteitsniveau of de opdracht past bij het beschikbare budget en/of de capaciteit van de organisatie. We vragen u om vervolgens te adviseren over welke activiteiten aansluiten bij de kracht van de instelling;
2. Wij vragen uw raad om in de beoordeling van de instellingen, ons criterium dat instellingen bovenlokale of regionale activiteiten ontplooiën in de provincie Groningen, zwaar te laten wegen. De provincie subsidieert geen instellingen die met name een functie hebben voor een bepaalde stad of gemeente;
3. In onze criteria geven wij een profiel omschrijving waar instellingen aan moeten voldoen. Bijvoorbeeld een erfgoedinstelling vervult de taken; collectiebeheer, educatie en presentatie. Wij verwachten dat u dit in de beoordeling van instelling als toelatingscriterium meeneemt.
4. Enkele organisaties die in de cultuurnota 2017-2020 zijn opgenomen, laten we om verschillende redenen niet beoordelen door uw raad. Wij vragen deze organisaties wel om een aanvraag in te dienen. Zo kunt u de voorgenomen plannen meenemen in uw brede advies over de erfgoedsector. Het gaat om de volgende instellingen:
 - a. Libau en Monumentenwacht. Deze organisaties hebben een wettelijke taak en worden ook geëvalueerd door het Rijk;
 - b. De Groninger Archieven;
 - c. De Verhalen van Groningen.
 - d. De Kunstraad Groningen

Tijdpad

Voor de advisering door uw Kunstraad gaan wij uit van het volgende tijdpad:

Gremium	Actie	Datum (2020)
Cultuurveld	Deadline aanleveren beleidsplan I	Ma 6 januari
Gem./prov.	Aanleveren beleidsplannen I aan Kunstraad	Ma 13 januari
Cultuurveld	Deadline aanleveren beleidsplannen II	Za 1 februari

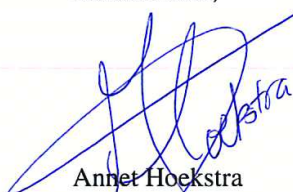
Gem./prov.	Aanleveren beleidsplannen II aan Kunstraad	Ma 10 februari
Kunstraad	Concept advies gereed	Ma 18 mei
Kunstraad	Definitief advies	Ma 25 mei
College B&W	Vaststellen concept cultuurnota	Di 29 september
Ged. Staten	Vaststellen uitvoeringsprogramma	september
Gemeenteraad	Vaststellen cultuurnota 2021-2024	oktober
Gem./prov.	Cultuurnota / uitvoeringsprogramma 2021-2024	Vrij 1 jan 2021

Na afloop van het adviseringstraject evalueren wij dit proces. Dit maakt onderdeel uit van een bredere evaluatie naar de rollen en taken van uw raad. Wij vragen uw raad daarnaast enkele voortgangsgesprekken met ons in te plannen, ter bevordering van een goed verloop van het proces en een resultaat dat in overeenstemming is met de adviesopdracht.

Wij vertrouwen op een prettige samenwerking en zien uw plan van aanpak met belangstelling tegemoet. U ontvangt op basis van het plan en bijbehorende begroting vervolgens de definitieve opdrachtbevestiging en het financiële kader waarover uw raad advies zal worden gevraagd.

Met vriendelijke groet,
mede namens de provincie Groningen,

burgemeester en wethouders van Groningen,
namens hen, concerndirecteur,
namens deze,

Annet Hoekstra
Programmaleider Directie Maatschappelijke Ontwikkeling
Cultuur, Sport, Maatschappelijk Vastgoed

Beoordeling aanvragen cultuur 2021-2024

5 december 2019

Inhoudsopgave

Vooraf	3
1. Planning en proces	4
2. Beoordelingscommissies	7
3. Beoordelingswijze	8
4. Beoordeling	9
- beschouwing op profiel	
- artistieke en/of inhoudelijke kwaliteit van de activiteiten	
- professionele kwaliteit van de organisatie	
- bijdrage aan strategische doelen	
- specifieke criteria	
5. Subsidieoordeel en afwegingen tussen aanvragers	16
6. Bronnen	17
Bijlagen	
Samenstelling raad en commissies	
Richtlijn belangenverstrengeling	

Vooraf

Voor u ligt onze verantwoording vooraf en toelichting op de beoordeling door de Kunstraad Groningen van de aanvragen die bij de gemeente en de provincie Groningen worden ingediend voor de cultuurnota 2021-2024. We hopen dat we alle betrokkenen hiermee houvast en duidelijkheid geven over het adviestraject. We willen hiermee ook zichtbaar maken dat we onze adviestaak serieus en zo open mogelijk uitvoeren.

In paragraaf 1 schetsen wij de planning en het proces waarmee de Kunstraad tot zijn advisering komt. Vervolgens gaan we in paragraaf 2 in op de rol van de Kunstraad en de commissies bij de beoordeling van de subsidieaanvragen. In paragraaf 3 gaan we nader in op de beoordelingswijze. In paragraaf 4 beschrijven we hoe de Kunstraad invulling geeft aan de beoordeling van de criteria uit de beleidskaders cultuur van gemeente en provincie Groningen en het toetsen van de codes. Paragraaf 5 schetst de wijze waarop het subsidieoordeel tot stand komt en hoe we afwegingen maken tussen aanvragers mede in relatie tot de beschikbare middelen. In paragraaf 6 noemen we de bronnen die de Kunstraad gebruikt bij de advisering.

Op 25 mei 2020 brengt de Kunstraad Groningen zijn advies uit aan de gemeente en provincie Groningen over de subsidieaanvragen van culturele instellingen voor de periode 2021-2024. De Kunstraad geeft dit advies binnen de inhoudelijke beleidskaders die gemeente en provincie opstelden en de middelen die zij voor de uitvoering beschikbaar stellen.

We wensen alle betrokkenen veel succes en vooral ook veel inspiratie en werkplezier in de periode van voorbereiding op 2021-2024.

1. Planning en proces

Kunstraad Groningen

De Kunstraad Groningen is het onafhankelijke adviesorgaan van de gemeente en de provincie Groningen. De Kunstraad heeft onder meer als taak om één keer in de vier jaar de aanvragen te beoordelen van culturele instellingen die in aanmerking willen komen voor een meerjarige subsidie van gemeente en/of provincie. De Kunstraad is verantwoordelijk voor de inhoud van de subsidieadviezen.

Overzicht aanvraag- en beoordelingsprocedure

Instellingen kunnen tot en met 5 januari 2020 een subsidieaanvraag indienen bij gemeente en/of provincie. Instellingen die ook een meerjarige subsidie aanvragen bij het Rijk of een landelijk cultuurfonds mogen de aanvraag uiterlijk 1 februari 2020 indienen.

De instellingen dienen hun subsidieaanvraag in bij de gemeente en/of de provincie Groningen. De overheden stelden hiervoor een online aanvraagformulier op met vragen over profiel, activiteiten en financiën, toepassing van de landelijke codes Code Cultural Governance, Fair Practice Code en Code Culturele Diversiteit alsmede de bijdrage aan de strategische beleidsdoelen. De instellingen mogen facultatief bijlagen mee sturen. Indien een instelling voor de eerste keer subsidie aanvraagt dan is het aanleveren van statuten vereist evenals het meest recente inhoudelijk en financieel jaarverslag. Alle informatie over de aanvraagprocedure is te vinden op www.cultuurnotagroningen.nl.

Alleen volledige en correct ingediende aanvragen van instellingen die aan de formele eisen voldoen voor meerjarige subsidie worden door de gemeente en de provincie ter advisering aangeboden aan de Kunstraad (uiterlijk een week na sluiting van de indientermijn). Aanvragen die te laat worden ingediend, nemen de gemeente en de provincie niet in behandeling.

De Kunstraad werkt voor zijn advisering over de subsidieaanvragen met commissies die zijn samengesteld uit deskundigen (zie voor een nadere toelichting paragraaf 3). Deze commissies starten vanuit een gemeenschappelijk referentiekader dat wordt gevormd door de beleidskaders cultuur van gemeente en provincie en de bijbehorende criteria, eerder uitgebrachte adviezen van de Kunstraad en de drie landelijke codes.

Vanuit dat kader werken de commissies systematisch toe naar een oordeel over de aanvragen (zie paragraaf 4). Eerst vindt er een *individuele beoordelingsronde* plaats: onafhankelijk van elkaar beoordelen de commissieleden de subsidieaanvraag en het functioneren van de instelling. Deze stap draagt eraan bij dat 'groepsdenken' wordt vermeden en dat vooraf indrukken en argumenten van individuele commissieleden goed in beeld kunnen worden gebracht. Vervolgens komt de commissie bijeen om tot een *gezamenlijk oordeel* te komen.

Instellingen die dat willen kunnen tijdens een commissiesprekbeurt in een tijdsbestek van een half uur nog een toelichting te geven op de aanvraag. Indien fundamentele informatie ontbreekt om tot een goed inhoudelijk oordeel te komen over de aanvraag kan de Kunstraad bij wijze van uitzondering besluiten om schriftelijk vragen voor te leggen aan de betreffende instelling.

Op basis van de beraadslagingen in en beoordeling door de commissie stelt de commissiesecretaris een concepttekst op waarin het oordeel wordt gegeven en

beargumenteerde. De commissie bespreekt deze tekst en stelt het vast. Dit is het 'preadvies'.

Aangezien de overheden de Kunstraad vragen een uitspraak te doen over de culturele infrastructuur in zijn geheel (op macroniveau) en er naar verwachting meer instellingen subsidie aanvragen dan dat er aan middelen beschikbaar is, maken de commissies ook een vergelijking tussen de instellingen en doen zij in het preadvies, binnen de daarvoor vooraf vastgestelde financiële kaders, een voorstel over de hoogte van het subsidiebedrag.

Alle preadviezen van de commissies worden voorgelegd aan de raad van de Kunstraad die de preadviezen toetst aan de hand van de volgende vragen:

- zijn de preadviezen in lijn met de beleidskaders cultuur van gemeente en provincie en het voorliggende beoordelingskader?
- zijn alle (relevante) criteria voldoende behandeld?
- zijn de preadviezen goed gemotiveerd?
- zijn de preadviezen consistent ten opzichte van elkaar en duidelijk en aanvaardbaar geformuleerd?

Als de raad bij de preadviezen en de voorstellen voor de inzet van de middelen onvoldoende inzicht krijgt in alle bovenstaande vragen, zal de raad de commissies aanwijzingen voor verbetering geven.

Op basis van alle preadviezen vindt in de raad een *integrale beoordelingsronde* plaats waarbij de raad kijkt naar de culturele infrastructuur als geheel en aspecten als diversiteit van het aanbod, regionale spreiding en verdeling van de activiteiten over de verschillende beleidsstrategieën.

Vervolgens stelt de raad de adviezen per instelling en het integrale advies over inzet van de middelen en de hoogte van de individuele subsidies vast. De raad is verantwoordelijk voor de definitieve adviezen.

De Kunstraad overhandigt het cultuurnota-advies op 25 mei 2020 aan de wethouder en de gedeputeerde cultuur van gemeente en provincie Groningen en maakt tegelijkertijd de adviezen openbaar via de website.

Aanvragende instellingen krijgen na de openbaarmaking de gelegenheid om te wijzen op feitelijke onjuistheden in het advies van de Kunstraad. Instellingen kunnen deze reactie binnen de daarvoor gestelde termijn naar de gemeente en/of de provincie sturen. De wethouder en/of gedeputeerde verzoekt de Kunstraad vervolgens om na te gaan of deze feitelijke onjuistheden aanleiding zijn om het oordeel aan te passen. In de zomer van 2020 zal de Kunstraad als aanvulling op het advies een notitie uitbrengen waarin hij de reacties verwerkt.

In september/oktober 2020 stellen gemeente en provincie de uitvoeringsprogramma's 2021-2024 vast. Het advies van de Kunstraad voegen de overheden als bijlage toe. Na vaststelling van de uitvoeringsprogramma's ontvangen de instellingen het besluit op de subsidieaanvraag in een beschikking van gemeente en/of provincie.

Tijdpad

Wie	Actie	Datum
Cultuurveld	Deadline indienen aanvraag	5 januari 1 februari (rijks)
Gemeente / provincie	Aanleveren aanvragen Kunstraad	13 januari 8 februari (rijks)
Kunstraad	Advies gereed	25 mei 2020
College B&W	Vaststellen concept cultuurnota	September 2020
College GS	Vaststellen uitvoeringsprogramma	September 2020
Gemeenteraad	Vaststellen cultuurnota	Oktober 2020
Culturele veld	Mogelijkheid tot bezwaar maken	Oktober 2020
Gemeente en provincie	Cultuurnota / Uitvoeringsprogramma actief	1 januari 2021

De Kunstraad stelt zelf een uitgewerkte interne planning op voor de vergaderingen van de commissies en de integrale besluitvorming door de raad.

2. Beoordelingscommissies

De beoordeling door de Kunstraad gebeurt op basis van *expert review*: de personen die een oordeel geven over de aanvragende culturele instellingen zijn deskundig op het gebied van de artistieke en culturele stand van zaken binnen de betreffende sector. Daarnaast maakt de Kunstraad gebruik van adviseurs met expertise op het gebied van specifieke disciplines en/of onderwerpen. De experts zijn niet per se werkzaam in de culturele sector zelf; het gaat bijvoorbeeld ook om wetenschappers of mensen die werkzaam zijn in het kunstvakonderwijs. Kennis van Groningen en de culturele sector in Groningen was een pre bij de selectie van commissieleden.

De experts die oordelen over de instellingen nemen zitting in een (of meer) beoordelingscommissie(s). Voor elke groep soortgelijke instellingen stelt de Kunstraad een commissie in. Bij de beoordelingsronde 2021-2024 kiezen wij voor de volgende commissies:

- commissie beeldende kunst en erfgoed
- commissie podiumkunsten
- commissie steuninstellingen en overige instellingen

Zodra de aanvragen binnen zijn, worden de aanvragen toebedeeld aan de commissies.

De commissie bestaat uit minimaal drie tot maximaal zes deskundigen met een secretaris ter ondersteuning. De commissievoorzitters zijn tevens raadslid van de Kunstraad met uitzondering van de voorzitter van de commissie erfgoed en beeldende kunst.

De commissies zijn samengesteld op basis van benodigde expertise en een evenwichtige samenstelling. Werving vond plaats via een openbare oproep.

Naast commissieleden werkt de Kunstraad met adviseurs (vakspecialisten), die ingezet kunnen worden voor het beoordelen van de instellingen in hun context.

Voor de beoordeling van de instellingen op het gebied van bedrijfsvoering en ondernemerschap is een expert aangetrokken die beschikbaar is voor alle commissies om aanvullende of verdiepende adviezen te geven. Bovendien is de penningmeester van de Kunstraad op het vlak van ondernemerschap en de Fair Practice Code een klankbord voor de commissievoorzitters alsook bij de integrale beoordeling binnen de raad.

Het overzicht van commissieleden is opgenomen in de bijlage.

De Kunstraad ziet erop toe dat commissieleden en adviseurs geen functioneel of persoonlijk belang hebben bij de adviezen waarbij zij worden betrokken. Er geldt voor hen een richtlijn belangenverstrengeling die toeziet op hun onafhankelijkheid (zie bijlage).

Vanwege de beoordelingsmethode van expert review enerzijds en de gewenste kennis van Groningen anderzijds kan er sprake zijn van een indirect belang. Mocht dit het geval zijn dan draagt de Kunstraad ervoor zorg dat betreffend raadslid of commissielid niet deelneemt aan de discussie en zich afzijdig houdt van de besluitvorming. Ook in de ondersteuning van de commissies door de projectsecretarissen ziet de Kunstraad toe op een professionele en neutrale werkwijze.

Voor alle betrokkenen bij de advisering geldt een geheimhoudingsplicht tot het moment van oplevering van het advies op 25 mei 2020.

3. Beoordelingswijze

De Kunstraad beoordeelt de instellingen zoals hierboven gemeld door middel van expert review, de gangbare manier in de wereld van cultuur en wetenschap. De deskundigen komen in een gemeenschappelijk gesprek tot een oordeel over de subsidieaanvraag en het functioneren van de instelling.

Hoewel sommige aspecten van de beoordeling kwantificeerbaar zijn, maakt de Kunstraad van deze beoordelingswijze geen rekensom van kwantitatief vast te stellen criteria. De Kunstraad staat een beoordelingswijze voor waarbij de commissie een intersubjectief oordeel geeft: het oordeel is daarbij gebaseerd op een gezamenlijke inschatting van de leden van de commissie, op basis van hun kennis en ervaring.

Beoordelingscriteria worden tegen elkaar afgewogen en getoetst tegen de achtergrond van het profiel van de instelling. De zwaarte van de verschillende criteria kan dan – binnen de kaders van de beleidskaders – per aanvrager verschillen. De Kunstraad hecht aan een helder beoordelingskader, een transparant beoordelingsproces en een consistente en overtuigende argumentatie.

In de subsidieaanvraag die de eisen volgt van gemeente en provincie, schrijft de instelling welke activiteiten zij in de periode 2021-2024 wil ontwikkelen, welke prestaties zij wil behalen en hoe zij deze gaat realiseren. Het is aan de instelling om de plannen zo duidelijk en meetbaar mogelijk te beschrijven, zodat de Kunstraad in zijn adviezen de realiteitswaarde zo goed mogelijk kan beoordelen.

Als indicator voor de kwaliteit en het realiteitsgehalte van de toekomstplannen, betreft de Kunstraad bij de beoordeling (waar mogelijk) ook het functioneren van de instelling in de afgelopen periode.

De Kunstraad gebruikt hiervoor informatie uit de jaarverantwoording van de instellingen (aangeleverd door gemeente en provincie indien instellingen deel uitmaken van de cultuurnota 2017-2020 en uit jaarverslagen die nieuwe aanvragers meesturen) alsmede relevante (instellings-)evaluaties of informatie uit de monitoring van de culturele sector in Groningen die de Kunstraad in opdracht van gemeente en provincie uitvoert.

4. Beoordeling

In de beleidskaders cultuur van gemeente 'Kunst en cultuur voor iedereen' en provincie 'Wij zijn cultuur' zijn de criteria voor de beoordeling van de aanvragen 2021-2024 weergegeven. Dit betreft de artistiek en/of inhoudelijke en professionele kwaliteit (inclusief toepassen van de landelijke codes) alsmede de bijdrage van de instelling aan de strategische doelen. Gemeente en provincie onderscheiden drie typen organisaties: uitvoerende professionele kunstorganisaties / uitvoerende cultuurinstellingen, uitvoerende erfgoedinstellingen en steunfunctie instellingen. De instellingen komen alleen in aanmerking voor subsidie indien ze hun primaire activiteiten ontplooiën in Groningen, geen winstoogmerk hebben, de activiteiten waarvoor ze subsidie aanvragen niet zonder subsidie kunnen realiseren en van bewezen kwaliteit zijn. Voor de provincie geldt dat activiteiten en het publieksbereik van deze activiteiten van bovenlokale betekenis moeten zijn.

Om tot een transparante en consequente beoordeling van de subsidieaanvragen te komen vullen wij het beoordelingskader op een aantal aspecten nader in. We geven hieronder weer op welke wijze wij als Kunstraad met de criteria gaan werken en hoe wij deze gaan wegen.

Beschouwing op profiel

Voorafgaand aan de beoordeling van de criteria zal de Kunstraad kennisnemen van het profiel van de instelling. Binnen de missie en visie van de organisatie zoals de aanvrager die formuleert in de aanvraag kan hij (binnen de benoemde instellingscategorieën waarop wordt aangevraagd) eigen keuzes maken over de activiteiten, het te bereiken publiek en de samenwerkingsverbanden. Als een instelling ten opzichte van de beleidsperiode 2017-2020 wijzigingen doorvoert in haar profiel, onderbouwt de aanvrager dit in de aanvraag en betreft de Kunstraad dit in de beoordeling.

De Kunstraad gebruikt het profiel van de instelling als referentiekader voor de beoordeling van de verschillende criteria en de integrale beoordeling van het totaal. In die beschouwing gaat de Kunstraad na hoe de instelling zich verhoudt tot:

- de uitgangspunten van het gemeentelijk en provinciaal cultuurbeleid: hoe wordt omgegaan met de beleidsprioriteiten zoals verwoord in de beleidskaders cultuur;
- het gemeentelijk en provinciaal bestel: hoe positioneert de instelling zich ten opzichte van soortgelijke instellingen? Hoe werkt zij samen met partners in het bestel?
- de Noordelijke regio en/of de (inter)nationale omgeving: hoe positioneert de instelling zich in de Noordelijke regio, nationaal en/of internationaal? Hoe werkt zij samen met partners in de regio, nationaal en internationaal?

Artistieke en/of inhoudelijke kwaliteit van de activiteiten

Het eerste criterium is de kwaliteit van de activiteiten. De activiteiten moeten getuigen van voldoende artistieke en/of inhoudelijke kwaliteit om voor een positief advies in aanmerking te komen.

Binnen het gemeentelijke en provinciale beleidskader kan een instelling, afhankelijk van haar profiel, verschillende accenten leggen bij de uit te voeren activiteiten. De Kunstraad geeft een oordeel over de ambities en realiteitswaarde van de activiteiten die de instelling in de komende periode wil initiëren (prospectief), waarbij tevens gebruik gemaakt wordt van het oordeel over het programma van activiteiten in de voorliggende jaren (retrospectief).

Dit criterium is een drempelcriterium: als de kernactiviteiten van een instelling niet genoeg artistieke en/of inhoudelijke kwaliteit bezitten, dan past deze niet in het gemeentelijke of provinciale cultuurbestel.

Bij de beoordeling van het functioneren en de plannen van de instellingen wordt de artistieke en/of inhoudelijke kwaliteit beoordeeld op grond van de indicatoren *vakmanschap*, *zeggingskracht*, *authenticiteit* en *vernieuwing*.

De Kunstraad zal deze aspecten beoordelen, gerelateerd aan het type instelling (uitvoerende kunstorganisatie, uitvoerende erfgoedinstelling of steunfunctie) en het profiel van de instelling.

Zo kan de ene instelling zich sterk richten op artistieke en/of inhoudelijke innovaties, terwijl een andere de ambitie heeft om op een laagdrempelige manier een groot en nieuw publiek te bereiken.

Bij erfgoedinstellingen beoordeelt de Kunstraad bovengenoemde indicatoren in relatie tot de aspecten cultuurhistorische waarde, collectiebeheer, presentatie en educatie.

Bij steuninstellingen betreft de Kunstraad bij de beoordeling de wijze waarop de instelling als expertisecentrum ondersteuning biedt aan de sector en deel uitmaakt van het culturele netwerk in de provincie Groningen.

Vakmanschap

Vakmanschap of vakdeskundigheid, heeft betrekking op de vaardigheid van de makers of curatoren die bij de instelling betrokken zijn. De activiteiten die door de instellingen worden geproduceerd of gepresenteerd moeten een vanzelfsprekende hoogwaardige kwaliteit hebben. Dit blijkt bijvoorbeeld uit de technische beheersing van instrumenten, spel, regie of choreografie; of uit de wijze waarop een curator, conservator of programmeur een tentoonstelling of festival samenstelt of inricht. Bij ondersteunende instellingen heeft het betrekking op de professionaliteit waarmee zij zich ten dienste stellen van de relevante sectoren.

Zeggingskracht

Zeggingskracht heeft betrekking op de (artistieke) impact van de activiteiten op het publiek. Dat wil zeggen dat de activiteiten de publieksgroepen die de instelling wil bereiken, aanspreken. Is de instelling in staat dit publiek, te prikkelen, te ontroeren of aan het denken te zetten. Slaagt de instelling erin om datgene wat zij wil uitdrukken of bereiken, ook daadwerkelijk over te dragen op het publiek, bezoekers, gebruikers of deelnemers.

Authenticiteit

Authenticiteit heeft betrekking op de herkenbare (artistieke of inhoudelijke) signatuur van de activiteiten van de betreffende instelling. In hoeverre zijn de activiteiten van de aanvrager onderscheidend ten opzichte van soortgelijke instellingen? Levert de instelling hierdoor een bijzondere of zelfs unieke bijdrage aan de sector?

Vernieuwing

Artistieke of inhoudelijke vernieuwing kan betrekking hebben op de ontwikkeling of verbreding van het genre, op de integratie van verschillende disciplines, de aanwas van nieuwe (artistieke) talenten of het innoverende karakter van de activiteiten. Wordt bijvoorbeeld op nieuwe manieren gebruikgemaakt van de collectie die de instelling bezit?

Professionele kwaliteit van de organisatie

Gezonde bedrijfsvoering

Aan de hand van het activiteitenplan, de begroting voor de komende periode, de verwachte prestaties en de financiële gegevens van de huidige cultuurnotaperiode (gegevens die gemeente en provincie aanleveren) beoordeelt de Kunstraad in hoeverre een instelling vanuit financieel, bedrijfsmatig en organisatorisch perspectief in staat is om het activiteitenplan uit te voeren.

De Kunstraad zal de subsidieaanvraag beoordelen op:

- balans tussen uitvoering activiteiten en financiële positie;
- balans in personele zin tussen overhead en activiteiten;
- financieringsmix en onderliggend verdienmodel, inclusief een strategie bij tegenvallende inkomsten;
- marketingactiviteiten en prijsstrategie in relatie tot beoogd bereik en aandacht voor nieuw publiek;
- goed werkgeverschap inclusief vrijwilligersbeleid (relatie met toepassing landelijke codes);
- visie op (het managen van) de relatie met stakeholders.

Voor de instellingen geldt een eigen inkomstennorm van minimaal 21,5%.

De Kunstraad beoordeelt in hoeverre de instelling op een effectieve wijze de middelen inzet om de verwachte prestaties te realiseren.

Governance en eerlijke beloning

De Kunstraad toetst of de instelling:

- de Code Cultural Governance toepast en op welke manier dat gebeurt (Pas toe EN leg uit);
- de Fair Practice Code toepast of uitleg geeft wanneer dit niet het geval is (Pas toe OF leg uit);
- de Code Culturele diversiteit toepast of uitleg geeft wanneer dit niet het geval is (Pas toe OF leg uit).

Voor elke code kijkt de Kunstraad hoe de desbetreffende code zich verhoudt tot de aard en het profiel van de instelling, of de instelling invulling geeft aan de code en welke stappen de instelling de komende jaren op dit vlak wil zetten.

Samenwerking en afstemming

De Kunstraad beoordeelt op welke manier de instelling samenwerkt met anderen binnen de culturele sector en activiteiten afstemt. De Kunstraad kijkt welke verbindingen worden aangegaan, welke doelen worden beoogd en op welke wijze de instelling hieraan uitvoering wil geven. Naast de kwantiteit en intensiteit van de activiteiten beoordeelt de Kunstraad de wijze waarop de activiteiten door de instelling worden geëvalueerd.

Publieksbereik, toegankelijkheid en educatie

Bij de beoordeling van het bereik wordt gelet op publieks- c.q. deelnemersdoelgroepen die de instelling bedient en de wijze waarop dat gebeurt (bijvoorbeeld op het vlak van marketing, educatie, prijsbeleid, toegankelijkheid), de wijze waarop de instelling nieuw en divers publiek wil gaan bereiken en de interactie met het publiek c.q. deelnemers. Bij de plannen over het bereik in kwantitatieve zin verwacht de Kunstraad onderbouwde en concrete prognoses.

Bijdrage aan strategische doelen

Gemeente en provincie verwachten dat de aanvrager aantoont op welke manier aan *één of meerdere* van de strategische doelen uit het gemeentelijk en provinciaal beleidskader een bijdrage wordt geleverd, waarbij een bijdrage aan de strategie 'Een sterke basis' minimaal vereist is.

De Kunstraad beoordeelt deze bijdrage aan de hand van onderstaande door de gemeente en provincie opgestelde nadere duiding van de strategische doelen.

Een sterke basis (gemeente en provincie) en ruimte voor vernieuwing (provincie)

De Kunstraad beoordeelt of de instelling een hoogwaardig aanbod biedt waarin ook ruimte is voor experiment alsmede de eigenheid in de culturele uitingen. Daarnaast beoordeelt de Kunstraad in hoeverre de instelling zowel in de eigen organisatie en als in de programmering bijdraagt aan de diversiteit van het culturele aanbod.

Samenleven met cultuur (gemeente en provincie)

De Kunstraad beoordeelt in hoeverre de instelling programma's ontwikkelt die bewoners aanzetten tot deelname aan cultuur, waarbij extra aandacht is voor inwoners die nu niet of nauwelijks in aanraking komen met cultuur.

De Kunstraad beoordeelt de programma's die de instelling ontwikkelt die bijdragen aan het versterken van de leefkwaliteit in de gemeente en provincie en inspelen op actuele thema's (zoals krimp, gevolgen van de gaswinning, eenzaamheid en laaggeletterdheid). De Kunstraad kijkt bij beide onderdelen welke doelen worden beoogd en op welke wijze de instelling hieraan uitvoering wil geven.

Overal cultuur (gemeente en provincie)

De Kunstraad beoordeelt op welke wijze de instelling een bijdrage levert aan een bruisend cultureel aanbod in stad en regio en de manier waarop de instelling het cultureel aanbod van stad en regio verbindt in de marketing en promotie.

Thuis in Groningen (specifiek provincie)

De Kunstraad beoordeelt op welke wijze de aanvrager zorgt voor behoud, educatie en presentatie van de Collectie Groningen, in hoeverre sprake is van een vernieuwende wijze van de presentatie van de collectie aan een breed publiek inclusief een visie en programma op digitalisering alsmede de samenwerking met andere disciplines of sectoren.

Ruim baan voor talent en vernieuwing (specifiek gemeente)

De Kunstraad beoordeelt of de instelling bijdraagt aan het aantrekken, begeleiden en doorgeleiden van talenten. Daarnaast beoordeelt de Kunstraad of er sprake is van vernieuwing in het aanbod.

De gemeente ziet het als een pré als de artistieke leiding van een nieuwe aanvragende instelling een talentenprogramma heeft doorlopen zoals Station Noord.

De Kunstraad kijkt hierbij naast een individuele beoordeling ook naar de bijdrage van het geheel aan instellingen.

Specifieke criteria

De Kunstraad toetst tenslotte de aanvragen op de specifieke criteria die gemeente en provincie voor bepaalde categorieën hebben vastgelegd.

Steunfunctie amateurkunst

Naast de algemene criteria beoordeelt de Kunstraad de instelling op:

- invulling van de steunfunctie amateurkunst in de gehele provincie Groningen;
- visie op en werkwijze in de keten cultuureducatie, amateurkunst en talentontwikkeling die in afstemming is met de steunfunctie cultuuronderwijs;
- visie op en werkwijze in de versterking van het amateurkunstveld waarbij inzet is afgestemd op de vraag en samenwerking met lokale netwerken, gemeenten en overige stakeholders;
- visie op en werkwijze in het stimuleren van actieve deelname (cultuurparticipatie) van inwoners aan cultuur en op welke wijze hieraan een wezenlijke bijdrage kan worden geleverd, waarbij de focus ligt op het stimuleren van inwoners die nu niet of nauwelijks in aanraking komen met cultuur.

Steunfunctie cultuuronderwijs

Naast de algemene criteria beoordeelt de Kunstraad de instelling op:

- invulling van de steunfunctie op het gebied van cultuuronderwijs in de gehele provincie Groningen;
- visie op en werkwijze in de keten cultuureducatie, amateurkunst en talentontwikkeling die in afstemming is met de steunfunctie amateurkunst;
- aansluiting op het Bestuurlijk Kader Cultuur en Onderwijs;
- visie op en werkwijze in de ondersteuning en facilitering van de scholen in het primair onderwijs bij de implementatie van cultuureducatieplannen, het stimuleren van de scholen tot (verdere) ontwikkeling en implementatie van doorgaande leerlijnen cultuur met horizontale en verticale samenhang en de aansluiting bij het Voortgezet Onderwijs;
- de werkwijze waarin inzet is afgestemd op de vraag en samenwerking met scholen, lokale netwerken, gemeenten en overige stakeholders;
- invulling van de rol van penvoerder en programmaleider van (CMK) Groningen en de een visie op het optimaal continueren van Cultuureducatie met Kwaliteit (CMK) in de provincie Groningen.

Steunfunctie bibliotheekvoorziening

- invulling van de steunfunctie op het gebied van het bibliotheekwerk in de gehele provincie Groningen;
- visie op het bibliotheekwerk en op een concrete aanpak (ondersteunende taken) van de bibliotheekfuncties in de provincie Groningen en in het gehele bestel, waarbij effectief en toekomstbestendig wordt ingespeeld op de ontwikkelingen en transitie van het bibliotheekwezen;
- ondersteuning bij de innovatie van de lokale bibliotheken en samenwerking hierin met gemeenten en andere stakeholders.

Steunfunctie gebouwd erfgoed en archeologie

- invulling van de steunfunctie op het gebied van gebouwd erfgoed en archeologie in de gehele provincie Groningen;
- integrale visie en expertise op het gebied van monumenten, gebouwd erfgoed, archeologie, landschap en ruimtelijke kwaliteit en de wijze waarop zij gemeenten ondersteunen bij de uitvoering van haar wettelijke taken op het gebied van de gebouwd

erfgoed en archeologie en de uitvoeringspraktijk;

- ondersteuning van eigenaren van erfgoedpanden bij de instandhouding van hun pand;
- afstemming tussen partijen in de provincie Groningen die actief zijn op het gebied van gebouwd erfgoed en archeologie;
- proactieve bijdrage aan het verbinden, vernieuwen en versterken van het beleid op het gebied van Erfgoed, Ruimtelijke Kwaliteit en Landschap.

Steunfunctie materieel erfgoed (musea, molens, archeologie en orgels)

- invulling van de steunfunctie op het gebied van materieel erfgoed in de gehele provincie Groningen;
- integrale visie op en de werkwijze in de ondersteuning van erfgoedinstellingen (musea, molens, archeologie en orgels) in de provincie Groningen passend bij de vragen en behoeften vanuit deze sector en passend bij nieuwe ontwikkelingen in de sector, zoals digitalisering;
- visie op hoe ondersteuning wordt gegeven aan de ontwikkeling van een educatief aanbod passend bij de vraag van de scholen;
- proactieve bijdrage aan het verbinden, vernieuwen en versterken van het beleid op het gebied van Erfgoed, Ruimtelijke Kwaliteit en Landschap.

Steunfunctie Immaterieel erfgoed (o.a. Groningse taal en cultuur)

- visie op en werkwijze ten aanzien van het immaterieel erfgoed passend bij de vragen en behoeften van initiatiefnemers en organisaties;
- visie op en werkwijze in de promotie van het Nedersaksisch met daarbij speciale aandacht voor het betrekken van kinderen en jongeren bij de taal.

5. Subsidieoordeel en afweging tussen aanvragers

De Kunstraad komt na afweging van de toetsing aan de verschillende criteria tot een oordeel over de subsidieaanvraag. Zoals in paragraaf 4 aangegeven, kan deze afweging per instelling verschillen, afhankelijk van het profiel van de instelling. Deze afweging wordt in het advies beargumenteerd.

Wat betreft het eindoordeel onderscheidt de Kunstraad de volgende varianten:

- een instelling is subsidiabel
- een instelling is subsidiabel mits voldoende middelen
- een instelling is niet-subsidiabel

Er zijn gevallen waarbij een keuze gemaakt moet worden tussen verschillende aanvragers. Hier is bijvoorbeeld sprake van wanneer er meer aanvragers zijn dan beschikbare plekken voor een bepaalde categorie instellingen en/of de beschikbare middelen onvoldoende ruimte bieden. Hierbij kijkt de Kunstraad ook naar de culturele infrastructuur als geheel en aspecten als diversiteit van het aanbod, regionale spreiding en verdeling van de activiteiten over de verschillende beleidsstrategieën.

In dat geval zal het oordeel of een instelling subsidiabel is niet alleen absoluut maar ook relatief zijn. Een instelling kan subsidiabel zijn maar in vergelijking met een andere, concurrerende instelling net minder positief beoordeeld worden.

De gemeente en de provincie Groningen reiken de Kunstraad bij de start van het adviestraject een financieel kader 2021-2024 aan. Op basis van de financiële kaders van de gemeente en de provincie en het resultaat van de toetsing aan de beoordelingscriteria van de individuele instellingen en de integrale beoordeling van het totaal, zal de Kunstraad gemeente en provincie adviseren over de hoogte van het subsidiebedrag per te honoreren aanvraag.

6. Bronnen

Zoals in voorliggende paragrafen al aan de orde is geweest, baseert de Kunstraad zich bij de voorbereiding van de subsidieadviezen in het kader van de cultuurnota's 2021-2024 van gemeente en provincie Groningen op informatie van de instelling die te vinden is in:

- beleidskaders cultuur 2021-2028 gemeente en provincie
- opdrachtbrief gemeente en provincie inzake advisering 2021-2024 d.d. 26 november 2019
- subsidieaanvraag 2021-2024 bestaande uit
 - a. ingevuld aanvraagformulier: instellingsgegevens, inhoudelijke toelichting (profiel, activiteiten, bijdrage strategische doelen), begroting en prestatiegegevens (realisatie 2017-2020 en prognose 2021-2024)
 - b. bijlagen (facultatief): achtergrondinformatie zoals beleidsplan, statuten, jaarrekening en jaarverslag eerdere jaren
- factsheets aanvragen 2021-2024 en financiële analyse instellingen periode 2017-2020 zoals aangeleverd door gemeente en provincie
- advies Kunstraad over de subsidieaanvragen 2017-2020
- eventueel aanwezige documentatie op basis van monitorgesprekken

Voor de inhoud van de landelijke codes en de toepassing ervan zie de websites: fairpracticecode.nl codedi.nl en cultuur-ondernemen.nl/governance-code-cultuur.

Bijlagen

Samenstelling raad en commissies

Raad

Erik Akkermans (voorzitter)	Zelfstandig adviseur, voorzitter regiegroep Arbeidsmarktagenda culturele en creatieve sector, voorheen BMC, directiefuncties Faculteit Muziek HKU Utrecht, Kunstvakopleidingen Hanzehogeschool Groningen, Culturele Raad Zuid-Holland, Federatie van Kunstenaarsverenigingen, diverse bestuursfuncties
Gudrun Beckmann	Coördinator en docent-onderzoeker Master Kunsteducatie Hanzehogeschool Groningen & NHL Stenden Hogeschool, cultuurpedagoog, dramaturg, adviseur Fonds Cultuurparticipatie (FCP)
Myriam Jansen (vicevoorzitter)	Studieloopbaan begeleider en internationalisering (en/of toelating internationale studenten) Hanzehogeschool Groningen, communicatieadviseur, voorheen wethouder gemeente Meppel
Johan Kolsteeg	Universitair docent Cultureel Ondernemerschap RUG, voorzitter raad van toezicht Stichting Muziekhuis Utrecht, toezichthouder van de stichting Niet Normaal INT en van de stichting Transatlantic, voorheen Hogeschool voor de Kunsten Utrecht, Amsterdamse Kunstraad, Gaudeamus en bestuurslid Nederlands Kamerkoor.
Hanka Otte	Postdoc onderzoeker Universiteit Antwerpen, voorheen Prins Clausconservatorium, provincie Drenthe, gemeente Borger-Odoorn
Bram Verhave	Adviseur landschap en cultuurhistorie Staatsbosbeheer, zelfstandig adviseur, voorheen Atelier Rijksbouwmeester en secretariaat college van Rijksadviseurs (Rijksbouwmeester en Rijksadviseur Cultureel Erfgoed)
Hielke Zandberg (penningmeester)	Registeraccountant, zelfstandig gevestigd, helpt ondernemingen bij het verbeteren van het financieel beheer, tevens werkzaam voor de Economische Faculteit van de Vrije Universiteit (VU) te Amsterdam

Commissie beeldende kunst en erfgoed

Secretaris: Wessel Dijkstra

Eric van der Bilt (voorzitter)	Bestuurslid Prins Bernhard Cultuurfonds Drenthe, projectleider Beeldentuin De Havixhorst, voorheen Drents Landschap.
--------------------------------	--

Hugo ter Avest	Directeur Hannemahuis Centrum voor Harlinger cultuur en historie, hoofddirecteur Rijksmuseum voor 1 dag, projectleider samenwerkende musea Fryslân
Akmar Nijhof	Multidisciplinair kunstenaar (exposities o.a. Biennale van Venetië / Documenta Athene / Exgirlfriend Berlijn), voorheen motion designer bij Sony Pictures
Halde van Rijn	Redacteur en journalist, museumdocent Nemo, docent geschiedenis Volksuniversiteit, docent techniek basisschool, voorheen Sonnenborgh
Judith Spijksma	Curator hedendaagse en moderne kunst Dordrechts Museum, curator Into Nature, adviseur Mondriaanfonds, voorheen Fries Museum, CBK Drenthe en Stichting VHDG

Commissie podiumkunsten

Secretaris: Nina Thunnissen

Gudrun Beckmann (voorzitter)	Coördinator en docent-onderzoeker Master Kunsteducatie Hanzehogeschool Groningen & NHL Stenden Hogeschool, cultuurpedagoog, dramaturg, adviseur Fonds Cultuurparticipatie (FCP)
Janpier Brands	Algemeen directeur Worm, voorheen podium Neushoorn/Harmoniekwartier, Academie voor Popcultuur, Eurosonic Noorderslag, Kunstencentrum Groningen
Ingrid Beer	Zelfstandig adviseur, adviseur commissie projectsubsidies Den Haag, adviseur Fonds Podiumkunsten (dans, festivals), beleidsadviseur Rewire festival, coördinator Utrechts Festival Overleg, secretaris adviescommissie projectsubsidies Utrecht, bestuurslid Danscentrum Utrecht, voorheen Gaudeamus, Theater Kikker, Scapino Ballet
Farhad Golyardi	Programmamaker, onderzoeker en redacteur, voorheen adviseur cultuur gemeente Utrecht, Eutopia Foundation en Magazine, De Balie
Boris van Vorstenbosch	Consulent Centrum Amateurkunst Flevoland/De Kubus, bestuurslid theatergroep Nieuw West, voorheen adviseur cultuur gemeente Utrecht en gemeente Amsterdam, TG De Warme Winkel, Theater Instituut Nederland, Lux, Melkweg Amsterdam, Doornroosje
Peppie Wiersma	Artistiek directeur LUDWIG, Nacht van Electra

Commissie steunfuncties en overige instellingen

Secretaris en algemene coördinatie advisering 2021-2024: Ebrien den Engelsman

Johan Kolsteeg (voorzitter)	Universitair docent Cultureel Ondernemerschap Rijksuniversiteit Groningen, voorzitter raad van
-----------------------------	--

	toezicht Stichting Muziekhuis Utrecht, toezichthouder van de stichting Niet Normaal INT en van de stichting Transatlantic, voorheen Hogeschool voor de Kunsten Utrecht, Amsterdamse Kunstraad, Gaudeamus en bestuurslid Nederlands Kamerkoor.
Frank van der Hulst	Directeur Kunst Centraal, voorheen secretaris Raad van twaalf, voorzitter landelijke stuurgroep interne cultuurcoördinator, Kunstgebouw Zuid-Holland, Steunfunctie Kunstzinnige Vorming Zuid-Holland, LOKV Utrecht
Jellie Tiemersma	Bestuurder, ondernemer en spreker met focus op diversiteit en inclusie, raadslid Cultuur Eindhoven, commissaris woningcorporatie Nijestee, voorheen o.a. Bibliotheekservice Passend Lezen, FERS, gemeente Groningen, NHL Stenden Hogeschool

Adviseur bedrijfsvoering en fair practice code:

Peter Jansen: Business Manager Scapino Ballet Rotterdam, adviseur Amsterdams Fonds voor de Kunsten (AFK), bestuurslid Kunsten 92, bestuurslid ArchiNed, voorheen Nederlandse Associatie Podiumkunsten, KLM.

Richtlijn belangenverstremgeling

Op grond van artikel 2.4. van de Algemene wet bestuursrecht dient de Kunstraad zijn adviestaak zonder vooringenomenheid te vervullen. Om aan dit vereiste te kunnen voldoen moet de Kunstraad zich ervan verzekeren dat de leden van de onder hem ressorterende commissies geen functioneel of persoonlijk belang hebben bij de door hem afgegeven adviezen.

Deze richtlijn bevat de criteria waaraan wordt getoetst of een lid van een commissie niet tegelijk belanghebbende is bij het onderwerp waarover die commissie adviseert.

Criteria

Algemeen

Een lid van een commissie heeft geen functioneel of persoonlijk belang bij een advies van de Kunstraad aan de gemeente of de provincie Groningen.

Specifieke criteria voor leden van commissies die advies uitbrengen aan de gemeente of de provincie inzake de verdeling van subsidiegelden

1. Een lid van een commissie is niet verbonden met of betrokken bij een culturele instelling die een aanvraag doet voor een meerjarige subsidie bij de gemeente of provincie Groningen.
2. Een lid van de commissie is niet verbonden met of betrokken bij een culturele instelling die weliswaar geen aanvraag doet, maar die wel een rechtstreeks belang heeft bij een advies over een instelling die een aanvraag doet voor meerjarige subsidie bij gemeente of provincie Groningen;
3. De verbondenheid met of betrokkenheid bij een culturele instelling wordt in ieder geval aangenomen als het lid bestuurder, toezichthouder, directeur, zakelijk of artistiek leider is van die culturele instelling.

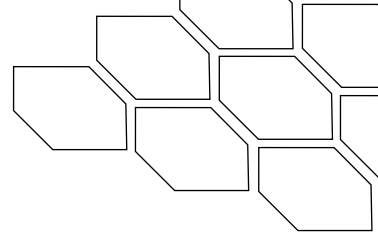
Colofon

Deze publicatie is een uitgave van de Kunstraad Groningen

Voor deze publicatie is dankbaar gebruikt gemaakt van het beoordelingskader 2021-2024 van de landelijke Raad voor Cultuur.

Aan deze publicatie kunnen geen rechten worden ontleend.

Groningen, december 2019

DOOR GEMEENTE EN PROVINCIE OPGESTELDE SAMENVATTINGEN AANVRAGEN 2021-2024

ABEL TASMAN MUSEUM

Activiteiten:

1. Project 2021 tentoonstelling Volkeren en culturen die Tasman op zijn reis ontmoette
2. Project 2022 Abel Janszoon Tasman en Bernard Johann (von) Pott: 100 jaar erfgoedgeschiedenis
Deelproject 1: Restauratie grafheuvel in Lutjegast.
Deelproject 2. 350 jarige herdenking Rampjaar 1672.
Deelproject 3. 'Adellijke samenwerking'. Zie deelproject A, het familiegraf van Prott met zijn adellijke echtgenotes.
3. Project 2023 Rondon Tasman
4. Project 2024 Tasman en het koloniale verleden

BERLAGEHUIS USQUERT

Stichting Berlagehuis Usquert wil zich er voor inzetten dat heel Groningen, heel Nederland zelfs, van het prachtige Berlagehuis kan genieten, omdat het een architectonisch icoon is waarvoor mensen graag naar Usquert komen. We willen samen met andere architectuuriconen in Groningen bezoekers werven en verwelkomen.

Stichting Berlagehuis Usquert is in 2010 opgericht, primair om ervoor te zorgen dat het voormalige raadhuis van architect H.P. Berlage voor het publiek toegankelijk blijft. Enerzijds door het monument als zodanig, met zijn oorspronkelijke interieur, open te stellen, anderzijds door het als een kennis- en informatiecentrum op het gebied van architectuur te laten functioneren.

Activiteiten:

1. Beheer en publieke toegankelijkheid Berlagehuis
2. Het betrekken van mensen bij hun eigen (gebouwde) omgeving
3. architectuureducatie voor jong en oud.
4. grotere projecten zoals architectuurtentoonstellingen en films

BORG VERHILDERSUM

Het voor een breed publiek aanschouwelijk maken van de geschiedenis van het leven en werken op het Groningse platteland en Verhildersum, met name in de negentiende eeuw, zowel voor doeleinden van studie, educatie en genoegen, door het heden en het verleden met elkaar te verbinden, en al hetgeen met het vorenstaande direct of indirect verband houdt of daartoe bevorderlijk kan zijn, een en ander in de ruimste zin des woords." Daartoe doet de stichting alles wat mogelijk is om inkomsten te verzamelen om de borg, het landgoed en alle panden te behouden voor de toekomst en de museale collecties antiek, 19e eeuwse kostuums van de Groninger dracht en landbouwwerktuigen te beheren, registreren en digitaal te ontsluiten.

Missie

Onderhoud, beheer en openstelling voor publiek van de borg, de panden, de tuin en het landschappelijk kader inclusief conservering, registratie en tentoonstelling van de museale collecties.

Activiteiten:

1. Borgcollectie
2. Landbouw en ambachten
3. Textielcollectie
4. Onderhoud en beheer van de collecties
5. Het tonen van de collecties
6. Digitalisering
7. Het landschappelijk kader van Verhildersum

FOLKINGESTRAAT SYNAGOGUE

Sinds 1981 wordt de synagoge gebruikt als 'sjoel' door de Joodse gemeente en als culturele ruimte door de Stichting Folkingestraat Synagoge (SFS). Een centrum voor Joodse cultuur en Geschiedenis in Groningen. Een vast podium voor moderne, ruimtelijke kunst van jonge kunstenaars, muzikale uitvoeringen van gerenommeerde musici, (historische) en beeldende exposities als de World Press Photo te zien en ook is er plek voor educatieve rondleidingen over de historie van het gebouw en de omgeving. De SFS heeft een stevige plek ingenomen in het noordelijk erfgoedveld en is internationale en interregionale samenwerkingsverbanden aangegaan als penvoerder, initiatiefnemer of co-partij. SFS houdt Joods erfgoed in leven door daarover op een vernieuwende manier te vertellen d.m.v. hedendaagse media en technieken, als augmented reality, apps, filmopnames, en audiotours, in te zetten bij presentaties en (wissel)exposities. De herinrichting moet het jaarlijkse bezoekersaantal vergroten (15.000 vanaf 2021) en de impact van de beleving van de synagoge voor een breed publiek vergroten. Joodse verhalen uit stad en ommeland houden nu een structurele plek in het gebouw.

Activiteit 1: Ontmoetingscentrum Joodse cultuur&geschiedenis

Activiteit 2: Huis van burgerschapseducatie

Activiteit 3: Breed podium voor bruisende (Joodse) cultuuruitingen in Groningen

Activiteit 4: Expertisecentrum van collectie Joods Groningen

GRID

GRID behoudt, beheert en presenteert verhalen, objecten en producten die voortkomen uit het Groningse grafisch erfgoed. Het museum brengt de bezoekers, jong en oud, in aanraking met dit grafisch erfgoed. Ze vergroten daarmee bij een breed publiek het bewustzijn van het belang van grafisch erfgoed voor taal, geletterdheid, emancipatie en integratie. GRID laat inwoners en bezoekers op activerende wijze kennismaken

met en deelnemen aan het verhaal en de grafische geschiedenis van de stad Groningen en het Ommeland. Ze laten hen de schoonheid van taal en grafische vormgeving en kunst ervaren.

Activiteiten:

1. Behoud en beheer
2. Presentatie vaste collectie
3. Workshops en arrangementen
4. Erfgoededucatie
5. Evenementen

HET GRONINGER LANDSCHAP

Het Groninger Landschap acht natuur, landschap en erfgoed van grote waarde voor de kwaliteit van leven in de provincie Groningen. Men wil deze waarden beschermen, ontwikkelen en het maatschappelijk draagvlak hiervoor versterken.

Dit gebeurt door aankoop van natuur en erfgoed en het beheer, onderhoud en openstelling daarvan en door belangenbehartiging, voorlichting en educatie. Tot de doelgroep behoren alle Groningers en bezoekers van de provincie. Specifieke aandacht is er voor de jeugd en gezinnen Bij de uitvoering van alle activiteiten kan men rekenen op de zo'n 400 vrijwilligers, en 15.000 actieve "beschermers" ontvangen het kwartaalblad Golden Raand. Er wordt op samengewerkt met collega-organisaties en men neemt deel aan relevante lokale, regionale en landelijke netwerken.

Activiteiten:

1. Verwerving: Vangnet voor bedreigd erfgoed: met focus op rijksmonumentaal en landschapsgelateerd erfgoed.
2. Onderhoud beheer en exploitatie
3. Participatie: door vrijwilligers als molenaars, gidsen, organisatoren publieksactiviteiten. Er is begeleiding, ondersteuning en opleiding vanuit de professionele organisatie.
4. Openstelling en publieksactiviteiten: alle molens zijn opengesteld, bij de borgen zijn kleinschalige bezoekerscentra en er zijn drie regionale bezoekerscentra. Het Groninger Landschap vraagt een bijdrage in de kosten voor: de coördinatie van de participatie, de openstelling, de kennisuitwisseling over erfgoed in aardbevingsgebied, het bieden van een podium voor culturele gezelschappen, een jaarlijks themanummer van Golden Raand, de verbreding van natuureducatie met landschap en erfgoed.

LANDGOED FRAEYLEMABORG

Fraeylemaborg wil de cultuurhistorische waarden van het Landgoed behouden en ontwikkelen, in combinatie met een daarop afgestemd scala aan functies en activiteiten, voor een zo breed mogelijk publiek. Om meer publiek te bereiken zien zij een kans om samen met het Groninger Landschap het vrijwel naast ons gelegen Rijksmonument de Geertsemaheerd in exploitatie te nemen. Het verhaal van de jonkers sluit naadloos aan op dat van de herenboeren. De Slingertuin van Geertsema, de oudste van de Provincie, zal worden opengesteld voor publiek, de grote schuren worden omgevormd tot een grote indrukwekkende expositieruimte, waarbij de architectuur van de schuren intact blijft. Verder zal er gelegenheid zijn om op de Geertsemaheerd te verblijven. Het museum is er van overtuigd dat de grotere expositieruimte bij het publiek in de smaak zal vallen. Fraeylemaborg heeft de laatste jaren aansprekende tentoonstellingen kunnen organiseren van vermaarde kunstenaars.

Culturele en toeristische aantrekkelijkheid van een regio moet ook uit de breedte komen. De komende periode staat wil de borg haar kennis en ervaring nog meer ter beschikking stellen aan de kleinere musea en erfgoedinstellingen in de directe omgeving. Zij kunnen hulp gebruiken op het gebied van presentatie, collectiebeheer en Public Relations. Het verbeteren van de kwaliteit bij de kleinere instellingen is nodig. Die versterking zal leiden tot een beter cultureel toeristisch aanbod in de regio.

Activiteiten:

1. Beheer en de instandhouding van het landgoed
2. Het vertellen van het verhaal van de Fraeylemaborg
3. Erfgoededucatie
4. Exposities
5. Evenementen

MUSEUM AAN DE A

Museum aan de A verbindt inwoners en bezoekers van Groningen met de geschiedenis van Stad en Ommelanden. Het museum treedt op als een regisseur/programmeur die ervoor zorgt dat het publiek actief bijdraagt aan de programmering en ontwikkeling van activiteiten. Zo bepaalt het publiek mede de inhoud van het museum. Het museum ontwikkelt activiteiten en tentoonstellingen samen met (culturele) partners in provincie en Stad.

Visie

In onze globaliserende wereld is aandacht voor geschiedenis van de eigen omgevingen identiteit voor veel mensen belangrijk. Daarom geeft het museum een beeld van het ontstaan en de ontwikkeling van Groningen en de Groningers. Het museum geeft zo context aan de actualiteit.

Activiteiten:

1. Vaste presentatie
2. Historische ontmoetingsplek HOP
3. Samenwerking
4. Collectie Groningen
5. Publieksparticipatie en toegankelijkheid

MUSEUM KLOOSTER TER APEL

MKTA wil het verhaal uitdragen van de 34 middeleeuwse kloosters in Groningen en het kloosterleven in het algemeen, de positie van het Kruisherenklooster Ter Apel daarin en de invloed daarvan op de ontwikkeling van Westerwolde in het bijzonder. MKTA schetst door middel van zijn gebouwen en kloosterenclave, presentaties, evenementen en activiteiten een beeld van de middeleeuwse kloostergeschiedenis en gaat daarbij ook in op de maatschappelijke relevantie ervan in zowel verleden, heden als toekomst.

Stichting Museum Klooster Ter Apel heeft volgens haar statuten ten doel: het in stand houden en beheren van monumenten in de Kloosterenclave te Ter Apel, in het bijzonder van het complex onroerende zaken bestaande uit het Conventsgebouw van het kloostercomplex met daarbij behorende opstallen, erven, tuinen en omliggende gronden, alsmede het verrichten van al zodanige activiteiten die aan de Kloosterenclave en het Conventsgebouw een functie kunnen geven in het bijzonder op cultureel, religieus en kerkhistorisch terrein in de ruimste zin.

De Stichting heeft tevens ten doel het in het Conventsgebouw in stand houden van een Museum voor Kloosteren Kerkgeschiedenis & Religieuze Kunst, alsmede het verrichten van al zodanige activiteiten die behoren tot de taken van een museum.

Activiteiten:

1. Conventgebouw en kloosterenclave
2. Collectiebeheer
3. Presentatie (exposities en vaste opstelling)
4. Educatie
5. Activiteiten en evenementen

MUSEUM MENKEMABORG

De doelstelling van de Stichting Museum Menkemaborg is ‘het beheren, onderhouden en als museum exploiteren van de Menkemaborg, met alle daartoe behorende gebouwen en opstallen, tuinen, grachten en singels.’

De missie is een volledig beeld te geven van het leven en wonen op een Groninger borg in de achttiende eeuw.

Al ruim negentig jaar is de Menkemaborg een museum waar met grote inzet en deskundigheid gewerkt wordt aan het behoud van de monumentale gebouwen, het authentieke interieur, de historische tuinen, singel en de bijzondere collectie. Uitgangspunten voor de presentatie zijn de geschiedenis en de verhalen van de borg en haar bewoners in de achttiende eeuw.

Activiteiten:

1. Het onderhouden en exploiteren van de gebouwen, de historische tuinen, de grachten en de monumentale groene omgeving en daarbij het openstellen voor bezoekers met passende presentaties en activiteiten.

Bezoekers spelen de hoofdrol in de Menkemaborg. In de ruim negentig jaar als museum heeft meer dan een miljoen bezoekers de Menkemaborg bezocht. In de afgelopen vijf jaar was het gemiddelde bezoekersaantal 22.000.

MUSEUM NIENOORD

Museum Nienoord neemt de borg en zijn bewoners als uitgangspunt om de ontwikkeling en bijzonderheden van het Westerkwartier te presenteren. Het museum grijpt het unieke uiterlijk van het gebouw en park uit het eind 19de eeuw aan om invloedrijke ontwikkelingen uit die eeuw voor Groningen in zijn expositiebeleid te laten terugkomen. Deze combinatie van het specifieke tijdsgewricht, het gebouw, de architectuur en het landschap is uitzonderlijk voor zowel het Westerkwartier als voor de Groninger borgen.

Activiteiten:

1. Organisatorische basis en tentoonstellingen
2. Cofinanciering van een aantal wisseltentoonstellingen in de periode 2021-2024, voortvloeiend uit het provinciaal beleid.
3. Collectie-registratie en digitale ontsluiting en presentatie aan publiek
4. Educatie
5. Verbetering presentatie en presentatiemogelijkheden

MUSEUM STAD APPINGEDAM

Het Museum Stad Appingedam wil informatie en materiaal verzamelen en ook onderzoeken om een zo breed mogelijk publiek te informeren, ervarend te doen leren, en enthousiast te maken over de stad Appingedam en haar regio Fivelingo, met de nadruk op stadstopografie en stadsontwikkeling.

Activiteiten:

1. Vernieuwing vaste tentoonstelling
2. Wisseltentoonstellingen
3. Huisvesten collectie
4. Huisvesting zichtbaarheid
5. Personeel en vrijwilligers

MUSEUM WIERDENLAND

Museum Wierdenland wil op een aansprekende manier de ontwikkeling van het landschap en de cultuur van het eeuwenoude wierdenland door de tijd heen tonen aan een breed publiek en streeft daarbij naar zoveel mogelijk verbinding tussen wetenschap, educatie, bezoekers en vrijwilligers van jong tot oud. Het echte museum is buiten. We zien onszelf als een museum/bezoekers- en informatiecentrum waar mensen leren het landschap te lezen en te waarderen. We stimuleren dat mensen er daarna op uit gaan om het 'echte museum' te bekijken; onze gidsen geven leerzame rondleidingen in het gebied.

Activiteiten:

1. Presentatie en tentoonstellingen
2. Educatie
3. Collectiebeheer

MUZEEAQUARIUM

Het MuzeeAquarium wil hét museum zijn voor Delfzijl en de regio, dus de missie is dat elke inwoner het museum eens of meerdere keren bezocht heeft. Daarnaast wil het MuzeeAquarium regio-overstijgend zijn en wordt ingezet op het vergroten van de bekendheid buiten Delfzijl en over de landsgrens heen ook Duitse bezoekers enthousiasmeren. De basisteksten bij de vaste opstelling zijn al tweetalig, in het Nederlands en Engels, maar middels QR-codes of NFC-tags (Near Field Communication-chips) de informatie ook in het Duits aanbieden.

Verder wil het MuzeeAquarium de collectie laten groeien, met name op het gebied van de historie van Delfzijl en de regio, als onderdeel van de Collectie Groningen. Het aquarium heeft een levende collectie, die een afspiegeling moet zijn van het leven in de Waddenzee en Noordzee, grote dieren uitgezonderd. Zo kan het museum de bezoekers kennis laten maken met een onderwaterwereld die normaal gesproken verborgen blijft.

In de visie van het museum kan dit doel verwezenlijkt worden door het bezoekersaantal te laten stijgen, dankzij gerichte pr en marketing en het aanbieden van aantrekkelijke en spraakmakende activiteiten, zoals lezingen, workshops, themadagen en tijdelijke exposities.

Activiteiten:

1. Personele uitbreiding, scholing, vrijwilligers
2. Wisseltentoonstellingen en activiteiten
3. Digitalisering, registratie en uitbreiding collectie
4. Uitbreiding en onderhoud presentatie

OPENLUCHTMUSEUM HET HOOGELAND

Het openluchtmuseum biedt zijn publiek een duurzame beleving van de onlosmakelijke samenhang tussen verleden, heden en toekomst. Het openluchtmuseum is doordrongen van het feit dat het verleden waardevol is en dat tastbare herinneringen daarvan moeten worden bewaard.

Tegelijkertijd realiseert het museum zich dat de geschiedenis niet op zichzelf staat, maar dat er directe relaties zijn tussen het verleden, het heden en de toekomst. Het museum beseft dat het een rol speelt in het vertellen en daarmee het vertalen van het verleden, zodat de bezoekers van nu beter zijn voorbereid op de toekomst.

Activiteiten:

1. Modernisering van de vaste opstelling
2. Onderhouden en beheren collecties
3. Onderhoud en modernisering van educatieve projecten
4. Ruimte maken voor nieuw publiek
5. Cultuurtoerisme ontwikkelen en bevorderen

OUDE GRONINGER KERKEN

Missie

Het in stand houden van monumentale kerken is de kerntaak. Complementair hieraan is het streven naar maatschappelijk functioneren van kerken. SOGK staat voor de continuïteit van deze fundamentele basis van de organisatie.

Visie

De afgelopen periode werd gekenschetst door ontwikkeling van de organisatie, groei van het aantal kerken in bezit en het draagvlak daarvoor. Voor de komende beleidstermijn staat het bewaken van continuïteit hoog op de agenda, daarnaast worden er graag kansen benut. SOGK richt zich op samenwerking en het inrichten van daarbij aansluitende financieringsstromen, om beheerst te kunnen groeien.

Activiteiten:

1. Instandhouding monumentale kerken
2. Kerken in het groen, groene kerken: groenbeheer en duurzaamheid
3. Communicatie, gebruik, kennis: presentatie van de Collectie Groningen
4. Educatie: met de Schoolkerk als brandpunt en uitvalsbasis
5. Vrijwilligers faciliteren

OORLOGS- EN VERZETSCENTRUM GRONINGEN

Het OVCG is de enige instelling in Groningen die zich professioneel bezighoudt met de Tweede Wereldoorlog in Stad en Ommeland. In het centrum komen expertise en ervaring samen om op een aansprekende manier ten behoeve van vele doelgroepen de kennis van de geschiedenis van de Tweede Wereldoorlog te vergroten en onder de aandacht te brengen. Daarnaast streeft het OVCG ernaar de reflectie op de gebeurtenissen in de Tweede Wereldoorlog te bevorderen; geschiedschrijving is een dynamisch proces; het perspectief op historische gebeurtenissen verandert voortdurend, nieuwe generaties stellen andere vragen aan het verleden. Door op uiteenlopende wijze deze geschiedenis en de veranderende visies daarop te presenteren, wil het OVCG een groot publiek aanspreken.

Activiteiten:

1. Publieksactiviteiten, zoals lezingen, tentoonstellingen, rondleidingen, documentaires
2. Educatie
3. Onderzoek
4. Collectie
5. Overige

SINT BERNARDUSHOF

Missie

De missie van het kloostermuseum is om het erfgoed van het Cisterciënzer klooster in Aduard en omgeving (1196 - 1594) fysiek en digitaal toegankelijk te maken onder het motto “een klein museum met een groot verhaal” voor een breed publiek. In het museum vinden rondleidingen plaats langs hoogwaardige wisselexposities, de vaste collectie en tastbaar erfgoed (Abdijkerk). Mutatis mutandis wordt secundair het tijdperk van de borgheren (1695 - 1806) fysiek toegankelijk gemaakt. Dit wordt mogelijk gemaakt door een zeer betrokken groep vrijwilligers.

Visie

Het beleidsplan voor 2020 - 2025 behelst het blijven aanbieden van een hoogwaardig pakket op het gebied van erfgoed in de bovengenoemde periode. De huidige educatieve activiteiten en de wisselexposities zullen worden gehandhaafd en geactualiseerd, waarbij projecten met tablets de leeftijdsgroep van 12 - 16 jaar zullen moeten aanspreken. Ter gelegenheid van de 25e wisselexpositie zal in 2022 een overzichtsexpositie worden georganiseerd. Het aanbod wordt digitaal toegankelijker gemaakt. Samenwerking is er op gemeentelijk niveau (musea en historische verenigingen Westerkwartier), provinciaal niveau (o.a. via soortelijke musea/instellingen en Erfgoedpartners), landelijk (o.a. met grotere musea, om bruiklenen t.b.v wisselexposities te verkrijgen, en met landelijke kloosterinstellingen en voormalige kloosters) en internationaal (Kring van Hanzeatische voormalige en tegenwoordige Cisterciënzer kloosters).

In internationaal verband kan de prestigieuze presentatie met films en infopanelen 2020 - 2021 in Hude (D) genoemd worden, waarbij het Deense koningshuis is betrokken vanwege diens afstamming van de in Hude begraven graven van Oldenburg.

Activiteiten:

1. Het inrichten van wisselexposities door de vrijwilligers van het museum.
2. Collectiebeheer en digitaal aanbod
3. Educatieve activiteiten basisonderwijs
4. Educatieve activiteiten VO en HBO
5. Leefbaarheid van Aduard bevorderen met inzet van betrokken inwoners en andere vrijwilligers uit dorp en omgeving.

VEENKOLONIAAL MUSEUM VEENDAM

Het Veenkoloniaal is een regionaal cultuurhistorisch museum met een grote naamsbekendheid en een goede ambassadeur voor de provincie Groningen en de Groninger Veenkoloniën in het bijzonder. Het biedt een presentatie van een inspirerende mix aan tentoonstellingen variërende van historische verhalen tot een podium voor professionele kunstenaars. Het kan werken met een professioneel team van 4Fte, gesteund door vakbekwame vrijwilligers. Het weet zich gesteund door professionele partners op het museale vlak. Het is uitgever van "Veenkoloniale Volksalmanak", uitgegroeid als podium voor regionaal historische auteurs in de Groninger- en Drentse Veenkoloniën. Het museum vervult een maatschappelijke functie voor snuffel- en maatschappelijke stages en nieuwkomers en heeft op het sociale vlak een betekenis en kan verbinden door o.a. de structurele band met diverse onderwijsinstellingen in het gebied. Bovendien is het een museum in de rol van moeder-dochter door de voortzetting van samenwerkingsovereenkomst met het Kapiteinshuis Pekela

Activiteiten:

1. Beheren
2. Presenteren
3. Educatie
4. In de vaart houden oudste turfschip provincie Groningen
5. Uitwisseling en samenwerking

BEELDIJN

Stichting Beeldlijn legt zich toe op het produceren en stimuleren van kwalitatief hoogstaande en toegankelijke documentaires over culturele, wetenschappelijke of maatschappelijke thema's vanuit verhalen "die ertoe doen".

Anders dan voorheen staan in recente Beeldlijnfilms het verhaal en de dramaturgie centraal. Met de films wil Beeldlijn de uniciteit van Noord-Nederland tonen in samenhang met ontwikkelingen elders: de films moeten ook relevant zijn voor publiek buiten de noordelijke regio. Om dit te realiseren gaat expliciete aandacht naar de inhoudelijke begeleiding van een film en de latere (landelijke) vertoningsmogelijkheden.

Kernactiviteiten van Beeldlijn zijn het produceren, distribueren en verkopen de eigen documentaires (twee nieuwe films per jaar). Daarbij investeert Beeldlijn in de ontwikkeling van noordelijk filmtalent o.a. in samenwerking met Minerva.

Met zijn activiteiten wil Beeldlijn bijdragen aan een gunstig filmklimaat in het noorden.

CENTRUM BEELDENE KUNST

Het CBK wil dat Groningen in 2025 bekend staat als dé beeldende kunststad van Noord-Nederland. Dit door het toonaangevende beeldende kunstklimaat in Groningen te faciliteren en stimuleren en publiek hier doorheen te gidsen. Men ambieert de rol van cultuurpijler Beeldende Kunst.

Het CBK Groningen onderscheidt twee functies:

- Een artistiek producerende instelling die kunstwerken, innovaties en manifestaties ontwikkelt in de publieke ruimte van Groningen. CBK werkt in antwoord op een vraag vanuit de gemeente, een andere organisatie of bewoners. De Groningse (sociaal) maatschappelijke/ ruimtelijke thema's zijn leidend. Kunst in de openbare ruimte, innovatie/kunstprojecten in het sociale domein en stadsbrede kunstmanifestatie i.s.m. partners.
- Een knooppuntfunctie. CBK brengt de artistieke kwaliteit van autonome kunstenaars en organisaties onder de aandacht met de inzet van kwalitatief goede communicatie, educatie en kennis die toegankelijk is voor een breed publiek

Als vernieuwende hoofdlijnen de komende beleidsperiode noemt het CBK:

- Innovaties en kunstprojecten in het sociale domein;
- Meer zichtbaarheid voor de beeldende kunstsector in Groningen door de ontwikkeling en marketing van één digitaal platform voor de beeldende kunst;
- Inzet van de eigen presentatieruimte voor ontwikkeling van talenten en de beroepspraktijk;
- Talent en de beroepspraktijk ondersteunen met opdrachten, cursussen, workshops en exposities;
- Educatie inzetten voor toegankelijk maken van beeldende kunst;

Adviesfunctie: evenementen, workshops, cursussen over 'kijken', lenen en kopen beeldende kunst.

DE PRODUCTIE

Missie: de filmindustrie in Groningen te stimuleren en versterken door het initiëren, ontwikkelen en (co-) produceren van filmproducties: speelfilms, korte films, animatiefilms en dramaseries.

Ambitie: in 10 jaar uitgroeien tot zelfstandig productiehuis. Visie: met een inclusieve aanpak waarbij sociale duurzaamheid, cultureel zelfbewustzijn, landschap, streektaal en regionale eigenzinnigheid hoog in het vaandel staan.

In het verleden (2011) maakten zij de dramaserie 'Een dag uit duizend dromen' in samenwerking met onderwijs, buurt en professionele filmmakers.

Activiteiten:

1. Productie speelfilm/ miniserie *De Geus*
2. (co-) productie 15 korte speelfilms (max 20 min)
3. (co-) productie 5 korte animaties
4. Coproductie speelfilm *Jildau*
5. (co-) productie no-budget films

GRONINGER MUSEUM

De stichting Groninger Museum heeft als doel: het bijeenbrengen en verzorgen van voorwerpen van geschiedkundige, kunsthistorische en actueel kunstzinnige aard, het exploiteren van musea, expositiegebouwen en dergelijke, het bevorderen van de belangstelling op geschiedkundige, kunsthistorische en artistiek gebied, het organiseren van tentoonstellingen en evenementen en het geven van voorlichting, een en ander in de meest ruime zin van het woord.

Activiteiten:

1. Collecties
2. Presentaties
3. Educatie
4. Zakelijke activiteiten

HET RESORT

Het resort laat kunst ontstaan buiten de kunstcontext en vraagt kunstenaars te reageren op bijzondere (semi)publieke plekken in Groningen. Ze is vernieuwend, doorbreekt grenzen en voedt het gesprek over de ruimte die kunst en kunstenaars innemen in de maatschappij.

(Inter)nationale kunstenaars komen naar Groningen om met nieuw werk te reageren op de locaties. Jaarlijks worden 2 episodes georganiseerd, met 6 kunstenaars op twee verschillende locaties. Zowel de residentieperiode als de presentatieperiode nemen per episode vier tot zes weken in beslag. Het gaat dus om tijdelijke werken, waardoor multidisciplinaire exposities in de openbare ruimte ontstaan.

In het midseason-programma biedt het resort jonge kunsttalenten een ontwikkelingsprogramma aan. Zes maanden lang leren talenten van experts en coaches een zelfstandige beroepspraktijk op te zetten en hun netwerk en exposure te vergroten. Het gaat hier nadrukkelijk om talent uit de regio, waarmee het resort een duidelijke rol in keten van talentontwikkeling in Noord-Nederland inneemt.

NOORDERLICHT

Noorderlicht richt zich op experiment, vernieuwing en talentontwikkeling en wil -aansluitend bij de ontwikkelingen in de beeldcultuur- de aandacht verbreden van fotografie naar allerlei vormen van visuele media. Men wil de komende jaren intensief samenwerken met BredaPhoto waarbij de festivals als biënnale alternerend plaatsvinden in Breda en (tegelijk) in de drie Noordelijke provincies.

Activiteiten:

1. Noorderlicht Studio: een platform voor beeldmakers, sociaal engagement, onderzoek, vernieuwing en talentontwikkeling staan centraal, voedingsbodem festival.
2. Noorderlicht Festival: gericht op breed en divers publiek met internationaal programma dat maatschappelijke kwesties en experimentele presentaties programmeert naast meer traditionele tentoonstellingen, publieksactiviteiten en -debatten.
3. Noorderlicht On Tour: spinn-off van festival en studio, presentaties in verschillende vormen, gericht op een breder publiek in samenwerking met regionale partners.

NP3

NP3 is het plateau voor onderzoekende en innoverende kunst met de kunstwereld als onderzoeksveld, voedingsbodem en kennisplatform. NP3 is nieuwsgierig naar het hoe en waarom structuren en systemen in de kunstwereld zijn ontstaan en waarom patronen al decennia lang leidend zijn. Ze willen beweging brengen door met andere ogen naar huidige constructies te kijken en onontgonnen gebieden te ontdekken. Door de reflectieve kritische houding met kunstenaars, onderzoekers, samenwerkingspartners en publiek te delen, ontwikkelen en promoten ze samen alternatieven op de bestaande orde en geven daarmee de kunstwereld een inzichtelijke en fluïde vorm.

NP3 blijft de systemen en het functioneren van de kunstwereld kritisch bevragen en onderzoeken. Met een gevoel van noodzaak van verandering en vooruitgang zoeken ze gericht naar kansen en oplossingen in relatie tot een ontwikkelende tijdsgeest. Door verbindingen te leggen met onderzoekende kunstenaars, met creatief denkende onderzoekers en met betekenis zoekende ondernemers. Ontwikkelingen die zullen bijdragen aan het versterken van de positie van de kunstenaar en ruimte geven aan artistieke innovatie.

Activiteiten

1) onderzoek

Met grote diversiteit aan onderzoekende projecten en processen biedt NP3 verdieping en vernieuwing in de kunstwereld. Gezamenlijk open en kritisch zoeken naar inzichten, contexten en nieuwe perspectieven. Ze wijken af van gebaande wegen, al dan niet met een vooropgezet doel of resultaat: van artistiek onderzoek door kunstenaars, onderzoek naar nieuwe verdienmodellen of meer zelfstandigheid van de kunstenaar, kunst-kritische projecten naar het systeem kunstwereld, onderzoek naar hergebruik en circulariteit, onderzoek naar invloeden van de kunstgeschiedenis tot cross-sectoraal overstijgend onderzoek. De uitkomsten van deze onderzoeken worden toegankelijk voor een breed en groot publiek.

2) talent ondersteunen

Recent blijkt dat het nog steeds moeilijk is om staande te blijven in deze turbulente kunstwereld en maatschappij. NP3 vindt het daarom essentieel om professionele kunstenaars, curatoren en critici in hun ontwikkeling te ondersteunen. Ze bieden talentontwikkelingstrajecten voor individuele kunstenaars, workshops in collectief verband en in specifieke langlopende trajecten.

SIGN

SIGN is een levendig en experimenteel interdisciplinair podium expliciet en specifiek voor jonge professionele kunstenaars op nationaal niveau. In haar podiumfunctie maakt zij presentaties in allerlei vormen en contexten mogelijk, initieert daarbij de productie van nieuw werk en gemodificeerd werk en biedt noodzakelijke reflectie op inhoudelijke basis. Gepresenteerde kunstenaars kunnen pas afstuderen na enkele jaren.

Het beleid kenmerkt zich door een hoge mate van eigenzinnigheid waardoor het experiment ruimschoots aan bod komt. Dat kan zijn in verrassende exposities/projecten of activiteiten binnen haar ruimte, op straat of op locatie.

SIGN heeft een spilfunctie in stad & omgeving, heeft nationale betekenis en niveau. Met deze podiumfunctie is SIGN ook een actieve en dynamische plek in stad en regio. In deze rol maakt ze deel uit van de culturele infrastructuur van de gemeente Groningen en ontvangt zij sinds 2005 structurele subsidie voor haar functie als podium voor jong talent.

Activiteiten

- Tentoonstellingen
- Communicatie
- Bureauactiviteiten

Tschumipaviljoen

Het paviljoen van Bernard Tschumi is een uniek architectonisch object dat sinds 1995 functioneert als stedelijk platform voor specifieke multimediaprojecten. Het streven is om het paviljoen het hele jaar zo optimaal mogelijk geprogrammeerd te houden als platform voor kunstenaars, architecten en jong talent. Stadsontwikkeling en het programmeren van multimediale kunst in de openbare ruimte is de kernactiviteit van stichting Tschumipaviljoen.

Het opstarten van een activiteitenprogramma in het Tschumipaviljoen continueerde de activering van het Hereplein. Het 'levende paviljoen' als permanente injectie van het plein is daarmee een ononderbroken project. Startend in 2020 wordt stadsontwikkeling binnen de beleidsperiode 2021-2024 een kernthema van het beleid van stichting Tschumipaviljoen. Daarmee wordt het oorspronkelijke uitgangspunt van architectuur in combinatie met multimediacultuur als strategie voor gebiedsontwikkeling opnieuw tot leven gewekt.

Activiteiten

- Stadsontwikkeling
- Academie voor Bouwkunst en Academie Minerva
- Educatie
- Soundsofmusic
- Het Resort

WERC

WERC, een multidisciplinair kunstcollectief uit Groningen. De missie is om een duurzaam digitaal cultureel landschap in Groningen te creëren. De leidraad, in het verleden, heden, en de toekomst, is het verbinden van de digitale wereld met de fysieke wereld door het ontwikkelen van kunstprojecten met een grote artistieke en sociale impact. Dit betekent dat het publiek een relatie aangaat met digitale technologie door artistiek te exploreren (d.m.v. onderzoek, experiment, en digitale innovatie) welke rol de digitale wereld kan spelen in de ervaring van de fysieke wereld en andersom. Het doel is de relatie tussen digitaal en fysiek te versterken door te laten zien hoe technologie en mens complementair en harmonieus kunnen samenleven. Door hier artistiek vorm aan te geven, ontstaat er een gezonde verbinding.

Ambities

1. Een gezonde relatie tussen Groninger (doelgroep 1) en digitale techniek te stimuleren. Dit gebeurt door deze relatie te vertalen naar inhoudelijk sterke artistieke producten en deze te exposeren in binnen- en buitenland (installaties, performances, of visuals).
2. Een stabiel netwerk van partners (doelgroep 2) onderhouden, uitbreiden en de diversiteit van het netwerk vergroten. Samenwerkingen aangaan met lokale, regionale, nationale en internationale partners vanuit verschillende disciplines (wetenschap, architectuur, en ondernemerschap). Het netwerk van partners zorgt voor innovatie in het artistieke repertoire en genereert binding met een breder publiek.
3. Een platform creëren voor het behouden, aantrekken, en ontwikkelen van (Gronings)talent (doelgroep 3), een voorbeeld te bieden waardoor ze gemotiveerd worden om in Groningen te blijven en waar ze gebruik kunnen maken van het netwerk.
4. De studio transformeren tot Medialab. Het Medialab fungeert als werk- en ontmoetingsplek voor digitale creatie en disseminatie (onderzoek, workshops en presentaties). Alle doelgroepen komen hier samen om digitale ontwikkeling, innovatie en kunst te exploreren.
5. Het kunstcollectief te professionaliseren en sterker te profileren binnen Groningen.

Activiteit 1: Digitale kunstprojecten

Activiteit 2: Het netwerk van partners

Activiteit 3: Het behouden, aantrekken, en ontwikkelen van (Gronings) talent.

Activiteit 4: Medialab

Activiteit 5: Professionalisering en profilering

ART OF CLASH

Het festival Clash vindt jaarlijks in april plaats op verschillende locaties in de stad Groningen. Publiek: 20-40 jaar, dat te jong is voor 'high brow'-cultuur en te oud voor dancefeesten. Door de laagdrempelige presentatie en communicatie, voelen diverse doelgroepen zich welkom bij het festival. Het festival baseert zich op de drie pijlers (hedendaagse) beeldende kunst, (elektronische) muziek en (wetenschappelijke) context. In de programmering staan kunstenaars uit vele disciplines naast sprekers, wetenschappers en onderzoekers. Clash wil hen een podium bieden voor actuele onderwerpen, programmeert alle elementen door elkaar en voegt (wetenschappelijke) context toe. Clash onderzoekt conventies van het presenteren van kunst binnen festivals, clubcultuur en exposities en haalt de bezoekers uit hun comfortzone. Clash biedt zowel ontwikkelingstrajecten (Clash Lab) als nieuwe presentatievormen en -plekken aan aanstormende nationale en regionale kunstenaars.

Naast Clash Lab organiseert men in aanloop en gedurende het festival ook Clash Expo, te ontwikkelen tot een beeldende kunstprogramma op diverse locaties in de binnenstad met mogelijkheid tot uitbreiding in de provincie.

Als netwerkorganisatie wil Clash vele partners verbinden; aan elkaar, aan makers en aan culturele en wetenschappelijke instellingen en noordelijke bedrijven. Clash festival wil een jaarlijks ijkpunt zijn op de culturele agenda van Groningen.

CLUB GUY & RONI

Missie: Club Guy & Roni is een dansgezelschap dat geëngageerde hedendaagse dansvoorstellingen van internationale kwaliteit maakt en verbeeldingskracht gebruikt om het publiek letterlijk en figuurlijk in beweging te brengen.

Visie: De Club bestaat uit een divers ensemble van prijswinnende choreografen en dansers die samenwerken om de dansdiscipline verder te ontwikkelen. Dit gebeurt door geëngageerde, monumentale voorstellingen die dans en andere disciplines gebruiken om maatschappelijke vraagstukken over het voetlicht te brengen.

Dankzij de combinatie van een scherp artistiek profiel, bewezen kwaliteit en keuze voor urgente thema's maakt Guy & Roni voorstellingen die aansluiten bij de manier waarop een jong, divers en hedendaags publiek naar de wereld kijkt.

Het activeren en prikkelen van menselijke verbeeldingskracht is een kerntaak. Er wordt een interdisciplinaire vorm van dans gebruikt om samen met publiek grip te krijgen op de vraag hoe je je als individu verhoudt tot een complexe wereld. Dat resulteert in voorstellingen die een onontkoombare plek buiten de realiteit vormen, een moment waar alle regels en natuurwetten worden opgeheven, de ultieme ervaring waaraan woorden geen recht doen, net zomin als termen als dans, theater en muziek.

Activiteiten naast de theaterproducties:

1. het ontwikkelen van nieuwe dansproducties buiten de context van het theater,
2. ruimte om producties (inter)nationaal te hernemen,
3. het begeleiden van jong dans- en maaktalent,
4. bijzondere projecten en samenwerkingen,
5. regionale samenwerkingen/ regionale verantwoordelijkheid.

CONNECTING DANCE COMPANY / TEDDY'S LAST RIDE

Teddy's Last Ride zoekt naar nieuwe manieren van theater maken: aantrekkelijk, provocerend maar tegelijkertijd betrokken en uitnodigend. Met een eclectische mix van hedendaagse dans en popcultuur creëert dit gezelschap een inclusieve en bruisende ruimte binnen de (Groninger) podiumkunsten.

Het werk van Teddy's Last Ride is altijd geïnspireerd op maatschappelijk relevante thema's. Persoonlijke ervaringen en belevingen vormen het vertrekpunt van de werken, waarin de eigen generatie millennials centraal staat. De makers dagen zichzelf uit om het onderwerp uit de persoonlijke sfeer te halen en toegankelijk te maken voor een groter publiek. Zo ontstaat een gemeenschappelijke ervaring die inspeelt op het verlangen naar een samenzijn van mensen met daarin ruimte voor het eigen individu.

Tijdens voorstellingen wordt de toeschouwer betrokken in termen van nabijheid en interactie. Hoogwaardige theatervoorstellingen worden buiten de black box uitgevoerd, in concertzalen en festivals of door onverwachts op te duiken in de stad. Dit met een herkenbare eigen taal, waarin een interdisciplinaire benadering de rode draad vormt. Het gezelschap richt met haar voorstellingen op verschillende publieksgroepen: jongvolwassene tussen de 18 en 35 jaar die open staan voor nieuwe vormen van theater, mensen van 50+ die van theater houden en geprikkeld willen worden door de maatschappelijke thematiek, nieuwe makers en programmeurs die interesse hebben voor vernieuwende en hybride podiumkunstconcepten en de internationale gemeenschap in Groningen. De voertaal is altijd Engels en is er speciale aandacht voor de minima uit de stad en omgeving.

DE NOORDERLINGEN

De Noorderlingen vooropleiding theater wil jonge theatertalenten tussen 12 en 21 jaar een professionele, leeromgeving bieden waarin zij zich kunnen ontwikkelen tot eigenzinnige en onderzoekende kunstenaars.

De Noorderlingen is zowel opleiding als productiehuis. Het talent -afkomstig uit de noordelijke regio- doorloopt een meerjarig trainingsprogramma dat wordt gegeven door een multidisciplinair team van makers en docenten. In de productiegroep krijgt een selectie een seizoen de kans om onder regie van ervaren en jonge makers professionele en artistiek hoogwaardige voorstellingen te maken en te spelen voor publiek. De voorstellingen vinden plaats in theaterzalen, maar ook op (kleine)locaties, festivals en in de openbare ruimte in Noord-Nederland en daarbuiten.

De Noorderlingen staat landelijk bekend als een gerenommeerde theatervooropleiding. Als ontwikkelpunten voor de komende periode noemt men de bestending van de eigen kwaliteit, de intensivering van de samenwerkingen in de lokale, regionale en landelijke netwerken met andere (jonge) theatermakers, gezelschappen, culturele organisaties en opleidingen, een verdieping van de zichtbaarheid en de inzet van de eigen expertise voor maatschappelijke doelen.

DE STEEG

Visie: Theater De Steeg stimuleert jongeren in persoonlijke en sociale ontwikkeling. De Steeg gelooft dat ze daar betere mensen van worden, gelukkiger, bewuster van wat ze willen, evenwichtiger, genuanceerder in hun opvattingen en toleranter naar anderen. En die ontwikkeling van jongeren draagt bij aan een maatschappij waarin iedereen kan zijn wie zij/hij wil zijn, met respect voor de meningen en levensstijl van anderen.

Missie: De Steeg ontwikkelt theatervoorstellingen en theatereducatieve activiteiten voor jongeren. Ze bereikt haar doelgroep via onderwijs: Voorstellingen in de gymzaal of de aula en workshops in het klaslokaal. Er wordt gekozen voor thema's die voor de doelgroep actueel en uitdagend zijn. Het zijn onderwerpen die verrassen, ontroeren, verwarren en uitnodigen tot (zelf)reflectie. Het theater dat gemaakt wordt, raakt jongeren en komt binnen. Niet alleen bij hen: voor volwassenen geven de voorstellingen een verrassend inzicht in de belevingswereld en het perspectief van jongeren. De voorstellingen en educatie zijn ook een uitnodiging aan jongeren: kom binnen en ontdek dat theater óók voor jou is. Door te kijken naar aansprekende theatervoorstellingen, achter de schermen én samen theater te maken.

Activiteit 1: Theatervoorstellingen

Activiteit 2: Theatereducatieve activiteiten

Activiteit 3: Talentontwikkeling

Activiteit 4: Creatieve broedplaats

Activiteit 5: Algemene punten t.a.v. de activiteiten

EMS 050

Missie en visie

De dansvloer als medium van urgentie, waar maatschappelijke ontwikkelingen en vraagstukken centraal staan. Een plek waar iedereen zich thuis voelt, een vrijplaats. EMS050 werkt aan een betere, meer bewust, socialer en groene toekomst.

EMS050 bestaat uit drie pijlers:

- Duurzaamheid
- Kunst & Cultuur
- Diversiteit & Inclusie

Elektronische muziek vormt hierbij de verbinding, muziek als verbinder, bevrijder en aanjager van vernieuwende en progressieve normen en waarden. Voor iedereen.

EMS is een vrijplaats voor het uitwisselen en ontwikkelen van vernieuwende, creatieve en disruptieve ideeën. EMS werkt hierin samen met verschillende commerciële, maatschappelijke en culturele organisaties, scherpert deze thema's samen aan en verbindt doelgroepen.

EMS wil een creatieve duurzame broedplaats zijn, het hele jaar door, maar vooral geconcentreerd rondom het Paradigm Festival.

Organisatie en werkwijze

EMS werkt horizontaal en egalitair met een divers team met verschillende achtergronden en expertise.

Er is een vaste kern van projectmanager en zakelijk leider met daaromheen een flexibele schil van curatoren, producent, community manager, marketeer. Paradigm stelt terrein, personeel en materiaal beschikbaar.

Activiteiten:

4 keer Clubnight bij Paradigm, kunst en cultuurprogramma tijdens het 3-daagse Paradigm Festival, 4 kleinere evenementen in het EMS House en randprogramma in EMS House (panelgesprekken, duurzaamheid, yoga en meditatie, ochtendfeest met gezond ontbijtbuffet).

EUROSONIC NOORDERSLAG

De afgelopen decennia heeft ESNS ervoor gezorgd dat Europese muziek meer op de kaart staat van Europese festivals en daarbuiten. ESNS gaat onverminderd door met internationalisering en circulatie van Europese artiesten. Als Europees platform waar muziekprofessionals, media en muziekliefhebbers samenkomen, is het van belang om diversiteit in popmuziek te laten zien en horen. ESNS ambiert een kleurrijke weergave te bieden van de huidige stand van zaken van de Europese popmuziek. Daarin is er ruimte voor diverse genres in de 'mainstream' muziek, maar ook 'underground' en niches.

ESNS heeft de ambitie om de platformfunctie en haar naam in te zetten voor het promoten van Nederlandse en Europese popmuziek, ook buiten Europa. Hiermee versterkt ESNS zichzelf, en daarmee Groningen en Nederland, buiten Europa als middelpunt van de Europese muziek. Deze ambitie wordt toegevoegd aan de missie: ESNS genereert aandacht voor Nederlandse en Europese popmuziek en vergroot de internationale circulatie van Nederlandse en Europese artiesten in de gehele wereld.

Activiteit 1: Eurosonic Noorderslag

FESTIVAL HONGERIGE WOLF

Hongerige Wolf is een kleinschalig festival dat een programmering van jong talent combineert met het landschap van Noordoost Groningen en de gastvrijheid van de lokale bevolking. Het festival wil getalenteerde artiesten en kunstenaars in hun creativiteit stimuleren en hiermee een zo breed mogelijk publiek (uit de regio en daarbuiten, met name festivalbezoekers en gezinnen maar ook ouderen) inspireren en ontmoetingen genereren. Muzikanten, schrijvers, theater- en filmmakers krijgen de gelegenheid hun werk tijdens het festival te tonen of te ontwikkelen en de bezoekers maken kennis met vernieuwende kunstvormen, de lokale gemeenschap en de omgeving.

FIVE GREAT GUITARS

Stichting Five Great Guitars wil de gitaar, improvisatie en de gitaarmuziek in al zijn geledingen onder de aandacht brengen van muziekliefhebbers en een zo groot mogelijk publiek. In dat kader organiseert de stichting al 20 jaar tournees, workshops, projecten en samenwerkingsverbanden. Alleen voor bijzondere en educatieve projecten wordt subsidie aangevraagd. De aanvraag heeft betrekking op drie activiteiten die deel uitmaken van de bredere activiteitenplanning van Five Great Guitars. Het gaat om één activiteit in de stad en twee in de provincie Groningen gesitueerde activiteiten.

1. Guitar Power (stad, in samenwerking met VRIJDAG en muziekschool Haren): Een jaarlijkse serie van 10 improvisatiewerkshops met het doel om jong noordelijk gitaar- en muziek talent begrip, beheersing en toepassing van improvisatie bij te brengen.
2. Festival De Adem van het Wad (provincie): een jaarlijks in het eerste weekend van juli te organiseren festival in het Waddengebied met een programma waarin beweging (yoga, fietsen, wandelen), bewustwording en akoestische muziek centraal staan. Dit festival heeft het ontspannen van de geest tot doel, in de stilte van het waddengebied.
3. Concertserie in Saaxumhuizen en Eenrum (provincie)
Een serie van 12 concerten en colleges in de 13e-eeuwse kerk van Saaxumhuizen rond het thema improvisatie en een zomerserie geïmproviseerde muziek in de Notaristuin te Eenrum.

GRAND FUTURA

Grand Theatre is een maatschappelijke organisatie met een artistieke inhoud. Ze programmeert en ontwikkelt toonaangevende podiumkunst en verbindt die op vele manieren met de directe maatschappelijke omgeving. Diversiteit van verhalen en van bezoekers is het uitgangspunt. Samen met publiek, lokale creatieven, maatschappelijke partners, en beginnende en ervaren kunstenaars zoekt Grand Futura naar nieuwe gedachten, verbanden en werkwijzen om professionele podiumkunsten waardevol te maken voor de inwoners van Groningen en Noord-Nederland. Daarbij treedt ze ver buiten de grenzen van het fysieke theater.

Activiteit 1: WIJ PROGRAMMEREN

Activiteit 2: WIJ VERBINDEN

Activiteit 3: WIJ ONTWIKKELEN

GRASNAPOLSKY FESTIVAL

Na vijf edities in het gebouw van Radio Kootwijk (Veluwe) vond het driedaagse festival Grasnapsky met ingang van 2019 een nieuw onderkomen in de oude strokartonfabriek De Toekomst in Scheemda. Het festival -dat jaarlijks in februari/maart plaatsvindt- verbindt zich een periode aan een unieke erfgoedlocatie en combineert daar een vernieuwend autonoom kunstprogramma met een lokaal geworteld erfgoedprogramma dat tot stand komt met inbreng van lokale ondernemers en bewoners. Het festival zoekt zijn publiek voor een kwart uit de omgeving. Het overige publiek is idealiter afkomstig uit de rest van Nederland en daarbuiten. Inhoudelijke partners vindt het festival op zowel regionaal als landelijk en internationaal niveau, en dit geldt ook voor de mediapartners, waarvan VPRO 3voor12 en 3FM landelijke voorbeelden zijn. De komende periode wil Stichting Grasnapsky buiten het festival om meer zichtbaar zijn met:

- Het één of twee keer per jaar realiseren van een ééndaags event op een andere erfgoedlocatie in Groningen, in samenwerking met De Verhalen van Groningen en twee culturele instellingen uit de provincie Groningen -elk een andere discipline-.
- Het verhaal van de erfgoedlocatie en de inbreng van de bewoners spelen een grote rol in het event.

Het organiseren van kleinere activiteiten het jaar door zoals een tweemaandelijks verdiepende Podcast over het festival, de seizoenen in het landschap e.d., het presenteren van Grasnapsky pop-ups met muziek of kunst uit Groningen tijdens festivals elders in het land en het mogelijk maken dat de voor het festival ontwikkelde expedities ook na het festival kunnen plaatsvinden.

HAYDN JEUGD STRIJKORKEST

In 2019 bestond het Haydn Jeugd Strijkorkest (HJSO) 30 jaar. Het orkest spoort extra getalenteerde jonge strijkers van 9 t/m 19 jaar op, biedt het jonge talent training in samenspel en begeleidt de leden tot het niveau van de muziekvakopleiding. Wekelijks wordt samen gerepeteerd en jaarlijks vindt een studieweekend plaats. De 10 à 15 kamermuziekconcerten en de jaarlijkse internationale concerttournee - met elke dag optredens- bieden de jonge strijkers veel speelervaring. Het orkest dat 25 tot 35 leden telt, biedt na een jaarlijkse auditie plaats aan 5 tot 15 nieuwe leden. Ruim een kwart van de strijkersstudenten aan het Prins Claus Conservatorium speelde in het HJSO. De nauwe banden met o.a. het Prins Claus Conservatorium, het Noord Nederlands Orkest, het Haydn Muziek Festival, het Peter de Grote Festival, de Strijkersstudio en vele particuliere docenten zorgen voor toestroom van jong talent en faciliteren het orkest.

Artistiek leider Jan-Ype Nauta tekent voor een afwisselend repertoire van traditionele klassieke werken tot barokmuziek en (nieuwe) hedendaagse composities. Het HJSO wil nieuwe doelgroepen in aanraking brengen met klassieke muziek met optredens in zorgcentra en op scholen en festivals.

HET HOUTEN HUIS

Het vrijwel tekstloze theater van HHH stelt via beeld en muziek op een lichte manier pijnlijke onderwerpen aan de orde. HHH wil gelaagde, zorgvuldig vormgegeven werelden creëren, die het publiek in aanraking brengt met de grenzeloze mogelijkheden van de verbeelding. De voorstellingen spreken een breed en divers publiek aan van kinderen en volwassenen, dat HHH de komende periode nog meer wil uitbreiden. Naast voorstellingen in theaters speelt HHH ook veel op scholen, en zoekt men actief ander publiek op dat niet snel naar het theater gaat.

In de stad en de provincie Groningen is HHH Cultuurpijler op het gebied van jeugdcultuur. In de werkwijze is veel aandacht voor experiment en samenwerking met anderen (proeftuinen) en is er speciale aandacht voor muziek, dans en taal. HHH is een van de partners binnen Station Noord.

HET NOORDPOOL ORKEST

Missie

In Noord-Nederland speelt Noordpool Orkest een unieke rol als lichte muziek orkest met een programmering waarin thema's uit het Noorden een rol spelen (Werkman Suite, Werelderfgoed Waddenzee, Vasalis) en als initiator van educatie en talentontwikkeling in lichte muziek. Nationaal heeft Noordpool Orkest een profiel dat te vergelijken valt met het Metropole Orkest. Naast het begeleiden van nationale en internationale solisten ligt de focus de komende jaren voornamelijk op het ontwikkelen van eigen producties, waarin het orkest op zoek gaat naar nieuwe klanken en waarmee ze het repertoire voor actuele, lichte muziek uitbreiden. Nu, na het 10-jarige jubileum, is het orkest klaar voor een nieuwe fase, waarin ze de wendbaarheid, flexibiliteit en gretigheid willen verzilveren in de innovatie van lichte muziek. Creatie, experiment, toptalent en topkwaliteit zijn daarbij belangrijk, maar vooral meer professionaliteit, rust en bestaanszekerheid, qua organisatie en financiering.

Activiteit 1: EXPEDITIE 1 Compressed Community

Activiteit 2: EXPEDITIE 2 Nieuwe wereld

Activiteit 3: Duel

Activiteit 4: Noord

JAZZ TE GAST

Jazz te Gast is een jong, tweejaarlijks festival. We noemen het een 'jazzfestival', maar het heeft een geheel eigen artistieke en maatschappelijke signatuur. In 2021 is de vierde editie. Het inhoudelijke kernidee van het festival is dat we opdracht geven aan een internationale Artist in Residence en een jonge Nederlandse 'Artist-Entrepreneur' om een team bij elkaar te zoeken van tien excellente (impro)musici. Zij krijgen samen de uitdaging mee om in één dag, ter plekke in ons dorp, 8 uur nieuw materiaal te maken en dat de volgende dag uit te voeren op de (buiten)podia in verschillende, nieuwe combinaties. Daaromheen programmeren we jong talent en bestaande ensembles. De sociale grondtoon van het festival is gastvrijheid en inclusiviteit. Bewoners, ondernemers, scholen, welzijnsinstelling, de gemeente, het verzorgingshuis; iedereen draagt aan het festival bij: in natura, met sponsoring of met inzet in de voorbereiding en uitvoering. Die inclusiviteit is alleen mogelijk door (en wordt weerspiegeld in) het feit dat het festival voor iedereen vrij toegankelijk is.

JONGE HARTEN FESTIVAL

Het Jonge Harten Theaterfestival wil bijdragen aan de toekomst door nieuwe generaties (12-29 jaar) tijdens het festival samen te brengen en te laten ervaren hoe theater je op een overstijgende manier naar jezelf en de ander kan laten kijken. Het festival programmeert eigentijds werk van jonge, nog niet gevestigde makers die wel al de nodige ervaring hebben opgedaan en elk jaar komen minimaal 2 coproducties tot stand. De 12+ programmering wordt door jongeren in schoolverband bezocht, de bezoekers van de 18+ programmering vinden zelfstandig hun weg naar het festival.

Ook de contextprogrammering - gericht op ontmoeting en uitwisseling van theaterervaringen - is onlosmakelijk verbonden met het festival. Het 9-daagse festival trekt jaarlijks minimaal 5.000 jonge voorstellingsbezoekers en hetzelfde aantal deelnemers aan educatie- en contextprogrammering.

In plaats van kwantitatieve groei van het publiek geeft men de komende periode prioriteit aan nog meer diversiteit van het publiek en zoekt men verdieping en verduurzaming van de relatie met het publiek.

KAMERORKEST VAN HET NOORDEN

Het in 2016 als studentenorkest begonnen Kamerorkest van het Noorden is het enige professionele ensemble in de noordelijke regio. Het orkest legt zich toe op het ontwikkelen van multidisciplinaire concerten die met de inzet van een eigentijdse beeldtaal aantrekkelijk zijn voor leeftijdsgenoten. Het orkest wil bijdragen aan de cultuur van Groningen, onder meer met workshops en cursussen voor jonge amateurmuzikanten en organisaties. Meer financiële continuïteit moet het orkest een betere organisatorische basis te geven die ten goede komt aan de eigen artistiek-inhoudelijke ontwikkeling, de fondsenwerving en de zichtbaarheid (marketing).

Activiteiten:

1. Een groot multidisciplinair programma
2. een kleiner multidisciplinair programma met een maatschappelijk thema op
3. Een workshopprogramma voor amateurstrijkers *Sharing the Stage*
4. *Het Kamerorkest van het Noorden Junior*: een participatieproject met geïnteresseerde kinderen (6-11 jaar) i.s.m. IVAK in Appingedam.

LUTHERS BACH ENSEMBLE

De artistiek-inhoudelijke missie van het Luthers Bach Ensemble (LBE) is de vernieuwing van de uitvoeringspraktijk van de oude muziek. Barokmuziek is populair bij veel muziekliefhebbers van gevorderde leeftijd, maar vindt zonder vernieuwing weinig aansluiting bij de jongere generaties. Mede daarom kiest het LBE voor vernieuwing in de vorm van semi-scenische uitvoeringen van o.a. de Matthäus en Johannes Passion, waarbij zowel de solisten als de koren uit het hoofd zingen en handelingen verrichten die passen bij de inhoud van het betreffende stuk. Ze zien en horen elkaar en maken een directere verbinding met de toeschouwers. Daardoor wordt de intensiteit van de muzikale ervaring op het podium en in de zaal groter. Een aanpak die aansluit bij de tijd van social media.

Daarnaast kiest het LBE voor veel variatie in de composities die worden uitgevoerd. De meeste barokensembles houden zich aan het ijzeren repertoire: Matthäus Passion, Messiah, Weinachts-oratorium en Hohe Messe. Het LBE heeft zich in de afgelopen jaren naast de geësceneerde Matthäus en Johannes gewaagd aan de Maria Vespers van Monteverdi, de zelden uitgevoerde koorwerken van Sweelinck en Schütz en een reconstructie van Bachs Markus Passion.

Activiteit 1: VERNIEUWING VAN HET OUDE'

MEINDERT TALMA

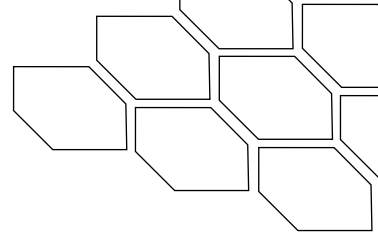
Meindert Talma gelooft in de kracht van het verhaal en in de verbindende kracht van kunst in het algemeen en muziek in het bijzonder. Talma gelooft dat verhalen levens in beweging zetten. Verhalen geven betekenis, roepen herinneringen op én maken herinneringen. Juist de meest kleine en persoonlijke verhalen hebben universele zeggingskracht.

De verhalen die Meindert Talma brengt zijn een vorm van geschiedvertelling: kleine, vaak vergeten verhalen over historische gebeurtenissen en figuren, populaire cultuur (sport, televisie, muziek) maar ook Talma's eigen verleden.

Met zijn werk wil Meindert Talma onze gezamenlijke geschiedenis, die tot de politieke, economische en algemeen maatschappelijke canon behoort, ontsluiten en actualiseren. Hij kijkt daarbij om zich heen en maakt van zijn sociaal maatschappelijke observatie een kunstwerk. Of het nu gaat om voetbal als belangrijkste bijzaak ter wereld of het nog altijd urgente activisme van Domela Nieuwenhuis, Talma wil als 'popchroniqueur' met zijn werk het collectieve geheugen opfrissen.

Activiteiten:

1. Opzetten professionele organisatie / artistieke ontwikkeling Meindert Talma

NOORD NEDERLANDS ORKEST

Missie

Het Noord Nederlands Orkest is een avontuurlijk symfonieorkest dat vanuit de traditie nieuwe wegen bewandelt zonder daarbij de hoofdzaak uit het oog te verliezen: het klassiek repertoire levend houden door het op hoog niveau en in spannend samengestelde programma's te spelen. Ze laat zich inspireren door de rijke muziekgeschiedenis, door actuele of regionale thema's en door samenwerking met partnerinstellingen en jonge makers. Het NNO is primair van en voor het Noorden. Ze zoekt haar vaste en nieuw publiek actief op in de concertzalen, in de openlucht, tijdens festivals en op scholen

Visie

Het NNO willen 'een onweerstaanbaar goed symfonieorkest zijn, met het hoofd in de muziek en de voeten in de maatschappij.' Al vanaf de oprichting in 1862 is ze van waarde voor de noordelijke samenleving. Dat doen ze op twee manieren. Via de intrinsieke waarde van de klassieke muziek, door die op hoog niveau te spelen. En door telkens weer te experimenteren met nieuwe programma's voor bestaand en nieuw publiek, waarin het NNO al 20 jaar voorloper is.

Activiteit 1: Kerntaken NNO

Activiteit 2: Educatie

Activiteit 3: Nieuw publieksbereik

Activiteit 4: Cultuurpijlerschap

NOORD NEDERLANDS TONEEL

Het NNT is het gezelschap in Nederland dat met innovatief en geëngageerd totaaltheater van hoge kwaliteit een breed en divers publiek naar de grote zaal trekt. We zijn interdisciplinair, innovatief, inclusief en internationaal. Onze voorstellingen gebruiken de verbeelding als stuwende kracht om samen met het publiek op zoek te gaan naar houvast in een wereld in beweging.

Het NNT loopt voorop in het ontwikkelen van innovatief totaaltheater, met een interdisciplinair gezelschap met meerdere (inter)nationale theatermakers en een interdisciplinair topensemble. De voorstellingen zijn zowel innoverend, groot gemonteerd als toegankelijk voor een groot publiek.

Het NNT maakt geëngageerde voorstellingen die urgent zijn en bijdragen aan het denken over wat we als samenleving in een dynamische wereld zouden kunnen en willen zijn. Vanuit de overtuiging dat theater de kracht heeft om je te verplaatsen in het perspectief van de ander, investeert het gezelschap in voorstellingen die verbinding creëren tussen mensen.

Activiteit 1: Bitch I'm a Goddess, a.k.a. de Bacchanten en Monte Verita

Activiteit 2: Aantekeningen vanuit het ondergrondse, The Violent Tale, TRAM83 en The virgin suicides

Activiteit 3: Orientalism en Antigone

Activiteit 4: Styx

Activiteit 5: Talentontwikkeling

NOORDERZON

In 2024 is Noorderzon een hybride kunstenfestival en platform dat hoog gewaardeerd wordt om zijn Groningse eigenzinnigheid, zijn mondiale blik en zijn veelkleurigheid. Diepgeworteld in zijn lokale sociaal-artistische omgeving, een onmisbare aanvulling op het reeds bestaande (nationale en lokale) aanbod en een actor van belang in zijn internationale netwerk. Een smaakmakend en interdisciplinair platform wat meer dan 25 internationale en meer dan 25 lokale gezelschappen makers toont, vergezeld door een stevig contextprogramma en een uitgebreid gratis programma. Een festival waar publiek zich lokaal en internationaal, universeel en individueel toe kan verhouden, zich comfortabel kris-kras door het programma begeeft en nooit onberoerd naar huis gaat. Altijd herkenbaar en toegankelijk, aangenaam ongemakkelijk.

PEERD

Stichting PEERD maakt professionele muziektheatervoorstellingen op locatie of in het theater. De producties zijn gebaseerd op actuele thema's en geworteld in de Groninger taal, cultuur en geschiedenis. PEERD wil het publiek vermaken en tot nadenken aanzetten over hun omgeving. Met een structurele subsidie hoopt men vooral een professionaliseringslag te kunnen maken. In de periode 2021-2024 wil PEERD twee producties realiseren: Een interactieve voorstelling over taal in Groningen op locatie (Alie in Wonderlaand, er komt ook een aanvraag bij het FPK) en kleinere muzikale theatervoorstelling (Pink Pronkjewel) over de huidige polariserende tijdsgeest. Ook wil men research doen naar een derde productie (Schier is van ons) en er zijn plannen voor het geven van theaterlezingen en - i.s.m. DvVG - het organiseren van Verhalencafés rond voorstellingen.

PETER DE GROTE FESTIVAL

Het Peter de Grote Festival vindt jaarlijks in de zomer plaats. Het festival bestaat uit een concertserie door (inter)nationaal gerenommeerde musici op 50 karakteristieke (erfgoed)locaties in Noord-Nederland en een Summer Academy voor (inter)nationaal jong muzikalent (12-25 jaar). Beide onderdelen zijn nauw met elkaar verweven, zo speelt jong talent uit de Summer Academy mee in de concerten en geven musici uit de concertreeks les in de Summer Academy. Het festival streeft naar een onderscheidende programmering. Dit wordt onder meer gerealiseerd door niet op beschikbaar aanbod te programmeren maar eerst het repertoire te bepalen en daarbij de musici te zoeken. In de programmering is ook ruimte voor minder bekende componisten en muziek.

De concerten trekken bezoekers uit het hele noorden. Vooral de Summer Academy en de Young Masters concerten trekken een jonger, avontuurlijker publiek.

De Summer Academy biedt masterclasses, individuele- en groepslessen, maar ook liedbegeleidingslessen en auditietrainingen.

De festivalorganisatie heeft intensieve samenwerking met andere organisaties, waaronder Haydn Muziek Festival, Prinses Christina Concours en Prins Claus Conservatorium.

Activiteiten:

1. Concertserie op karakteristieke locaties
2. Summer Academy
3. Peter de Grote Cares - Mimic

PRINSES CHRISTINA CONOURS

Concoursen: 400+ jonge musici van 12 - 19 (zangers t/m 21) jaar laten zich horen op 6 regionale klassieke concoursen op Dagen van de Toekomstmuziek. Finalisten maken kans op optredens, workshops en kaarten voor evenementen. Daarna komen prijswinnaars in de PCC Academy. Het PCC wil regio concours klassiek Noord opnemen in de prestatieafspraken met de gemeente Groningen, inclusief de bredere programmering onder de (werk)titel Dag van de Toekomstmuziek.

Educatie: Met de Classic Express verzorgt het PCC jaarlijks honderden concerten voor primair onderwijs. PCC zoekt specifiek contact met speciaal onderwijs en leerlingen die van huis uit niet met klassieke muziek in contact komen.

Regionale programmering en samenwerking: Vanaf 2020 zet het PCC in op een groter en meer divers publieks- en deelnemersbereik. Ze ontwikkelt een uitgebreide programmering rondom de regionale voorrondes en finales, zoals bevat open podia, gratis muzieklessen, masterclasses, workshops in podiumpresentatie en showcases van lokale ensembles. In samenwerking met regionale spelers.

Samenwerkingen in de concoursregio Noord komen voornamelijk tot uiting in de jaarlijkse Dag (weekend) van de Toekomstmuziek en bijbehorende Regionale Meet-Up Talentontwikkeling. Die regio beslaat de provincie Groningen, maar trekt ook veel deelnemers en publiek uit Friesland en Drenthe. De subsidiabele evenementen worden georganiseerd op het Prins Claus Conservatorium en in de Oosterpoort. Momenteel onderzoekt de organisatie aanvullende locaties om een deel van de nieuwe programmering te faciliteren.

PPC-Partners bij de jaarlijkse Dag van de Toekomstmuziek en de Regionale Meet-Up Talentontwikkeling: Dirigenten/ vertegenwoordigers van regionale jeugdorkesten uit de harmonie, fanfare, brass band (via de Muziekbond Groningen Drenthe) en symfonische wereld, vertegenwoordigers en docenten van kunstcentra zoals Vrijdag, Keunstwurk, docentencollectieven, kunstvakopleidingen, beroepsmusici uit het NNO en de lokale en regionale beleidsmakers.

- Doelgroep 1: Nederlandse jeugd die muziek maakt
- Doelgroep 2: Nederlandse jeugd met potentieel interesse in muziek
- Doelgroep 3: de Nederlandse muziekprofessional - individueel dan wel verenigd
- Doelgroep 4: vrienden van het Prinses Christina Concours
- Doelgroep 5: muzikliefhebbers in het algemeen

De focus ligt op doelgroepen 1 t/m 3.

Activiteiten:

1. Regionaal klassiek concours (zie samenvatting en Sterke basis)
2. PCC Academy

Met podiumpresentaties en coaching krijgen finalisten al vele jaren begeleiding van het PCC. Dit wordt nu verder uitgebreid met de landelijke PCC Academy, die erop gericht is dat jonge musici zich ontwikkelen tot creatieve, weerbare en succesvolle muzikanten.

ShELFISH

Om een betekenisvolle verbinding te scheppen tussen theater en werkelijkheid laat ShELFISH de werkelijkheid toe in haar theaterprojecten. Ze doen dit op verschillende manieren: met een waargebeurd verhaal als vertrekpunt, het betrekken van een persoon die het onderwerp van het project aan den lijve ondervindt en/of door elementen van de buitenwereld te documenteren en in de projecten te verwerken.

Sociaal engagement is steeds het vertrekpunt. ShELFISH maakt kunst over nu, vaak in nauw contact met partnerorganisaties uit de sociale sector of met ervaringsdeskundigen. Het gaat om verhalen van kwetsbare mensen die gezien en gehoord moeten worden. Samen met de bezoekers laat ShELFISH een gedeelde ruimte en tijd ontstaan voor reflectie op de complexe en moeilijke kanten van ons bestaan: de oncomfortabele, confronterende, intieme, ontroerende en onvermijdelijke vragen die recht uit het hart van de samenleving komen.

Activiteit 1: Nieuwe creaties

Activiteit 2: Repertoire/hernemingen

Activiteit 3: Werk-in-wording

SIMPLON

Missie, visie & profiel

Het bieden van een veelzijdige en grensverleggende programmering van popmuziek en popcultuur voor jongeren van 16-30 jaar. Simplon is een huis voor jong talent.

Simplon vervult voorhoedefunctie als het gaat om programmering van elektronische muziek en dance. En is het belangrijkste podium voor urban en hiphop in Noord Nederland en bedient ook niches als ska, reggae, punk, folk en jazz.

Rol in popketen

Simplon is de plek waar jonge makers hun artistieke en professionele ontwikkeling kunnen vormgeven en richt zich op een jong publiek met een wat kleinere portemonnee. Op het gebied van Dance richt Simplon zich op de Early Adopters.

Simplon en Vera vormen samen de gemeentelijke cultuurpijler van Groningen, een organisatie die andere, kleinere organisaties met raad en daad kan bijstaan.

Activiteiten

Concerten, nachtprogrammering (community based) en dance-avonden (eigenzinnig en vooruitstrevend),

Zalen

De grote zaal heeft een capaciteit van 350, de Bovenzaal van 150.

Vrijwilligers

In Simplon werken 150 vrijwilligers, de Simploniërs. Simplon biedt ook stageplekken op de gebieden techniek, productie en marketing.

Simplon beschikt over 2.7-fte betaalde krachten en 2.1-fte vanuit de inleen Vera.

Samenwerking met Urban House Groningen (UHG)

UHG richt zich op de Urban Arts, op het snijvlak van muziek, dans, sport en spoken word en begeleidt deelnemers van amateurs tot professionals. Gemiddeld gebruikt UHG drie dagen per week de zalen in Simplon. De samenwerking richt zich de komende jaren op het beter toerusten van het pand van Simplon om te gebruiken als productiehuis en het verkennen van gezamenlijke producties en een inspanning festival.

Benchmark

In vergelijking met soortgelijke podia in Nederland zijn de horeca-inkomsten van Simplon opvallend hoog (40% tegen 22.7%) en het subsidiepercentage opvallend laag (29% tegen 41.7%).

SOUNDSOFMUSIC

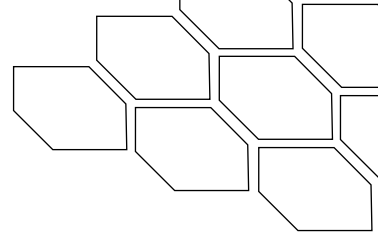
Soundsofmusic trekt een festivalpubliek dat nieuwsgierig is naar nieuwe muziekvormen en naar de ideeën van muziekpioniers van nu. Het festival selecteert jaarlijks een programma met nieuwe muziek van internationale kwaliteit, met nieuwe composities, improvisaties, elektronische muziek, muziekfilms en kunstinstallaties. Naast dit kernprogramma van 12 activiteiten, waarin actualiteit en kwaliteit centraal staan, is er een stadsprogramma met 14 laagdrempelige publieksactiviteiten op ongebruikelijke locaties zoals de universiteit of een boekwinkel (o.a. workshops met residence-kunstenaars, lezingen, korte concerten overdag). Het stadsprogramma komt tot stand in nauwe samenwerking met stedelijke partners (o.a. Groninger Forum, het Groningse Kunstvakonderwijs en Studium Generale). Doel is het bewerkstelligen van een positieve kennismaking met actuele muziek. Voor de komende periode wil Soundsofmusic door een uitbreiding van met name het publieksprogramma een stijging van het publieksbereik tot tweeduizend bezoekers bewerkstelligen.

SPOT

SPOT gelooft in de kracht van podiumkunsten en in de dialoog tussen artiesten en publiek. Met een sterk en breed aanbod creëert ze plekken van ontmoeting en plekken van betekenis voor een zo breed mogelijk publiek. Ze brengt artiesten en publiek samen en organiseren dat de ontmoeting tussen hen in de hoop op een onvergetelijke beleving. SPOT wil in dat contact hun toegevoegde waarde laten zien voor de omgeving, op cultureel, maatschappelijk en commercieel gebied. SPOT wil belangwekkende (inter)nationale artiesten en aanstormend talent op het gebied van theater en muziek naar Groningen halen. Het is haar drijfveer om de top van de wereld, het land en de stad te laten zien en om de plek van de doorbraak te zijn. En daarbij will ze de artiesten niet alleen een gastvrij podium bieden, een goed publiek en het publiek een divers aanbod. Dat doet ze al lang niet meer alleen in De Oosterpoort en de Stadsschouwburg, maar ook op andere plekken zoals de Lutherse Kerk, de USVA, de drafbaan, EM2 en de Martinikerk.

Activiteiten:

- Theater; toneel, dans, jeugd, cabaret, opera
- Muziek; concerten, festivals
- Leerwerk; samenwerkingen tussen Groningse onderwijsinstellingen
- De wijk de wereld; theaterproject in de wijken
- Cultuurinspiratie; educatie/participatie
- Commerciële activiteiten; zalenverhuur, evenementen, bedrijfsfeesten

SWINGIN GRONINGEN

Swingin' Groningen is het festival van het muziek maken en daarmee van mensen die muziek maken en voortdurend op zoek zijn naar nieuwe combinaties, frisse invallen en uitdagende experimenten. Een publiek dat open staat voor muzikanten. Groningen onderscheidt zich met zo'n festival, vooral omdat talenten een kans krijgen, de ware professional er graag optreedt en er altijd een avontuurlijk en geëngageerd publiek is. Swingin' Groningen is nauw verbonden met muziekopleidingen in de stad en de provincie:

Swingin' Groningen wil qua programmering een schakel zijn tussen amateurs, semi-professionals, werkveld/professionals.

Er is een convenant gesloten met Muziekschool Vrijdag en het Prins Claus Conservatorium om gezamenlijk invulling te geven aan die programmering. Onder andere door:

- Het organiseren van Amateur Jazz Dagen.
- Het organiseren van enkele aansprekende Jazzconcerten.
- Het organiseren van een internationale contests met muziekopleidingen uit Noordwest-Europese steden.
- Het organiseren van een Music Cities Band in samenwerking met de conservatoria van Hamburg en Aarhus.

Scholen uit stad en ommeland spelen met hun ensembles op grote podia van het festival en doen zo ervaring op. In samenwerking met de muziekscholen uit de regio en stad, wordt een groot ensemble opgericht waar leerlingen tot 18 jaar met elkaar deze muziek leren kennen. Veel ensembles krijgen een kans een breder publiek te bereiken en worden daarbij begeleid door aan Swingin' Groningen gelieerde muzikanten.

Activiteit 1: Het Nieuwe 'FORUM' Plein is het plein van en voor de moderne en klassieke muziek

Activiteit 2: Het Festival op 11, 12 en 13 juni 2020

Activiteit 3: StadsKabaal

Activiteit 4: City of Talent

Activiteit 5: Cultuur over grenzen heen

TERUG NAAR HET BEGIN

Ambities

1. We blijven de komende jaren streven naar diepgang. We richten ons op de wisselwerking tussen de voorstellingen en de locatie, en zoeken naar relevante thema's die passen bij de oude kerkgebouwen;
2. We intensiveren de gesprekken met artiesten/kunstenaars: het stelt ons in staat de bezoekers elk jaar weer unieke voorstellingen aan te bieden. De uniciteit van de performances vergroot de aantrekkelijkheid van het festival.
3. We gaan Terug naar het begin nog meer vormgeven en profileren als ontdekkingsstocht. Met gegidste expedities gericht op verschillende doelgroepen willen we een steeds breder publiek aanspreken: een jonger publiek (30+, beginnende cultuurconsumenten) en een publiek dat van buiten Groningen komt.
4. Bestaande samenwerkingen met bewoners, lokale maatschappelijke en culturele ondernemers willen we versterken. Hiermee willen we verbindingen met de omgeving (maatschappelijk en landschappelijk) en het publiek optimaliseren.

Activiteiten:

1. Festival Terug naar het begin
2. De Kunstroute
3. Expedities Terug naar het begin
4. Podcast Rondje om de kerk
5. Overig: Preek van de Leek / Theater in Stilte

VERA**Missie & Visie**

Het in stand houden en bevorderen van belangstelling voor de internationale pop underground en de popmuziek in het bijzonder, door de exploitatie van een podium, het organiseren van activiteiten en het bereiken van een zo'n breed mogelijk publiek. Vera is de plek in Noord Nederland met vooruitstrevende popcultuur op het scherpst van de snede.

Vera werkt met Simplon samen in een personele unie (formalisering in 2020). Dit biedt diverse voordelen, waaronder inzet personeel, afstemming en kennis en een gedeeld bestuur en Raad van Toezicht.

Positie in de popketen

Vera en Simplon bedienen samen bijna de hele popketen met een aanbod van aanstormend talent tot de professionele muzikant in bijna alle muziekgenres en -stijlen.

Beide instellingen hebben een eigen profiel. Vera: pop underground, een doorbraakpodium met signaleringsfunctie.

Vera werkt samen met de programmeurs van SPOT en er is een redelijk goede afstemming over het aanbod. De komst van nieuwe festivals als Hullabaloo en het meer en meer buiten de eigen zaal programmeren van popmuziek door SPOT (EM2, Lutherse Kerk, USVA en Lola) kan concurrentie en/of verdringing in de hand werken.

Activiteiten (260 per jaar, 60.000 bezoekers)

Concerten, films, dance-avonden, presentaties, radio en art division. Zeefdrukker Willem Kolvoort heeft een eigen expositie van zijn posters voor Vera in het Groninger Museum.

Vera hanteert een Clubcard voor trouwe en regelmatige bezoekers (verwachting 2021: 400+)

Vrijwilligers

Alle 235 vrijwilligers zijn lid van de vereniging Vera, en nauw betrokken bij het reilen en zeilen van de vereniging. Vrijwilligers binden zich korter aan Vera dan voorheen.

Vera beschikt over 10,1 betaalde fte's, afgelopen jaar werd er voor 2,1 fte menskracht uitgeleend aan Simplon.

Benchmark landelijke podia

Vera haalt aanzienlijk hogere horeca-opbrengsten dan vergelijkbare podia in Nederland (36,5 % tegen 22,7%). Door een nieuwe gezamenlijke overeenkomst van Vera en Simplon met de brouwer denkt Vera dit niveau te kunnen behouden. De subsidie daarentegen ligt lager dan bij andere vergelijkbare Nederlandse podia (34% tegen landelijk 41.7%)

Fair Pay

Vera indexeert daar waar mogelijk de lonen en salaristreden. Daarnaast verlicht het de druk op de kleine staf via kleine urenuitbreidingen. Dit is vooral van belang voor de coördinatie, begeleiding en werving van vrijwilligers. Een groter verloop van vrijwilligers legt meer druk op de betaalde krachten.

ZOMERJAZZFIETSTOUR

De artistieke visie van de ZomerJazzFietsTour heeft drie pijlers: Progressieve eigenzinnigheid, avontuur en het bieden van tegenwicht aan de dominante jazzfestivalcultuur. Daarnaast wil men een match maken van landschap en locatie met jazz-improvisatie muziek. Tot slot streeft men vernieuwing na door het bijeenbrengen van internationale en nationale muzikanten in unieke bezettingen met opdrachten die nieuw repertoire opleveren. Daarmee werpt ZomerJazzFietsTour zich op als een ambassadeur voor jazz-improvisatie en biedt het een podium aan nationale en internationale artiesten op dit gebied.

Activiteit 1: ZomerJazzFietsTour 2021-2024

ZUHAUSE

ZUHAUSE legt met haar collectief de verbinding tussen de ontwikkeling van menselijkheid binnen de huidige tijdsgeest en de uitvoerende kunsten. Met als doel: Dwars door alle culturen heen contact creëren.

ZUHAUSE is in 2017 gestart met het oprichten van een broedplaats met diverse kunstenaars. ZUHAUSE ontwikkelt producties waarin verschillende kunstdisciplines met elkaar verweven worden. Daarbij is de uitvoeringsvorm altijd afhankelijk van het thema. Zo komt het publiek in aanraking met een concert, een performance, een installatie of zelfs een film. ZUHAUSE zoekt daarbij telkens naar originele mogelijkheden om verder te groeien. In de komende jaren werkt ZUHAUSE samen met zowel gerenommeerde kunstenaars alsook opkomende makers zoals zichzelf: Het Noord Nederlands Orkest, Dalton Jansen Choreography, Mirthe Dokter, Art of Wonder, Wabi Sabi, Grand Theatre en diverse freelance kunstenaars.

Doelgroep

ZUHAUSE richt de uitvoerende producties op het (jong) volwassen publiek tussen 18 en 38 jaar. De thema's zijn actueel, eigenzinnig en met de drijfveer om te verbinden. Aangezien ZUHAUSE zelf middenin deze leeftijdscategorie zit, weet zij wat er speelt en wat interesse wekt. ZUHAUSE geeft aan de afgelopen jaren mensen te hebben bereikt die normaliter niet zo snel in aanraking komen met kunst. Dit wil ZUHAUSE doorzetten waarbij de achtergrond van bezoekers geen rol speelt. ZUHAUSE betreft het publiek actief: Hiervoor maakt zij diverse mensen ambassadeur van een avond. Zo lopen er tijdens de producties jonge vormgevers rond die de foyer met hun eigen kunst hebben aangekleed, en wordt de avond afgesloten met een DJ met eigen muziek.

Activiteiten:

- 2020/2021 Where Aliens Meet (documentaire en installatie)
- 2021/2022 Manimals (theaterproductie en performance)
- 2022/2023 Nature Nurture (locatievoorstelling en korte film)
- 2023/2024 Gewaltmensch (installatie/performance en muzikaal hoorspel)

BIBLIONET

Biblionet Groningen ondersteunt als provinciale ondersteuningsinstelling (POI) alle bibliotheken in de provincie Groningen. Wij stimuleren, inspireren en faciliteren in de transformatie van de klassieke naar de maatschappelijke- en educatieve bibliotheek. Met als doel dat alle inwoners van de provincie Groningen zich persoonlijk kunnen ontwikkelen en hun maatschappelijke kansen kunnen vergroten.

Activiteiten:

1. Uitvoering van de wettelijke en autonome taken
2. Provinciaal thema: transitie van POI Biblionet naar expertisecentrum en Data
3. Provinciaal thema: Laaggeletterdheid
4. Provinciaal thema: digitale inclusie
5. Provinciaal thema: Platform voor persoonlijke ontwikkeling

CENTRUM GRONINGER TAAL EN CULTUUR

Het werkerterrein van CGTC is immaterieel erfgoed met het accent op taal en cultuur. CGTC werkt voor de Groningse samenleving. Zowel de individuele inwoners als organisaties die betrokken zijn bij taal en cultuur vormen de doelgroep. Dit zijn onder andere historische verenigingen, taalgenootschappen, podiumkunstorganisaties, festival organisatoren, studentenverenigingen, musea en culturele makers. Het bestaansrecht van CGTC ligt in de publieksbeleving van Groninger taal en cultuur en (wetenschappelijk) onderzoek in het verlengde daarvan. De belangrijkste rollen die CGTC vervult in het veld zijn die van partner, verbinder, regisseur, onderzoeker, educator en projectinitiator. Jeugd/jongeren en onderwijs zijn belangrijke speerpunten voor de komende periode.

Activiteiten:

1. Onderzoek
2. Publieksactiviteiten

DE RIJDENDE POPSCHOOL

De Rijdende Popschool werkt vanuit de vraag uit de samenleving, met name krimp en achterstandsgebieden aan de ontwikkeling en educatie in de popcultuur in de breedste zin van het woord). De Rijdende Popschool maakt gebruik van aanwezig lokale infrastructuur, dichtbij de mensen in de dorpen en wijken. Zij streeft naar groei van de mogelijkheden voor ontwikkeling binnen, en deelname aan, popcultuur in deze gebieden en meer aandacht voor popcultuur-makers, meer ruimte voor experiment en innovatieve projecten in de popcultuur. Het uiteindelijke doel is dat kinderen en jongeren zich kunnen ontwikkelen en ontplooiën in de popcultuur, Zij richt zich op de onderkant en het middensegment van de talentontwikkeling.

De Rijdende Popschool wil steuninstelling zijn voor de amateurkunst, 'een onafhankelijk steunpunt Popcultuur' dat interdisciplinair experiment en talentontwikkeling mogelijk maakt.

Als steunfunctie popcultuur wil ze zich, naast de activiteiten zoals de popscholen in de dorpen, de workshops in het onderwijs, De Click en popsport, richten op:

- Een geformaliseerde netwerkfunctie
- Het organiseren van provinciale werkplaatsen popcultuur, 4 keer per jaar op 4 locaties
- Het ontwikkelen van een netwerk (talent)podia in dorps- en buurthuizen van Groningen.

Het oprichten van een jongerenadviesraad popcultuur.

ERFGOEDPARTNERS

Erfgoedpartners is de provinciale steuninstelling op het gebied van musea, molens, archeologie, erfgoededucatie, orgels en digitalisering van collecties. Zij geeft adviezen aan instellingen op de verschillende deel terreinen, organiseert erfgoedontmoetingen en cursussen en ontwikkelt samenwerkingsprojecten op het gebied van instandhouding en beheer van monumenten en collecties, van presentatie en educatie en van de culturele biografie van de regio (de samenhang van landschap, monumenten, materieel en immaterieel erfgoed). Zij geeft gevraagd en ongevraagd adviezen over erfgoedbeleid.

Activiteiten:

1. Ondersteuning erfgoed algemeen; steunfunctie archeologie & ERL
2. Ondersteuning musea
3. Ondersteuning molens
4. Ondersteuning orgels
5. Erfgoededucatie

FORUM GRONINGEN

De missie van Forum Groningen is kort: Verken de wereld, ontmoet de toekomst! Het Forum wil bezoekers inspireren om verder te kijken en zich te laten verrassen door de wereld van nu en de mogelijkheden van morgen d.m.v. een veelzijdig programma. Thema's in de programmering zijn actualiteit, technologie en populaire beeldcultuur. Dit komt terug in veelzijdige, deels cross-over programmering van talkshows, lezingen, debatten, films, documentaires, cursussen en workshops, festivals en feesten, de collectie en exposities. Met al deze ingrediënten speelt het Forum een belangrijke rol in de stad, maar ook vóór de stad. De programmering wordt niet alleen uitgevoerd in de hoofdstad aan de Nieuwe Markt maar ook in de acht Forum-locaties verspreid over de gemeente en in samenwerking met héél veel partners, zowel culturele, educatieve en sociaalmaatschappelijke organisaties.

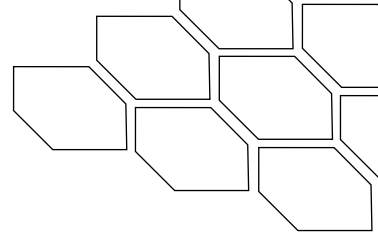
Activiteit 1: Klassieke bibliotheek & Educatie & Basisvaardigheden

Activiteit 2: Film

Activiteit 3: Storyworld

Activiteit 4: Exposities

Activiteit 5: Commerciële activiteiten

JEUGCIRCUS SANTELLI

Santelli's primaire belangstellingsgebied is modern circus. Met invloeden uit andere podiumkunsten geven ze circuslessen en maken ze vernieuwende circusvoorstellingen. Alle lesactiviteiten worden begeleid door professionele circusartiesten en/of -docenten. Actieve deelnemers zijn kinderen, jongeren, (jong)volwassenen en ouderen ongeacht achtergrond. Santelli wil een noordelijk circuscentrum zijn, waarin lesgeven in circus en circustechnieken en voorstellingen maken op zichzelf staande doelen zijn, maar ze willen circusactiviteiten ook blijvend inzetten als middel om andere (sociale) doelstellingen te bereiken.

Activiteiten:

- Circuslessen
- Circusvoorstellingen
- Kinderfeesten
- Workshops

KUNST & CULTUUR

K&C wil onderwijs sterker maken met kunst en cultuur door bij te dragen aan de creatieve ontwikkeling van mensen en in te zetten op kwaliteit van cultuuronderwijs. De kunsten, erfgoed en media zijn voor K&C doel en middel om vragen uit de samenleving te beantwoorden. Als kerntaken onderscheidt K&C: Deskundigheidsbevordering, advies en bemiddeling, informatie en onderzoek, ontmoetingen en netwerken en het verzorgen, ondersteunen en begeleiden van projecten.

K&C benoemt de inhoudelijke, operationele en relationele kwaliteiten van de organisatie. Alle adviseurs hebben een kunstvakopleiding afgerond en ervaring als leerkracht en/of kunstvakdocent, dat maakt hen geloofwaardig voor scholen en culturele instellingen; men werkt vraaggericht, projectmatig en sluit aan bij wat al succesvol is ontwikkeld; K&C werkt in een uitgebreid netwerk van relevante onderwijs en cultuurinstellingen. De komende periode werkt K&C aan de volgende prioriteiten van de steunfunctie cultuuronderwijs:

1. Borging van kwaliteit en samenhang van het cultuuronderwijs in het primair en voortgezet onderwijs.
2. Versterken van de kwaliteit van het aanbod en de lokale infrastructuur voor cultuureducatie.
3. Stimuleren van talentgericht werken in het onderwijs in relatie tot de culturele omgeving.
K&C kent 100 % van de primair onderwijs scholen in Groningen, 75 % wordt actief bereikt. De komende periode wil K&C ook de andere 25 % van de scholen ook enthousiasmeren voor cultuuronderwijs. In het voortgezet onderwijs heeft K&C actief contact met 50 % van de scholen, dat men wil uitbreiden tot 100 %.

Activiteiten:

1. Steunfunctie cultuuronderwijs
2. Culturele mobiliteit
3. VMBGO

KUNSTBENDE

Haal eruit wie erin zit. Het buitenschoolse traject van Kunstbende is gericht op brede participatie en helpt jongeren zich te ontwikkelen in negen verschillende kunstdisciplines: dj, dans, expo, fashion, film, influencer, muziek, taal en theater. Het traject bestaat uit wervingsactiviteiten zoals een scholentour, workshops, open podia, selectierondes, de regionale voorronde, een masterclass weekend, de landelijke finale en een natraject. Met als spectaculair einddoel: optreden op Lowlands Festival!

In de afgelopen jaren heeft Kunstbende een nieuw inhoudelijk traject ontwikkeld in samenwerking met landelijke en regionale partners. In het jaarlijkse Kunstbende-onderzoek geven jongeren aan dat de podiumfunctie, de workshops en coaching sterk bijdragen aan hun ontwikkeling. Vanaf 2020 noemt Kunstbende zich niet langer 'dé wedstrijd voor jong en creatief talent', maar roept ze alle jongeren op om het talent in zichzelf te ontdekken en verder te ontwikkelen met de vernieuwde missie 'haal eruit wie erin zit'.

Activiteiten:

1. Coaching en podiumpresentatie in het regionale traject
2. Samenwerking
3. Ambities en dromen voor 2021-2024
4. Marketing & communicatie. Doelgroep & methode
5. Financieringsmix & organisatie

MUSIC AND FUN

De stichting Music and Fun (MAF) organiseert sinds 1996 laagdrempelige muziekactiviteiten, vooral in de Groningse wijk Beijum maar ook in Lewenborg. MAF is voornemens om voor de periode 2021-2024 haar huidige kernactiviteiten voort te zetten. Inzet van MAF was en is in de eerste plaats om op wijkniveau allerlei muziekactiviteiten te ontwikkelen en in stimuleren, en die actieve en passieve betrokkenheid bij muziek en andere cultuuruitingen bevorderen, die positieve wijknetwerken versterken en de leefbaarheid ten goede komen, met extra aandacht voor randgroepen wat culturele en maatschappelijke participatie betreft. In Beijum heeft MAF bijvoorbeeld een speciale band met de Antilliaanse/Arubaanse gemeenschap en wordt samengewerkt met het jeugd- en jongerenwerk van het Wij-wijkteam.

Activiteiten:

- Het beheer van een oefen- en opnameruimte in wijkcentrum Het Trefpunt in Beijum
- Het aanbieden van instaplessen in Beijum en Lewenborg voor basisschoolleerlingen die kennis willen maken met drummen, keyboard, gitaar, basgitaar en zang en performance
- De maandelijkse muzieksessions in Het Trefpunt in Beijum
- Uitleen van apparatuur, instrumentarium en een bus
- Het jaarlijkse Funfestival Beijum
- Het oppakken van allerlei andere activiteiten op muziekgebied

NOORDWOORD

De missie van Noordwoord sluit nauw aan op onze statutaire doelstellingen. Daarbij zijn er natuurlijk accentverschuivingen: zo geven ze aan de ontwikkeling van schrijftalent een steeds substantiëlere invulling en sluiten daarbij aan op de eigen wensen. Statutair zijn onze belangrijkste doelstellingen deze:

- het bevorderen en ontsluiten van de letteren en het letterkundig leven in Noord-Nederland;
- het uitwisselen van contacten ter zake met andere delen van Nederland;
- het bevorderen van internationale letterkundige contacten;
- het ondersteunen en ontwikkelen van schrijftalent in Noord-Nederland;
- de aandacht vestigen op de kwaliteiten en mogelijkheden van Groningen als centrum van letterkundige activiteiten in het Noorden.

Activiteiten:

1. Versterken literair klimaat
2. Literaire manifestaties
3. Talentontwikkeling en vernieuwing.

POËZIEPALEIS

Het Poëziepaleis wil kennis, kunde, enthousiasme en bezieling samenbrengen om zo een groter draagvlak te creëren voor poëzie onder kinderen, jongeren en docenten.

Activiteiten:

het organiseren van dichtwedstrijden, Doe Maar Dicht Maar, Raadgedicht, de kinderdichter, maatschappelijke activiteiten

URBAN HOUSE GRONINGEN

Urban House Groningen biedt als enige in de noordelijke regio ruimte aan de ontwikkeling en presentatie van Urban Arts. In de kernactiviteit *Urban Academy* doorloopt talent (16 - 25 jaar) verschillende fases van ontwikkeling via bijbehorende workshopprogramma's. Centraal hierin staat persoonlijke groei, gebaseerd op kunstbeoefening. Talenten en (Young) professionals presenteren het geleerde aan de eigen scene, op de podia van Urban House en die van culturele en maatschappelijke partners.

Voor 2021-2024 streeft men intensivering na van het aanbod in volume en kwaliteit. Als Urban Arts Expertise Centrum van Noord-Nederland stelt men voor om cultuurpijler te zijn, gericht op versterking van de infrastructuur. Binnen de individuele graffiti scene opereert Urban House als verbinder. Vanuit het Graffiti Netwerk Groningen wil men de huidige activiteiten voortzetten (ontmoeting, uitwisseling, presentatie en programmering) en inzetten op meer (legale) graffiti in de stad.

Onder Urban Arts at School & Urban Arts on Tour zijn activiteiten geclusterd, die leerlingen op school laagdrempelig kennis laten maken met de Urban Arts: workshops, korte cursussen en projecten, veelal met de Young professionals van Urban Academy als docent.

Activiteiten:

1. Urban Academy (Fases en Events) - Create Your Own Stage
2. Expertise Centrum Urban Arts - Dedicated To Improve!
3. Graffiti Netwerk Groningen - More Pieces To Be Done!
4. Urban Sports - Movement Matters!
5. Urban Arts at School & Urban Arts on Tour - Join This One!

VRIJDAG

Missie; iedereen in Groningen kan meedoen aan kunst en cultuur. Vrijdag ondersteunt makers van amateurkunst door de hele provincie. Daarnaast ondersteunen zij beleidsmakers over actieve kunstbeoefening in de vrije tijd en zijn het kenniscentrum hiervoor. Zij richten zich voornamelijk op het bereiken van mensen die niet vanzelfsprekend in contact komen met kunst en cultuur en proberen de sociaal maatschappelijke kracht van kunst en cultuur tot zijn recht te laten komen. Voor de gemeente Groningen is er speciale aandacht voor de wijken en ondersteunen zij laagdrempelige initiatieven. Ook zijn zij aanbieder van binnenschools cultuuronderwijs.

Activiteiten:

1. Aanbod cursussen, routes en samenspel op het gebied van theater, muziek en beeldende kunst.
2. Aanbod onderwijs
3. Vrijdag Advies; verbindende schakel tussen amateurs, professionals en instellingen die het maken, beleven en delen van kunst en cultuur stimuleren.
4. VRIJDAG in de buurt; zorgt ervoor dat alle bewoners van de wijken in de gemeente Groningen mee kunnen doen aan kunst en cultuur.
5. Podiumverhuur voor eigen gebruik en om ter beschikking te stellen aan amateurgezelschappen.

